

TADEUSZ KISTRYN

Polska

Korespondencya Handlowa

TADEUSZ KISTRYŃ
PROFESOR AKADEMII HANDLOWEJ WE LWOWIE

POŁSKA KORESPONDENCYA HANDLOWA

TUDZIEŻ NAJWAŻNIEJSZE WIADOMOŚCI

O OBROTCIE HANDLOWYM

CENA EGZEMPLARZA WRAZ Z ĆWICZENIAMI 7 K 50 h
W OPRAWIE 8 K 25 h

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ K. S. JAKUBOWSKIEGO

* * * * * WE LWOWIE 1916 * * * * *

45939

SPIS RZECZY.

	Strona.
ROZDZIAŁ I. Wiadomości wstępne	1—19
1. Pojęcie cel i znaczenie korespondencji handlowej	1
2. Przepisy ustawowe, odnoszące się do korespondencji handlowej	2
3. Postanowienia o należnościach skarbowych	3
4. Najważniejsze postanowienia pocztowe	6
5. Przepisy o obrocie telegraficznym	9
6. Układ listu kupieckiego	11
7. Zewnętrzna forma listu kupieckiego	13
8. Koperty listowe	16
9. Przechowywanie korespondencji handlowej	17
ROZDZIAŁ II. Korespondencya płatnicza	20—55
1. Złożenie pieniędzy na własny rachunek	20
2. Podjęcie gotówki na rachunek własny	21
3. Złożenie pieniędzy na obcy rachunek	23
4. Przesyłka pieniędzy na własny rachunek	27
5. Wyrównanie zapomocą zlecenia pocztowego	33
6. Przesyłka pieniędzy na obcy rachunek	36
7. Obrót żyrowy	40
ROZDZIAŁ III. Korespondencya wekslowa	56—106
1. Zawiadomienie o wystawieniu weksla	57
2. Przesłanie weksli do przyjęcia	61
3. Inkaso weksli	65
4. Traty komisowe	80
5. Rymesy na własny rachunek	83
6. Eskont rymes	88
7. Rymesy komisowe	98
8. Umiejscowienie weksli	101
ROZDZIAŁ IV. Handel towarowy	107—168
1. Handel towarowy na własny rachunek	108
a) kupno miejscowe	109
b) kupno zamiejscowe	114
c) oferty ogólne	119
d) oferty specjalne	122
e) przykłady z praktyki kupieckiej	122
f) zamówienie towarów za pośrednictwem podróżującego handlowego	146
g) odwołanie oferty	153
h) odwołanie zamówienia	154
i) nieprzyjęcie zamówienia	157
2. Przedsiębiorstwo komisowe	159
a) zakupno komisowe	159
b) sprzedaż komisowa	163

K-92/77/82290

	Strona
ROZDZIAŁ V. Przedsiębiorstwo agencyjne	169—178
ROZDZIAŁ VI. Korespondencya w przedsiębiorstwie spedycyjnem	179—195
ROZDZIAŁ VII. Korespondencya wekslowa (uzupełnienie)	196—214
1. Nieprawidłowości w obrocie wekslowym	196
2. Uwielokrotnienie weksli	203
3. Korespondencya w sprawie weksli zaginionych i umorzenie weksli	210
ROZDZIAŁ VIII. Handel dewizami, walutami i papierami wartościowymi.	215—239
1. Handel dewizami	215
2. Handel pieniężny	220
3. Handel papierami wartościowymi	223
a) kupno papierów wartościowych	225
b) sprzedaż papierów wartościowych	226
c) kupno premiiowe	228
d) sprzedaż premiowa	237
e) sprawunki „dont“	232
f) sprawunki za podwójną premią	233
g) sprawunki stelażowe	234
h) sprawunki dopłatne	234
i) sprawunki prolongacyjne	235
ROZDZIAŁ IX. Reklamacye	240—250
1. Reklamacye z powodu dostarczenia wadliwego towaru	240
2. Reklamacye różnego rodzaju	248
ROZDZIAŁ X. Wywiad kupiecki	251—259
ROZDZIAŁ XI. Listy w sprawach kredytu	260—279
1. Korespondencya w sprawie kredytu towarowego	260
2. Kredyt bankowy	264
a) listy uwierzytelniające	265
b) kredyt zastawniczy	269
c) kredyt eskontowy	274
d) składanie wadyów i kaucyi	275
e) kredyt niepokryty	277
ROZDZIAŁ XII. Korespondencya w sprawie rachunków bieżących	280—287
ROZDZIAŁ XIII. Korespondencya w sprawie zaległości	288—297
ROZDZIAŁ XIV. Spółki dorazowe	298—309
1. Towarowy interes „à métá“	298
2. Syndykaty	302
ROZDZIAŁ XV. Okólniki	310—317
ROZDZIAŁ XVI. Kupiec w stosunku do władz	318—326
1. Podania w sprawach wykonywania przemysłu przez firmy nieprotokołowane	319
2. Zgłoszenia o zmianach w przedsiębiorstwie	321
3. Podania firm protokołowanych	322
4. Podania sądowe	325
ROZDZIAŁ XVII. Oferty służbowe	327
Zmiany, zaszłe w ciągu druku	330
DODATEK: Ćwiczenia	1—28

ROZDZIAŁ I.

Wiadomości wstępne.

1. Pojęcie, cel i znaczenie korespondencyi handlowej.

Częściej może, aniżeli ktokolwiek inny, poprzestaje kupiec przy zawarciu umowy na ustnem porozumieniu co do warunków, pod jakimi zawarł ją z drugą stroną kontrahującą. Niemniej jednak i on bardzo często musi pisemnie utrwalić szczegóły zawartej umowy. A staje się to już wprost nieodzownem wówczas, gdy strony kontrahujące przebywają w różnych miejscach.

Najważniejszą i najczęściej używaną formą takiego porozumienia się jest list. Obok tego jednak spotykamy w praktyce handlowej najrozmaitsze formularze, jak rachunki, weksle, przekazy, kwity i t. p. Wszystko to razem obejmujemy ogólną nazwą korespondencyi handlowej. Dzieli się ona na właściwą korespondencyę handlową i na wypracowania kantorowe.

Jakkolwiek w dzisiejszych czasach świat kupiecki posługuje się bardzo chętnie szybszymi środkami porozumiewawczymi, to jednak głównie i najchętniej używa się dotychczas listu. List handlowy jest głównem źródłem zapisków w księgach handlowych. Listu używa kupiec, gdy chce poczynić jakieś ważne doniesienia; zapomocą listu uskutecznia zamówienia i potwierdza wypłaty, słowem, używa tego środka zawsze, w sprawach mniejszej, czy większej wagi, niekiedy nawet bardzo ważnych dla piszącego lub odbiorcy.

Napisanie listu kupieckiego, chociaż pozornie łatwe, sprawia niejednokrotnie znaczne trudności, albowiem list taki powinien być zwięzły, treściwy i zrozumiały.

Gdy jednak używam wyrazu „zwięzły“, to nie należy dopatrywać się w tem żądania, by list był pisany stylem telegra-

ficznym. Powinno się unikać jedynie rozwlekłości i napuszystości. One bowiem nie dodają listowi powabu, a tylko gmatwiają i zaciemniają jego ośnowę.

Korespondencya handlowa naszego kupiectwa niezawsze stoi pod względem stylu na wysokości zadania. Listom nawet bardzo poważnych firm i instytucji wytknąć można niejednokrotnie zbyt skwapliwe posługiwanie się wyrazami obcymi (z języka francuskiego, włoskiego i niemieckiego), spolszczonymi nieudolnie, a wprowadzonymi niepotrzebnie. Posiadamy przecież zupełnie odpowiednie wyrażenia polskie. Dlaczego n. p. używać wyrazów takich, jak: obrót kliryngowy, ażio, debitować i t. p., gdy mamy zupełnie dobre wyrazy polskie: obrót wyrównawczy, nadwyżka, obciążyć i t. d. Z drugiej strony odradzać należy przesady w przeciwnym kierunku. Tworzenie za wszelką cenę wyrazów polskich doprowadza nieraz do śmieszności. Dowodem takie neologizmy, jak n. p.: wzajemnik (zamiast korespondent, w znaczeniu osoby, pozostającej z nami w stosunkach handlowych), wyliczyciel (zamiast kalkulant), wymian (zamiast weksel), licznictwo (zamiast rachunkowość).

2. Przepisy ustawowe, odnoszące się do korespondencji handlowej.

Ustawa handlowa zawiera postanowienia co do korespondencji handlowej tylko w dwu artykułach, a to:

Art. 28. Każdy kupiec obowiązany jest utrzymywać księgi, dające poznać w zupełności jego czynności handlowe i stan majątku.

Obowiązany jest przechowywać odebrane listy handlowe, oraz zostawiać odpisy (kopie lub odciski) wysłanych przez siebie listów handlowych i wpisywać je do księgi odpisów w porządku chronologicznym.

Art. 33. Kupcy obowiązani są zachować księgi handlowe przez dziesięć lat, licząc od dnia ostatniego wpisu, w tychże skutecznioneo.

Toż samo tyczy się odebranych listów handlowych, oraz inwentarzy i bilansów.

Przepisy powyższe nakładają zatem na kupca obowiązek przechowywania przez dziesięć lat wszystkich odebranych listów i telegramów, jako też prowadzenia księgi odpisów (kopiału) listów, przez kupca wysyłanych. Napotykanie coraz częściej

w praktyce zwyczaj kopiowania listów na luźnych kartach nie sprzeciwia się, mojem zdaniem, przepisom ustawowym.

Ustawa nie wymaga wprawdzie przechowywania innych dokumentów kupieckich, jak n. p. faktur, poświadczeń i wogóle załączników listowych. Nie żąda również ustawa, by kupiec zatrzymywał u siebie odpisy takich, przezeń wystawionych dokumentów. Niemniej jednak kupiec, z zupełnie zrozumiałych powodów, przechowuje wszelkie dokumenty otrzymane i odpisy lub odbitki dokumentów wysłanych. W razie sporu sądowego bowiem listy i inne dokumenty kupieckie służą jako uzupełnienie dowodu, przeprowadzonego na podstawie ksiąg handlowych, którym, o ile są należycie prowadzone, przysługuje na mocy ustawy handlowej moc niezupełnego dowodu.

Z przepisów kodeksu handlowego wynika obowiązek przechowywania korespondencji handlowej przez lat dziesięć. Ponieważ ten termin liczyć ma się od dnia nadejścia, względnie wysłania listu, należy więc na liście zanotować datę jego wysłania lub nadejścia. W praktyce jednak niszczy się korespondencyę, co do której ustał już obowiązek przechowywania, dopiero z końcem roku, w którym upływa dla niej lat dziesięć.

Ustawa powiada wprawdzie, że listy należy przechowywać w porządku chronologicznym, w praktyce jednak przepisu tego nigdy nie przestrzegano. Dla łatwiejszego odszukania układa się zazwyczaj listy w porządku abecadłowym. Czynią też tak, że dla każdego korespondenta przeznaczają się osobną tekę, a w niej dopiero układa się wszystkie wysłane do niego lub też od niego otrzymane listy w chronologicznym porządku. W postępowaniu tem nie można dopatrzeć się żadnej sprzeczności z przepisami ustawowymi.

3. Postanowienia o należytościach skarbowych.

Listy kupców i przemysłowców, pisane w zakresie ich przedsiębiorstwa handlowego, są wolne od opłaty stemplowej. Gdy jednak ma być z nich zrobiony użytek sądowy lub inny urzędowy, wówczas muszą być ostemplowane w myśl postanowień o należytościach skarbowych.

Jeśli ośnowa listu zawiera rachunek lub inny dokument kupiecki, podlegający ostemplowaniu, to przepisana należytość winna być uiszczona przez nalepienie znaczka stemplowego na liście.

Zwolnienie od opłaty stemplowej przysługuje także zwykłym poświadczeniom kupieckim, jak potwierdzenia dostawy, odbioru i t. p.

Oto wyciąg należności stemplowych, którym podlegają dokumenty częścięj wystawiane przez kupców:

Cesye:

1. bezpłatne i darowizny od arkusza K 1—;
2. opłatne cesye wierzytelności według skali II.;
3. obligów kupieckich, konosamentów, listów bodmeryjnych, warantów, listów składowych od arkusza 10 h.;
4. innych praw i wierzytelności według skali II.

Czeki instytucji uprawnionych od sztuki 4 h.

Karty umowne (terminatki) stręczycieli od sztuki 50 h; w razie skargi sądowej należy opłacić należność od umowy.

Kontrakty:

1. komisowe według skali II.;
2. kupna i sprzedaży:
 - a) o ruchomości według skali III.,
 - b) o nieruchomości od arkusza K 1—, nadto należność przenośna w myśl ustawy z 18. czerwca 1901. l. 74. Dz. p. p.;
3. najmu według skali II.;
4. spółek:
 - a) nieobliczonych na zysk K 4— od pierwszego arkusza,
 - b) obliczonych na zysk, bez wkładów majątkowych, obliczonych jedynie na połączenie pracy K 10— od pierwszego arkusza,
 - c) spółek akcyjnych, zawartych na czas dłuższy jak 10 lat, według skali III.,
 - d) spółek komandytowo-akcyjnych, zawartych na czas dłuższy niż 10, od wkładek komplementaryuszy według skali II., od wkładek komandytystów według skali III.,
 - e) innych spółek według skali II., najmniej jednak K 10.;
5. ubezpieczeń według skali II.

Kwity na sumy poniżej K 4— wolne od stempla, powyżej tej kwoty według skali II.

Listy przewozowe (frachty) po 10 h od sztuki.

Listy ładunkowe, składowe, waranty K 2— od sztuki, każde przeniesienie K 1—.

Pełnomocnictwa:

1. jeśli nie zawierają umowy o wynagrodzenie, po K 1— od arkusza;
2. gdy zawierają umowę o wynagrodzenie, jak kontrakty o najem usług, co najmniej jednak K 1— od arkusza;
3. do podjęcia przesyłek pocztowych wolne od stempla.

Podania do władz po K 1— od arkusza, o ile nie są wolne od stempla lub nie podlegają szczególnej opłacie, mianowicie:

1. o koncesyę przemysłową lub zgłoszenie wolnego przemysłu:
 - a) we Wiedniu K 12—,
 - b) w miastach o ludności powyżej 50.000 mieszkańców K 8—,
 - c) w miastach powyżej 10.000 mieszkańców K 6—,
 - d) w miastach powyżej 5.000 mieszkańców K 4—,
 - e) we wszystkich innych miejscowościach K 3— od pierwszego arkusza, a K 1— od każdego następnego;
2. o pozwolenie na wywóz, dowóz lub przewóz soli kuchennej, tytoniu, prochu strzelniczego i innych towarów, dla których jest takie zezwolenie wymagane, od pierwszego arkusza K 2—, od dalszych po K 1—;
3. o wpis prawa zastawu dla wierzytelności:
 - do 100 K należność K 1—,
 - do 200 K należność K 1:50,
 - ponad 200 K należność K 3— od pierwszego arkusza;

4. o wpisanie do rejestru handlowego nowej firmy, zmiany firmy, zmian we własności, o wpis kontraktu spółki i zakładów filialnych K 20—, prokury, likwidatorów, wreszcie praw żony kupca i kontraktów małżeńskich K 10— od pierwszego arkusza;
5. o zarządzenie konkursu K 2— od pierwszego arkusza, K 1— od każdego następnego.

Police ubezpieczeniowe według skali II.

Poręczenia, gdy zobowiązanie nie da się oszacować, po K 1— od arkusza; jeżeli można je oszacować, według skali II.

Protesty wekslowe:

Należność notaryusza za zaprotestowanie weksła na kwotę:
do K 400 K 2—, od K 2000 do K 8000 K 6—,
od K 400 do K 2000 K 4—, ponad K 8000 K 8—.

Ponadto należność za stempel do dokumentu protestowego 2 K.

Jeżeli na weksłu znajdują się adresy w potrzebie, to należność notaryalna za każdy adres wynosi 80 h.

Przekazy kupieckie:

- a) jeżeli opiewają na sumę pieniężną, a obieg nie dłuższy niż 8 dniowy — jak rachunki, a przy dłuższym obiegu — jak weksle;
- b) jeżeli na świadczenia niepieniężne, po K 1— od arkusza, o ileby według skali II. nie wypadła niższa należność.

Punktacye przedugodowe jak stanowcze kontrakty.

Rachunki kupieckie, wyciągi kontowe i książeczki do zapisywania towarów:
do K 20— wolne od stempla,
do K 100— należność 2 h od każdego arkusza,
ponad K 100— " 10 h "

Rachunki pokwitowane, gdy się z nich czyni użytek sądowy lub przedkłada kasie publicznej zamiast kwitów, według skali II.

Rachunki, załączone do podań, po 30 h od arkusza.

Skargi sądowe:

- a) w sprawach o służebności od arkusza 24 h.;
- b) w sprawach najmu usług od arkusza 24 h.;
- c) skargi do 100 K od arkusza 24 h.;
- d) skargi ponad 100 K od arkusza 1 K.;
- e) wekslowe jak c i d; zresztą patrz ustawę z 26. grudnia 1897. l. 305.

Skargi do Trybunału administracyjnego po K 1— od arkusza, zresztą jak podania.

Skrypty dłużne (obligi, zapisy) od wysokości pożyczki według skali II., na okaziciela według skali III.

Świadectwa, o ile nie podlegają wyższej lub niższej opłacie:

- a) wystawione przez rządowe władze administracyjne po K 2— od każdego arkusza;
- b) wystawione przez inne władze, urzędy, instytucje i osoby prywatne po K 1— od każdego arkusza;
- c) dla służ, terminatorów, wyrobników i osób, żyjących z dziennego zarobku, o ich usługach i zachowaniu się, po 30 h od arkusza.

Weksle:

- a) wystawione i płatne w Austrii, z obiegiem co najwyżej 6 miesięcznym według skali I., o dłuższym obiegu według skali II.;
- b) wystawione za granicą, a płatne w Austrii, z obiegiem co najwyżej 12 miesięcznym według skali I., z dłuższym obiegiem według skali II.;
- c) wystawione i płatne za granicą, które przejściowo znajdują się w Austrii (weksle transito), po 4 h za każdych 200 K.

Weksle krajowe stempluje się przed ich podpisaniem, weksle zagraniczne przed pierwszą, w kraju mającą się dokonać czynnością.

U w a g a: Arkusz papieru nie powinien mieć więcej, aniżeli 1750 cm² powierzchni; od większego arkusza opłaca się podwójną

należyłość, jeżeli opłata stemplowa wynosi mniej niż 1 K od arkusza, zresztą dopłaca się po 1 K do każdego arkusza.

Stemple powinny być nieużywane, naklejone przed podpisaniem dokumentu i przepisane pierwszym wierszem treści. Przewstemplowanie znaczków prywatną stampilią jest niedozwolone.

Skale stemplowe:

SKALA I.				SKALA II.				SKALA III.			
powyżej koron	do koron	Należyłość		powyżej koron	do koron	Należyłość		powyżej koron	do koron	Należyłość	
		K	h			K	h			K	h
—	150	—	10	—	40	—	14	—	20	—	14
150	300	—	20	40	80	—	26	20	40	—	26
300	600	—	40	80	120	—	38	40	60	—	38
600	900	—	60	120	200	—	64	60	100	—	64
900	1200	—	80	200	400	1	26	100	200	1	26
1200	1500	1	—	400	600	1	88	200	300	1	88
1500	1800	1	20	600	800	2	50	300	400	2	50
1800	2100	1	40	800	1600	5	—	400	800	5	—
2100	2400	1	60	1600	2400	7	50	800	1200	7	50
2400	2700	1	80	2400	3200	10	—	1200	1600	10	—
2700	3000	2	—	3200	4000	12	50	1600	2000	12	50
3000	6000	4	—	4000	4800	15	—	2000	2400	15	—
6000	9000	6	—	4800	6400	20	—	2400	3200	20	—
9000	12000	8	—	6400	8000	25	—	3200	4000	25	—
12000	15000	10	—	8000	9600	30	—	4000	4800	30	—
15000	18000	12	—	9600	11200	35	—	4800	5600	35	—
18000	21000	14	—	11200	12800	40	—	5600	6400	40	—
21000	24000	16	—	12800	14400	45	—	6400	7200	45	—
24000	27000	18	—	14400	16000	50	—	7200	8000	50	—

Od każdych dalszych 3000 koron opłaca się o 2 korony więcej, przyczem resztę, niewynoszącą 3000 K, za pełne 3000 K liczyć należy. (Ustawa z dnia 8. marca 1876. l. 26. Dz. u. p.)

Od każdych dalszych 800 koron opłaca się o 2 K 50 h więcej, przyczem resztę, niewynoszącą 800 K, za pełnych 800 K uważać należy. (Ustawa z dnia 13. grudnia 1862. l. 89. Dz. u. p.)

Od każdych dalszych 400 koron opłaca się o 2 K 50 h więcej, przyczem resztę, niewynoszącą 400 K, za pełnych 400 K uważać należy. (Ustawa z dnia 13. grudnia 1862. l. 89. Dz. u. p.)

4. Najważniejsze postanowienia pocztowe.

Ruch pocztowy jest uregulowany postanowieniami Międzynarodowego Związku Pocztowego, zawartego na podstawie umowy w r. 1878. w Bernie.

Jednym z najważniejszych postanowień tego Związku jest przyjęcie jednolitej opłaty listowej w obrocie międzynarodowym, a to za list wagi do 20 g wynosi opłata 25 h, za każdych dalszych

20 g 15 h, za kartę korespondencyjną 10 h (względnie odpowiednia kwota w monecie kraju nadawczego).

Rozróżniamy pocztę listową i wozową; ta druga służy do przewozu pakietów.

Opłatę uiszcza się przez naklejenie odpowiednich znaczków pocztowych.

Dla przesyłek wozowych, z wyjątkiem listów pieniężnych i wartościowych, musi wysyłający wystawić list przesyłkowy.

Poczta listowa przewozi:

Przedmiot	Dokąd	Największy dopuszczalny ciężar	Opłata wynosi		U w a g i
			do wagi	hale- rzy	
Listy i pisma bez podania wartości	Austro-Węgry i Niemcy	250 g	20 g	10	Za zwykłe listy poczta nie odpowiada. W razie polecenia listu (należyłość 25 h) zwraca, jeśli ten zaginie, 50 K = 42 M = 50 Fcs. Gdy list ma być dostawiony umyślnym posłańcem „express“, opłaca nadawca nalezlyłość 30 h. Przy listach poleconych dopuszczalne jest pobranie do 1000 K, względnie 500 K. Za listy nieopłacone płaci odbiorca podwójne porto.
	Czarnogóra i Serbia	nieogr.	za każdych 20 g	10	
	Wszystkie inne państwa	nieogr.	za pierwszych 20 g za każdych dalszych 20 g	25	
Karty korespondencyjne	Austro-Węgry, Niemcy, Serbia i Czarnogóra	—	—	5	Karty z odpowiedzią 10 h, względnie 20 h.
	Wszystkie inne państwa	—	—	10	
Druki	Austro-Węgry i Niemcy	1 kg	50 g	3	Za druki uważa się obrazy, fotografie, rysunki, plany, mapy, książki, nuty, arkusze korekty (nawet poprawiane piśmem ręcznym), wogóle wszelkie odciski lub uwielokrotnienia, dokonane w sposób mechaniczny na papierze, tekturze lub pergaminie. Największy dopuszczalny rozmiar 45 × 45 cm. Opakowane muszą być w ten sposób, aby ich zawartość mogła być łatwo stwierdzona.
	100 „		5		
250 „	10				
500 „	20				
Wszystkie inne państwa	2 kg	1000 „	30		
		za każdych 50 g	5		
Próby i wzory towarowe	Austro-Węgry i Niemcy	350 g	250 g	10	Najmniej jednak 10 h. Muszą być wyraźnie oznaczone jako próby lub wzory i tak opakowane, aby zawartość mogła być łatwo stwierdzona. Największy dopuszczalny rozmiar 30 × 20 × 10 cm.
	350 „		20		
Wszystkie inne państwa	350 g	za każdych 50 g	5		

Przedmiot	Dokąd	Najwięk- szy do- puszczal- ny ciężar	Opłata wynosi		U w a g i
			do wagi	hale- rzy	
Gazety i pisma peryodyczne	Czasopisma w Austrii { wydawane kilka- krotnie w tygod. wydawane raz w tygodniu, a przy- najmniej 2 razy w miesiącu jeżeli waga prze- kracza 250 g, lub czasopismo wy- chodzi rzadziej jak 2 razy w miesiącu wydawane rza- dziej jak raz na kwartał	1 kg	bez różni- cy wagi	2	Czasopisma, ważące ponad 1 kg, muszą być wysłane pocztą wozową. Tym samym przepisom podlegają wszel- kie druki kupieckie i prze- mysłowe, pod warunkiem: 1) że będą nadawane w re- gularnych odstępach cza- su, a przynajmniej raz na kwartał; 2) że będą mia- ły wygląd pism peryody- cznych, jak oznaczenie cza- su wydawania i t. p.
		"	250 g	2	
		"	za każdych 100 g	2	
Prze- kazy pocz- towe	Dopuszczalne do prawie wszyst- kich państw	do kwoty 500 lub 1000 K	—	różna	Do niektórych państw do- puszczalne są także przekazy telegraficzne, za które prócz zwykłej opłaty uiszczą się należytość za telegram.
Zlecenia poczto- we	Dopuszczalne do prawie wszyst- kich państw	1000 K	za każdy do- kument 10 h prócz porta przekazowego		Mogą zawierać co najwyżej 5 dokumentów do ściągnię- cia (5 rachunków, weksli i t. p.).
	Austro-Węgry	ponad 1000 K	za pierw- szych 1000 K za każd. dalszych 1000 K	110 50	Tylko dla uczestników o- brotu żyrowego P. K. O., którzy zgodzą się na prze- kazanie ściągniętej sumy na ich konto czekowe zapomo- cą poświadczenia złożenia.

Pocztą wozową wysyła się :

Przedmiot	Waga	U w a g i
Listy i pisma z war- tością lub bez niej	250 g do 50 kg	
Korespondencye wol- ne od opłaty	2 ¹ / ₂ kg do 50 kg 1 " " 20 "	W Austrii. Do Węgier, z wyjątkiem przesyłek pienię- żnych.
Przesyłki pieniężne: a) listy pieniężne, b) przesyłki pieniężne	W Austro-Wę- grzech do 65 kg, do innych państw do 250 g	Dopuszczalne tylko do niektórych państw pakiety pieniężne, pieniądze w workach, skrzynkach i beczułkach. Do innych państw, gdzie przesyłki pienię- żne są niedopuszczalne, można je nadać jako listy wartościowe (<i>Wertbrief, lettre de valeur</i>).
Przesyłki frachtowe z wartością lub bez niej	do 50 kg	Dla przesyłki towarów, papierów warto- ściowych i kosztowności. Przesyłki warto- ściowe zagraniczne ograniczone do wagi 1 kg.

Przedmiot	Waga	U w a g i
Pakiety pocztowe (<i>Colis postaux</i>)	5, 3 lub 1 kg	Podlegają korzystniejszym przepisom co do opłaty, jak zwykle przesyłki frachtowe.
Przesyłki za pobra- niem, z wartością lub bez niej	do 50 kg	Pobranie dopuszczalne w przeważnej części państw do wysokości 1000 K, względnie 500 K.

5. Przepisy o obrocie telegraficznym.

Ruch telegraficzny został unormowany na podstawie międzynarodowego układu telegraficznego, zawartego w Petersburgu w r. 1875.

Przepisy telegraficzne dadzą się streścić następująco:

1. Użycie telegrafu jest dozwolone każdemu; wykluczone są jednak telegramy treści nieobyczajnej lub zagrażającej bezpieczeństwu państwa.

2. Telegramy mogą być pisane pismem zwykłym, tajemnym lub szyfrowem:

a) za pismo zwykłe uważa się takie, które jest nadane w języku żyjącym, łacińskim lub hebrajskim, jednak z użyciem alfabetu łacińskiego, a słowa mają ze sobą związek;

b) pismo tajemne składa się ze słów, które samoistnie mogą stanowić jakieś pojęcie, zrozumiałych jednak zdań nie tworzą; pisma tajemnego można używać tylko z urzędowego słownika telegraficznego, lub też z prywatnych słowników, dopuszczonych przez zarząd poczt do użytku;

c) pismo szyfrowe stanowią grupy cyfr lub liter, które mogą być odczytane jedynie przy pomocy klucza, nieznanego stacji nadawczej.

Wolno używać także i skróconego, dowolnie obranego adresu; za utrzymywanie takiego adresu w ewidencji opłaca się zarządowi pocztowemu rocznie K 40.—

Należytość telegraficzną oblicza się według ilości słów; jedno słowo w piśmie zwykłym może mieć najwyżej 15 liter, w piśmie tajemnym 10 liter, a w szyfrowym 5 liter, względnie cyfr. Za słowa dłuższe opłaca się podwójną należytość.

Opłata za słowo jest rozmaita, zależnie od odległości.

Przy nadaniu telegramu można oznaczyć tenże jako pilny, żądać zawiadomienia o odbiorze go przez adresata, opłacić od-

do firm nieosobowych:

Do Dyrekcji
c. k. uprz. Gal. akc. Banku hipotecznego,

Lwów.

albo:

Do
Filii Wiedeńskiego Banku związkowego

we Lwowie.

Często jeszcze używają kupcy zamiast wyrazu: *Pan, Panowie*, słów: *Wielmożny, Wielmożni*.

Natomiast w listach kupieckich do osób prywatnych umieszcza się w nadpisie tytuł, należący się odnośnej osobie, a więc: *Wielmożny Panie!*, *Jaśnie Wielmożny Panie!*, *Jaśnie Oświecony!*, przyczem dodaje się zwykle należący się danej osobie tytuł rodowy lub charakter służbowy, n. p.: *Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio!*, *Jaśnie Wielmożny Panie Radco dworu!*, *Jaśnie Oświecony Księżę Panie!*, a nadto po jego ukończeniu u dołu, po lewej stronie umieszcza się adres tej osoby.

W okólnikach umieszcza się w miejsce tytułu litery:

P. T. = *pleno titulo* = z pełnym tytułem, *pro titulo* = zamiast tytułu.

P. P. = *praemissis praemittendis* = z zastrzeżeniem tytułów.

4. Treść listu składa się ze wstępu, osnowy i zakończenia.

We wstępie zaznaczamy powód, który nas skłonił do napisania listu. W listach kupieckich, szczególnie wówczas, gdy stosunki między piszącym a odbiorcą listu są już nawiązane, wstęp taki zawiera tylko powołanie się na ostatni odebrany lub wysłany list.

Przykładowo podaję tu kilka wstępów:

W odpowiedzi na list Pana z 5. b. m. donoszę, że...

Załatwiając treść pisma Panów z 24. b. m., mamy zaszczyt...

W dalszym ciągu naszego listu z dnia wczorajszego donosimy, że...

Dowiedziawszy się, że Pan założył we Lwowie dom komi-sowy, pośpieszamy...

W załączeniu posyłamy Panu okólnik, zawiadamiający o założeniu przez nas hurtownego składu płócien, i korzystając z tej sposobności, pozwalamy sobie...

Istotna treść czyli osnowa listu powinna być ułożona przejrzysto i logicznie. Gdy w liście poruszamy różne sprawy, to należy wpierw omówić ważniejsze, pozostawiając drobniejsze na koniec; jeżeli list zawiera odpowiedzi na list otrzymany i pytania, które my stawiamy, to pytania z naszej strony powinny nastąpić po odpowiedziach.

Te ustępy, na które chcemy zwrócić uwagę odbiorcy listu, pisze się zazwyczaj w osobnym wierszu, a jeśli mają one stanowić przedmiot zaksiązkowania, to się je zazwyczaj podkreśla.

Treść listu kończy się poleceniem swoich usług, prośbą o odpowiedź, zapewnieniem o szacunku dla odbiorcy, n. p.:

Prosząc o rychłą odpowiedź, pozostaję z poważaniem...

Polecając nasze usługi, kreślimy się z szacunkiem...

Licząc na przychylnie załatwienie, pozostajemy z poważaniem...

Żywiąc nadzieję, że prośba nasza będzie przychylnie przyjęta, piszemy się z szacunkiem...

5. Podpis. List kupiecki podpisuje się całą firmą. Gdy firmę podpisuje prokurdyta, to pod brzmieniem firmy umieszcza swój podpis z dodatkiem liter: *p. p.* lub: *p. pa.* = *per procura*, wskazujących na umocowanie; pełnomocnik podpisuje również w podobny sposób, dodając jednak litery: *z p.* = z pełnomocnictwa, *z up.* = z upoważnienia, lub: *m. n.* = *mandatoris nomine* = w imieniu zlecającego.

7. Zewnętrzna forma listu kupieckiego.

W świecie handlowym używa się z reguły papieru białego w formie ćwiartki (*in quarto*), zazwyczaj kratkowanego lub liniowanego, jeżeli list ma być pisany ręcznie, gładkiego zaś, jeżeli list będzie pisany na maszynie pisarskiej.

Dla częściej zdarzających się listów używają większe przedsiębiorstwa handlowe i instytucje finansowe formularzy drukowanych. W formularzach takich uzupełnia się tylko części, podlegające zmianie.

Jeżeli do listu mają być dołączone dokumenty, rachunki i t. p., to wymieniamy je u dołu listu w lewym rogu; czyni się to dlatego, ażeby ten, kto zajmuje się wysyłką listów, wiedział, nie potrzebując przeglądać treści, co razem z listem ma być wysłane.

Zewnętrzną formę listu poznamy najlepiej z kilku przykładów:

Wzór 1. — List kupca do kupca :

JAN WIŚNIEWSKI
HANDEL TOWARÓW WEŹNIANYCH
we Lwowie, ulica Halicka 20.

Lwów, 23. kwietnia 1914.

Panowie Zajączek i Lankosz,

Kęty.

W odpowiedzi na list Panów z 20. b. m. donoszę, że nadesłany mi z tem pismem weksel na:

K 1251:50 pł. 15. sierpnia, zł. Ich własne, zaopatrzyłem moim akceptem i w załączeniu zwracam ów weksel Panom, obciążając tą kwotą Ich rachunek.

Z poważaniem

Jan Wiśniewski

1 weksel, polecono.

Wzór 2. — List kupca do osoby prywatnej :

HANDEL PAPIERU JANA BROMILSKIEGO WE LWOWIE
ULICA KAROLA LUDWIKA 7.

Lwów, 15. czerwca 1914.

Jaśnie Wielmożny Panie Hrabio!

Dziękując JW Panu Hrabiemu za zamówienie z dnia 12. b. m., mam zaszczyt donieść, że dziś wystąpiłem pod Jego adresem żądane papiery listowe i conceptowe i pozwalam sobie dołączyć rachunek, który wynosi:

K 103:50.

Mam nadzieję, że JW Pan Hrabia będzie z otrzymanego towaru zupełnie zadowolony i zaszczyci mnie wkrótce nowymi zleceniami.

Z wysokim poważaniem

Jan Bromilski

1 rachunek.

Jaśnie Wielmożny Pan

Jan hr. Potocki

w Rymanowie.

Wzór 3. — Okólnik :

KAROL ZABIELSKI i Ska
HURTOWNY I DROBIAZGOWY SKŁAD HERBATY
WE LWOWIE, PLAC MARYACKI 5.

Lwów, data stempla pocztowego.

P. T.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić, że z dniem 1. maja b. r. otworzyliśmy we Lwowie, przy placu Maryackim 5.

Hurtowny i drobiazgowy skład herbaty, który będziemy prowadzili pod firmą:

Karol Zabielski i Ska.

Długoletnią praktyką w pierwszorzędnych składach hurtownych w kraju i za granicą zdobyliśmy wszechstronną i gruntowną znajomość rzeczy, a odpowiednie kapitały, jakie posiadamy, umożliwiły nam nawiązanie bezpośrednich stosunków z pierwszorzędnymi domami wywozowymi. Dzięki temu będziemy mogli naszym P. T. Odbiorcom dostarczać zawsze najlepszego towaru po cenach dla nich korzystnych.

Zapewniamy, iż usilnie starać się będziemy, by pozyskać sobie zupełne zaufanie P. T. Odbiorców. Prosząc o łaskawe poparcie naszej młodej firmy, kreślimy się

z poważaniem

Karol Zabielski i Ska

Karol Zabielski będzie podpisywał :

Karol Zabielski i Ska

Maryan Kornecki będzie podpisywał :

Karol Zabielski i Ska

Z podanych wyżej przykładów widzimy, że zewnętrzna forma powinna być miła dla oka, a ugrupowanie ustępów przejrzyste.

Nagłówek listu umieszcza się zazwyczaj albo w górnej jego części, albo u lewego brzegu; nieco niżej, na prawym brzegu, wypisujemy datę, o 3—5 cm poniżej nadpis, a znów o 2 cm niżej rozpoczynamy ośnowę listu. Z lewej strony arkusza pozostawiamy brzeg (margines) szerokości 4—5 cm, prawą stronę zapisujemy, pozostawiając jedynie wązki brzeżek, szerokości około 1/2 cm.

Każdą nową myśl rozpoczynamy w nowym ustępie (*a linea*), który dla odznaczenia wcina się nieco głębiej, mniej więcej o 5—6 cm od lewego brzegu papieru.

Szczegóły listu, na które chcemy zwrócić uwagę czytającego, podaje się — jak już zaznaczono — w osobnej linii, można je też wypisać nieco większymi literami; szczegóły zaś, które będą zapisane do ksiąg handlowych, podkreśla się jeszcze.

Jeżeli list zajmie więcej aniżeli jedną stronicę, wówczas na pierwszej stronie pozostawiamy u dołu brzeg szerokości 4—5 cm, a dalszy ciąg listu piszemy na następnej stronie, na której pozostawić należy równie szeroki brzeg górny niezapisany.

8. Koperty listowe.

Koperty listów kupieckich powinny być tak wielkie, aby list, złożony we czworo, mógł łatwo wejść w kopertę. U górnego brzegu koperty drukuje się firmę i bliższy adres wysyłającego, a następnie wypisuje się adres odbiorcy listu. Imię i nazwisko, względnie firmę odbiorcy, podobnie jak i miejsce zamieszkania wypisuje się nieco większymi literami. Bliższe określenie miejscowości — o ile potrzebne — umieszcza się tak, aby wpadało w oczy.

Wzór 4.

<p><u>Stanisław Markiewicz we Lwowie, Rynek 40.</u></p> <p>Pan</p> <p>Jan Sikorski,</p> <p><u>Kraków,</u></p> <p>ulica Floryńska 15.</p>
--

Wzór 5.

<p><u>„Rakszawa“, Akcyjne Towarzystwo wyrobów sukienicznych</u> <u>we Lwowie, Kazimierzowska 4.</u></p> <p>Jego Ekscellencya Jaśnie Wielmożny Pan</p> <p>Zdzisław hrabia Tarnowski,</p> <p><u>Dzików,</u></p> <p><u>polecono</u> <u>p. Tarnobrzeg.</u></p>
--

Wzór 6.

<p><u>C. k. uprz. Fabryka maszyn L. Zieleniewski, Tow. akc. w Krakowie.</u></p> <p>Do Dyrekcji</p> <p>Gal. Banku przemysłowego,</p> <p><u>Lwów,</u></p> <p><u>Express.</u> ulica Trzeciego Maja 19.</p>

Wzór 7.

<p><u>K. k. Priv. Galiz. Hypotheken-Bank, Lemberg.</u></p> <p><u>Holland.</u></p> <p>An die</p> <p>Skandinavische Diskonto Bank,</p> <p><u>Kopenhagen Ö.</u></p>
--

Wzór 8.

<p><u>Wiener Bank-Verein, Filiale Lemberg.</u></p> <p>Herren</p> <p>I. Schweiger & Co,</p> <p>Exportgeschäft,</p> <p><u>Wien IX.</u></p> <p>Berggasse 7.</p>
--

9. Przechowywanie korespondencji handlowej.

Wspomnieliśmy już wyżej, że ustawa handlowa nakazuje kupcowi przechowywanie listów odebranych, jako też odpisów listów przezeń wysłanych. Ale ważniejszym, aniżeli przepis ustawy, powodem takiego postępowania jest własny, dobrze zrozu-

Kistryn, Korespondencya handlowa.

miany interes. Przechowując bowiem w należyłym porządku korespondencję, będzie mógł kupiec w każdej chwili mieć dokładny przegląd zawartych już dawniej interesów. W razie zaś potrzeby stanowiąc będzie korespondencja ta podstawę do rozstrzygnięcia sporu i t. p.

Urządzenie registratury kupieckiej nie powinno być szablonowe. Należy je obmyśleć celowo i przejrzyste, tak, aby szybkie wyszukanie potrzebnego dokumentu nie sprawiało żadnych trudności.

W małych przedsiębiorstwach handlowych registratura listów odbieranych urządzona jest bardzo pojedynczo: na zewnętrznej stronie każdego listu wypisuje się nazwisko lub firmę piszącego, datę otrzymania, datę załatwienia i stronicę kopiała, na której znaleźć możemy odpowiedź.

Karmański i Ska,
Kraków.

O. ^{18./5.} 1914.
Z. ^{19./5.} *K. fol. 145.*

Załatwione listy wkłada się w porządku chronologicznym do szafki, w której dla każdej litery znajduje się osobna przegródka. Z końcem roku wyjmuje się listy i każdą literę, jako osobny pakiet, zaopatrzony cyfrą roku, składa się do archiwum, skąd listy te mogą być usunięte dopiero po upływie lat dziesięciu.

Dzisiaj zamiast szafek używa się coraz powszechniej tek rejestrowych (*Briefordner, Schnellordner*). Są one bardzo wygodne, ponieważ każdy list w razie potrzeby można łatwo znaleźć i wyjąć, a mają także tę zaletę, że dadzą się zastosować zarówno w małym, jak i w wielkim przedsiębiorstwie. W małym przedsiębiorstwie wystarczy na listy z całego roku jedna teka, w wielkim natomiast przedsiębiorstwie potrzeba niekiedy na jedną literę kilka tek.

W bardzo wielkich wreszcie przedsiębiorstwach urządza się registraturę w ten sposób, że każdy list, odebrany czy wysłany, zapisuje się wraz z krótkim streszczeniem do chronologicznego protokołu i nadaje mu się liczbę bieżącą. Każdy korespondent otrzymuje osobną tekę, w której umieszcza się zaprotokołowane listy czy dokumenty. System ten nazywamy aktowym.

Dla uzyskania odpisów listów wysłanych używa się dziś albo ksiąg kopiowych, lub też, szczególnie w większych przedsiębiorstwach, sporządza się odbitki na luźnych kartkach.

Karty księgi kopiowej są zaopatrzone liczbami bieżącymi (paginowane) i dlatego znajduje się w takiej księdze indeks. Zapisuje się w nim stronicę, na których odbite są listy, pisane do danej firmy.

<i>Donat & Cie,</i> <i>Wiedeń</i>	3	18	46			
<i>Drzewiecki i Karcki,</i> <i>Lwów</i>	12	51	94	149		
<i>Duval & Frères,</i> <i>Paryż</i>	8	96	204			
<i>Dziembowski Karol,</i> <i>Poznań</i>	32	75	86	92	168	

D

Ażeby jednak jeszcze bardziej ułatwić sobie wyszukanie listu, umieszcza się na każdej karcie kopiała, w lewym górnym brzegu, w formie ułamka, stronicę kopiała, na których znajduje się poprzedni, względnie następujący po nim list do tej firmy.

- / 75 32	32 / 86 75	75 / 86
----------------	-----------------	--------------

Jeżeli listy kopiuje się na luźnych kartkach, to wówczas przechowuje się je w tekach rejestrowych, wraz z listami otrzymanymi; gdy prowadzi się protokół, to kopia taka, przed włożeniem do teki odnośnego korespondenta, zostaje zapisana do protokołu i otrzymuje jego liczbę porządkową.

ROZDZIAŁ II.

Korespondencja płatnicza.

Zapłatą nazywamy uiszczenie dłużnej kwoty. Uiszczenia tego może dłużnik dokonać albo pieniędzmi (w monecie brzęczącej lub w banknotach), a wówczas mówimy o zapłacie gotówką, albo też uiszczenie to może być uskutecznione zapomocą innych wartości niegotówkowych. Do najzwyklejszych takich wartości, używanych w świecie handlowym, zaliczamy weksel, przekaz i obrót żyrowy.

Zapłata w gotówce może być uskuteczniiona w ten sposób, że albo sam dłużnik składa tę kwotę do rąk wierzyciela, lub też składa ją ktoś trzeci z polecenia i na rachunek dłużnika; albo wreszcie dłużnik, względnie owa trzecia osoba, kwotę tę posyła wierzycielowi, znajdującemu się w innej miejscowości, i posługuje się przytem urządzeniami państwowemi dla przesyłania pieniędzy.

Ze względu jednak na kosztą, nawet dość znaczne, z jakimi jest połączona przesyłka pieniędzy, jak i z powodu utraty odsetek za czas przesyłki, wszelkie te sposoby ustępują coraz bardziej urządzeniom nowoczesnym, opartym na kredycie.

Poniżej przedstawiono i na praktycznych przykładach omówiono postępowanie przy różnych sposobach zapłaty.

1. Złożenie pieniędzy na własny rachunek.

Antoni Wisłocki i Ska, Lwów, posyłają 12. lutego swego urzędnika S. Morawskiego, aby złożył w ich imieniu i na dobro ich rachunku K 2000— we Filii lwowskiej Wiedeńskiego Banku związkowego.

1) W tym celu wypełniają oni następujący formularz bankowy:

Wzór 9.

Wiedeński Bank związkowy, Filia we Lwowie.

Antoni Wisłocki i Ska, Lwów,
składa na rachunek *własny*
Koron *Dwatysiące.*

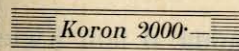
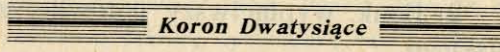
Lwów, 12. lutego 1914.

(Podpis)
Antoni Wisłocki i Ska

T. j. K 2000—

2) Bank wydaje Morawskiemu następujące potwierdzenie:

Wzór 10.

<p>L. 145.</p> <p>Panowie</p> <p><i>Antoni Wisłocki i Ska</i></p> <p>złożyli</p> <p> Koron 2000—</p> <p>na rachunek własny.</p>	<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Wiedeński Bank związkowy, Filia we Lwowie.</p>	<p>L. 145. Lwów, dnia 12. lutego 1914.</p> <p>Panowie <i>Antoni Wisłocki i Ska, Lwów.</i></p> <p>Zawiadamiamy niniejszem Panów raz ważnie, że w dniu dzisiejszym złożył Ich urzędnik p. S. Morawski</p> <p> Koron Dwatysiące</p> <p>których na korzyść rachunku Panów użyjemy.</p> <p style="text-align: right;">Z poważaniem Wiedeński Bank związkowy, Filia we Lwowie</p>
--	---	--

2. Podjęcie gotówki na rachunek własny.

Karol Kwieciński, Lwów, poleca 5. maja 1914. Gal. Bankowi hipotecznemu we Lwowie wypłatę K 800— do rąk okaziciela kwitu.

1) Kwieciński pisze list i dołącza do niego potwierdzenie.

Wzór 11.

Lwów, 5. maja 1914.

Do Gal. Banku hipotecznego
we Lwowie.

Uprzejmie proszę oddawcy niniejszego listu, p. Augustowi Lerskiemu, wypłacić

K 800—

i tą kwotą obciążyć mój rachunek.

Potwierdzenie odbioru załączam.

Z poważaniem

Karol Kwieciński

1 potwierdzenie.

Wzór 12.

Przeznaczone tylko do dyspozycji osobistej, nieważne w razie cesji.	Na K <u>800—</u>
	Do C. k. uprz. Gal. Banku hipotecznego we Lwowie.
	Potwierdzam niniejszem odbiór
	K <u>Ośmisset</u>
	na poczet mojego rachunku. Lwów, dnia 5. maja 1914. Karol Kwieciński

2) Bank, wypłaciwszy gotówkę, zawiadamia o tem Kwiecińskiego.

Wzór 13.

C. K. UPRZ. GALICYJSKI
AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
WE LWOWIE.

Lwów, dnia 5. maja 1914.

Pan Karol Kwieciński,
Lwów.

W dniu dzisiejszym wypłaciliśmy oddawcy Pańskiego potwierdzenia, p. Augustowi Lerskiemu

K 800—,

którą kwotą rachunek Pana z dniem 4. b. m. obciążamy.

Z poważaniem

C. K. UPRZ. GALICYJSKI AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
Czapelski Winiarz

3. Złożenie pieniędzy na obcy rachunek.

Dłużnik może także, zamiast sam wpłacić dłużną sumę, polecić trzeciej osobie (komisantowi), aby ona wpłaciła tę kwotę na jego rachunek.

W tym wypadku dłużnik: 1) udzieli komisantowi polecenia, aby złożył wierzycielowi odnośną kwotę i 2) zawiadomi o tem poleceniu swego wierzyciela.

Komisant dokonuje zlecenia w ten sposób, że 3) złoży tę kwotę z wyraźnym zaznaczeniem, iż czyni to na rachunek zlecającego, i 4) zawiadomi o tem zlecającego.

Wierzyciel wreszcie, odbierając sumę, 5) wyda składającemu potwierdzenie odbioru (zwykle w dwu egzemplarzach) i 6) zawiadomi o tem swego dłużnika, przy równoczesnym uznaniu jego rachunku.

a) „Rakszawa“, Tow. akc. wyrobów sukienicznych we Lwowie, posyła 21. października 1914. M. Schwarzowi i Sce, Kraków, fakturę, prosząc, aby sumę jej wpłacili do Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie.

Wzór 14. — 1.

Lwów, 21. października 1914.

Panowie M. Schwarz i Ska,
Kraków.

Dziś wystaliśmy koleją zamówione przez Panów dnia 18. b. m. sukno i załączamy na ten towar fakturę, opiewającą na K 1564— zł. gotówką.

Tę kwotę zechcą Panowie po należytem odbiorze posyłki wpłacić na nasz rachunek do kasy Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie.

Zlecenie Panów wykonaliśmy z największą starannością i polecamy nadal nasze usługi.

Z poważaniem

„R A K S Z A W A“
Akc. Tow. wyrobów sukienicznych

Sikorski Zawirski

1 faktura.

Wzór 15. — 2.

„RAKSZAWA“
AKCYJNE TOWARZYSTWO DLA WYROBÓW SUKIENNICZYCH.
 Fabryka w Rakszawie. Telefon nr. 1636. Dyrekcyja komercyjna
 Lwów, Kazimierzowska 4.

Adres na telegramy:
 „RAKSZAWA LWÓW“.
 Poczłowa Kasa oszczęd. nr. 48475.
 Konto żyrowe w Banku kraj.

Lwów, dnia 21. października 1914.

Stempel
 10 h

Panowie M. Schwarz i Ska, Kraków.

Mamy zaszczyt przedłożyć fakturę na towar, zamówiony listem Panów z 18. b. m., za któryto towar należytość w kwocie 1564 K — h zapisujemy.

Polecając się dalszym łaskawym względom, kreślimy się

z poważaniem

„RAKSZAWA“

Akcyjne Towarzystwo dla wyrobów sukienniczych
 WE LWOWIE

Warunki płatności: gotówką bez skonta.

Reklamacje mają być wniesione do dni 8 po otrzymaniu towaru; w razie przeciwnym uwzględnione być nie mogą.

Art.	Sztuk	Wzór	Metrów	Płatne i zaskarżalne we Lwowie. Przesyłamy Panu na Jego rachunek i niebezpieczeństwo	Cena	Kwota	
						K	h
421	2	B	68	sukna krajowego	14-25	969	—
817	1	C	29	„ „	13-75	398	75
1024	1	C	30 ⁵	„ „	15-25	465	13
						1832	88
				15% opustu		274	93
						1557	95
				opakowanie		6	05
						1564	—
				R. T. A. Nr. 486. 1 skrzynia Błto 96 kg			

b) „Rakszawa“ zawiadamia bank o wydanem poleceniu:

Wzór 16. — 3.

Lwów, dnia 21. października 1914.

Do

Galicyskiego Banku dla handlu i przemysłu

w Krakowie.

Tamtejsza Firma M. Schwarz i Ska wpłaci do kasy Panów
K 1564—.

Tę kwotę zechcą Panowie wpisać na dobro naszego rachunku,
 uwiadamiając nas o dokonanej wpłacie.

Z poważaniem

„RAKSZAWA“

Akc. Tow. wyrobów sukienniczych

Sikorski

Zawirski

c) M. Schwarz i Ska składają w Banku pieniądze na rk.
 Tow. Akc. „Rakszawa“:

Wzór 17. — 4.

GALICYJSKI BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU W KRAKOWIE.

M. Schwarz i Ska, Kraków,

składają na rachunek Akc. Tow. wyrobów sukienniczych „Rakszawa“
 we Lwowie

Koron Tysiącpięćsetsześćdziesiąt cztery

za podwójnem potwierdzeniem.

Kraków, 30. października 1914.

za M. Schwarza i Skę

Galecki

K 1564—

d) Bank wydaje M. Schwarzowi i Sce dwa egzemplarze potwierdzenia:

Wzór 18. — 5.

L. 475.

Kasa Gal. Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie

otrzymała od Panów *M. Schwarza i Spółki, Kraków,*
Koron Tysiącpięćset sześćdziesiąt cztery
na dobro rachunku *Akcyjnego Towarzystwa wyrobów sukienniczych „Rakszawa“ we Lwowie,* co niniejszem podwójnie, lecz tylko raz ważnie potwierdza.

Kraków, 30. października 1914.

K 1564—

Kasa Gal. Banku dla handlu i przemysłu

Bidziński Sawraci

e) M. Schwarz i Ska zawiadamiają o dokonaniem poleceniu wpłaty:

Wzór 19. — 6.

M. SCHWARZ i Ska
W KRAKOWIE.

Kraków, 30. października 1914.

Do

Towarzystwa akcyjnego wyrobów sukienniczych „Rakszawa“

we Lwowie.

Fakturowane nam 21. b. m. sukno odebraliśmy. Towar okazał się takim, jaki zamówiliśmy, wobec tego wpłaciliśmy dzisiaj, stosownie do życzenia Panów, do Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie

K 1564—

na rachunek Panów, w dowód czego załączamy tu poświadczenie kasy bankowej i prosimy powyższą kwotę wpisać na dobro naszego rachunku.

Z poważaniem

M. Schwarz i Ska

1 potwierdzenie.

f) Bank donosi o wpłaceniu kwoty przez M. Schwarza i Skę:

Wzór 20. — 7.

**BANK GALICYJSKI
DLA HANDLU I PRZEMYSŁU.**

Adres telegr.: GALICBANK KRAKÓW.

Kraków, 30. października 1914.

Rachunek żyrowy w Banku austro-węgierskim.

Rachunek czekowy w Pocz. Kasie oszcz. nr. 7.498.

Telefonu nr. 9.

Do

Towarzystwa akcyjnego wyrobów sukienniczych „Rakszawa“

we Lwowie.

Otrzymane od Panów *M. Schwarza i Ska w Krakowie*

K 1564—

zapisaliśmy na dobro rachunku bieżącego Panów z wal. dnia 30. b. m.

Z poważaniem

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Bidziński Sawraci

4. Przesyłka pieniędzy na własny rachunek.

Jeżeli mamy pieniądze posłać wierzycielowi, zamieszkałemu gdzie indziej, to najczęściej używamy istniejących państwowych urzędzeń pocztowych, mianowicie posyłamy pieniądze zapomocą:

- a) listu pieniężnego,
- b) przekazu pocztowego.

a) Przesyłka pieniędzy w listach i pakietach pieniężnych.

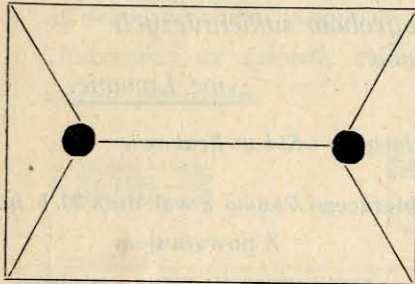
Pieniądze kruszcowe, banknoty i papiery wartościowe mogą być nadawane:

- a) do wagi 250 g w zwykłych kopertach,
- b) ponad 250 g do 1½ kg w kopertach osznurowanych,
- c) ponad 1½ kg do 20 kg w opakowaniu płóciennym, ce-ratowem lub skórzanem,
- d) ponad 20 kg do 50 kg w skrzyniach lub beczułkach,
- e) ponad 50 kg do 65 kg mogą być nadawane tylko pienią-dze kruszcowe, opakowane w skrzyniach lub beczułkach.

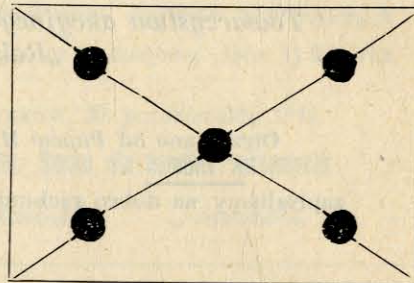
Jeżeli posyła się pieniądze kruszcowe i banknoty, to każdy rodzaj powinien być osobno owinięty, a kruszec wewnątrz tak umocowany, aby się nie poruszał; posyłki te muszą być opieczętowane tak, aby otwarcie ich bez naruszenia pieczęci było niemożliwe.

Listy pieniężne do wagi 250 g mogą być nadawane albo w kopertach urzędowych i wówczas wystarczają dwie pieczęcie, albo w zwykłych białych, silnych kopertach, które muszą być opatrzone pięcioma pieczęciami.

Koperta urzędowa.

Koperta prywatna.

Na stronie adresowej podaje się dokładnie zawartość, wyszczególniając ilość, jakość i sumę ogólną posyłanych pieniędzy; na kopercie nie wolno nic podkreślać.

Wacław Górski, Lwów, posyła 2. czerwca do M. Křížika i Ski w Pradze K 850— w liście pieniężnym:

Wzór 21. — 1.

WACŁAW GÓRSKI
LWÓW.

Lwów, 2. czerwca 1914.

Panowie

M. Křížik i Ska,

Praga.

Dzisiaj wystąłem Panom w osobnej kopercie

K 850—

i proszę kwotę tę zapisać na dobro mojego rachunku.

Oczekując zawiadomienia o odbiorze, kreślę się

z poważaniem

Wacław Górski

M. Křížik i Ska potwierdzają odbiór kwoty:

Wzór 22. — 2.

M. KŘÍŽIK I SKA
PRAGA.

Praga, 5. czerwca 1914.

Pan Wacław Górski,

Lwów.

Dziś otrzymaliśmy postaną nam przez Pana dnia 2. b. m. w liście pieniężnym kwotę

K 850—

i użyliśmy tej sumy na wyrównanie naszej, dnia wczorajszego zapadłej faktury w równej wysokości.

Polecając Panu swoje usługi, pozostajemy

z poważaniem

M. Křížik i Ska

b) Przesyłka pieniędzy zapomocą przekazu pocztowego.

W obrębie monarchii austriacko-węgierskiej może opiewać przekaz pocztowy do kwoty co najwyżej 1000 K.

Należytość przekazowa do kwoty 20 K wynosi 10 h, do kwoty 100 K wynosi 20 h, do kwoty 200 K wynosi 40 h, do kwoty 600 K wynosi 60 h, do kwoty 1000 K wynosi 100 h.

Do Bośni i Hercegowiny używa się tych samych blankietów, co w obrębie monarchii; przekazy mogą opiewać również do kwoty 1000 K, tylko należytość przekazu jest nieco wyższa.

Przekazy na zagranicę wystawia się na odpowiednich blankietach, w walucie tego kraju, do którego wysyła się pieniądze. Do przeliczenia tych kwot na walutę koronową służy następujący stale przyjęty stosunek wartościowy: 100 argent. pesów = K 477·50, 100 chilijs. pesów = K 182—, 100 skand. koron = K 132·50, 100 marek = K 117·80, 100 franków = K 95·50, 100 rubli = K 254·50, 100 hol. florenów = K 198·80, 100 dolarów = K 496—, 100 yenów = K 246·50, 10 funtów sterl. = K 240·60.

Najwyższa kwota, na jaką przekaz zagraniczny może opiewać, nie jest dla wszystkich państw jednakowa, wynosi ona około 1000 K, w niektórych państwach zaś około 500 K; n. p. do Niemiec 800 *M.*, do Francji 1000 *Fcs.*, do Włoch 1000 *£*, do Anglii 40 *£*.

Przekazy mogą być również dostarczone przez umyślnego posłańca (*express*), albo też telegraficznie, wówczas opłaca się, oprócz zwyczajnego porta, także należytość za posłańca, względnie za telegram.

Ferdynand Zarębski, Lwów, posyła 28. lipca przekazem pocztowym B. Schrollowi i Synom w Wiedniu, na wyrównanie faktury z 30. czerwca w kwocie K 784.50, odpowiednią kwotę, po strąceniu 3°/_o skonta kasowego.

Wzór 23. — 1.

Abschnitt — Odcinek БИЛТИНОК Kann vom Empfänger ab- getrennt werden Odbiorca może go odciąć Ардекар може его білтити		Stempel des Aufgabepostamtes Pieczęć urzędu nadawczego Печатка приймачового уряду	
Angewiesener Betrag Kwota przekazana Переказана КВОТА 760 K 95 h		Name, Wohnort und Wohnung des Absenders Nazwisko, miejsce zamieszkania, ulica i liczba domu Ім'я, місце zamieszкання, улица і число дому висилачового Фердинанд Зарєбський, Львів.	
Die stark umrahmten Rubriken sind vom Absender auszufüllen Silnie zakreślone rubryki ma wypełnić nadawca Сильно обведені рубрики має виповнити висилачовий		StraÙe, Hausnummer ulica i liczba domu улица і число дому Franz Josefs Quai 42. Wieden I.	
Annahmestempel Nr. przyjęcia ч. прийняття		Aufgabetag Dzień nadania День виплати	
Bezirksstempel Pieczęć okręgu dyr. Печатка дир. округу		Unterschrift des Postbeamten Podpis urzędnika Подпис почтового урядника	
POSTANWEISUNG auf PRZEKAZ POCZTOWY na ПОЧТОВИЙ ПЕРЕКАЗ на 760 K 95 h Siedmsetszęćdziesiąt K 95 h		Raum zum Aufkleben der Briefmarken Miejsce do przyklepienia znaczków pocztowych Місце до наклеплення поштових значків	
Panowie B. Schroll i Synowie, Wieden I.		Pan Ferdynand Zarębski, Lwów.	

Wzór 24. — 2.

Panowie B. Schroll i Synowie, Wiedeń.

Lwów, dnia 28. lipca 1914.

Na wyrównanie faktury Panów z 30. czerwca w kwocie

K 784.50 posłałem po potrąceniu

K 23.55 jako 3% skonta

K 760.95 przekazem pocztowym i proszę o po-

twierdzenie odbioru.

Z poważaniem

Ferdynand Zarębski

Wzór 25. — 3.

Pan Ferdynand Zarębski, Lwów.

Nadesłanej nam przekazem pocztowym

kwoty K 760.95 użyliśmy po dodaniu

K 23.55 jako 3% skonta

K 784.50

na dobro Pana, jako pokrycia naszej faktury z dnia 30. czerwca.

Z poważaniem

p. pa. B. Schroll i Synowie

Wiedeń, 31. lipca 1914.

Roth

K. S. Jakubowski we Lwowie posyła 12. września księgarni E. Wendego i Sp. w Warszawie № 725 — zapomocą między-narodowego przekazu pocztowego:

Abchnitt — Coupon.
(Kann vom Empfänger abgetrennt werden.)
(Peut être détaché par le destinataire.)

Stempel des Aufgabepostamtes
Timbre du bureau d'origine

Betrag der Postanweisung in Ziffern
Montant du mandat en chiffres

725 90

Nahme, Wohnort und Wohnung
des Absenders
Désignation de l'expéditeur

K. S. Jakubowski,
Lwów,
Piekarska 11.
Galicie.

Am }
Le } 19

Österreichische Postverwaltung. — Administration des Postes d'Autriche

Internationale Postanweisung.
Mandat de poste international.

Über den Betrag von **
De la somme de

3 h Mandat de poste international.

725 90
(In Ziffern — en chiffres arabes)

Septentsvingtinq
(Währungsseinheiten in Buchstaben und mit lateinischen Schriftzeichen)
(des unités en toutes lettres et en caractères latins)

Auszahlen an }
Payable à } **Messieurs**
E. Wende & Co.,
Varsovie,
Krakowskie Przedmieście 9.

Bestimmungsort
Lieu de destination }
Wohnung des Empfängers }
Adresse du destinataire }
Bestimmungsland
Pays de destination }

Postvormerk
Indications
de service

Annahmenummer
Numero d'émission

Einzahlungsangabe
Date d'émission

Aufgabepostamt
Bureau expéditeur }

Bezirkstempel
Arrondissement

*) Gegenstandslich von der Bestimmungsortsinstanz auszufüllen. — Les uns échant, à remplir par l'Office destinataire.
**) In der für das Bestimmungsland vorgeschriebenen Währung anzugeben (siehe Briefposttarif). — A indiquer dans la monnaie prescrite pour le pays destinataire (voir Tarif de la poste aux lettres).

Postmarken und
Aufgabestempel
Application des timbres-
poste et du timbre du
bureau d'origine.

Gut für
Bon pour

Das ist
Soit

K **h**

Unterschrift des
Annahmehabenden
Signature de l'agent
qui a dressé le mandat

K. S. JAKUBOWSKI
WE LWOWIE, PIEKARSKA 11.

Lwów, 12. września 1914.

Panowie
E. Wende i Sp.,
Warszawa.

Dziś wysłałem Panom przekazem pocztowym
№ 725—

i proszę kwotę tę wpisać na dobro mego rachunku, a zarazem zawiadomić mnie o tem.

Z poważaniem
K. S. Jakubowski

E. WENDE I SP.
WARSAWA
KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 9.

Warszawa, 17. września 1914.

Pan **K. S. Jakubowski,**
Lwów.

W załatwieniu cennego pisma Pana z 12. b. m. potwierdzamy
odbiór postanych nam zapomocą przekazu pocztowego

№ 725—

i wpisujemy tę kwotę na dobro Pańskiego rachunku.

Z poważaniem
E. Wende i Spa

5. Wyrównanie zapomocą zlecenia pocztowego.

Używanym sposobem ściągnięcia od dłużnika należącej się sumy jest zlecenie pocztowe (mandat), czyli polecenie wierzyciela, wydane urzędowi pocztowemu, znajdującemu się w miejscu, gdzie mieszka dłużnik, aby, na podstawie kwitu lub innego potwierdzenia, zainkasował u dłużnika wskazaną kwotę. Sposobu tego używa się najczęściej wówczas, gdy albo wierzyciel nie ma stosunków z bankiem, który mógłby zająć się inkasem długu, albo też miejscowość, w której mieszka dłużnik, nie jest miejscem bankowym.

Zlecenia takiego, którego wysokość nie może przekraczać kwoty K 1000.—, udziela się urzędowi przez wypełnienie odpowiedniego druku, który wysyła się jako polecony do urzędu pocztowego w miejscu zamieszkania dłużnika, w umyślnych kopertach. Do zlecenia dołącza się dokumenta, służące jako potwierdzenie (przekazy, kwity i t. p.), których może być kilka (najwięcej pięć), lecz z jednym terminem płatności.

Zapomocą jednego zlecenia można polecić inkaso długów u kilku, w tej samej miejscowości znajdujących się dłużników, pod tym jednak warunkiem, że suma ogólna tych kwot nie przeniesie kwoty K 1000.—. Tylko uczestnicy obrotu czekowego Pocztovej Kasy oszczędności mogą wówczas, gdy kwota zainkasowana ma być przekazana na ich dobro, posługiwać się zleceniami celem ściągnięcia większych sum.

Wzór 29. — 1.

JAN WALLACH I SYN
LWÓW.

Lwów, 19. maja 1914.

Pan

Jan Wiśniewski,

Czortków.

Przeglądając nasze księgi handlowe, zauważyliśmy na rachunku Pana niewyrównaną kwotę

K 17-50,

którą pozwoliliśmy sobie, po doliczeniu kosztów porta, ściągnąć za pomocą zlecenia pocztowego.

Z poważaniem

Jan Wallach i Syn

1914.			Winien		Ma
styczeń	24.		K		
		faktura	8	20	
"	28.	"	9	30	
		koszta	1	10	
			K 18	60	

Wzór 30. — 2.

Verzeichnis — Spis — Bordereau⁽¹⁾
Czortkowie

der einzulösenden Postauftragsdokumente, aufgegeben beim Postamte in Czortkowie
wykupić się mających dokumentów zlecenia pocztowego nadanego w urzędzie pocztowym w
des valeurs à recouvrer déposées au bureau de poste à

2 h von — przez } Jana Wallacha i Syna in — w } Lwów
par M. } à }

(Genaue Adresse des Absenders. — Dokładny adres nadawcy. — Indiquer ici l'adresse très exacte.)

Ordnungsnummer Liczba porządkowa Numéro d'ordre	Namen und Adressen der Schuldner Nazwiska i adresy dłużników Noms et adresses des débiteurs	Einzuziehender Betrag (in der Währung des Bestimmungslandes) Pobrać się mająca kwota (w walucie kraju przeznaczenia) Montant des valeurs en monnaie du pays de destination	Verfallstag Dzień zapadłości Date d'échéance	Bemerkungen Uwagi Observations	Ergebnis der Prüfung beim Bestimmungsamte Wynik badania w urzędzie przeznaczenia Résultat de la vérification du bureau de destination
1	Jan Wisniewski	18	27./5.		
2		60			
3					
4					
5					
Summe — Suma — Total		18			
in — w } à }		am — dnia } le }	19. maja } 19 14		
		Absender: — Nadawca: — Le déposant:			
		Jan Wallach i Syn			
		Datumstempel des Bestimmungsamtes — Stempel dzienny urzędu przeznaczenia — Timbre à date du bureau de destination			
		Unterschrift — Podpis — Signature			

(1) In jedem Verzeichnis dürfen Auftragsdokumente für höchstens fünf verschiedene Schuldner eingetragen werden; der Gesamtbetrag der Auftragsdokumente darf 1000 effektive Franken oder den Gegenwert in der Währung jedes Landes nicht übersteigen. W jedem spisie mogą być wpisane dokumenty zlecenia pocztowego najwyżej do pięciu różnych dłużników; ogólna kwota dokumentów zlecenia pocztowego nie może przekroczyć trzydziestuletej wartości 1000 franków lub wartości odpowiadającej walucie każdego kraju. Sur chaque bordereau ne peuvent être inscrites des valeurs recouvrables sur plus de cinq débiteurs différents; le montant total des valeurs ne peut pas excéder 1000 Fcs. effectifs ou une somme équivalente dans la monnaie de chaque pays.

Wzór 31. — 3.

P R Z E K A Z.	Lwów dnia 19. maja 1914.	Na <u>K 18 60</u>
	Za ośm dni od daty zapłaci Pan za ten przekaz na zlecenie nasze własne ~~~~~ sumę	
	<u>Koron Ośmnaście ⁶⁰/100</u>	
	wartość w nas samych i wstawi Pan na rachunek bez zawiadomienia	
	Pan Jan Wiśniewski <i>Jan Wallach i Syn</i> w Czortkowie.	
Nr. <u>196.</u>		

6. Przesyłka pieniędzy na obcy rachunek.

Oдноśnie do treści listów, które będą wzajemnie wymienione w razie przesyłki pieniężnej na obcy rachunek, przypomnamy ustęp o korespondencji w sprawie złożenia pieniędzy z polecenia i na rachunek osoby trzeciej (str. 23.).

Stanisław Zagórski i Ska, Lwów, polecają 21. maja Galicyjskiemu Ziemskiemu Bankowi kredytowemu we Lwowie wystać do Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie K 15000— w banknotach dla Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego w Okocimiu.

a) Dłużnik wydaje komisantowi polecenie wysłania pieniędzy:

Wzór 32. — 1.

STANISŁAW ZAGÓRSKI I SKA
WE LWOWIE.

Lwów, 21. maja 1914.

Do Dyrekcji Gal. Ziemskiego Banku kredytowego,
Lwów.

Niniejszem prosimy wystać Bankowi dla handlu i przemysłu w Krakowie, celem zapisania na dobro rachunku Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego w Okocimiu,
K 15000— w banknotach.

Sumą tą zechcą Panowie obciążyć nasz rachunek i nas o tem zawiadomić.

Z poważaniem

Stanisław Zagórski i Ska

b) Dłużnik zawiadamia wierzyciela o wydanem poleceniu:

Wzór 33. — 2.

STANISŁAW ZAGÓRSKI I SKA
WE LWOWIE.

Lwów, 21. maja 1914.

Do Dyrekcji
Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego,
Okocim.

Dzisiaj poleciliśmy Galicyjskiemu Ziemskiemu Bankowi kredytowemu we Lwowie, aby wystać do Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu w Krakowie

K 15000— w banknotach,

celem wpisania tej kwoty na dobro rachunku bieżącego Panów.

Prosimy o uznanie powyższej wpłaty na naszym koncie i oczekujemy zawiadomienia o tem.

Z poważaniem

Stanisław Zagórski i Ska

c) Komisant przesyła pieniądze trzeciemu celem zapisania na dobro wierzyciela:

Wzór 34. — 3.

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY
Telefon l. 1559. WE LWOWIE, ULICA TRZECIEGO MAJA L 5. Telefon l. 1559.

Konto żyrowe w Banku austro-węgier.
Konto Pocz. Kasj oszczędn. l. 117119.

Lwów, dnia 22. maja 1914.

Do
Galicyjskiego Banku dla handlu i przemysłu
w Krakowie.

Z polecenia pp. Stanisława Zagórskiego i Ski, Lwów, wysyłamy Panom równocześnie w osobnej kopercie, jako posyłkę wartościową, ubezpieczoną,

K 15000— w banknotach,

według poniższego spisu i prosimy tę kwotę przyjąć na poczet rachunku bieżącego Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego w Okocimiu.

Prosimy również o nadesłanie nam potwierdzenia odbioru, jako też zawiadomienia Browaru o skutecznionej wpłacie i pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Roiński Liptay

Ilość	Rodzaj	Po koron	Kwota
100	noty	100	10000 —
100	"	50	5000 —
200			15000 —

d) Komisant zawiadamia dłużnika o wykonaniu jego polecenia:

Wzór 35. — 4.

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY
Telefon l. 1559. WE LWOWIE, ULICA TRZECIEGO MAJA L. 5. Telefon l. 1559.

Konto żyrowe w Banku austro-węgier.
Konto Poczt. Kasy oszczędn. l. 117119.

Lwów, dnia 22. maja 1914.

Panowie
Stanisław Zagórski i Ska

we Lwowie.

W dniu dzisiejszym wypłaciliśmy wskutek listu Panów z 21. b. m. Galicyjskiemu Bankowi dla handlu i przemysłu w Krakowie

K 15000—,

z poleceniem zapisania tej kwoty na dobro Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego w Okocimiu

i tą kwotą rachunek Panów z wal. 22. b. m. zadłużamy.

Z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Roiński Liptay

e) Bank potwierdza komisantowi odbiór kwoty, złożonej na rachunek wierzyciela:

Wzór 36. — 5.

**BANK GALICYJSKI
DLA HANDLU I PRZEMYSŁU.**

Kraków, 24. maja 1914.

Adres telegr.: Galicbank Kraków.

Do
Galicyjskiego Ziemskiego Banku kredytowego,

Lwów.

Niniejszem potwierdzamy Panom w myśl Ich życzenia z 22. b. m., że nadeszła nam przez Panów w liście wartościowym kwotę

K 15000—

zapisaliśmy na dobro Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego w Okocimiu, powiadając naszego klienta, że ta kwota została złożona z polecenia i na rachunek pp. Stanisława Zagórskiego i Ski, Lwów.

Z poważaniem

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Streer Lewicki

f) Bank zawiadamia wierzyciela (swego klienta) o wpłacie:

Wzór 37. — 6.

**BANK GALICYJSKI
DLA HANDLU I PRZEMYSŁU.**

Kraków, dnia 24. maja 1914.

Adres telegr.: Galicbank Kraków.

Do

Browaru Jana br. Goetza-Okocimskiego,

Okocim.

Niniejszem zawiadamiamy Panów, że Galicyjski Ziemski Bank kredytowy we Lwowie przysłał nam z polecenia pp. Stanisława Zagórskiego i Ski, Lwów,

K 15000—

celem zapisania na dobro rachunku Panów z wal. daty.

Z poważaniem

BANK GALICYJSKI DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Streer Lewicki

g) Wierzyciel potwierdza swojemu bankowi zgodne zaksiązkowanie wpłaty:

Wzór 38. — 7.

BROWAR
Jana br. Goetza-Okocimskiego
W OKOCIMIU.

Okocim, 25. maja 1914.

Do

Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu,

Kraków.

Zgodnie z zawiadomieniem Panów z dnia wczorajszego obciążamy Ich rachunek kwotą

K 15000— wal. 24. b. m.,

nadeszła Im przez Galicyjski Ziemski Bank kredytowy we Lwowie, z polecenia i na rachunek pp. Stanisława Zagórskiego i Ski, Lwów.

Z poważaniem

BROWAR JANA BR. GOETZA-OKOCIMSKIEGO

Polański Narzymski

h) Wierzyciel donosi dłużnikowi, że złożoną w banku kwotę uznał na jego koncie:

Wzór 39. — 8.

BROWAR
Jana br. Goetza-Okocimskiego
W OKOCIMIU.

Okocim, 25. maja 1914.

Panowie

Stanisław Zagórski i Ska,

Lwów.

Dzisiaj otrzymaliśmy od Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu w Krakowie zawiadomienie o wptynięciu zapowiedzianej nam przez Panów 21. b. m. kwoty

K 15000.—,

wobec czego uznajemy rachunek Panów z wal. 24. b. m.

Oczekując rychłych dalszych zleceń, kreślimy się

z poważaniem

BROWAR JANA br. GOETZA-OKOCIMSKIEGO

Polanski Narzynski

7. Obrót żyrowy.

Na podstawie depozytu gotówkowego, złożonego w banku, otwiera bank kupcowi rachunek. Na rachunek ten może albo sam kupiec, albo też i inna osoba wpłacać kwoty, które bank będzie zapisywał na dobro owego posiadacza konta. Natomiast za wypłaty, uskutecznione z polecenia posiadacza konta, będzie bank obciążał owe konto.

O ile wpłaty, względnie przypisy, powstają w najrozmaitszy sposób, jak n. p. przez złożenie gotówki w kasie bankowej, przez nadesłanie jej pocztą, w drodze przekazania przez inny bank i t. p., o tyle wypłaty z reguły mogą być uskutecznione tylko na podstawie czeków.

Czekiem nazywamy dokument, wyraźnie w treści jako czek oznaczony, na podstawie którego wystawca (posiadacz rachunku) wzywa przekazanego (bank), aby ze złożonego przezeń depozytu wypłacił okazicielowi oznaczoną kwotę.

Czeki mogą być wystawione dwojako, albo:

1) właściciel rachunku poleca bankowi, aby kwotę czeku wypłacił okazicielowi w gotówce; czek taki nazywamy kasowym; albo

2) wierzyciel posiada rachunek w tym samym banku, a wówczas wystawca poleca, aby bank kwoty tej w gotówce nie wypłacał, tylko odpisał ją z jego rachunku, a natomiast dopisał na rachunku wierzyciela; wówczas mówimy o czeku przenośnym.

Wzór 40.

dnia 20./9. 1914 K 1000— dla firmy Sokolnicki i Ska	Nr. Rku 128.	K <u>1000—</u>
	A.	
Bank krajowy Król. Galicji i Lod. z W. Ks. Krak.	Bank krajowy Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim we Lwowie	
	zechce wypłacić za odebraniem niniejszego czeku na zlecenie pp. Sokolnickiego i Ski, Lwów	
Należność stemplową uiszcza się bezpośrednio.	Koron <u>Tysiąc</u>	
	i obciążyć tą kwotą mój rachunek.	
	Lwów, 20. września 1914.	<i>Józef Rybicki</i>

Jako obrót żyrowy rozumieć należy właściwie tylko takie rachunkowe przeprowadzenie zapłaty, praktyka jednak przyjęła tę nazwę dla całego stosunku deponenta z bankiem.

W Austrii, podobnie jak i u nas w Galicji, istnieje wiele instytucji żyrowych, n. p. Galicyjski Bank krajowy, Praski Bank kredytowy, Wiedeński Związek żyrowy i kasowy i t. d. Ze względu jednak na to, że albo wcale nie posiadają one filii, albo mają ich tylko niewiele, znaczenie tych instytucji jest lokalne.

Zupełnie inne znaczenie natomiast ma obrót żyrowy, urządzony w Banku austriacko-węgierskim, jako też w Urzędzie Pocztovej Kasy oszczędności we Wiedniu. Gdy zważymy, że Bank austriacko-węgierski posiada obecnie (stan z 14. października 1912.) 286 filii i zakładów zastępczych, rozrzuconych po całej monarchii, a Pocztowa Kasa oszczędności ma do swego rozporządzenia tysiące urzędów pocztowych, znajdujących się dziś w każdej niemal wiosce, gdy wreszcie zważymy, że tak obie wspomniane instytucje, jak i węgierska Pocztowa Kasa oszczędności stoją ze sobą w ścisłym związku, wówczas zrozumiemy, jak bardzo może obrót żyrowy ułatwić wzajemne wyrównania sferom handlowym.

Cała manipulacja i korespondencja w obrocie żyrowym odbywa się niemal wyłącznie przy pomocy formularzy.

a) Przepisy dla obrotu żyrowego Banku austriacko-węgierskiego.

1. W obrocie żyrowym Banku austriacko-węgierskiego pośredniczą z a k ł a d y główne Banku we Wiedniu i Budapeszcie, jako też wszystkie filie (zastępstwa Banku nie).

2. Zakłady Banku przyjmują w obrocie żyrowym gotówką albo z obrachunków wpływające pieniądze do wpisu na korzyść, skuteczniają wypłaty na rachunek posiadaczy konta bezpośrednio lub zapomocą przeniesienia i załatwiają dla tychże inkaso weksli, czeków, przekazów i t. d.

3. Kto w obrocie żyrowym Banku austriacko-węgierskiego chce brać udział, winien swoje żądanie względem otwarcia konta wystosować pisemnie do owego z a k ł a d u Banku, w którego okręgu stale mieszka.

4. Jeżeli to żądanie zostało uwzględnione, winien ubiegający się przez podpisanie (nazwiskiem lub brzmieniem firmy) przedruku tych przepisów oświadczyć zgodzenie się na nie, i to oświadczenie, po poprzednim notaryalnym lub sądowym uwierzytelnieniu podpisów, w zakładzie Banku złożyć. To uwierzytelnienie odpada, skoro ubiegający się podpis swój w zakładzie Banku osobiście złoży, przyczem tożsamość osoby będzie stwierdzona ewentualnie przez świadków. Przed otwarciem konta winien posiadacz konta umówić z zakładem Banku wysokość kwoty nienaruszalnej, mającej pozostać na koncie, i tę w gotówce złożyć. Podpisy innych osób, które jako spółnicy, prokuryści lub z innego stosunku są uprawnione do podpisywania nazwiska albo firmy posiadacza konta w obrocie żyrowym Banku austriacko-węgierskiego, muszą w zakładzie Banku również w wiarygodnej formie albo osobiście być złożone. Dla pełnomocników należy załączyć uwierzytelnione pełnomocnictwa, posługując się do tego formularzami, wydawanymi przez Bank. Wszystkie Bankowi udzielone podpisy i pełnomocnictwa pozostają tak długo ważne, dopóki zakład Banku, prowadzący konto, o tychże zgaśnięciu pisemnie zawiadomiony nie został.

5. Po wpłacie kwoty nienaruszalnej otrzyma posiadacz konta, oprócz potrzebnych formularzy drukowanych, książkę przeciwstawną (*Kontrabuch*), do której wszelkie od niego lub dla niego w gotówce lub z obrachunków wpływające pieniądze za poświadczaniem dwóch firmujących urzędników kasy żyrowej (zakładu Banku) będą zapisywane. Dalszych poświadczeń Bank nie udziela.

6. Wkładki gotówką, czeki i weksle, płatne w zakładzie Banku, prowadzącym konto, również kwoty wpływające do dyspozycji posiadacza konta za eskontowane weksle, z pożyczek na papiery wartościowe lub z innego tytułu, będą natychmiast wpisane na korzyść na koncie żyrowym.

7. Gotówka lub kwoty z interesów bankowych płynne mogą być przez kogokolwiek w zakładzie Banku, prowadzącym konto, składane lub przekazywane na rachunek posiadacza konta.

Od osób, nieposiadających konta żyrowego, przyjmują się wkładki w gotówce, względnie polecenia do zapisania na korzyść zamiejscowego posiadacza konta, jednak tylko w kwotach nie mniejszych, niż K 100.

8. Wkładki mogą być uiszczane w biletach bankowych, biletach państwowych i w ustawowej monecie.

W interesie szybszej odprawy klientów żyrowych zaleca się tymże, by wkładki przysposabiali w wielkich biletach, a wkładki w monecie odstawali w woreczkach uporządkowanych, zaopatrzonych w etykiety i pieczęć. W owych zakładach Banku, w których dla wymiany biletów lub dla obrotu w monecie istnieją osobne kasy, należy większe kwoty w biletach albo w monecie w tychże kasach uiszczać, a otrzymane tam poświadczania odbioru przedkładać kasie żyrowej do wpisu na korzyść.

9. Zakład Banku przyjmuje od posiadaczy konta: weksle, czeki, przekazy, akredytywy i rachunki w myśl przepisów, obowiązujących dla komisowego inkasa weksli, względnie efektów, z następującymi zmianami:

A. Papiery do inkasowania muszą opiewać na walutę koronową i być podane z przeznaczonymi do tego arkuszami, oraz z książką przeciwstawną, w której złożenie papierów bywa potwierdzane.

B. Papiery inkasowe, płatne na miejscu podania, należy przedłożyć już pokwitowane (nie żyrowane), płatne zaś na innych miejscach bankowych, żyrowane *in bianco*.

C. Za inkaso liczy Bank posiadaczom konta:

a) jeżeli przeznaczone do inkasa papiery są płatne w samym zakładzie Banku, albo w jakim domu bankowym, mającym (za pośrednictwem stowarzyszenia wyrównawczego, *Saldirungs-Verein*) regularny obrachunek z Bankiem i jeżeli

przedłożone zostały z przepisany mi na ten wypadek arkuszami, nie liczy Bank żadnej prowizji;

b) od innych papierów, płatnych na miejscu podania, albo na miejscu innego zakładu Banku, liczy się prowizję 1/4 od tysiąca, najmniej 40 h od sztuki (zamiast zwykłej prowizji 1/2 od tysiąca, przynajmniej 60 h od sztuki);

c) od papierów, płatnych na miejscu zastępstwa, prowizję 1/5 od sta, najmniej 1 K od sztuki (zamiast zwykłej prowizji 1/4 od sta, najmniej 1 K 20 h od sztuki);

d) od papierów, płatnych na miejscach zakładów Banku, a niezapłaconych, 40 h od sztuki, zaś od takich na miejscach zastępstw 1 K od sztuki, za zasiągnięcie akceptu (przy równoczesnym poleceniu inkasa) na wekslach, płatnych na miejscach zakładów Banku 40 h, płatnych na miejscach zastępstw 1 K od sztuki.

D. Kwot, wpływających z inkasa, nie wypłaca się w gotówce, lecz zapisuje na korzyść podawcy i to za papiery płatne na miejscu po wpłynięciu wszystkich na jednym arkuszu wyszczególnionych, za płatne na innych placach Banku po nadejściu awiza.

E. Niezapłacone papiery otrzyma posiadacz konta napowrót po odpisaniu tychże w przedłożonej książce przeciwstawnej.

Bank nie zajmuje się protestowaniem weksli, płatnych na miejscu podania, i nie bierze z tego powodu żadnej na siebie odpowiedzialności.

10. Każdy posiadacz konta jest obowiązany domicylować swoje akcepta w zakładzie Banku, prowadzącym jego konto, lub w jednym z domów bankowych, znajdujących się w regularnym obrachunku z Bankiem, i takowe wezas awizować. Posiadacz konta może także weksle firm, z którymi stoi w stosunkach handlowych, przez swoje konto żyrowe po wczesnym awizowaniu przekazać do zapłaty. W tym celu należy firmy te spowodować, aby używały klauzuli pod 1) przytoczonej. Weksle w posiadaniu Banku, które ani u niego, ani w jednym z powyżej wymienionych domów bankowych nie są płatne, albo nie były dość wcześnie awizowane, muszą być gotówką zapłacone.

Wykupione papiery zwraca się za poświadczaniem posiadaczowi konta. Bank nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za przechowanie takich wykupionych papierów, przekraczające trzy dni.

11. Swoją należytością może posiadacz konta rozporządzać w dowolnych kwotach każdego czasu, jednakże, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w punkcie 10., tylko zapomocą czeków na blankietach, przez Bank wydawanych. W innej formie wystawione przekazy nie będą uwzględniane. Zaleca się przed wydaniem czeki zaopatrzyć stampilią firmy.

Podjęcie gotówki następuje zapomocą czeków białych, które opiewają na oznaczoną osobę lub firmę z dodatkiem „albo okazicielowi“. Bank wypłaca przekazaną kwotę na ręce okaziciela, nie sprawdzając ani tożsamości osoby, ani prawdziwości podpisu żyrantów lub kwitującego odbiór gotówki i nie przyjmuje za to żadnej odpowiedzialności. Pokwitowanie odbioru gotówki na czekach nie jest potrzebne.

Jeżeli czek nie ma być wypłacony gotówką, lecz tylko użyty do obrachunku z Bankiem lub z innym posiadaczem konta, musi być przekrzyżowany, t. j. opatrzony dopiskiem na stronie przedniej, ukośnie przez tekst przepisany lub przedrukowany: „*Tylko do obrachunku*“. W tym wypadku nie wolno Bankowi kwoty gotówką wypłacić.

Białe czeki, opiewające na okaziciela, nie mogą być odwołane.

Do przenoszeń na konta w tym samym lub innym zakładzie Banku służą czerwone blankiety czekowe. Te muszą opiewać na nazwisko (nie na zlecenie) i nie wolno ich ani cedować, ani żyrować.

W razie cofnięcia przeniesienia należy uiścić jako należytość 1 K. Odwołanie przeniesienia już wpisanego na korzyść nie może być uwzględnione.

Czeki nienależycie wystawione, poprawiane albo z dopiskami między drukowanymi wierszami nie będą wypłacane.

12. Każdy posiadacz konta otrzyma w Banku według potrzeby blankiety czeków w zeszytach po 20 lub 50 sztuk za poświadczaniem odbioru i opłatą należytości stemplowych po 4 h od sztuki. Posiadacz konta jest obowiązany blankiety czeków starannie przechowywać i ponosi wszelkie możebne następstwa i szkody z powodu zgubienia lub zaginięcia tych blankietów, jeżeli o tem nie uwiadomił pisemnie wezas zakładu Banku prowadzącego konto, aby zapobiedz wypłatom do rąk osób nieuprawnionych.

1) Tego rodzaju weksle należy opatrzyć — najodpowiedniej zapomocą stampili — następującem oznaczeniem miejsca płatności: „*płatne w filii (zakładzie głównym) Banku austriacko-węgierskiego w na rachunek konta żyrowego*“.

Również odpowiedzialnym jest Bankowi posiadacz konta, jeżeli nie wypełnił miejsce próżnych na blankietach czeku tak, ażeby sfałszowanie było niemożliwym. Posiadacz konta winien we własnym interesie popsuć blankiety czeków Bankowi zwrócić.

13. Każdy posiadacz konta w Banku może przez ten zakład bankowy, w którym jego konto żyrowe jest prowadzone, przekazywać kwoty ze swej należności na jakiegokolwiek konto, istniejące w związku przepisowym (Clearingu) c. k. Urzędu Pocztowych Kas oszczędności w Wiedniu, lub król. węgierskiej Pocztowej Kasy oszczędności w Budapeszcie, oznaczywszy dokładnie właściciela tegoż podług numeru, nazwiska (firmy) i miejsca zamieszkania.

Takie przekazywania mogą być załatwiane przez wszystkie zakłady bankowe tak na austriackie, jak i na węgierskie miejsca.

14. Do takich przekazywań mają być użyte nie czerwone, lecz białe czeki. Białe czek wypełnia się w zwyczajny sposób, tak, jakoby zamiarem wystawiciela było kwotę bezpośrednio w gotówce podjąć, przeto miejsce na zlecenie należy wypełnić: „na moje (nasze) własne”. Na tak wypełnionym i podpisanym czeku należy, celem przekazania na konto pocztowych kas oszczędności, napisać na przedniej stronie, ukośnie przez tekst czeku „decyzyę“, brzmiącą:

„Do zapisania na korzyść w c. k. Urzędzie Pocztowych Kas oszczędności we Wiedniu na koncie Nr.
(nazwisko, firma) w (miejsceowość)”

względnie:

„Do zapisania na korzyść w król. węgierskiej Pocztowej Kasie oszczędności w Budapeszcie, na koncie Nr.
(nazwisko, firma) w (miejsceowość)”

Ukośnie na czeku umieszczona dyspozycja, która także i stampilią wyciśniętą być może, wymaga dla ważności ponownego podpisu wystawiciela.

15. Dyspozycja do przekazania na konto pocztowych kas oszczędności może być wydana zawsze tylko przez wystawiciela czeku, a nigdy przez trzeciego właściciela tegoż.

16. Jeżeli posiadacz konta rozporządzi sumą większą, aniżeli jego należność wynosi, Bank nie tylko odmawia wypłaty, lecz zastrzega sobie także możność zerwania z nim natychmiast stosunku. Jeżeli zaś rozporządzi całą swoją należnością, to wyraża tem samem zamiar zamknięcia swego konta. Przy zamknięciu konta należy z podjęciem ostatniej należności zwrócić zakładowi Banku, prowadzącemu konto, wszystkie nieużyte blankiety czeków.

17. Książkę przeciwstawną winien posiadacz konta przedłożyć przy każdej wkładce, jako też przy każdym podaniu lub odbiorze papierów inkasowych, prócz tego o ile możliwości często, a przynajmniej raz na miesiąc, celem wpisu sum kredytowych. Wpisu pozycy kredytowych, jako też zwróconych papierów inkasowych dokonują urzędnicy Banku. Kwoty w pozycjach dłużnych ma sam właściciel konta zapisywać i stronie sumować.

Z końcem czerwca i grudnia każdego roku następuje zamknięcie rachunków w obrocie żyrowym i przeniesienie salda na nowy rachunek, wszelako może posiadacz konta każdego czasu w godzinach urzędowych zasięgnąć wiadomości o stanie swej należności.

Dla zabezpieczenia zupełnej zgodności rachunków zastrzega sobie nadto Bank austriacko-węgierski od czasu do czasu uwiadomienie listowne posiadaczy konta o stanie ich należności z wezwaniem, by dokładność tegoż bezzwłocznie potwierdzili.

Trzecim osobom nie udziela się o stanie konta żyrowego żadnych wyjaśnień. 18. Bank załatwia dla swoich posiadaczy konta wszystkie z obrotu żyrowego wydarżające się wypłaty, przekazy, obrachowania i inkasa bezpłatnie — z wyjątkiem wypadków, przytoczonych w punkcie 9. C, b, c i d.

Od należności w obrocie żyrowym nie płaci Bank żadnych odsetek. 19. Bank austriacko-węgierski spodziewa się, iż posiadacze konta z powyżej przyznanych im upoważnień będą stale korzystali i urzędzeń żyrowych będą używali tylko dla siebie lub innych posiadaczy konta, a nie dla trzecich osób, utrzymując przytem trwale stosowną do pracy nienaruszalną kwotę na koncie. Dalej zastrzega sobie Bank prawo bezzwłocznego zerwania stosunku w obrocie żyrowym przez pisemne doniesienie, jeżeliby temuż oczekiwaniu zadość się nie stało, lub jeżeliby z innych jakich powodów Bank zerwanie stosunku uznał za stosowne.

Powyższe przepisy dla obrotu żyrowego Banku mogą być w 14 dni po poprzednim ogłoszeniu przez przybicie publicznych obwieszeń w dotyczących biurach zakładów Banku każdego czasu zmienione.

R. Majewski i Ska zostają przyjęci do obrotu żyrowego i składają 15. maja na swój rachunek K 4000—.

Wzór 41.

Do

Banku austriacko-węgierskiego
we Lwowie.

Skoro nam otwarcie konta żyrowego w Banku zostało przyznane, oświadczamy, że się z przepisami dla obrotu żyrowego Banku austriacko-węgierskiego, w załączeniu przedrukowanymi, zgadzamy i podajemy w myśl punktu 4^{tego} tych przepisów następujące uprawnione podpisy, zapomocą których naszą należnością żyrową rozporządzać będziemy.

Lwów, dnia 15. maja 1914.

Robert Majewski będzie podpisywał:

R. Majewski i Ska

Karol Wojnarowski będzie podpisywał:

R. Majewski i Ska

Antoni Skórski będzie podpisywał:

R. Majewski i Ska

ppa Skórski

Wzór 42.

Österreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

Giroverkehr. — Obrót żyrowy.

Zur Gutschrift auf $\frac{\text{mein}}{\text{unser}}$ Konto werden anbei erlegt:
Na dobro $\frac{\text{mojego}}{\text{naszego}}$ rachunku żyrowego zostaje złożonych:

in Noten		
w banknotach	K	3500—
in Gold		
w złocie	K	500—
in Silberkurantmünze		
w srebrnej monecie	K	—
in Teilmünze		
w monecie zdawkowej	K	—
zusammen in barem		
razem w gotówce		K 4000—
in weißen Schecks von Kontoinhabern		
w białych czekach posiadaczy rachunków	K	—
in Akzepten und Domizilen von Kontoinhabern		
w akceptach i domicylach posiadaczy rachunków	K	—
zusammen		
razem		K 4000—

Lwów, dnia 15. maja 1914.

R. Majewski i Ska

R. Majewski i Ska, Lwów, przekazują 4. października A. Rottermannowi i Sce, Wiedeń, w obrotie żyrowym Banku austriacko-węgierskiego sumę K 1965·80 na wyrównanie faktury, zapadającej 6. października.

Wzór 43. — 1.

Lwów, 4. października 1914.

Panowie A. Rottermann i Ska,

Wiedeń.

Pomijając treść listu Panów z 1. b. m., jako niewymagającą odpowiedzi, donosimy, że na wyrównanie dnia 6. b. m. zapadającej faktury przekazujemy Panom przez Bank austriacko-węgierski

K 1965·80

i prosimy o uznanie tą sumą naszego rachunku.

Z poważaniem

R. Majewski i Ska

Wzór 44. — 2. Czek czerwony (przenośny):

Scheck-Nr. E. 72.	Österreichisch-ungarische Bank.	Scheck Nr. E. 72.	K 1965·80
an		Die Österreichisch-ungarische Bank	
Rottermann & Co.,		wolle dem Giro-Konto	
Wien		Rottermann & Co.	
Betrag		in Wien die Summe von Kronen	
K 1965·80		<u>Tausendneunhundertsechzigfünf ⁸⁰/₁₀₀</u>	
Datum		gutschreiben und dafür belasten das Giro-Konto von R. Majewski & Co.	
4./10. 1914.	R. Majewski & Co.		
	Lemberg, den 4. Oktober 1914.		

Wzór 45. — 3.

Wiedeń, 7. października 1914.

Panowie R. Majewski i Ska,

Lwów.

W odpowiedzi na cenne pismo Panów z 4. b. m. donosimy, że przekazaną nam czekiem Banku austriacko-węgierskiego kwotę

K 1965·80

zapisaliśmy na dobro rachunku Panów, jako pokrycie naszej wczoraj zapadłej faktury.

Polecając swoje usługi także i nadal, pozostajemy

z poważaniem

Rottermann i Ska

Samuely i Landau, Lwów, posyłają 21. lipca 1914. Karolowi Güntherowi i Sce we Wiedniu zapomocą czeku kasowego Banku austriacko-węgierskiego K 735·—.

Wzór 46. — 1.

Lwów, 21. lipca 1914.

Panowie Karol Günther i Ska,

Wiedeń.

W załączeniu otrzymujecie Panowie czek na Bank austriacko-węgierski, opiewający na sumę

K 735·—,

którą zechciejcie zainkasować i zapisać na nasze dobro.

Z poważaniem

Samuely i Landau

1 czek, polecono.

Wzór 47. — 2. Czek biały (kasowy):

Scheck-Nr. D. 42.	Österreichisch-ungarische Bank.	Scheck Nr. D. 42.	K 735·—
an		Die Österreichisch-ungarische Bank in Wien	
K. Günther & Co.		wolle zahlen gegen diesen Scheck aus	
Betrag		meinem Giro-Guthaben an	
K 735·—		unserem Karl Günther & Co oder Überbringer	
Datum		Kronen <u>Siebenhundertdreissigfünf</u>	
21./7. 1914.		Samuely & Landau	
	Lemberg, den 21. Juli 1914.		
	Schecks, in welchen der Zusatz „oder Überbringer“ durchstrichen oder eine Zahlungsfrist angegeben ist, werden nicht bezahlt.		

Wzór 48. — 3.

Wiedeń, 23. lipca 1914.

Panowie Samuely i Landau,

Lwów.

Nadestany nam w liście z 21. b. m. czek Banku austriacko-węgierskiego na

K 735·—

zapisaliśmy z wal. dzisiejszą na dobro rachunku Panów.

Z poważaniem

Karol Günther i Ska

b) Obrót czekowy i żyrowy w Pocztovej Kasie oszczędności.

Obrót czekowy w Pocztovej Kasie oszczędności polega na tem, że każdemu, kto został przyjęty jako uczestnik, otwiera się konto, na które wpłaty mogą być uskuteczniane przez każdego i w każdym urzędzie pocztowym, wypłaty natomiast mogą być dokonane tylko na podstawie czeku, wystawionego przez właściciela rachunku. Organizacya Pocztovej Kasy oszczędności jest tego rodzaju, że, o ile idzie o wpłatę na rzecz posiadacza konta, może ona być uskuteczniona w każdym urzędzie pocztowym, stanowiącym zbiornicę Pocztovej Kasy oszczędności. Gdy jednak idzie o podjęcie pieniędzy, musi posiadacz odnieść się do urzędu Pocztovej Kasy oszczędności we Wiedniu.

Każdy, kto chce, aby Pocztowa Kasa oszczędności otworzyła mu rachunek czekowy, winien wnieść odpowiednie zgłoszenie na formularzu, który można otrzymać w każdym urzędzie pocztowym. Równocześnie ze zgłoszeniem, albo też najpóźniej w przeciągu miesiąca od dnia zawiadomienia o przyjęciu należy złożyć wkładkę zawiązkową w kwocie 100 K, która musi pozostać póty nienaruszona, póki trwa stosunek uczestnika z Pocztową Kasą oszczędności.

Gdy jako uczestnik przystąpić chce firma, stowarzyszenie lub inna osoba prawna, to jej prawni zastępcy winni wylegitymować się należycie wyciągiem z rejestru handlowego, statutami i t. p.

Po przyjęciu uczestnika do obrotu należy na odpowiednich formularzach, które Pocztowa Kasa oszczędności przesyła, zgłosić podpisy osób, uprawnionych do podpisywania, a następnie zgłaszać w ten sam sposób każdą zmianę.

Pocztowa Kasa oszczędności oprocentowuje rachunek czekowy po 2°/_o rocznie, licząc sobie natomiast od każdej pozycyi należyłość manipulacyjną po 4 h, a nadto przy gotówkowych wypłatach prowizyę $\frac{1}{4}^{\circ}/_{00}$ (przy kwotach ponad 6000 K $\frac{1}{8}^{\circ}/_{00}$ prowizyi od nadwyżki).

O każdej zmianie na rachunku donosi Pocztowa Kasa oszczędności zapomocą wyciągów kontowych.

Wpłaty na dobro posiadacza rachunku w Pocztovej Kasie oszczędności mogą być uskutecznione:

1. zapomocą poświadczeń złożenia;
2. zapomocą przekazów pocztowych;

3. przez zapisanie kwot, przekazanych na rzecz posiadacza konta przez innych, mających również rachunek żyrowy w Pocztovej Kasie oszczędności;

4. przez zapisanie wpływów z interesów, załatwianych przez Pocztową Kasę oszczędności na rzecz posiadacza rachunku.

Wypłaty natomiast mogą być uskutecznione jedynie i wyłącznie zapomocą czeków.

Wpłata zapomocą poświadczenia złożenia.

Poświadczenia złożenia służą do złożenia pieniędzy na dobro posiadacza rachunku, na poświadczeniu tem wymienionego. Poświadczenie, wypełnione w sposób poniżej okazany, oddaje składający wraz z pieniędzmi w urzędzie pocztowym. Część pierwszą, po potwierdzeniu przez urzędnika pocztowego, otrzymuje napowrót składający. Część drugą, owo zawiadomienie o wpłacie pieniędzy, otrzymuje posiadacz rachunku wraz z wyciągiem kontowym. Trzecia część wreszcie, poświadczenie zaksięgowania, pozostaje w Pocztovej Kasie oszczędności, jako dowód zgodności zapisku.

Stanisław Kossowski, Lwów, wpłaca 14. marca zapomocą poświadczenia złożenia na dobro L. Zandera i Ski, Stryj, K 586·40.

Wzór 49. — 1.

Lwów, 14. marca 1914.

Panowie

L. Zander i Ska,

Stryj.

Na wyrównanie mojego, w dniu 17. b. m. zapadającego długu wpłaciłem dziś na rachunek Panów w P. K. O.

K 586·40

i proszę o uznanie powyższej wpłaty na mojem koncie.

Z poważaniem

Stanisław Kossowski

Empfangschein
Poświadczenie odbioru 23

über eine Einlage von } K 586 h 40 } d. i.
na wkładkę w kwocie } } t. j.

Kronen)
Pięćsetosmdziesiąt sześć 40/100

auf das Scheckkonto bei
dem F. F. Spofpartaffen-Sint in Stryj, Str. 26.914
na rachunek czekowy w c. k. Urzędzie
Pocztowych Kas oszczędności w Wiedniu, Nr.
Konto-Nr.: — Posiadaż rachunku:

L. ZANDER i SKA, STRYJ.

Unterzeichnet des Spofbeamten:
Podpis urzędnika pocztowego:

Erlagschein
Poświadczenie złożenia 23

Einlage } K 586 h 40 }
Wkładka } }
geleitet durch } Stanisław
ktoż wysłał } Kossowski,
in)
w) Lwowie,
n) ulica Hallicka 21.
auf Konto-Nr. } 26.914
na rachunek Nr. }
am)
dnia) 14. marca 1914.

Poststempel:
Pieczętka pocztowego:

Von der Partei auszufüllen.
Wypełnić ma strona.

Buchungsschein
Poświadczenie zakiszkowania 23

Von der Partei auszufüllen:
Wypełnić ma strona:

Einlage } K 586 h 40 }
Wkładka } }
geleitet durch } Stanisław
ktoż wysłał } Kossowski

Konto-Nr. } 26.914
Rachunku Nr. }

Poststempel:
Pieczętka urzędu pocztowego:

Viele Schecke sind durch den Spofbeamten abzurufen und mit der Zageschätzung an
das F. F. Spofpartaffen-Sint einzuführen.
Urządnik pocztowy ma te poświadczenia odgryźć i przesłać z rachunkiem dziennym
do c. k. Urzędu Pocztowych Kas oszczędności.

Pan Stanisław Kossowski,

Lwów.

W odpowiedzi na pismo Pana z 14. b. m. donosimy, że wpłaconą
przezeń do P. K. O. kwotę

K 586.40

zapisaliśmy na dobro Pańskiego rachunku, jako pokrycie naszej faktury
z 17. listopada u. r.

Polecając swoje usługi i nadal, pozostajemy

z poważaniem

L. Zander i Ska

Wpłata z rachunku czekowego w Pocztowej Kasie oszczędności.

Posiadaż rachunku może zapomocą czeku rozporządzać
każdej chwili posiadaną w Pocztowej Kasie oszczędności gotówką,
o ile przekracza ona kwotę 100 K.

Czek musi być wystawiony w walucie koronowej i opiewać
najwyżej na 20000 K. Jedynie чеки, zapomocą których zarzą-
dzamy wystawienie przekazu lub listu pieniężnego zagranicznego,
mogą być wystawione w odnośnej walucie.

Czeki powinny być wypełniane w numerycznym porządku.
Zepsute чеки należy przekreślić i odesłać do Pocztowej Kasy
oszczędności. Po należytem wypełnieniu formularza należy znaj-
dujący się u prawego brzegu kupon kontrolny tak wyciąć, aby
cyfry kuponu wykazały kwotę koron, wpisanych na czeku, n. p.
kupon czeku na K 10359 — będzie wyglądał w ten sposób:

Dziesiątki tysięcy	1									10000
Tysiące	wyciąć									0
Setki	1	2	3	wyciąć						300
Dziesiątki	1	2	3	4	5	wyciąć				50
Jednostki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	9

10359

Czek powinien być przedłożony do zapłaty w Pocztowej
Kasie oszczędności najpóźniej w 14 dni po wystawieniu. Po
upływie tego czasu może Pocztowa Kasa oszczędności odmówić
wypłaty.

Pocztowa Kasa oszczędności rozróżnia dwa rodzaje czeku:

- a) czek kasowy;
- b) czek imienny.

Czek kasowy Pocztowej Kasy oszczędności jest to czek, w którym osoba, upoważniona do odbioru sumy, nie została wymieniona, a więc jest to czek płatny okazicielowi; wypełniając go, przekreślamy miejsce, w którym wpisuje się zwykle adres uprawnionego.

Czek kasowy otrzymuje do rąk uprawniony.

Posiadacz czeku kasowego może go albo przedłożyć do wypłaty w Pocztowej Kasie oszczędności we Wiedniu, lub też, umieściwszy na grzbiecie czeku dopisek:

„Nadesłać kwotę zapomocą przekazu pocztowego (w liście pieniężnym) do X. Y. w Z.“

zażądać nadesłania mu pieniędzy, lub wreszcie, jeśli posiada rachunek w Pocztowej Kasie oszczędności, zażądać dopisania mu tej sumy na koncie przez umieszczenie na grzbiecie dopisku:

„Na dobro rku nr. X. Y. w Z.“

Czeku kasowego żyrować nie wolno.

Czek imienny wyraźnie wskazuje osobę, na rzecz której został wystawiony. Czek taki odsyła się bezpośrednio do Pocztowej Kasy oszczędności we Wiedniu.

Wyrównanie takiego czeku może nastąpić w wieloraki sposób:

1. Jeżeli uprawniony do otrzymania waluty ma rachunek czekowy w Pocztowej Kasie oszczędności, to wówczas kwota czeku, przy równoczesnym odpisaniu w rachunku wystawcy, zostanie dopisana na rachunku osoby uprawnionej czekiem, chyba, że w czeku będzie uczyniona wyraźna wzmianka: „poza obrotem kliringowym“¹⁾, lub też jeśli właściciel konta czekowego wyraźnie oświadczył, że wszystkie na jego dobro wpływające czeki mają mu być wypłacane w gotówce.

2. Czeków imiennych Pocztowej Kasy oszczędności można używać także wówczas, gdy chcemy przekazać pieniądze komuś, kto jest uczestnikiem obrotu żyrowego w węgierskiej Pocztowej Kasie oszczędności, albo w Banku austriacko-węgierskim. Wówczas w miejscu, przeznaczonem na adres uprawnionego, wpisuje się słowa:

„na dobro rachunku czekowego węgierskiej P. K. O. nr. X. Y. w Z.“

¹⁾ Wyrażenie: obrót kliringowy, wyrównawczy, jest w Pocztowej Kasie oszczędności używane niewłaściwie, ponieważ jest to obrót żyrowy.

albo:

„na dobro rachunku X. Y. w Z. w Banku austriacko-węgierskim w Z.“

Czeki, niewypłacane w gotówce, mogą opiewać na kwoty powyżej K 20.000.

3. Jeżeli uprawniony czekiem nie posiada konta w Pocztowej Kasie oszczędności, lub też jeśli chcemy, aby kwotę otrzymał w gotówce, wówczas daje się polecenie płatnicze, a urząd pocztowy na podstawie t. zw. przekazu płatniczego wypłaci adresatowi kwotę czeku.

4. Jeżeli wreszcie odbiorca waluty czekowej mieszka na Węgrzech lub za granicą, może wystawca zażądać w czeku wysłania pieniędzy listem pieniężnym lub zapomocą przekazu pocztowego. W takim wypadku pisze wystawca na czeku:

„celem wysłania przekazu pocztowego do X. Y. w Z.“,
„celem wysłania listu pieniężnego do X. Y. w Z.“

Kazimierz Lewicki i Ska, Lwów, posyłają 27. czerwca firmie Calderara & Steiner, Wiedeń, na pokrycie faktury z 29. marca czek kasowy Pocztowej Kasy oszczędności na K 2198.45.

Wzór 52. — 1. Czek kasowy:

Kupon — Odcinek 27 Lwów den 27./6. 1914 Guthaben Należność } K 8175 h 28		27 Kontoinhaber Właściciel rachunku } KAZIMIERZ LEWICKI I SKA, LWÓW. Nr. rku 18749.		Rezipient Działalność 12
Ort, Monatstag u. Jahr: — Miejsce, dzień, miesiąc i rok: Lwów, 27. czerwca 1914. K 2198 h 45		Das k. k. Postsparkassen-Amt in Wien zable gegen diesen Scheck aus meinem (unserem) Guthaben den Betrag von: C. k. Urząd Pocztowych Kas oszczędności we Wiedniu wypłaci za ten czek z mojej (naszej) należności kwotę:		
Entnommen *) Wyjęto } K 2198 h 45 Saldo } K 5976 h 83		K Dwutysiąćstodziecięćdziesiąt i 45 / 100		Submitter Sekla 1 2 3 4 5 6 7 8 9
*) Begeben an:) Odstąpiono:) Calderara & Steiner, Wiedeń.		Unterchrift d. Kontoinhabers oder seines Bevollmächtigten: — Podpis właściciela rachunku albo jego pełnomocnika: Kazimierz Lewicki i Ska		
				Ginner Jednostki 1 2 3 4 5 6 7 8

Wzór 53. — 2. Zawiadomienie o przesłaniu czeku: Lwów, 27. czerwca 1914.

Panowie Calderara & Steiner,
Wiedeń.

W załączeniu otrzymujecie Panowie kwotę:

K 2198.45 w czeku na P. K. O.,

któreżyto kwoty zechcecie użyć na pokrycie naszego, u Nich w dniu 29. b. m. zapadającego długu.

Prosimy o potwierdzenie odbioru tego czeku i pozostajemy z poważaniem

1 czek, polecono.

Kazimierz Lewicki i Ska

Wzór 54. — 3. Potwierdzenie odbioru czeku: Wiedeń, 1. lipca 1914.

Panowie Kazimierz Lewicki i Ska,
Lwów.

Stosownie do życzenia Panów, wyrażonego w liście z 27. ub. m., potwierdzamy odbiór czeku na

K 2198.45 na P. K. O.

Sumy tej użyliśmy na wyrównanie naszej faktury z 29. marca.

Prosząc uprzejmie o zaszczycanie nas swem zaufaniem, kreślimy się z poważaniem

Calderara & Steiner

I. Schwarz i Ska, Kraków, przekazuje 4. sierpnia Akcyjnemu Towarzystwu wyrobów tkackich i sukienniczych we Lwowie K 1279.53 w obrocie żyrowym P. K. O.

Wzór 55. — 1. Czek imienny:

Kupon — Odcinek 6		Stempelgebühr von 4 h unmittelbar entrichtet. — Należyżość stempłowa w kwocie 4 h uiszczona bezpośrednio.	
Kraków den 4./8. 1914		6 Kontoinhaber Właściciel rachunku }	
Guthaben Należność } K 6238 h —		I. SCHWARZ I SKA, KRAKÓW. Nr. rku 44787.	
Ort, Monatstag u. Jahr: — Miejsce, dzień, miesiąc i rok:		Kraków, 4. sierpnia 1914. K 1279 h 53	
Das k. k. Postsparkassen-Amt in Wien zahle gegen diesen Scheck aus meinem (unserem) Guthaben den Betrag von:		C. k. Urząd Pocztowych Kas oszczędności we Wiedniu wypłaci za ten czek z mojej (naszej) należności kwotę:	
Entnommen *) Wyjęto } K 1279 h 53		K Tysiąc dwieście siedemdziesiąt dziewięć ⁵³ / ₁₀₀	
Saldo } K 4958 h 47		na dobro rachunku nr. 28382 Akc. Tow.	
*) Begeben an: } Odstąpiono: }		wyrobów tkackich i sukienniczych, Lwów.	
Akc. Tow. wyrobów tkackich i sukien., Lwów.		Unterschrift des Kontoinhabers oder seines Bevollmächtigten: — Podpis właściciela rachunku albo jego pełnomocnika: I. Schwarz i Ska	

Wzór 56. — 2. Zawiadomienie o wystawieniu czeku: Kraków, 4. sierpnia 1914.

Do

Akc. Towarzystwa wyrobów tkackich i sukienniczych,
Lwów.

Na wyrównanie zapadłych rachunków Panów, a to:

z 8. czerwca	K 386.45
z 11. „	„ 87.30
z 21. „	„ 931.15
	<u>K 1404.90</u>

po potrąceniu kwoty, przypadającej za towary zwrócone, z faktury 21. czerwca	K 84.20
za przewoźne tej posyłki	„ 1.60
	<u>„ 85.80</u>

K 1319.10

i tytułem 3% skonta „ 39.57

K 1279.53

przekazujemy Panom na ich konto czekowe w P. K. O. i upraszamy tę kwotę za potwierdzeniem zapisać na dobro naszego rachunku.

Z poważaniem

I. Schwarz i Ska

Wzór 57. — 3. Potwierdzenie zgodnego zapisania: Lwów, 8. sierpnia 1914.

Panowie I. Schwarz i Ska,
Kraków.

W odpowiedzi na list z 4. b. m. zawiadamiamy Panów, że przekazaną nam przez P. K. O. kwotę

K 1279.53 zapisaliśmy wraz ze sumą

„ 39.57 jako 3% skonta i

„ 85.80 za zwrócone towary

K 1404.90

na dobro rachunku Panów jako pokrycie naszych faktur z 8., 11. i 21. czerwca b. r.

Dziękując najuprzejmiej za nadesłaną nam gotówkę, prosimy zaszczycać nas i nadal swoimi względami i pozostajemy

z poważaniem

AKC. TOW. WYROBÓW TKACKICH I SUKIENNICZYCH
WE LWOWIE

Majewski Raff

ROZDZIAŁ III.

Korespondencja wekslowa.

Wprawdzie cyfra obrotów handlowych, dokonywanych za gotówkę, jest bardzo wielka i świat kupiecki wydatnie korzysta z omówionych dotychczas środków płatniczych, to jednak nieporównanie większe są obroty kredytowe.

Na kredycie oparty jest cały dzisiejszy ustrój gospodarczy. Korzysta zeń już rolnik i fabrykant, zaciągając pożyczkę na podstawie posiadanej nieruchomości, już przemysłowiec i urzędnik, otrzymując kredyt osobisty lub zastawniczy. Te jednak formy kredytu nie nadawały się do potrzeb obrotu handlowego, gdyż albo nie zabezpieczały odpowiednio pretensji wierzyciela, albo też były zbyt uciążliwe dla dłużnika. Musiał więc handel pomyśleć o stworzeniu takiego kredytu, który, dając należyte zabezpieczenie wierzycielowi i dłużnikowi, umożliwiłaby swobodny obrót, jako też uruchomienie swych i obcych kapitałów.

Handlowi też zawdzięczamy wprowadzenie tak ważnego dzisiaj środka kredytowego, jakim jest weksel.

Sprzedający, dostarczywszy kupującemu towaru na kredyt, pokrywa powstałą wskutek tego wierzytelność zapomocą weksła, w którym wzywa dłużnika (nazwanego tu przekazanym), aby dłużną kwotę uiścił w oznaczonym terminie do rąk wskazanej w tym dokumencie osoby. Czynność tę nazywamy wystawieniem lub trasowaniem weksła.

O wystawieniu weksła musi być dłużnik zawiadomiony (awizowany).

Ponieważ jednak dłużnik wskutek wystawienia nań weksła nie przyjął jeszcze na siebie obowiązku zapłaty, przeto wystawca pošle mu ów weksel, używając do tego najczęściej pośrednictwa banku, ażeby dłużnik, przez umieszczenie podpisu, zobowiązał

się do zapłacenia weksła. Nazywamy to przyjęciem lub akceptowaniem weksła.

Wreszcie w dniu płatności będzie musiał wierzyciel, posługując się najczęściej pośrednictwem banku, przedstawić weksel przekazanemu do zapłaty.

1. Zawiadomienie o wystawieniu weksła.

(Awizacja traty.)

Wierzyciel, który wystawił weksel, donosi o tem przekazanemu, podając cechy, odróżniające ów weksel, a to:

1. sumę wekslową,
2. termin płatności,
3. nazwisko, względnie firmę remitenta (uprawnionego z weksła, wierzyciela wekslowego), z prośbą, aby dłużnik wykupił weksel, obciążając zań rachunek wystawcy.

Celem uniknięcia omyłek utarł się zwyczaj, że dłużnik potwierdza odbiór takiego listu, powtarzając w nim charakterystyczne cechy weksła.

Wilhelm Hausman, Lwów, wysłał 12. lutego 1914. do Fabryki maszyn i odlewni żelaza M. Bredta w Ottyni wskutek zamówienia z 8. lutego 5 beczek oliwy maszynowej, zawiadamiając o równoczesnem wystawieniu weksła na pokrycie faktury, opiewającej na K 381-58, wal. 4 mies.

Fabryka odpowiada 16. lutego, po odebraniu towaru, że weksel będzie zapłacony.

Wzór 58. — 1. Zawiadomienie o wystawieniu traty:

Lwów, 12. lutego 1914.

P. T.

Fabryka maszyn i odlewnia żelaza M. Bredta,
Ottynia.

Wykonując zlecenie Panów z 8. b. m., załadowałem dziś pod adresem Panów 5 beczek oliwy maszynowej i załączam na nie fakturę, opiewającą na

K 381-58, wal. 4 mies.

Na pokrycie tej sumy pozwoliłem sobie trasować na Panów
K 381-58, pł. za 4 mies. zł. własne

i proszę weksel ten w terminie wykupić.

Spodziewając się, że Panowie będziecie z otrzymanego towaru zupełnie zadowoleni, oczekuję dalszych zamówień i kreślę się z poważaniem

1 faktura.

Wilhelm Hausman

Wzór 59. — 2. Faktura:
Fol. 142.

Lwów, dnia 12. lutego 1914.

GALICYJSKI DOM IMPORTOWY
OLEJÓW MINERALNYCH I TŁUSZCZÓW DO MASZYN, ORAZ WSZELKICH ARTYKUŁÓW TECHNICZNYCH
WILHELMA HAUSMANA
Adres telegraf.: Hausmanoil Lwów. Lwów, plac Gofuchowskich 14. Konto Pocz. Kasy oszcz. nr. 5786.

Stempel
10 h

FAKTURA

dla **Fabryki maszyn i odlewni żelaza M. Bredta,**
Ottynia.

Wskutek łaskawego zamówienia, udzielonego mi listem z 8. b. m.,
wysłałem na rachunek i niebezpieczeństwo Panów *nieopłatnie*

Znak W. H. Nr.	Płatny i zaskarżalny we Lwowie. Za 4 mies. akceptem.	Btto	Ta	Ntto	CENA		KWOTA	
					K	h	K	h
1732	3 beczki oliwy maszynow. nr. 7.	232	37	195				
3		261	45	216				
4		253	42	211				
				622	35	—	217	70
1745	2 beczki oliwy maszynow. nr. 8.	243	40	203				
6		277	43	234				
				437	37	50	163	88
							381	58

Uzasadnione reklamacje będą uwzględnione tylko do 3 dni po odbiorze towaru. Za szkody lub braki wagi, powstałe w czasie transportu, nie odpowiadam.

Po upływie terminu płatności doliczam 6% odsetek zwłoki. W razie sporu poddaję się stronie kompetencji c. k. Sądu powiatowego we Lwowie.

Wzór. 60. — 3. Przyrzeczenie zapłaty raty:

Ottynia, 16. lutego 1914.

Pan Wilhelm Hausman,
Lwów.

Dziś odebraliśmy fakturowaną nam 12. b. m. posyłkę oliwy maszynowej i znaleźliśmy ją w zupełnym porządku, wskutek czego zanotowaliśmy awizowaną nam ratę Panów na K 381-58, pł. 12. czerwca, zł. własne i zapłacimy ją w terminie zapadłości.

Z poważaniem
Fabryka maszyn i odlewni żelaza M. Bredta w Ottynii

ppa *Wolfram*

Fabryka makaronów „Bronisława“ we Lwowie zawiadamia 28. sierpnia J. Adamowskiego, Brody, o wystawieniu nań przekazu na K 98-60 na pokrycie zaległych faktur.

Wzór 61. — Zawiadomienie o wystawieniu przekazu:

Lwów, 28. sierpnia 1914.

Pan J. Adamowski,
Brody.

List nasz z 20. z. m. w sprawie wyrównania zaległych naszych faktur pozostał dotąd bez odpowiedzi.

Dziś prosimy ponownie o odwrotne wyrównanie i zauważamy, że o ilebyśmy nie otrzymali w przeciągu 8 dni gotówki, wystawimy na Pana przekaz na

K 98-60, pł. à vista.

Z poważaniem

FABRYKA MAKARONÓW „BRONISŁAWA“

w z. *Kasperek*

			K	h	K	h
kwiecień	2.	za towary	14	90		
maj	18.	„ „	45	25		
„	5.	„ „	38	45	98	60

L. Zieleniewski, Tow. akc., Kraków, zawiadamia 14. stycznia Bank hipoteczny we Lwowie o wystawieniu nań 4 weksli, które bank ma wykupić, a wzamian obciążyć tą kwotą rachunek bieżący firmy.

16. stycznia bank zawiadamia, że awizowane raty zanotował.

Wzór 62. — 1. Awizowanie rat:

Adres dla telegr.: Zieleniewski Kraków. C. K. UPRZ. Rachunek Pocz. Kasy oszcz. nr. 8.916.
FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE, TOWARZ. AKCYJNE.
Telefon nr. 196. ROK ZAŁOŻENIA 1804. Telefon nr. 196.

Kraków, dnia 14. stycznia 1914.

Do
Galicyjskiego akcyjnego Banku hipotecznego
we Lwowie.

Zawiadamiamy Panów, że dzisiaj wystawiliśmy na nich 4 weksle na łączną kwotę

K 4024-50, według spisu

i prosimy w razie przedłożenia wykupić je i odpowiednio obciążyć nasz rachunek bieżący.

Z poważaniem
Fabryka maszyn L. Zieleniewski, Tow. akc., Kraków

ppa *Zieleniewski*

Wzór 63. — 2. Spis wystawionych trat:

C. K. UPRZ.
FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI, TOWARZ. AKCYJNE W KRAKOWIE.

Kraków, 14. stycznia 1914

SPIS WEKSLI

wystawionych przez nas dzisiaj na Gal. Bank hipoteczny, Lwów.

Kwota		Termin płatności		Zlecenie
K	1500 —	kwiecień	14.	Bank dla handlu i przemysłu
„	975 —	„	14.	Zakłady Siemens-Schuckertowskie
„	1000 —	maj	14.	Stern, Dolezal & Co
„	549 50	„	14.	Gartenberg i Schreier
K	4024 50			

Wzór 64. — 3. Odpowiedź przekazanego:

C. K. UPRZ. GALICYJSKI
AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
WE LWOWIE.

Lwów, dnia 16. stycznia 1914.

P. T.

Fabryka maszyn L. Zieleniewski, Tow. akcyjne,
Kraków.

W odpowiedzi na list Panów z 14. b. m. donosimy, że awizowane nam traty

K 1500— pł. 14./4. zl. Banku dla handlu i przemysłu
„ 975— „ 14./4. „ Zakładów Siemens-Schuckertowskich
„ 1000— „ 14./5. „ Stern, Dolezal & Co
„ 549.50 „ 14./5. „ Gartenberg i Schreier
K 4024.50

zanotowaliśmy i wykupimy je w terminie zapadłości, obciążając powyższą kwotą rachunek Panów.

Z poważaniem

C. K. UPRZ. GAL. AKC. BANK HIPOTECZNY

Winiarz Fruchtmann

2. Przesłanie weksli do przyjęcia.

Wystawca, chcąc się upewnić co do zapłaty, zażąda od dłużnika, ażeby ten podpisał weksel (przyjął, akceptował). W tym celu albo posyła weksel wprost do dłużnika, z prośbą, aby go podpisał i następnie zwrócił, lub też posyła ten weksel do banku. Bank znów przedkłada go dłużnikowi, a po uzyskaniu podpisu albo odsyła weksel z powrotem do wierzyciela, albo też zatrzymuje u siebie w przechowaniu, aż do dnia zapadłości. W dniu tym bank prezentuje weksel przyjemcy do zapłaty.

Jeżeli wystawca nie postarał się o akcept, lecz wręczył nieprzyjęty jeszcze weksel remitentowi, wówczas ten nie będzie nigdy posyłał go wprost do przekazanego, lecz użyje w tym celu zawsze pośrednictwa banku.

Do załatwiania tego rodzaju spraw nadają się najlepiej banki, posiadające znaczną liczbę filii, a więc w pierwszym rzędzie banki biletowe.

Zakłady Banku austriacko-węgierskiego są upoważnione do przyjmowania nieakceptowanych weksli, których trasaci mieszkają w rejonie inkasowym któregośkolwiek zakładu Banku (wyjątek stanowią miejsca podania i zastępstw), do komisowego zasięgania akceptów, przyczem nie jest wymagane równoczesne polecenie do inkasa.

Wszelkie tego rodzaju weksle należy podawać we właściwym zakładzie nieżyrowane na arkuszach, podzielonych według miejscowości zamieszkania trasatów. Arkusze podawcze muszą być zaopatrzone podpisem i dokładnym adresem podawcy.

W razie nieprzyjęcia weksli, oddanych do komisowego zasięgnięcia akceptu, Bank wobec braku przyjęcia protestuje na koszt podawcy, jeżeli ten wyraźnie na arkuszu podawczym nie zastrzegł sobie zaniechania protestu.

Na każde podanie otrzymuje podawca potwierdzenie (odcinek arkusza). Bank uważa oddawcę tego potwierdzenia za upoważnionego do odebrania weksli, opatrzonego akceptem albo nieprzyjętych.

Bank tylko o tyle zobowiązuje się do przedkładania lub protestowania we właściwym czasie weksli, oddanych mu do zasięgnięcia akceptu, o ile jeszcze bieg weksla umożliwia wykonanie takiego polecenia, a spóźnione nadejście weksli na miejsce przeznaczenia nie nastąpiło z winy Banku.

Za przedkładanie weksli do przyjęcia, jeżeli podano je bez równoczesnego polecenia do zainkasowania, liczy Bank należytość manipulacyjną K 1.20 za sztukę, bez względu na wysokość sumy wekslowej i zarówno, czy weksel przyjęto, czy też dla braku przyjęcia zwrócono z protestem, lub bez.

Wydatków pocztowych nie liczy się podawcy, natomiast musi on zapłacić w danym razie kosztu protestu i wydatki za jazdę przy odebraniu weksli.

Zakłady Banku są upoważnione, w razie potrzeby, pobrać od podawcy odpowiednią zaliczkę na pokrycie kosztów protestu i za jazdę, jako też odmówić przyjęcia weksli do zasięgnięcia akceptu bez podania powodów.

Michał Ader, Kraków, posyła 17. grudnia 1914. Józefowi Pille-
rowi i Spółce, Lwów, fakturę na wysłane gięte meble i załącza
tratę na K 798.60, pł. za 4 mies., prosząc o jej przyjęcie i zwrot.

23. grudnia J. Piller i Ska, odebrawszy towar, odsyłają
akceptowany weksel.

Wzór 65. — 1. Prośba o akcept traty:

MICHAŁ ADER, FABRYKA GIĘTYCH MEBLI I TARTAKI PAROWE.

Kraków, dnia 17. grudnia 1914.

Panowie Józef Piller i Ska,
Lwów.

Dziś wysłałem Panom część giętych mebli, zamówionych u mojego agenta, p. H. Melzera, i załączam tu fakturę, na której pokrycie pozwoliłem sobie, w myśl umowy, trasować na Panów

K 798-60, pł. za 4 mies., zł. własne.

Weksel ten, który również do tego listu załączam, zechcą Panowie zaopatrzyć swoim podpisem i mnie go odesłać.

Resztę zamówionych towarów wysłę Panom w przeciągu dwu tygodni.

Spodziewam się, że z dostarczonych towarów będą Panowie, jak zazwyczaj, zadowoleni i pozostaje

z poważaniem

Michał Ader

1 faktura.

1 weksel.

Wzór 66. — 2. Zwrot akceptowanej traty:

Lwów, 23. grudnia 1914.

Pan Michał Ader,
Kraków.

Onegdaj odebraliśmy w należyтым porządku posyłkę, fakturowaną nam 17. b. m.

Dołączoną do wyżej wspomnianego listu Pana tratę na

K 798-60, pł. 17. kwietnia, zł. własne,

opatrzyliśmy naszym akceptem i zwracamy ją Panu, prosząc o potwierdzenie odbioru.

Z poważaniem

Józef Piller i Ska

1 akcept, polecono.

Wzór 67. — 3. Potwierdzenie odbioru akceptu:

MICHAŁ ADER, FABRYKA GIĘTYCH MEBLI I TARTAKI PAROWE.

Kraków, dnia 24. grudnia 1914.

Panowie Józef Piller i Ska,
Lwów.

Czyniąc zadość życzeniu, wyrażonemu w liście Panów z 26. b. m., potwierdzam odbiór Ich akceptu na

K 798-60, pł. 17. kwietnia, zł. własne,

który zapisałem na dobro rachunku Panów.

Z poważaniem

Michał Ader

Bernard Liban i Ska, Podgórze-Bonarka, piszą 27. czerwca 1914. do E. Żychowicza i Ski kom., Lwów, z prośbą o nadesłanie akceptów na pokrycie ich faktur z 5., 9. i 14. czerwca, wskutek czego Żychowicz i Ska kom. posyłają im 2. lipca żądane weksle.

Wzór 68. — 1. Prośba o nadesłanie akceptów:

Podgórze-Bonarka, 27. czerwca 1914.

Panowie E. Żychowicz i Ska kom.,
Lwów.

Wobec tego, że nasze posyłki z 5., 9. i 14. b. m. zostały już zapewne przez Panów w dobrym stanie odebrane, pozwalamy sobie prosić uprzejmie o nadesłanie nam swych akceptów na pokrycie wyżej wymienionych faktur.

Spodziewamy się, że Panowie zechcą naszą prośbę jak najrychlej załatwić i pozostajemy

z poważaniem

Bernard Liban i Ska

ppa Dr. Zach

Wzór 69. — 2. Wysłanka akceptów:

Lwów, 2. lipca 1914.

Panowie Bernard Liban i Ska,
Podgórze-Bonarka.

Załatwiając pismo Panów z 27. z. m., posyłamy w załączeniu 3 weksle, a mianowicie:

K 748-50, pł. 5. października

„ 496 — „ 9. „

„ 1152-70 „ 14. „

K 2397-20

zaopatrzone naszym akceptem i prosimy o uznanie powyższych kwot na naszym rachunku, jako też o potwierdzenie odbioru weksli.

Z poważaniem

E. Żychowicz i Ska kom.

Żychowicz

3 akcepty, polecono.

Wzór 70. — 3. Potwierdzenie odbioru akceptów:

Podgórze-Bonarka, 3. lipca 1914.

Panowie E. Żychowicz i Ska kom.,

Lwów.

Otrzymane w liście Panów z wczorajszego dnia 3 weksle

K 748·50, pŁ. 5. października

„ 496— „ 9. „

„ 1152·20 „ 14. „

K 2397·20

zapisaliśmy na dobro rachunku Panów, pod zastrzeżeniem, że będą w terminie płatności zapłacone.

Oczekując rychłych nowych zamówień, których nieomieszkamy wykonać z równą jak dotąd starannością, pozostajemy

z poważaniem

Bernard Liban i Ska

ppa Dr. Zach

Gal. Buk. Akc. Tow. przemysłu cukrowniczego w Przeworsku, mając u D. M. Karla, Lwów, wierzytelność w kwocie K 1627·25, pŁ. 4. lipca, wystawia weksel, który 12. kwietnia posyła Bankowi krajowemu we Lwowie z prośbą o przedłożenie do akceptu, a po uzyskaniu akceptu o zwrot weksla.

Wzór 71. — 1. Zawiadomienie o wystawieniu weksla:

Przeworsk, 12. kwietnia 1914.

Pan D. M. Karl,

Lwów.

Z listu Pana z 10. b. m. dowiedzieliśmy się, że nasz skład lwowski wykonał Jego zamówienie z 2. b. m., wobec czego dotączamy rachunek, opiewający na

K 1627·25, pŁ. 4. lipca,

i jednocześnie zawiadamiamy, że, jak zazwyczaj, trasowaliśmy na pokrycie tej faktury trzymiesięczny weksel, który przez Bank krajowy posyłamy Panu do przyjęcia.

Prosimy uprzejmie o honorowanie tego weksla i obciążenie odpowiedzialnością kwotą naszego rachunku, a oczekując nowych zleceń, kreślimy się

z poważaniem

**GAL. BUK. AKC. TOW. PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO
W PRZEWORSKU**

Łosiewski Rudzki

1 rachunek.

Wzór 72. — 2. Zlecenie dane Bankowi:

Przeworsk, 12. kwietnia 1914.

Do Dyrekcji

Banku krajowego,

Lwów.

Prosimy załączony weksel na

K 1627·25, pŁ. 4. lipca na D. M. Karla, Lwów,

przedłożyć do przyjęcia. W razie nieprzyjęcia zakładać protestu nie trzeba.

Oczekując zwrotu tego weksla, pozostajemy

z poważaniem

**GAL. BUK. AKC. TOW. PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO
W PRZEWORSKU**

Łosiewski Rudzki

1 weksel.

Wzór 73. — 3. Bank zwraca przyjęty weksel:

Lwów, 15. kwietnia 1914.

P. T.

Gal. Buk. Akc. Tow. przemysłu cukrowniczego,

Przeworsk.

Powołując się na list Panów z 12. b. m., odsyłamy w załączeniu opatrzony akceptem weksel na

K 1627·25, pŁ. 4. lipca na D. M. Karla, Lwów,

ku naszemu zwolnieniu.

Kwotą

K 1— wal. daty,

przypadającą z tytułu należności za odebranie akceptu, obciążamy rachunek Panów.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Łgórski Padewski

3. Inkaso weksli.

Inkasem weksli zajmują się dziś niemal wyłącznie banki, albowiem, jużto mając liczne filie, ekspozytury, czy zastępstwa, jużto będąc w stosunku z innymi bankami, mogą załatwić to szybko, pewnie i tanio.

Kupiec, mając weksle do zainkasowania, oddaje je na jakiś czas przed terminem zapadłości bankowi, który zajmie się ściąganiem kwoty, a potrąciwszy z niej swoje wydatki i prowizję, wypłaci pozostałość w gotówce, lub też zapisze ją na dobro rachunku swego mandanta.

Często kupiec, który oddał swoje rymesy bankowi, w celu zasiągnięcia akceptu, pozostawia te weksle bankowi do przechowania. W takim wypadku bank otwiera klientowi rachunek depozytowy (rachunek sztukowy). Na rachunku tym bank zapisuje kwoty, na jakie opiewają weksle nadesłane do inkasa. Po ściągnięciu sum wekslowych i wysłaniu rozliczenia do klienta, bank obciąża rachunek depozytowy, przenosząc tę kwotę jednocześnie na dobro bieżącego rachunku tego klienta.

W większych instytucjach weksle, oddane bankowi do inkasa, muszą być spisane na osobnych arkuszach.

W zupełnie podobny sposób odbywa się inkaso czeków i przekazów.

Do najważniejszych instytucji inkasowych należy Bank austriacko-węgierski i Poczta Kasa oszczędności, wskutek czego podajemy tu postanowienia obydwóch tych zakładów co do inkasa.

Inkaso weksli w Banku austriacko-węgierskim.

Wszystkie zakłady Banku są upoważnione przyjmować do komisowego inkasa weksle wszelkiego rodzaju, akceptowane i nieakceptowane, następnie czeki, przekazy i listy kredytowe (akredytywy), opiewające na ściśle oznaczoną kwotę i na zlecenie.

Papiery, przeznaczone do zainkasowania, muszą być płatne w walucie koronowej, najpóźniej w przeciągu dni 14, w miejscu jednego z zakładów lub zastępstw Banku; papiery, płatne w miejscu podania, należy pokwitować (a nie żyrować), zaś płatne w innym miejscu bankowem, zaopatrzyć żyrem *in bianco*.

Wszystkie papiery, przeznaczone do zainkasowania, należy podać właściwemu zakładowi Banku wraz z arkuszami, podzielonymi według miejsc płatności efektów. Papiery, płatne w oznaczonym czasie po okazaniu, dalej weksle nieakceptowane, co do których żąda się poprzedniego przedłożenia do przyjęcia, muszą być podane z osobnymi arkuszami. Na każdym arkuszu należy podać miejsce płatności papieru, jako też podpis i mieszkanie podawcy. Przy podawaniu weksli do inkasa można również załączyć do jednego arkusza czeki, przekazy i listy kredytowe, jeżeli te wszystkie papiery są płatne w jednym miejscu.

Weksle nieakceptowane, podane do komisowego inkasa, przedkłada Bank do zapłaty tylko w dniu płatności. Jeżeli zaś miały poprzednio być przedłożone do przyjęcia, to należy wyraźnie tego zażądać na arkuszu podawczym. W razie nieprzyjęcia przedłożonego weksla, Bank go protestuje dla braku przyjęcia na koszt podawcy, jeżeli ten wyraźnie na arkuszu nie zastrzegł sobie zaniechania podobnego protestu. Również przedłożone do przyjęcia, ale nieprzyjęte weksle — z protestem lub bez — zwraca się przed dniem płatności tylko na wyraźne życzenie, umieszczone na arkuszu podawczym.

W razie, gdy papiery, podane do komisowego zainkasowania, płatne w innym zakładzie Banku, nie zostaną pokryte w terminie płatności, to Bank protestuje je dla braku zapłaty na koszt podawcy, jeżeli ten wyraźnie nie zastrzegł sobie na arkuszu podawczym zaniechania protestu. Bank uważa wyłącznie tylko podawcę odnośnego papieru inkasowego jako swego poprzednika i tylko jego zawiadania o dokonany proteście. Bank nie przejmuje też żadnych zobowiązań do wniesienia protestu dla zabezpieczenia, albo wdrożenia innych środków zabezpieczających. Bank nie protestuje papierów inkasowych, płatnych w miejscu podania.

Jeżeli podawca życzy sobie, by go zawiadomiono o wejściu podanych papierów inkasowych natychmiast na jego koszt telegraficznie i zaraz mu wypłacono przypadającą kwotę po nadejściu zawiadomienia, to musi podać te papiery na osobnym arkuszu, na którym uwidoczni wymienione żądanie.

Wszelką szkodę, wynikłą z niedostatecznego podania adresu, albo poszczególnych wyżej wymienionych oświadczeń, ponosi sam tylko podawca.

Na każde podanie otrzymuje podawca — o ile nie jest posiadaczem rachunku żyrowego¹⁾ — potwierdzenie (odeinek arkusza). Zakład Banku uważa oddawcę takiego potwierdzenia za upoważnionego do odebrania zwróconych papierów inkasowych, względnie zainkasowanej gotówki.

Jeżeli papiery, przeznaczone do inkasa, płatne nie w miejscu podania, lecz w innym zakładzie Banku, liczą do dnia zapadłości mniej niż 6 dni, lub, płatne w zastępstwie, mniej niż dni 10, natenczas Bank nie przyjmuje zobowiązania za zaprezentowanie ich, względnie zaprotestowanie we właściwym czasie.

Jeżeli wszystkie na arkuszu wykazane papiery albo weszły, albo zostały zwrócone jako niepokryte, to zainkasowaną kwotę, po odciążeniu prowizji i wydatków, wypłaca się podawcy albo wpisuje się na rachunek żyrowy. Za każdorazową kwotę, niepodniesioną przez podawcę, a pochodzącą z zainkasowanych papierów, Bank nie płaci procentów.

Prowizja inkasowa wynosi:

a) za papiery płatne w siedzibie zakładu Banku $\frac{1}{2}\%$, najmniej jednak 60 h za sztukę;

b) za papiery płatne w miejscu zastępstwa Banku $\frac{1}{4}\%$, najmniej zaś K 1'20 za sztukę.

Opłaty pocztowej nie liczy się podawcy.

Za uzyskanie akceptu na wekslach, za pierwsze przedłożenie papierów płatnych po okazaniu i t. d. oblicza Bank osobną należność manipulacyjną. Należność ta wynosi 60 h za papiery płatne w siedzibie zakładu Banku, a w siedzibie zastępstwa Banku K 1'20 za sztukę, bez względu na wysokość nominalnej sumy.

Za papiery inkasowe, zwrócone dla braku pokrycia, względnie przyjęcia, liczy się, oprócz należności manipulacyjnej, innych narosłych wydatków (za interwencję notariusza, użycie powozu i t. d.) i poniesionych kosztów protestu i opłaty pocztowej za notyfikację, stałą prowizję, która od papierów płatnych w miejscu zakładu Banku wynosi 60 h za sztukę, a w miejscu zastępstwa Banku K 1'20, bez względu na wysokość nominalnej sumy.

Za inkasowanie czeków Poczty Kas oszczędności, opatrzonej na odwrotnej stronie uwaga: „Do wpisania na rachunek Banku austriacko-węgierskiego“, podawca płaci oprócz przepisanej prowizji inkasowej także prowizję za podjęcie, którą Bank musi zapłacić Poczcie Kas oszczędności.

Zakłady Banku są upoważnione w razie potrzeby żądać od podawcy odpowiedniej zaliczki na pokrycie możliwych wydatków w inkasowanie, protest, telegram i inne; również są upoważnione odmówić przyjęcia do inkasowania weksli bez podania powodów.

Inkaso weksli w Poczcie Kasie oszczędności.

Weksle, które Urząd Poczty Kas oszczędności ma inkasować, muszą być płatne we Wiedniu. Weksle, płatne w Urzędzie Poczty Kas oszczędności, muszą być już pokwitowane, gdy się je przedkłada kasie do wypłaty gotówki, zaś inne weksle mają być przed przedłożeniem żyrowane *in bianco*.

Weksle takie należy albo bezpośrednio oddać w kasie Urzędu Poczty Kas oszczędności, albo przysłać do niego, z dołączeniem pisma, zawierającego dokładny ich opis. Pismo to ma podający opatrzyć swym podpisem i adresem. Urząd Poczty Kas oszczędności może żądać, aby weksle inkasowe podawano mu na wydanych urzędowych konsygnacjach, które trzeba wypełnić odpowiednio do wydrukowanej na nich treści słownej. Formularze takich konsygnacji wydaje Urząd Poczty Kas oszczędności bezpłatnie.

Weksle, które nie opiewają na walutę koronową, tudzież weksle, płatne w pełnym oznaczonym czasie po okazaniu, wreszcie weksle nieakceptowane, co do których strona domaga się poprzedniego przedłożenia ich do akceptowania, należy podać oddzielnie od innych weksli inkasowych i dołączyć do nich osobne konsygnacje. Weksle inkasowe można wraz z czekami, przekazami, akredytywami lub rachunkami, płatnymi w tej samej walucie, podawać zapomocą wspólnych konsygnacji.

¹⁾ Posiadaczom rachunków żyrowych potwierdza się podawane papiery do inkasowania w książce przeciwstawnej.

Weksle, opiewające na pewien termin płatności, należy przysyłać lub oddawać w Urzędzie Poczтовых Kas oszczędności najwcześniej na trzy dni przed ich płatnością. Co do podawania weksli w Stowarzyszeniu wyrównawczem (*Saldierungsverein*), obowiązują specjalne postanowienia, wydane o tym obrocie.

Jeżeli strona podaje w urzędzie Poczтовых Kas oszczędności weksle nieakceptowane do inkasowania, to przedkłada się je do wypłaty dopiero w samym dniu płatności tak, jak akceptowane; jedynie wtedy przedkłada się je wprzód do przyjęcia, jeżeli podający żąda tego pisemnie.

Jeżeli weksle, przedłożone do przyjęcia, nie zostaną akceptowane, to Urząd Poczтовых Kas oszczędności zarządzi z powodu nieprzyjęcia wniesienie protestu na koszt podającego, chyba, że tenże nie pozwolił wyraźnie na wniesienie protestu w razie nieprzyjęcia. Do przyjęcia przedłożone, jednak nieprzyjęte weksle, zwraca się przed dniem płatności tylko na wyraźne żądanie, wyrażone pisemnie przy podawaniu weksli, i to bez względu na to, czy wniesiono co do nich protest z powodu nieprzyjęcia, czy nie.

Jeżeli weksle, podane do komisowego inkasa, nie zostaną w dniu płatności zapłacone, to Urząd Poczтовых Kas oszczędności zarządzi w należyłym czasie wniesienie protestu z powodu niezapłacenia na koszt podającego, chyba, że tenże przy podawaniu wymówił sobie wyraźnie, żeby w razie niezapłacenia protestu nie wnosić. Jeżeli weksel przeznaczony jest do wypłaty w Urzędzie Poczтовых Kas oszczędności lub został w tymże Urzędzie umiejscowiony, to Urząd Poczтовых Kas oszczędności zarządzi wniesienie protestu tylko w takim wypadku, jeżeli podający jest właścicielem czekowego rachunku.

Urząd Poczтовых Kas oszczędności uważa samego tylko podawcę weksla za swego poprzednika i jego jedynie zawiadamia o wniesionym proteście. Również nie bierze on na siebie żadnych zobowiązań co do wnoszenia protestów zabezpieczających lub używania innych jakichś środków zabezpieczenia.

Niekorzystne następstwa, jakie wyniknąć mogą z niedokładnego podania adresu lub z przytoczonych powyżej szczególnych oświadczeń podającego, ponosi on sam.

Kwotę, pobraną za inkasowane weksle, dopisuje się po potrąceniu ewentualnej prowizji i kosztów we wkładkowym lub czekowym rachunku podającego. Tym podającym, którzy nie należą do czekowego obrotu, przesyła się kwotę inkasowaną na weksle, przeznaczone do wypłaty w Urzędzie Poczтовых Kas oszczędności lub w tymże Urzędzie umiejscowione, po potrąceniu pocztowych należności w drodze pocztowej. Za tego rodzaju weksle, podane w kasie Urzędu Poczтовых Kas oszczędności, wypłaca się na żądanie walutę okazicielowi.

Kwoty, wpływające w złocie lub obcej walucie na weksle inkasowe, które nie opiewają na walutę koronową, wymienia Urząd na walutę koronową, a za wymianę liczy sobie stosowną należność.

Jeżeli tego rodzaju weksle inkasowe, opiewające na obcą walutę, a nie płatne w niej faktycznie, wypłaca się w walucie koronowej, to, gdy weksel sam nie zawiera wskazówki co do kursu przerechowania, przyjmuje się za podstawę obliczenia średnią kursu pieniężnego i towarowego monety, notowanego na giełdzie w dniu poprzedzającym płatność weksla.

Częściowe spłaty przyjmuje się także.

Weksle niezapłacone zwraca się podającemu wraz z wniesionym ewentualnie protestem.

Prowizja inkasowa wynosi za każdy weksel $\frac{1}{4}$ od tysiąca, a najmniej 40 h; za każdy niezapłacony weksel liczy się 40 h. Od weksli, płatnych w Urzędzie Poczтовых Kas oszczędności, nie pobiera się żadnej prowizji za inkaso. Za odebranie akceptów na wekslach, jako też za pierwszorazowe przedłożenie papierów płatnych po okazaniu (*a vista*) pobiera się należność w kwocie 40 h od sztuki. Nadto podający ponosi koszt protestu i ewentualnie wydatki specjalne, poniesione przez Urząd Poczтовых Kas oszczędności (koszta powozów i t. p.), które nie są pokryte należnościami inkasowemi. Należności te potrąca się od kwot pobranych, a gdy idzie o weksle niezapłacone lub o odebranie akceptów i pierwszorazowe przedłożenie weksli płatnych po okazaniu (*a vista*), odpisuje się je w rachunku podającego.

Urząd Poczтовых Kas oszczędności zastrzega sobie prawo odmówienia poszczególnym uczestnikom załatwienia inkasa weksli bez podania powodów. Posiadaczom rachunków, mieszkającym w Wiedniu, nie załatwia się aż do dalszego zarządzenia inkasa weksli.

Powyższe postanowienia o komisowym inkasie weksli stosują się analogicznie także do komisowego inkasa czeków, przekazów i akredytyw, tudzież rachunków,

z tem zastrzeżeniem, że co do tych dokumentów wiarytelności może być wykluczone przyjęcie częściowych spłat przez umieszczenie stosownej klauzuli na spisie podawczym.

Posiadacze rachunków mogą pod warunkami, ustanowionymi co do wypłaty weksli, prosić Urząd Poczтовых Kas oszczędności o zrealizowanie w ich imieniu także innych dokumentów, jako to: przekazów, skryptów dłużnych (zapisów długu), rachunków i t. p., o ile takowe odpowiadają ogólnym wymaganiom ustawy.

M. Bredt, Ottynia, posyła 18. marca do filii lwowskiej Banku przemysłowego dla Czech i Moraw weksel pł. 26. marca na Lwów, z prośbą o zainkasowanie i przekazanie gotówki na jego rachunek w Pocztovej Kasie oszczędności.

Bank wykonuje polecenie i zawiadamia o tem Bredta 28. marca.

Wzór 74. — 1. Prośba o zainkasowanie weksla :

Ottynia, 18. marca 1914.

Do

Filii Banku przemysłowego dla Czech i Moraw,

Lwów.

W załączeniu posyłam Panom weksel na
K 1758-50, pł. 26. marca na Krausa i Skę, Lwów,

z uprzejmą prośbą o przedstawienie go do zapłaty. Potrąciwszy swoją prowizję i wydatki, zechcą Panowie otrzymaną gotówkę przekazać na mój rachunek nr. 27879 w Pocztovej Kasie oszczędności.

W razie niezapłacenia proszę założyć protest.

Z poważaniem

M. Bredt

1 akcept, polecono.

Wzór 75. — 2. Wysyłka zainkasowanej kwoty wekslowej :

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE
(Bank przemysłowy dla Czech i Moraw w Pradze)
FILIA WE LWOWIE — TRZECIEGO MAJA 2.

Lwów, dnia 28. marca 1914.

Pan M. Bredt,

Ottynia.

Nadesłaną nam 16. b. m. rymesę na
K 1758-50, pł. 26. b. m. na Krausa i Skę w miejscu,
zainkasowaliśmy, a po strąceniu

K 1-75 za prowizję inkasową,

" 2- " —25 za wydatki, przekazaliśmy

K 1756-50

na dobro rachunku Pana w Pocztovej Kasie oszczędności.

Z poważaniem

BANK PRZEMYSŁOWY DLA CZECH I MORAW
FILIA WE LWOWIE

Zelezny

Reim

Fabryka elektrotechniczna Sokolnicki i Wiśniewski, Lwów, posyła 5. września Bankowi przemysłowemu we Lwowie 6 weksli do zainkasowania i zapisania na dobro rachunku bieżącego.

Bank za pośrednictwem swych korespondentów inkasuje te weksle (względnie protestuje z powodu niezapłaty) i w miarę wpływania kwot zawiadamia o tem Sokolnickiego i Wiśniewskiego.

Wzór 76. — 1. Przesyłka weksli do inkasa:

Lwów, 5. września 1914.

Do
Banku przemysłowego

we Lwowie.

W załączeniu posyłamy Panom 6 weksli, opiewających według załączonego zestawienia na

K 8769-10

z prośbą o ich zainkasowanie i wpisanie kwot na dobro naszego rachunku bieżącego.

Z poważaniem

FABRYKA ELEKTROTECHNICZNA SOKOLNICKI I WIŚNIEWSKI
TOW. AKC. WE LWOWIE

Sokolnicki ppa Zarzycki

6 weksli.

1 konsygnacja.

Wzór 77. — 2.

Fabryka elektrotechniczna
Sokolnicki i Wiśniewski, Tow. Akc.
we Lwowie.

Lwów, d. 5. września 1914.

SPIS WEKSLI

posłanych do inkasa Bankowi przemysłowemu, Lwów.

W razie niezapłaty prosimy o założenie protestu.

Kwota wekslowa		Data płatności		Miejsce płatności	Przekazany
785	40	wrzesień	19.	Złoczów	R. Kownacki
2500	—	"	24.	Przemysł	Tadeusz Cieński
3516	50	"	25.	"	Missler i Ska
597	45	"	29.	Jarostaw	Gurgul i Ska
1000	—	"	29.	"	M. Lisowski i St. Gatecki
369	75	"	30.	Stanisławów	Bayger i Brat
8769	10				

Wzór 78. — 3. Bank potwierdza odbiór weksli do inkasa:

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Lwów, dnia 6. września 1914.

P. T.

Fabryka elektrotechniczna Sokolnicki i Wiśniewski, T. A.,
Lwów.

Przy szacownem piśmie z dnia 5. września 1914 otrzymaliśmy:

K 8769-10, w 6 sztukach, stempel K $\frac{1}{2}$, koszta K $\frac{1}{2}$,

które w swoim czasie na korzyść rachunku Panów zainkasujemy.

Równocześnie obciążamy rachunek Panów za stempel i koszta jak wyżej:

K $\frac{1}{2}$ wal. $\frac{1}{2}$ i pozostajemy

z poważaniem

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Król. Galicji i Lodomerji z Wielkim Ks. Krak.

Nie odpowiadamy za prezentowanie i protestowanie
w terminie weksli na miejsca uboczne.

SzarSKI ppa Kutzner

Wzór 79. — 4. Bank posyła weksle korespondentowi z prośbą o inkaso:

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Lwów, dnia 18. września 1914.

Filia Wiedeńskiego Banku związkowego,

Przemysł.

W załączeniu przesyłamy Panom

Liczba	Kwota	Zapadłość	Miejsce płatności	Uwagi
1	47816	2500 —	wrzesień 24.	Przemysł
2	7	3516 50	" 25.	"
3				
4				

z uprzejmą prośbą o zainkasowanie tych sztuk na rzecz naszą i o nadesłanie nam uzyskanej stąd kwoty za potrąceniem kosztów przez P. K. O.

W razie odmówienia zapłaty prosimy o założenie protestu, zwrot weksli, oraz o podanie poniesionych przez Panów kosztów, które bezzwłocznie wyrównamy.

Z poważaniem

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Król. Galicji i Lodomerji z Wielkim Ks. Krak.

2 rymesy,
czek P. K. O.,
polecono.

SzarSKI ppa Kutzner

Wzór 80. — 5. Korespondent zwraca zainkasowane weksle:

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY
FILIA W PRZEMYŚLU.

Przemyśl, 26. września 1914.

P. T.
Bank przemysłowy,
Lwów.

Niniejszem zawiadamiamy Panów, że walutę niżej wyszczególnionych zainkasowanych rymes przekazaliśmy na dobro rachunku Panów w P. K. O.

Z poważaniem
Wiedeński Bank związkowy, Filia w Przemyślu.

Miejsce	Data płatności	Kwota wekslowa	Kurs	Kwota w koronach
Przemyśl	24. wrzesień	2 500 —		
"	25. "	3 516 50		
		6 016 50		
	prowizya	3 80		
		6 012 70		

Wzór 81. — 6. Bank donosi komitentowi o wejściu waluty:

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 28. września 1914.

Fabryka elektrotechniczna Sokolnicki i Wiśniewski, T. A.,
Lwów.

Niniejszem zawiadamiamy Panów, że kwotę uzyskaną z zainkasowania niżej wymienionych rymes wpisaliśmy na dobro rachunku Panów.

Z poważaniem
BANK PRZEMYSŁOWY
dla Król. Galicji i Lodomerji z Wielkim Ks. Krak.
Szarski ppa Kutznier
Ma

Miejscowość	Termin płatności	Kwota wekslowa	Kurs	Kwota w koronach
1 Przemyśl	24. wrzesień	2 500 —		
2 "	25. "	3 516 50		6 016 50
3				Wal. daty

Nie odpowiadamy za prezentowanie i protestowanie w terminie weksli na miejsca uboczne.

Wzór 82. — 7. Bank zwraca zaprotestowane weksle komitentowi:

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 3. października 1914.

Fabryka elektrotechniczna Sokolnicki i Wiśniewski, T. A.,
Lwów.

Przyslaną nam swego czasu do inkasa poniżej wyszczególnioną rymesę zwracamy Panom w załączeniu z powodu braku zapłaty ku naszemu zwolnieniu z protestem i obciążamy rachunek Panów za prowizję i kosztą według poniższego zestawienia.

Z poważaniem
BANK PRZEMYSŁOWY
dla Król. Galicji i Lodomerji z Wielkim Ks. Krak.

ZESTAWIENIE.

Winien

Kwota	Zapadłość	Miejsce płatności	Stempel	Protest	Koszta zwrotne	Nasza prowizya	Obciążenie w rku bież.	
							Kwota	Waluta
5 974 50	29./9.	Jarostaw		4 —		1 —	5 —	29./9.

Nie odpowiadamy za prezentowanie i protestowanie w terminie weksli na miejsca uboczne.

Fabryka wódek i rafinerya spirytusu J. A. Baczewskiego, Lwów, porucza Bankowi krajowemu we Lwowie 4 weksle do inkasa.

Bank krajowy za pośrednictwem swojego zastępstwa (zastępcami Banku krajowego są zazwyczaj stowarzyszenia kredytowe, które za zajęcie się inkasem na rzecz Banku otrzymują 1/16 0/0 prowizji) inkasuje weksle i zawiadamia komitenta o wyniku.

Wzór 83. — 1. Komitent podaje weksle do inkasa:

BANK KRAJOWY KRÓLESTWA GALICJI I LUDOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM.

Inkasa nr. pod.

SPIS WEKSLI

poruczonych do zainkasowania Bankowi krajowemu Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie.

L.	Akceptant	Plac	Data płatności	K		h
				K	h	
1	Antoni Ripper	Stanisławów	18./5.	568	40	
2	Goldmann i Ska	„	21./5.	752	30	
3	Lachowski i Brat	„	25./5.	379	75	
4	R. & L. Rothberger	„	25./5.	486	50	
Razem . .				2186	95	

Bank krajowy Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyjął powyższe 4 weksle do zainkasowania z obowiązkiem protestowania w razie niezapłacenia ich w terminie. We Lwowie, dnia 8. maja 1914.

Podpis składającego:

Fabryka wódek i rafin. spirytusu J. A. Baczewskiego we Lwowie.

Bank krajowy Król. Galicji i Lodomeryi z W. Ks. Krak.

ppa Wild

Krug

Klimowicz

Wzór 84. — 2. Bank posyła weksle zastępstwu do ściągnięcia:

BANK KRAJOWY
Królestwa Galicji i Lodomeryi
z W. Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 9. maja 1914.

ZASTĘPSTWO

w Stanisławowie.

W załączeniu przesyłamy niżej wyszczególnione weksle z uprzejmą prośbą o zainkasowanie ich na dobro rachunku Banku krajowego we Lwowie za uwiadomieniem.

Weksle, na których obok naszego żyra niema dopisku „bez kosztów“, należy w razie odmowy zapłaty zaprotestować i zwrócić Bankowi krajowemu we Lwowie w przeciągu 48 godzin od założenia protestu.

Z poważaniem

Bank krajowy Król. Galicji i Lodomeryi z W. Ks. Krak.

Padewski

Krug

3 weksle, polecono.

Szuki	Nr. weksla	Data płatn.	L. i Z.	Stow.	L.	Data inkasa	Uwaga i obca wal.
1	18768	18./5.			568 40		
2	9	21./5.			752 30		
3	18770	25./5.			379 75		
4	1	25./5.			486 50		
szk.	sumy				2 186 95		
	suma stow.						
4	„ 1.		2 186 95				
	Suma ogólna		2 186 95				

Wzór 85. — 3. Zastępstwo donosi Bankowi o wyniku:

Zastępstwo Stanisławów, dnia 27./5. 1914.

KONSYGNACYA

weksli zapłaconych i zwróconych Bankowi krajowemu we Lwowie.

L.	Weksle zapłacone							Weksle zwrócone						
	numer weksla	data płatności	zapłacona kwota weksla		data zapłaty	dni do dziś	liczby procent	Uwaga	numer weksla	data płatn.	kwota weksla		koszta protestu	
			K	h							K	h	K	h
1	18768	18./5.	568	40	20./5.				18771	25./5.	486	50	6	—
2	9	21./5.	752	30	22./5.									
3	18770	25./5.	379	75	26./5.									
4									Suma		486	50	6	—
5									Podpisy zastępstwa:					
6									<i>Bank mieszczański, Stanisławów</i>					
7									<i>Spławski Retter</i>					
8									Koresp. Salda conto Duplikat Inkaso Primanota Rewizya					
Suma inkasa			1700	45	do półrocza									
mniej 1/16 0/0 prowizyi			1	06	Suma liczb %									
Netto			1699	39	*) Dnie i liczby procentowe oblicza Bank krajowy.									

Zgodnie z Zastępstwem zaksięzkowaliśmy w dniu 191

BANK KRAJOWY KRÓL. GALICJI I LOD. Z W. KS. KRAK.

Konsygnację taką wypełnia Zastępstwo w 2 egzemplarzach; kopia potwierdzona zostaje Zastępstwu zwrócona i służy jako poświadczenie zgodnego zapisania.

Wzór 86. — 4. Bank zawiadamia komitenta:

BANK KRAJOWY KRÓLESTWA GALICJI I LUDOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM.

L. 4798.

We Lwowie, dnia 29. maja 1914.

P. T.

Fabryka wódek i rafinerya spirytusu J. A. Baczewskiego,

Lwów.

Inkaso.

Donosimy uprzejmie o wejściu przestanych nam w swoim czasie do inkasa rymes:

K 568-40, pł. 18./5., nr. 18768 na Stanisławów

„ 752-30, „ 21./5., „ 18769 „ „

„ 379-75, „ 25./5., „ 18770 „ „ łącznie na

K 1700-45, za które po strąceniu prowizyi i kosztów w kwocie „ 4-25, uz najemy na koncie Pana kwotę K 1996-20, wal. 29. maja.

Zarazem zwracamy Panu w załączeniu 1 rymesę z protestem na:

K 486-50, pł. 25./5., nr. 18771 na Stanisławów,

zadłużając Pana w rachunku bieżącym za protest, ricambio i koszta kwotą K 7-45, wal. 29. maja.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY KRÓL. GALICJI I LOD. Z W. KS. KRAK.

1 weksel, 1 protest, polecono.

Bank przemysłowy we Lwowie posłał 14. listopada Stow. kredytowemu „Jedność“ w Złoczowie weksel pł. 20. listopada do inkasa. Nie otrzymawszy wiadomości, zapytuje 28. listopada o ten weksel.

Wzór 87. — 1. Przypomnienie o wekslach, posłanych do inkasa :

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Nostro

Lwów, dnia 28. listopada 1914.

P. T.
**Stowarzyszenie kredytowe „Jedność“,
Złoczów.**

Nie mamy dotychczas wiadomości o rymesach, posłanych Panom swego czasu do inkasa według poniższego zestawienia.

Z prośbą o łaskawą odwrotną odpowiedź, kreślimy się z poważaniem

**Bank przemysłowy dla Król. Galicji i Lodomeryi z W. Ks. Krak.
ODDZIAŁ WEKSLOWY.**

Witzner

Kapko

Posłano dnia	Kwota	Dzień zapadłości	Miejsce płatności
14./11.	395 —	20./11.	Złoczów

Wzór 88. — 2. Odpowiedź :

STOWARZYSZENIE KREDYTOWE

„JEDNOŚĆ“

Stow. zarejstr. z ogr. por. w Złoczowie.

Złoczów, 29. listopada 1914.

Do

Banku przemysłowego,

Lwów.

Załatwiając pismo Panów z 28. b. m., donosimy, że wskutek przecenienia nie odestaliśmy dotychczas kwoty, ściągniętej za nadesłany nam wówczas weksel na K 395—, pł. 20. listopada 1914.

Wobec tego przekazaliśmy dziś na dobro rku Panów w P. K. O.

K 394—, którato kwota po dodaniu

„ 1— za naszą prowizję

K 395—

posłuży jako ekwiwalent wymienionego powyżej weksla.

Prosimy wybaczyć tę drobną niedokładność i pozostajemy

z poważaniem

STOWARZYSZENIE KREDYTOWE „JEDNOŚĆ“

Szotarshi Jezierski

Wzór 89. — Formularze inkasowe, używane w Banku austriacko-węgierskim:

Oesterreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

Nr _____

Liste — Arkusz

der am Einreichungsplatze zahlbaren und zur Gutschrift auf Giro-Konto von *Hermann Ochs* am 5. November 1914. übergebenen Inkasso-Papiere.

papierów płatnych na miejscu podania, złożonych dnia 5. listopada 1914. do zainkasowania i wpisu na korzyść konta żyrowego *Hermana Ochs*a.

- Die einzufachierenden Chefs, Wechsel, Anweisungen, Akkreditive und Rechnungen müssen in gesetzlicher Währung zahlbar sein und spätestens zwei Tage vor dem Verfalls- bez. Einfachierungstage eingereicht werden.
- Die Papiere müssen akzeptiert (nicht giriert) sein.
- Auf jedem Papier ist, soweit erforderlich, das Geschäftstotal, eventuell die Wohnung des Zahlungspflichtigen genau zu bezeichnen.
- Die Listen sind vom Konto-Inhaber zu summieren, zu datieren und zu unterfertigen.
- Fehlt eines der vorstehend unter 1 bis 4 aufgestellten Erfordernisse, so können die Papiere dem Konto-Inhaber unerledigt zurückgegeben werden. Lässt sie die Bank dennoch passieren, so geschieht dies auf Gefahr des Konto-Inhabers.
- Die Protestierung der am Einreichungsplatze zahlbaren Wechsel etc. wird von der Bank nicht befohrt, und lehnt die Bank jede Verantwortlichkeit ab.
- Die nachteiligen Folgen jeder irrthümlichen Angabe in den Listen, z. B. hinsichtlich des Verfallstages, Zahlungsortes etc., trägt allein der Konto-Inhaber, da die Bank sich auf eine Prüfung der Papiere selbst nicht einlässt.

- Czeki, weksle, przekazy, akredytywy i rachunki do zainkasowania muszą być płatne w walucie ustawowej i podane najpóźniej dwa dni przed zapadłością, względnie dniem inkasa.
- Papiery muszą być pokwitowane (nie żyrowane).
- Każdy papier ma być zaopatrzony, według potrzeby, w dokładny adres lokalu handlowego, względnie mieszkania zobowiązanych do zapłaty.
- Arkusze winien posiadacz konta zesumować, zaopatrzyć w datę i podpis.
- Gdyby brakło jednego z wymogów, wyliczonych w punktach 1-4, otrzyma posiadacz konta te papiery niezafatwione na powrót. Jeżeli jednak mimo tego Bank niemi się zajmie, to stanie się to na niebezpieczeństwo posiadacza konta.
- Bank nie zajmuje się protestowaniem weksli i t. p., płatnych na miejscu podania, i nie bierze z tego powodu żadnej na siebie odpowiedzialności.
- Wszelkie straty, powstałe z mylnych dat na arkuszu, n. p. odnoszących się do dnia zapadłości, miejsca zapłaty i t. p., ponosi sam posiadacz konta, albowiem Bank nie wdaje się w badanie przedłożonych mu papierów.

Liste-Nr Nr. Inzency	Verfallszeit Dzień zapadłości		Betrag in Kronen Kwota w koron.		Name der Zahlungsadresse Nazwisko i adres zobowiązanego do zapłaty	Provision in Kronen Prowizja w koron.	Angabe, ob einfacht iert oder juridgestell t, nebst Datum Doniesienie, czy inkas. lub zwrócono, oraz data
1	listopad	12.	527	80	<i>M. Jonasz, Trzeciego Maja 7.</i>		
2	"	12.	1200	—	<i>R. Nahlik, Gródecka 95.</i>		
3	"	16.	2162	45	<i>Popper i Ska, Halicka 20.</i>		
4	"	17.	974	75	<i>Zaleski i Braun, Kopernika 9.</i>		
5	"	20.	3000	—	<i>Schütz i Chajes, pl. Maryacki 7.</i>		
6			7865	—			
7					<i>Lwów, 5. listopada 1914.</i>		
8							
9					<i>Herman Ochs</i>		
10							
11							

Wzór 90.

Oesterreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

A. Zur Einkassierung in Krakowie. Valuta in Krakowie. Do zainkasowania w Włocławku. Nr. 1. Riste — Arkusz

über die von Dra Stanisława Marescha bei der Bankanstalt in Lwowie na podane przez Dra Stanisława Marescha w Zakładzie Banku we Lwowie zur kommissionsweisen Besorgung des Inkasso eingereichten Wechsel, beziehungsweise Effekten, do komisowego zainkasowania weksle, względnie papiery wartościowe.

Table with columns: Verfallstag, Zahlwert, Gattung, Mit Coupon, Zahl bei Wechseln, Bemerkung, Angabe, ob einfassiert.

über welche dem Überbringer mittelst untenstehenden Ristenabchnittes Bestätigung erteilt... über welche dem Überbringer dieser Bestätigung auf Rechnung und Gefahr des unterzeichneten Einreichers auszufolgen.

*) Diese Rubrik ist nur dann, u. z. mit dem Wörtchen „Ohne“ auszufüllen, wenn der Einreicher die Protektierung des betreffenden Inkassoeffektes (Wechsel, Anweisung, Scheck, Akkreditiv etc.) nicht wünscht.

Die Oesterreichisch-ungarische Bank ist jeder Verantwortung für die rechtzeitige Protektierung bezüglich jener zum Inkasso eingereichten Papiere enthoben, welche, wenn an einem Bankplatze zahlbar, binnen weniger als 6 Tagen, wenn an einem Banknebenplatze zahlbar, binnen weniger als 10 Tagen fällig werden.

Bank austriacko-węgierski nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za protestowanie we właściwym czasie tych do zainkasowania podanych papierów, które na miejscu bankowym zapadają wcześniej niż w 6-ciu dniach, a w miejscu zastępstwa Banku wcześniej niż w 10-ciu dniach.

Lwów, am 1. czerwca 1914.

Unterschrift und Wohnort des Einreichers: Podpis i miejsce zamieszkania podawcy:

Dr. Stanisław Maresch

Bestätigung — Potwierdzenie

über drei Stück Effekten im Zahlwerte von 2640 50/100

Koron Dwutysiącesześćsetczterdzieści 50/100

welche von Dra Stanisława Marescha zur kommissionsweisen Besorgung des Inkasso eingereicht wurden. Gegen Rückstellung dieser Bestätigung werden dem Überbringer derselben die zurückkommenden Effekten, beziehungsweise der eingegangene Betrag auszufolgen.

Lwów, am 1. czerwca 1914.

Oesterreichisch-ungarische Bank, Filiale Lemberg.

Oesterreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

B. Zur Einkassierung in Krakowie. Valuta in Krakowie. Do zainkasowania w Włocławku. Nr. 1. Riste — Arkusz

über die von Dra Stanisława Marescha bei der Bankanstalt in Lwowie na podane przez Dra Stanisława Marescha w Zakładzie Banku we Lwowie zur kommissionsweisen Besorgung des Inkasso eingereichten Wechsel, beziehungsweise Effekten, do komisowego zainkasowania weksle, względnie papiery wartościowe.

Table with columns: Verfallstag, Zahlwert, Gattung, Mit Coupon, Zahl bei Wechseln, Bemerkung, Angabe, ob einfassiert.

*) Diese Rubrik ist nur dann, u. z. mit dem Wörtchen „Ohne“ auszufüllen, wenn der Einreicher die Protektierung des betreffenden Inkassoeffektes (Wechsel, Anweisung, Scheck, Akkreditiv etc.) nicht wünscht.

Die Oesterreichisch-ungarische Bank ist jeder Verantwortung für die rechtzeitige Protektierung bezüglich jener zum Inkasso eingereichten Papiere enthoben, welche, wenn an einem Bankplatze zahlbar, binnen weniger als 6 Tagen, wenn an einem Banknebenplatze zahlbar, binnen weniger als 10 Tagen fällig werden.

Bank austriacko-węgierski nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności za protestowanie we właściwym czasie tych do zainkasowania podanych papierów, które na miejscu bankowym zapadają wcześniej niż w 6-ciu dniach, a w miejscu zastępstwa wcześniej niż w 10-ciu dniach.

Von obigen Stück Effekten per K h wurden mir (uns) Z powyższych sztuk papierów wartość. na zwrócił mi (nam)

von der Bankanstalt zurückgestellt, Złakład Banku

und für die übrigen K h a za resztę

abzüglich der Provision po odliczeniu prowizji

in Barem und zwar in K h auszubehält.

otrzyma w gotówce, a to w

Lwów, am 19

Unterschrift und Wohnort des Einreichers: Podpis i miejsce zamieszkania podawcy:

4. Traty komisowe.

Tratą komisową nazywamy weksel, który komisant (wystawca) wskutek polecenia udzielonego mu przez komitenta i na jego (komitenta) rachunek trasował na trzecią osobę (przekazanego). Weksel taki można natychmiast poznać, albowiem w klauzuli pokrycia będą umieszczone inicjały zlecającego; klauzula ta będzie zatem tak opiewała: „i zapiszesz (wstawisz) Pan na rachunek X. Y.“.

Rzecz jasna, że tak samo, jak weksle, mogą być także i przekazy lub czekii wystawiane z polecenia i na rachunek osób trzecich.

Jeżeli przedstawimy sobie stosunek wzajemny tych trzech osób, t. j. komitenta, komisanta i przekazanego, to listy, których wymiana staje się konieczną, wyłonią się same przez się.

Komitent musi więc:

1. polecić komisantowi, aby trasował weksel na przekazanego, a równocześnie

2. o wydaniu takiego polecenia uwiadomić przekazanego (uwierzytelnić komisanta u przekazanego).

Komisant, otrzymawszy takie polecenie, wystawi tratę,

3. awizując ją przekazanemu z prośbą o wykupienie tej traty i zadłużenie odpowiednio komitenta w tegoż rachunku, a nadto

4. uwiadamiając komitenta o wypełnieniu zlecenia i zapisując na jego rachunku kwotę weksla.

Wreszcie przekazany będzie musiał:

5. odpowiedzieć komisantowi, że awizowaną mu tratę wykupi, obciążając za to rachunek komitenta (odpowiedź na list 3.), oraz

6. odpowiedzieć w podobny sposób komitentowi (na list 2.).

W krajowym obrocie handlowym traty komisowe nie wydarzają się zbyt często, zato w obrocie zagranicznym, a w szczególności w handlu zamorskim są one przez świat kupiecki najchętniej używanym sposobem pokrycia.

Karmański i Ska, Kraków, ma do żądania od G. & E. Hawranków we Lwowie za dostarczone farby i atramenty K 975/30. Na pokrycie tej wierzytelności nie trasuje jednak sam, tylko daje polecenie Praskiemu Bankowi kredytowemu, aby on to na jego rachunek uskutecznił. Bank, czyniąc zadość wezwaniu, trasuje weksel.

Wzór 91. — 1. Komitent poleca trasowanie weksla:

Kraków, 19. lutego 1914.

Do
Galicyjского Banku kredytowego,
Kraków.

Pomijam na razie treść listu Panów z 16. b. m., zastrzegając sobie jednak, że powrócimy do tego przedmiotu po szczegółowszem zbadaniu. Dzisiaj zwracamy się do Nich z prośbą o trasowanie na nasz rachunek na pp. G. & E. Hawranków we Lwowie

K 975/30, pł. za 3 mies.

Oczekując rychłej wiadomości o wykonaniu tego zlecenia, pozostajemy z poważaniem

Karmański i Ska

Wzór 92. — 2. Komitent zawiadamia dłużnika o poleceniu trasowania:

Kraków, 19. lutego 1914.

Panowie G. & E. Hawranek,
Lwów.

Równocześnie upoważniliśmy Gal. Bank kredytowy w Krakowie, aby trasował na Panów z naszego polecenia

K 975/30, pł. za 3 mies.

Prosimy uprzejmie wykupić ten weksel i zadłużyć nas w rachunku, uważając weksel za pokrycie naszej faktury, zapadającej 15. maja b. r., a opiewającej na tę samą sumę.

Z poważaniem

Karmański i Ska

Wzór 93. — 3. Komisant awizuje tratę przekazanemu:

Kraków, 20. lutego 1914.

Panowie G. & E. Hawranek,
Lwów.

Z polecenia i na rachunek pp. Karmańskiego i Ski, Kraków, trasowaliśmy dziś na Panów

K 975/30, pł. za 3 mies., z Gal. Bank hipoteczny,

i prosimy ten weksel przyjąć i zadłużyć wspomnianą firmę w jej rachunku.

Z poważaniem

GALICYJSKI BANK KREDYTOWY
Zabielski Dajewski

Wzór 94. — 4. Komisant uwiadamia komitenta o wykonaniu zlecenia.

Kraków, 20. lutego 1914.

Panowie Karmański i Ska,

Kraków.

Stosując się do polecenia Panów z dnia wczorajszego, wystawiliśmy dziś na pp. G. & E. Hawranków, Lwów, weksel na K 975-30, pł. za 3 mies.

i uznajemy tę kwotę na rachunku Panów, pod zastrzeżeniem wykupienia we właściwym czasie.

Z poważaniem

GALICYJSKI BANK KREDYTOWY
Zabielski Szajewski

Wzór 95. — 5. Przekazany odpowiada komisantowi:

Lwów, 22. lutego 1914.

Do

Galiczyjskiego Banku kredytowego,

Kraków.

Na list Panów z 20. b. m. donosimy, że awizowaną nam tratę Panów na

K 975-30, pł. 15. maja, zł. Gal. Bank hipoteczny, wykupimy w terminie zapadłości, a rachunek pp. Karmańskiego i Ski, Kraków, odpowiednio obciążymy.

Z poważaniem

S. & E. Hawranek

Wzór 96. — 6. Przekazany odpowiada komitentowi:

Lwów, 22. lutego 1914.

Panowie Karmański i Ska,

Kraków.

Otrzymałmy list Panów z 19. b. m. i w załączeniu jego treści donosimy, że trasowany na nas z polecenia Panów przez Galic. Bank kredytowy, Kraków, weksel na

K 975-30, pł. 15. maja, w dniu płatności wykupimy, obciążając rachunek Panów tą kwotą.

Z poważaniem

S. & E. Hawranek

5. Rymesy na własny rachunek.

Przesyłka rymes do wpisu na dobro z walutą zapadłości.

Nazwą rymes obejmujemy te weksle, za które ich właściciel będzie mógł zainkasować pieniądze — a więc weksle, które dla otrzymującego je są wierzytelnościami.

Weksle takie spotykamy tak w handlu towarowym, jak i w obrocie bankowym.

W obrocie towarowym posyłamy (remitujemy) sprzedającemu weksel na zupełne lub częściowe pokrycie jego faktury. Najczęściej termin zapadłości takiego weksla będzie dokładnie odpowiadał dniowi płatności faktury. Jeżeli jednak mamy w portfelu weksle, otrzymane od dłużników, to zamiast wystawiać nowy weksel, możemy wyjąć je z portfelu i indosować naszemu wierzycielowi. W tym wypadku daty zapadłości weksla i rachunku niezawsze zgadza się będą z sobą, jednak w handlu towarowym nie zwraca się na to uwagi.

Częściej jednak kupiec, mając w portfelu rymesy, posyła je bankowi, z którym pozostaje w stałym stosunku rachunkowym (ma otwarty rachunek bieżący), z poleceniem zapisania ich na jego dobro.

Zależnie od porozumienia bank albo przyjmuje te weksle i wpisuje je w pełnej kwocie na dobro rachunku z walutą zapadłości, lub też nadesłane mu weksle eskontuje i kwotę eskontową wpisuje na dobro podającego z walutą dnia obliczenia.

Podobnie jak traty, tak i rymesy mogą być przesłane na rachunek własny lub też na polecenie i rachunek osób trzecich (rymesy komisowe).

* * *

Wystawca, posyłając (remitując) weksel, pisze zawsze list, w którym zawiadamia, w jakim celu rymesy te zostały posłane. W liście takim powinny być rymesy, które równocześnie wysyłamy, dokładnie opisane, a więc należy podać:

1. sumę wekslową,
2. dzień zapadłości,
3. nazwisko przekazanego,
4. miejsce płatności.

Jeżeli posyłamy większą liczbę weksli, to wyszczególnić je należy albo w liście, albo w oddzielnym spisie, na który powołujemy się w liście.

Odbiór rymes powinien być zawsze potwierdzony.

*

Karol Osławski, Przemyśl, remituje 5. lipca Lwowskiej fabryce chemicznej „Tlen“ na pokrycie faktury z 24. czerwca K 545·20, pł. za 4 mies. na Lwów.

Wzór 97. — 1. Przesłanie rymesy:

Przemyśl, 5. lipca 1914.

P. T.

Lwowska fabryka chemiczna „Tlen“,

Lwów.

Onegdaj odebrałem fakturowaną mi 24. z. m. posyłkę w zupełnym porządku i wskutek tego posyłam Panom w załączeniu, po myśli naszej umowy, weksel na

K 545·20, pł. za 4 mies. na Markowskiego i Skę, Lwów.

Weksel ten, który ma służyć jako pokrycie wspomnianej powyżej posyłki, zechcą Panowie zapisać na poczet mojego rachunku, potwierdzając mi zarazem jego odbiór.

Z poważaniem

Karol Osławski

1 rymesa, polecono.

Wzór 98. — 2. Potwierdzenie odbioru rymesy:

Lwów, 7. lipca 1914.

Pan Karol Osławski,

Przemyśl.

Stosując się do życzenia Pańskiego, wyrażonego w liście z 5. b. m., potwierdzamy odbiór nadesłanej nam rymesy na

K 545·20, pł. 5. listopada, na Markowskiego i Skę, Lwów,

której użyliśmy na pokrycie naszej faktury z 24. czerwca, z zastrzeżeniem jednak wykupienia tej rymesy we właściwym czasie.

Z poważaniem

LWOWSKA FABRYKA CHEMICZNA
„TLEN“

Likorski Panek

Sosnowski i Zacharyewicz we Lwowie posyłają 24. kwietnia B. Libanowi i Sce, Podgórze-Bonarka, częściowo gotówkę, częściowo weksle jako pokrycie faktur z 10. i 12. kwietnia.

Wzór 99. — 1. Przesłanie rymes:

Lwów, 24. kwietnia 1914.

Panowie Bernard Liban i Ska,

Podgórze-Bonarka.

W załączeniu posyłamy Panom
K 1000— w 2 rymesach, a ponadto, przekazujemy Im
„ 340·40 zapomocą P. K. O.
K 1340·40

i prosimy sumę tę uznać na naszym rachunku według poniższego zestawienia.

Oczekując potwierdzenia odbioru, pozostajemy

z poważaniem

2 rymesy, 1 wypis rach.

polecono.

Sosnowski i Zacharyewicz

Winien				Ma			
kwiecień	24.	przez P. K. O. rymesa pł. 31./7. na Lwów .	340 40	kwiecień	10.	faktura	K 598 60
		rymesa pł. 31./10. na Kraków .	500 —	"	12.	"	" 741 80
			500 —				
			<u>1340 40</u>				<u>K 1340 40</u>

Wzór 100. — 2. Potwierdzenie odbioru rymes:

Podgórze-Bonarka, 26. kwietnia 1914.

Panowie Sosnowski i Zacharyewicz,

Lwów.

Posiadamy pismo Panów z 24. b. m. i donosimy, że zawarte w nim 2 rymesy

K 500—, pł. 31./7. na Lwów,
„ 500—, „ 31./10. „ Kraków, wreszcie
„ 340·40 przekazanych nam przez P. K. O.
K 1340·40

zapisaliśmy pod zwykłym zastrzeżeniem na dobro rachunku Panów, jako pokrycie naszych faktur z 10. i 12. b. m.

Przy tej sposobności donosimy, że wskutek podwyższonych cen robocizny, jak i z uwagi na obecną konjunkturę handlową, ceny cementu już wkrótce — rzecz niewątpliwa — podniosą się o 10—15%. Radzimy zatem Panom zamówienia na bieżący sezon jak najrychlej poczynić po dzisiejszych cenach.

Z poważaniem

Bernard Liban i Ska

I. Galicyjskie Przedsiębiorstwo dla podróży i transportu posyła 18. sierpnia Filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu we Lwowie rymesy celem wpisania ich na dobro rachunku.

Wzór 101. — 1. Przesłanie rymes:
PIERWSZE GALICYJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO DLA PODRÓŻY I TRANSPORTU
 SPÓŁKA Z OGR. POR.
 Telefon nr. 792., 1611. LWÓW, ULICA KOŚCIUSZKI 7. Adres telegr. „Globus“.

Lwów, dnia 18. sierpnia 1914.

P. T.
 Filia c. k. uprz. Zakładu kredytowego
 dla handlu i przemysłu,
Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom 5 rymes, opiewających według
 spisu na kwotę

K 1385.85

i prosimy zapisać je na nasze dobro z wal. zapadłości.

5 rymes.

1 spis.

Z poważaniem
I. GAL. PRZEDSIĘBIORSTWO DLA PODRÓŻY I TRANSPORTU
 Sp. z ogr. por.

Winter

Riehl

Wzór 102. — 2. Spis rymes:

SPIS.

L. p.	Kwota	Zapadłość	Miejsce płatności	Przekazany
1	238 75	listopad	5.	Tarnopol
2	315 20	"	21.	Stryj
3	198 60	"	28.	"
4	427 85	grudzień	14.	Przemysł
5	205 45	"	23.	Sambor
	<u>1385 85</u>			

Wzór 103. — 3. Potwierdzenie odbioru:

Lwów, 19. sierpnia 1914.

P. T.
 Pierwsze Gal. Przedsiębiorstwo dla podróży i transportu,
Lwów.

Nadeślanych nam w liście Pańów 5 rymes:

K 238.75, pł. 5./11. na Tarnopol,

" 315.20, " 21./11. " Stryj,

" 198.60, " 28./11. " "

" 427.85, " 14./12. " Przemysł,

" 205.45, " 23./12. " Sambor

zapisaliśmy na dobro rachunku Pańów z wal. zapadłości pod zwykłym
 zastrzeżeniem wplynięcia waluty.

Z poważaniem

FILIA C. K. UPRZYW.
ZAKŁADU KREDYTOWEGO DLA HANDLU I PRZEMYSŁU
 WE LWOWIE

Słowij

Adamski

Galicyska Spółka zbytu jaj, Rzeszów, posyła 8. września do
 Praskiego Banku kredytowego, Lwów, dewizę na £ 105 „ 10 „ —,
 pł. 15./10. na Londyn, celem zapisania na dobro rachunku.

Dewizami nazywamy weksle, płatne w obcej walucie. Bank,
 otrzymawszy dewizę, oblicza jej wartość kursową, którą otrzy-
 muje, gdy pomnoży wartość imienną dewizy przez kurs, po jakim
 giełda w tym dniu ową dewizę notuje. Uwzględniwszy dyskont,
 stręczne i ewentualne wydatki, wstawia Bank obliczoną kwotę
 na dobro rachunku klienta, który tę dewizę przysłał¹⁾.

Wzór 104. — 1. Przesyłka dewizy:

Rzeszów, 8. września 1914.

P. T.
 Praski Bank kredytowy,
Lwów.

Do sprawy, poruszonej przez Pańów w liście z 4. b. m., powrócimy
 w najbliższych dniach, po szczegółowym zbadaniu.

Dziś posyłamy Panom w załączeniu

£ 105 „ 10 „ —, pł. 15./10. na Fownes Brothers, Londyn,

z prośbą o zapisanie ich na nasze dobro po najlepszym kursie.

Oczekując obliczenia, pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKA SPÓŁKA ZBYTU JAJ

1 dewiza — polecono.

Słowacki

Hirschler

Wzór 105. — 2. Potwierdzenie odbioru:

Lwów, 9. września 1914.

P. T.
 Galicyjska Spółka zbytu jaj,

Rzeszów.

W liście Pańów z wczorajszej daty otrzymaliśmy dewizę na

£ 105 „ 10 „ —, pł. 15./10. na Londyn, a 240.20 K 2534.11

odsetki ³⁷/₄₀ „ 10.42

K 2523.69

stempel i wydatki „ 5.19

K 2518.50

którąto sumę uznajemy na rachunku Pańów z wal. 10. września.

Prosząc uprzejmie o zaszczycanie nas i nadal zamówieniami, po-
 zostajemy

z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE LWOWIE

Krahl

Missona

¹⁾ Obliczenie dewiz na giełdach austriackich ob. Pawłowski, Nauka rachun-
 ków kupieckich, tom II., — na giełdach zagranicznych, Ten sam, tom III.

6. Eskont rymes.

Gdy właściciel weksła pragnie uzyskać gotówkę przed terminem zapadłości, to może weksel taki sprzedać, dając kupującemu pewne wynagrodzenie za czas wyczekiwania na odbiór kwoty. Taki interes odkupna niezapadłych jeszcze weksli za wynagrodzeniem (dyskontem), wyrażonym w procentach, a obliczonym od sumy wekslowej za czas od dnia odkupna do dnia płatności, nazywamy eskontem.

Eskontem wekslowym zajmują się dziś banki, a głównie bank biletowy, który skupuje weksle nie tylko od kupców i przemysłowców, lecz także i od innych banków pomniejszych (reeskont).

Banki prowadzą interes eskontowy w dwojaki sposób:

a) albo walutę eskontową wypłacają w gotówce (eskont kasowy),

b) lub też kwotę eskontową wpisują na dobro rachunku podającego (eskont korespondencyjny).

W tym ostatnim wypadku zostaje właściwy interes poprzedzony umową o warunki, na których taki rachunek zostanie korespondentowi otwarty, jak wysoki kredyt eskontowy zostanie mu przyznany i t. d. Listy w sprawie kredytu wekslowego omówimy w dalszych rozdziałach, tutaj zaznajomimy się tylko z korespondencją w sprawie samego eskontu.

Eskont kasowy nie wymaga żadnej korespondencji.

Podający przedkłada bankowi weksle, zazwyczaj wraz ze spisem (arkusz podawczy, lista eskontowa), w którym wyszczególnia przedłożone weksle, a bank, przyjmując je do eskontowania, oblicza na arkuszach podawczych, lub na osobnych arkuszach eskontowych kwotę, przypadającą do wypłaty, którą podający może za zgłoszeniem się podjąć w kasie bankowej.

Postępowanie przy eskontie korespondencyjnym jest podobne, tylko waluta eskontowa bywa najczęściej zapisana na rachunek podającego, który może nią rozporządzać zapomocą czeków, przekazów i t. p.

Fabryka chemiczna „Tlen“ we Lwowie podaje w Banku krajowym do eskontu 4 weksle; Bank weksle przyjmuje i wypłaca walutę eskontową w gotówce.

Wzór 106.

BANK KRAJOWY KRÓLESTWA GALICJI I LODOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIM.

Podanie Nr.

ARKUSZ ESKONTOWY A.

Kasa na 191

W dniu 21. listopada 1914 przez Fabrykę chemiczną „Tlen“, Lwów, w Banku krajowym we Lwowie do eskontu podane weksle, płatne we Lwowie:

Ban- kowy nr weksła	Dzień zapadłości	Kwota		Nazwisko Akceptanta	Siedz- ba	Domicylowany		Wystawienia		Wystawiciel	Na zlecenie	Żyranci
		Koron	h			u	w	miejsce	data			
	styczeń 5.	1247	80	Kauczyński i Oberski	Lwów	Bank zaliczkowy	Lwów	Lwów	5./9.	„Tlen“ Hennoch i Brat	własne St. Lachow- ski,	St. Lachowski, Struj „Tlen“
	„ 11.	875	40	M. Jasielski	Struj		Lwów	Struj	11./9.	H. Mali- nowski	„Tlen“	
	„ 28.	437	25	Karol Stupnicki	Lwów			Lwów	28./9.			
	lutyl 14.	560	—	B. & I. Hausmann	„			„	14./10.	„Tlen“		
		3120		4 sztuki								
		45										

Wzór 107.

BANK KRAJOWY KRÓLESTWA GALICJI I LODOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM.

Podanie Nr. _____

Kasa na 22./11. 1914.

Arkusz eskontowy B.

W dniu 21. listopada 1914 przez Fabrykę chem. „Tlen“ do eskontu podane weksle:

Kwota		Data zapadłości			Dnie	Dyskont (Liczby procentowe)
Koron	h	rok	miesiąc	dzień		
1247	80	1914.	styczeń	5.	45	982
875	40	"	"	11.	51	446
437	25	"	"	28.	68	297
560	—	"	lutą	14.	85	476
3120 45		4 sztuki				2201

Na przedłożone do wyboru weksle udzielone będzie podajacemu potwierdzenie na poniższym kuponie odbiorczym. Przypadająca z eskontu weksli waluta, jako też nieprzyjęte do skupu weksle wydane będą oddawcy potwierdzenia na rachunek i ryzyko podpisanego.

Zwrócić sztuk weksli — na K — We Lwowie, 21. listopada 1914.
 Za przyjęte sztuk weksli 4 na K 3120 45 Własnoręczny podpis podawcy:
 mniej % K 42 80 FABRYKA CHEMICZNA „TLEN“ WE LWOWIE
 adm. „ — 65 „ 43 45 *Panek Koskowski*
 przypadająca waluta K 3077 — Zastępstwo: _____

Nr. _____ Potwierdzenie Kasa na 22./11. 1914.
 na 4 sztuki weksli w kwocie K 3120 h 45 słownie:

Koron Trzytysiące dwadzieścia 45/100

które dnia 21. listopada 1914 przez Fabrykę chemiczną „Tlen“ w Banku krajowym we Lwowie do wyboru przedłożone zostały. Oddawcy tego potwierdzenia wypłacona będzie waluta eskontowanych weksli, względnie zwrócone zostaną nieprzyjęte do skupu weksle. Podawca ponosi wszelkie następstwa i szkody, jakie z zagubienia, zatrącenia lub nieprawnego użytku tego potwierdzenia wynikną, jeżeli pisemnie nie uwiadomił Banku na czas, ażeby wydaniu w ręce nieuprawnionych przeszkodzić.

M. Kajetanowicz i Ska, Drohobycz, posyła 24. października Towarzystwu kredytowemu we Lwowie 2 rymesy do eskontu, polecając równocześnie wypłatę. Resztę kwoty ma Towarzystwo kredytowe zapisać na dobro rachunku.

Wzór 108. — 1. Wysyłka rymes do eskontu:

Drohobycz, 24. października 1914.

P. T.

Towarzystwo kredytowe,

Lwów.

W załączeniu posyłamy 2 rymesy,
 K 517 50, pt. 2. lutego 1914.
 „ 685 35, „ 18. „ 1914.
 K 1202 85 na Lwów,

które Panowie zechcą najtaniej zeskontować. Z waluty eskontowej prosimy złożyć

K 800 —

na nasz rachunek we Filii Wiedeńskiego Banku związkowego, Lwów, a resztę zapisać na nasze dobro.

Oczekując obliczenia, pozostajemy

z poważaniem

M. Kajetanowicz i Ska

2 weksle, polecono.

Wzór 109. — 2. Nota dyskontowa:

TOWARZYSTWO KREDYTOWE

Stow. z ogr. por. we Lwowie.

Lwów, 26. października 1914.

Panowie M. Kajetanowicz i Ska,

Drohobycz.

Posłane nam w liście Panów z 24. b. m. 2 weksle
 K 517 50, pt. 2. lutego, dni 99 nr. 513
 „ 685 35, „ 18. „ „ 117 „ 801
 K 1202 85 nr. 1314

6% dyskontu 21 90

„ 24 90 1/4% prowizji 3 —

K 1177 95, wal. 26. b. m.,

zdyskontowaliśmy i uznajemy tę kwotę na rachunku Panów. Równocześnie wpłaciliśmy według załączonego potwierdzenia

K 800 —

na dobro rachunku Panów we Filii Wiedeńskiego Banku związkowego we Lwowie, za co Ich konto z wal. dzisiejszą obciążamy.

Z poważaniem

TOWARZYSTWO KREDYTOWE

Laskowski Marinkowski

1 potwierdzenie.

Galicyska Akc. Fabryka obuwia posyła Bankowi przemysłowemu we Lwowie do skupu (do eskontu) 6 rymes, polecając zapisanie waluty na dobro rachunku.

Wzór 110. — 1. Przesyłka rymes do eskontu :

Tarnopol, 24. kwietnia 1914.

Do
Banku przemysłowego,
Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom według spisu 6 rymes, opiewających łącznie na
K 5750-70

i prosimy o ich rychłe i tanie zdyskontowanie. Kwotę uzyskaną z eskontu zechcą Panowie wpisać na nasze dobro.

Natomiast prosimy złożyć w c. k. uprz. austr. Zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu we Lwowie

K 4500—

na dobro rachunku Jakóba i Józefa Cohnów, Wiedeń.

Oczekujemy wiadomości o wykonaniu niniejszych zleceń i pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKA AKC. FABRYKA OBUWIA

Dr. Lisowski Kajetanowicz

5 rymes.

1 spis.

Wzór 111. — 2. Spis rymes :

GALICYJSKA AKCYJNA
FABRYKA OBUWIA
W TARNOPOLU.

Tarnopol, dnia 24. kwietnia 1914.

SPIS RYMES

posłanych do eskontu Bankowi przemysłowemu we Lwowie.

Kwota	Zapadłość	Przekazany	Miejsce płatności
K 1158 50	2. lipca	Motylewski i Krzyszkowski	Lwów
" 967 85	18. "	Zabielski i Ska	Przemysł
" 1042 35	19. "	Wysocki i Ska	Lwów
" 741 40	7. sierpnia	M. Lichański	"
" 1000 —	20. "	W. & I. Stein	Kraków
" 840 60	24. "	Zimmerler i Ska	"
K 5750 70			

Wzór 112. — 3. Nota dyskontowa :

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 26. kwietnia 1914.

NOTA

P. T.
Galicyska Akc. Fabryka obuwia,

Tarnopol.

Ma

	Kwota wekslowa	Zapadłość	Miejsce płatności	Dni	Liczby %	Stempel	Koszta inkasa	Koszta akceptu	Kwota
1	K 1158 50	2. lipiec	Lwów	67	776				
2	" 967 85	18. "	Przemysł	83	803				
3	" 1042 35	19. "	Lwów	84	875				
4	" 741 40	7. sierpień	"	103	763				
5	" 1000 —	20. "	Kraków	116	1160				
6	K 4910 10				4377				
7	" 91 20				7 1/2 % dyskontu				
8	K 4818 90								
9	<u>Wal. 26. kwietnia.</u>								
10									
11									
12									
13									
14									

Nie odpowiadamy za prezentowanie i protestowanie w terminie weksli na miejsca uboczne.

Wzór 113. — 4. Uwiedomienie o zapisaniu rymes na dobro:

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 26. kwietnia 1914.

P. T.

Gal. Akc. Fabryka obuwia,

Tarnopol.

Z nadesłanych nam przy liście Panów z dnia 24. b. m. do skupu:

- 6 sztuk weksli na K 5750/70 zwracamý przy niniejszem:
- 1 sztukę na K 840/60 dla błędu formalnego
- " " " — nieodpowiadających nam ku naszemu
zwolnieniu; pozostałe
- 5 sztuk " „ 4910/10 obliczyliśmy i zapisujemy według zała-
czonej noty

K 4818/90, wal. 26. kwietnia,

na dobro rachunku Panów.

Natomiast obciążamy rachunek Panów kwotą:

K 4500—, wal. 25. kwietnia,

które złożyliśmy według dołączonego poświadczenia w C. k. uprz. austr.
Zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu we Lwowie na dobro
rachunku Jakóba i Józefa Cohnów, Wiedeń.

Z poważaniem

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

1 nota, 1 szt. weksli.

1 potwierdzenie.

Karlowski Kutzner

Eskont weksli w Banku austriacko-węgierskim.

Każda firma lub osoba, mieszkająca w okręgu zakładu bankowego, albo w miejscu zastępstwa, może podawać weksle do eskontu we właściwym zakładzie bankowym lub zastępstwie. Podający weksle do eskontu w zakładzie głównym lub filii musi zasadniczo posiadać rachunek żyrowy w tym zakładzie. Ci, którzy nie korzystali dotychczas z kredytu Banku, winni przed podaniem weksli do eskontu zaznajomić się najpierw z naczelnikiem właściwego zakładu i podać potrzebne wyjaśnienia, odnoszące się do stosunków majątkowych, podpisywania firmy i t. d.

O przyjęciu lub odrzuceniu podanych weksli rozstrzyga komitet cenzorów.

Weksle muszą być wystawione na zlecenie, płatne w walucie koronowej, najdalej w przeciągu 92 dni w obrębie rejonu inkasowego zakładu Banku albo w miejscu zastępstwa. Z reguły weksle powinny być zaopatrzone trzema, w każdym zaś razie przynajmniej dwoma podpisami osób znanych jako wypłacalnych i przez podawcę żyrowane *in bianco* albo na zlecenie tego zakładu głównego lub filii (a nie zastępstwa), w obrębie którego są płatne.

Mała kwota, na którą weksle opiewają, nie stanowi powodu do ich wykluczenia od eskontu; przyjmując się zatem do eskontu weksle, odpowiadające wymaganom bankowym, bez względu na wysokość kwoty.

W ogólności zakłady Banku przyjmują nieakceptowane weksle tylko wtedy, jeżeli trasat mieszka w siedzibie innego zakładu Banku.

Nieakceptowane i nieumiejscowione traty, „bez kosztów“, opiewające najwyżej na K 3.000—, eskontuje Bank pod tymi samymi warunkami, jak weksle akceptowane.

Do podawania weksli do eskontu używa się arkuszy eskontowych (A i B). Przytem należy rozróżnić weksle miejscowe i rymesy. Wekslami miejscowymi są weksle, płatne w miejscu podania albo w zastępstwie tego zakładu Banku, w którym weksle podaje się do eskontu. Rymesy są to weksle płatne w innych zakładach Banku lub ich zastępstwach. Weksle miejscowe i rymesy wpisuje się czytelnie i oddzielnie na osobnych arkuszach eskontowych, podając przy każdej sztuce kwotę, dzień i miejsce płatności, akceptantów, domicyliatów i wszystkich żyrantów. Tekst każdego arkusza eskontowego ma podawca dokładnie wypełnić i podpisać. Musi także podać wyraźnie na arkuszu eskontowym, czy życzy sobie walutą eskontową rozporządzać jeszcze w dniu podania (kasa na dziś), czy też w najbliższym dniu powszednim (kasa na jutro). Jeżeli podawca przy podaniu nieakceptowanych rymes nie żąda protestu z powodu braku przyjęcia, to musi takie życzenie uwidocznnić wyraźnie na arkuszu eskontowym. Podawca może dalej przez odpowiedni dopisek na arkuszu eskontowym zażądać, aby na jego koszt telegraficznie zawiadomiono o uzyskaniem przyjęciu nieakceptowanej rymesy; w tym wypadku wypłaca się przypadającą kwotę albo gotówką, albo wpisuje się na rachunek żyrowy natychmiast po nadejściu depeszy.

Na każde podanie weksli do eskontu otrzymuje podawca potwierdzenie odbioru (odcinek arkusza). Zakład Banku (zastępstwo) uważa oddawcę tego potwierdzenia za upoważnionego do odbioru nieprzyjętych weksli. Należność, przypadająca za przyjęte weksle, wpisuje się na rachunek żyrowy, względnie w zastępstwach Banku wypłaca się gotówką.

Uznanie kwoty, przypadającej za nieakceptowane rymesy, na rachunku żyrowym, względnie wypłata gotówką następuje w zasadzie wtedy dopiero, jeżeli nadeszło zawiadomienie właściwego zakładu Banku o skutecznym przyjęciu ze strony przekazanego.

Podawca otrzymuje obliczenie, w którym wstawia sumę przyjętych weksli, odsetki, portorya i inne wydatki.

Odsetki oblicza się za czas bieżący weksla według kalendarza od dnia eskontowania aż do dnia płatności, któryto termin nie może przekraczać 92 dni; dnia eskontowania nie liczy się. Od weksli miejscowych oblicza się odsetki najmniej za dni 5, od rymes natomiast za dni 10; za każdy jednak weksel liczy się najmniej 60 h odsetek.

Przy protestowaniu eskontowanego weksla dla braku zapłaty oblicza Bank, oprócz kosztów protestu, $\frac{1}{3}\%$ prowizyi, 6% odsetek zwłoki i porto za poleconą przesyłkę weksla wraz z protestem i za pismo zawiadamiające (notyfikacja). Przy protestowaniu weksla dla braku przyjęcia nie oblicza się żadnego porta, pobiera się jednak, oprócz kosztów protestu, $\frac{1}{8}\%$ prowizyi, najmniej 60 h za weksel. Za zwrócone weksle, opatrzone uwagą „dla braku przyjęcia bez kosztów“, jako też za niezapłacone traty „bez kosztów“ oblicza Bank należność 60 h za sztukę.

Bank zawiadamia tylko podawcę o dokonaniem protestowaniu.

Jeżeli nieakceptowane weksle wykupione zostaną zaraz po przedłożeniu do przyjęcia, to podawcy nie liczy się żadnych odsetek eskontowych, lecz przypadającą prowizyę inkasową.

W ogólności nie wolno (z wyjątkiem obrotu żyrowego) przekazywać do zapłaty (domicylować) weksli w którymkolwiek z zakładów Banku. Tym jednak firmom i osobom, którym udzielono pozwolenia do podawania weksli w drodze korespondencyjnej, pozwala się na wniesioną przez nich prośbę pisemną podawane weksle domicylować przez odnośnych akceptantów w którymkolwiek z zakładów Banku. Przy eskontowaniu takich weksli Bank liczy prowizyę za domicylowanie w wysokości $\frac{1}{2}\%$ od sumy wekslowej, najmniej 20 h za każdą sztukę.

Jeżeli także innym firmom na prośbę wniesioną do jednego z zakładów Banku zostanie dozwolone domicylowanie akceptów w zakładzie Banku, natenczas muszą nadesłać równocześnie z gotówkowym pokryciem sumy wekslowej także przepisaną prowizyę za domicylowanie.

Przesyłka pieniędzy musi być opłacona.

Wzór 115.

Oesterreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

Liſte № Kassa pr. Kasa na } 6. maja 1914.
Nr. arkusza }

Escompteliſte B — Arkusz eskontowy B

über am 5. maja 1914 von M. Sichulskiego i Skę zur Escomptierung
na dnia 5. maja 1914 przez M. Sichulskiego i Skę für Escomptierung
eingereichte Wechsel, zahlbar in verschiedenen Orten
weksle, płatne w różnych miejscach.

	Betrag Kwota		Verfallstag Dzień zapadłości		Tage Dnie	Escomptebetrag Dyskont (Nummern — Lizenz %)
	K	h				
1	800	—	maj	9.	10 ¹⁾	80
2	310	—	"	10.	10 "	36 ²⁾
3	416	—	"	11.	10 "	42
4	2100	—	"	12.	10 "	210
5	709	50	czerwiec	15.	41 "	291
6	4000	—	"	18.	44	1760
7	680	—	"	21.	47	320
8	6000	—	"	21.	47	2820
	15015	50	8 Stück			5559

über welche dem Überbringer mittels untenstehenden Vitenabschnittes Bestätigung erteilt
których odbiór uprasza się potwierdzić oddawcy na poniżej umieszczonym odcinku.
werden wolle. Von der Bankanstalt nicht angenommene Wechsel sind dem Überbringer dieser
wobec przyjęte przez zakład Banku weksle mają być wydane oddawcy tego potwierdzenia
Bestätigung auf Rechnung und Gefahr des unterzeichneten Einreichers auszuführen. Die für
na rachunek i niebezpieczeństwo podpisane podawcy. Przypadająca za przyjęte
die angenommene Wechsel entfallende Escomptevaluta ist Girokonto gutzuschreiben.
weksle walutę eskontową należy zapisać na dobro naszego konta żyrowego.

Lwów, am 5. maja 1914.

Zurückstellen Zurück
für die angenommene Za
abzüglich Escomptenzinsen
entfallende Baluta
przypadająca waluta

Stück Wechsel mit
szuk weksli na K
8 Stück Wechsel mit
szuk weksli na K 15015-50
" 92-65
K 14922-85

Unterschrift des Einreichers:
Podpis podawcy:

M. Sichulski i Ska

Bestätigung — Potwierdzenie

über 8 Stück Wechsel im Betrage von Kronen
na 8 Stück weksli w kwocie Koron

Piętnastycięcipiętnaście 50/100

welche am 5. maja 1914 von M. Sichulskiego i Skę bei der Bankanstalt in Lwowie
które dnia 5. maja 1914 przez M. Sichulskiego i Skę w zakładzie Banku we
zur Auswahl hinterlegt worden sind. Gegen Rückstellung dieser Bestätigung können dem Überbringer derselben
do wyboru przedłożone zostały. Za zwrotom tego potwierdzenia mogą być wydane oddawcy nieprzyjęte
die nicht angenommenen Wechsel ausgefolgt werden. Der Einreicher trägt alle Folgen und Nachteile, welche aus
weksle. Podawca ponosi wszelkie następstwa i szkody, jakie z zagubienia, zatracenia lub nieuprawnionego
dem Verluste, Abhandenommen oder aus einem unbefugten Gebrauche dieser Bestätigung erwachsen, wenn er
użytku tego potwierdzenia wyniknąć mogą, jeżeli nie uwiadomił na czas pisemnie zakładu Banku, ażeby
nicht rechtzeitig die Bankanstalt schriftlich benachrichtigt hat, um Ausfolgungen an Unberechtigte zu verhüten.
przeszkodzić wydaniu w ręce nieuprawnione.

Zurückgegeben Zurück
Stück Wechsel mit
szuk weksli na K

Firma der Bankanstalt: — Firma zakładu Banku:
Bank austriacko-węgierski, Filia we Lwowie
Zgórski Korniecki

1) minimum dni = 10.
2) minimum numerów, które dadzą 60 h dyskontu.

Wzór 114.

Liſte №
Nr. arkusza }

Oesterreichisch-ungarische Bank. — Bank austriacko-węgierski.

Escompteliſte A — Arkusz eskontowy A

über am 5. maja 1914 von M. Sichulskiego i Skę bei der Bankanstalt in Lwowie zur Escomptierung eingereichte Wechsel, zahlbar in
na dnia 5. maja 1914 przez M. Sichulskiego i Skę w zakładzie Banku we Lwowie do eskontowania podane weksle, płatne w różnych miejscach.

Spezialtag Dzień zapadłości	Betrag Kwota		Name — Nazwisko bei Akzeptanten — Akceptanta	Ort Siedziba	Domizilort Domicylovany	Ausstellungs- Datum Data	Zeit Czas zapłaty	Kaufmann Wystawiciel	Ort Na zlecenie	Gonfigte Zyranen	
	K	h									
1 maj	800	—	Fischer i Ska	Kraków	Bank Kra- ków	Lwów	9/1.	4 m.	W. Raczynski	lokasne	Gonfigte Zyranen
2 "	310	—	Marygański i Sgn	Bochnia	hipotecny	"	10/1.	4 "	Dr. E. Schwarz i Ska	"	Magewski i Zięć
3 "	416	—	Steiner i Waldt	Prze- mysl	"	Kraków	15/1.	slatdy	E. Bredl i Ska	"	Henryk Schmidt
4 "	2100	—	Herman Ochs	Stani- stawów	"	Lwów	12/11.	6 m.	Schellenberg i Sgn	"	Dr. St. Maresch
5 czerw.	709	50	A. & I. Kapelusz	Brodny	"	"	15/3.	3 "	Schütz i Chajes	"	R. i W. Gottlieb
6 "	4000	—	A. Haubeka	Kraków	"	Kraków	18/2.	4 "	W. Raczynski	"	R. i W. Gottlieb
7 "	680	—	F. Zimmer	"	"	"	21/12.	6 "	H. Wistocki i Ska	"	Sosniński i Walewski
8 "	6000	—	H. Gall i Sgnowie	Tarno- pol	"	Lwów	21/2.	4 "	Klein & Schmidt	"	Bracia Schmidt
	15015	50	8 Stück szuk						M. Sichulski i Ska		M. Sichulski i Ska

Kassa pr. } 6. maja 1914.
Kasa na }

7. Rymesy komisowe.

Często kupcy nie posyłają sami swoim dostawcom weksli na pokrycie faktur, ale poruczają remitować weksle (czeki lub przekazy) swojemu bankowi. Weksle takie, remitowane przez bank z polecenia i na rachunek swego klienta, zwiemy rymesami komisowymi.

Korespondencya w przedmiocie rymes, wysyłanych na obcy rachunek, obejmuje następujące listy:

1. Zlecenie komitenta (klienta) wystosowane do komisanta (banku), ażeby ten wysłał (remitował) odpowiednie weksle trzeciej osobie (wierzycielowi klienta bankowego).
2. Zawiadomienie trzeciej osoby (wierzyciela) przez dłużnika (klienta) o danem bankowi zleceniu.
3. Bank posyła weksle trzeciej osobie (remitentowi).
4. Bank zawiadamia swego klienta o wykonaniu otrzymanego zlecenia i posyła obliczenie.
5. Remitent potwierdza bankowi (komisantowi) odbiór weksli.
6. Remitent potwierdza dłużnikowi (komitentowi) odbiór weksli, nadesłanych przez komisanta, i zapisuje te weksle na dobro rachunku komitenta.

Dattner i Ska, Złoczów, polecają Bankowi przemysłowemu we Lwowie, aby na ich rachunek remitował firmie Gaston Lemonnier & Fils w Paryżu 2 weksle.

Wzór 116. — 1. Komitent poleca remitowanie weksla:

Złoczów, 5. lipca 1914.

Do
Galicyskiego Banku przemysłowego,
Lwów.

Do treści listu Panów z 2. b. m. powrócimy po porozumieniu się z naszym partnerem p. O. Schnelllem. Dziś prosimy remitować firmie Gaston Lemonnier & Fils, Paryż, na nasz rachunek

Fr. 8600—, per 15. września,
„ 7500—, „ 1. października.

Oczekując zawiadomienia Panów o wykonaniu tego zlecenia, jako też korzystnego obliczenia, pozostajemy

z poważaniem
DATTNER I SKA
Spółka z o. p.
ppa Dr. Maryjewski

Wzór 117. — 2. Komitent uwiadamia wierzyciela o wydanem poleceniu remitowania:

Złoczów, 5. lipca 1914.

Panowie Lemonnier & Fils,
Paryż.

Wezoraj otrzymaliśmy sprawozdanie targowe Panów i przeczytaliśmy z prawdziwą przyjemnością wiadomość o pomyślnej konjunkturze na targu jajowym.

Dziś poleciliśmy Gal. Bankowi przemysłowemu we Lwowie, aby remitował Panom

Fr. 8600—, pł. 15. września,
„ 7500—, „ 1. października,
Fr. 16100—

i prosimy o zapisanie tej sumy na nasze dobro.

Z poważaniem
DATTNER I SKA
Spółka z o. p.

ppa Dr. Maryjewski

Lwów, dnia 6. lipca 1914.

Wzór 118. — 3. Komisant remituje weksel:

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Panowie Lemonnier & Fils,
Paryż.

Z polecenia firmy Dattner i Ska, Złoczów, i na rachunek jej przesyłamy Panom

Fr. 8600—, pł. 15. września na *Crédit Lyonnais*,
„ 7500—, „ 1. października na *Banque du Commerce*,
Fr. 16100— na Paryż,

których odbiór prosimy nam łaskawie potwierdzić.

Z poważaniem
Bank przemysłowy dla Król. Galicyi i Lodom. z W.Ks. Krak.
Karlowski ppa Kutzner

2 weksle.

Wzór 119. — 4. Komisant podaje wiadomość o wykonaniu zlecenia:

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 6. lipca 1914.

Panowie Dattner i Ska,
Spółka z o. p., Złoczów.

W załatwieniu szac. pisma z 5. lipca remitowaliśmy dziś pp. Lemonnier & Fils, Paryż, 2 weksle, za które zadłużamy Panów w Ich rachunku, według dołączonej noty, na sumę

K 15314:30, wal. 6. lipca.

Z poważaniem
Bank przemysłowy dla Król. Galicyi i Lodom. z W.Ks. Krak.
Karlowski ppa Kutzner

Wzór 120. — 5. Rymesa komisowa:

W E K S E L Stempel wedle skali L. K. 6.—	Lwów dnia 6. lipca 1914.	Na <u>Fr. 8600—</u>
	Dnia 15. września 1914. zapłacicie Panowie za ten pierwszy weksel na zlecenie pp. Lemonnier & Fils sumę	
	<u>Franków Ośmtysięcysześćset</u>	
	wartość w rku Dattnera i Ski i wstawicie Panowie na rachunek według zawiadomienia.	
Crédit Lyonnais w Paryżu.	BANK PRZEMYSŁOWY Szarski Karłowski	
Nr. <u> </u>		

Wzór 121. — 6. Nota:

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 6. lipca 1914.

Stempel
10 h

Panowie Dattner i Ska,
Spółka z o. p.,

Złoczów.

Fr. 8600 —	pł. 15. września na Crédit Lyonnais	71	6106
" 7500 —	" 1. października na Banque du Commerce	87	6525
Fr. 16100 —			12631
" 140 35	dyskont 4‰		
Fr. 15959 65	à 95-95		K 15312 78
	porto i wydatki		" 1 52
	Wal. 6. lipca		K 15314 30

Wzór 122. — 7. Remitent odpowiada komisantowi:

Paryż, 9. lipca 1914.

Do
Galicyjskiego Banku przemysłowego,
Lwów.

W odpowiedzi na list Panów z 6. b. m. potwierdzamy odbiór przystanych nam z polecenia pp. Dattnera i Ski, Złoczów, 2 weksli, a mianowicie

Fr. 8600—, pł. 15. września na Crédit Lyonnais,
" 7500—, " 1. października na Banque du Commerce,
Fr. 16100— na Paryż.

Kwoty tej użyjemy według wskazówek, otrzymanych od wspomnianej firmy.

Z poważaniem

Lemonnier & Fils

Wzór 123. — 8. Remitent odpowiada komitentowi:

Paryż, 9. lipca 1914.

Panowie Dattner i Ska,
Spółka z o. p.,
Złoczów.

Dzisiaj nadesłał nam Gal. Bank przemysłowy, Lwów, 2 rymesy
Fr. 8600—, pł. 15. września,
" 7500—, " 1. października.

W myśl listu z 5. b. m. wpisaliśmy te weksle na dobro rachunku Panów i pozostajemy

z poważaniem

Lemonnier & Fils

8. Umiejscowienie weksli.

Weksle są z reguły płatne w miejscu zamieszkania przekazanego. Jeżeli jednak w miejscu tem niema filii ani zastępstwa Banku austriacko-węgierskiego, wówczas ściąganie sumy wekslem jest zbyt kosztowne i utrudnione. Z tego powodu banki bardzo często nie przyjmują takich weksli do eskontu, albo też, jeśli nawet podejmą się ich inkasa, to z góry uchylają się od odpowiedzialności za należyte zaprotestowanie w razie niezapłaty. W miejscowościach takich bardzo często niema ani sądu, ani notaryusza, a często niema nawet instytucji, która mogłaby zająć się inkasem, lub zaprotestowaniem weksla.

Dlatego też wystawca w wypadkach tego rodzaju domaga się zazwyczaj, ażeby przekazany zgodził się na oznaczenie innego miejsca płatności. Nazywamy to umiejscowieniem (domicylowaniem) weksła. Przekazany umiejscowia swoje akcepty najczęściej w banku, odpowiada to bowiem najlepiej jego własnym interesom.

Jeżeli przekazany ma w banku konto żyrowe, wówczas wystarczy zawiadomić ów bank (zapomocą umyślnych formularzy lub listownie) o umieszczeniu firmy banku jako adresu domicylu. W dniu płatności bank wykupi przedstawiony mu domicyl i zadłuży za to rachunek żyrowy przekazanego.

W innych wypadkach stosunek między przekazanym a domicyliatem opiera się na poprzednio zawartej umowie. Zwykle domicyliat żąda, by przekazany doniósł mu o umieszczeniu domicylu, przed terminem zaś płatności nadesłał pokrycie.

Za umiejscowienie weksli liczy bank swemu klientowi, oprócz wydatków, prowizję.

Wśród listów, pisanych w sprawie umiejscowienia weksli, rozróżniamy dwie kategorie, a to korespondencję, odnoszącą się do nawiązania stosunków między domicyliatem a przekazanym, i listy w sprawie samego umiejscowienia.

Pierwsza kategoria obejmuje zazwyczaj następujące listy:

1. Przekazany zapytuje bank o warunki umiejscowienia swych akceptów.

2. Podanie warunków przez bank.

3. Przyjęcie warunków umiejscowienia przez przekazanego.

W drugiej natomiast kategorii korespondencja obejmuje następujące listy:

1. Przekazany zawiadamia bank o umieszczeniu domicylu na swoich akceptach; w liście takim dokładnie opisuje się umiejscowione weksle.

2. Na kilka dni przed zapadłością przesyła przekazany bankowi odpowiednie pokrycie domicyłówn.

3. Bank odsyła przekazanemu wykupione domicyle wraz z rachunkiem.

Kupcy, którzy nie pozostają w stałych stosunkach z bankiem, a muszą umiejscowić swe weksle, nie awizują tych domicyłówn w chwili ich umieszczenia, tylko przed terminem płatności posyłają pokrycie (zazwyczaj w gotówce) i awizując weksel, proszą o jego wykupienie. Banki przyjmują zlecenia od takich przygodnych klientów tylko wtedy, jeśli zostanie im równocześnie nadesłane pokrycie.

M. Bredt, Ottynia, zapytuje 16. stycznia Praski Bank kredytowy we Lwowie (a nie jest klientem tego banku) o warunki domicylowania weksli. Bank podaje 18. stycznia swoje warunki.

28. marca M. Bredt awizuje domicyl i wysyła równocześnie pokrycie. 2. kwietnia Bank odsyła wykupiony weksel wraz z obliczeniem.

Wzór 124. — 1. Zapytanie o warunki umiejscowienia:

Ottynia, 16. stycznia 1914.

Do

Filii Praskiego Banku kredytowego,

Lwów.

Niniejszem zwracam się z uprzejmem zapytaniem, czy i na jakich warunkach byłoby Panowie skłonni zezwolić mi na umiejscowienie u Niech moich akceptów.

Dla informacji podaję, że w ubiegłym roku akceptowałem weksli na sumę K 150000— w roku bieżącym zaś suma podpisanych przeze mnie weksli wyniesie zapewne około K 250000—.

Przypuszczam, że Panowie podacie mi przystępne warunki i oczekując rychłej odpowiedzi, kreślę się

z poważaniem

M. Bredt

Wzór 125. — 2. Bank podaje warunki:

FILIA

PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO
WE LWOWIE.

Lwów, 18. stycznia 1914.

Pan M. Bredt,

Ottynia.

W odpowiedzi na cenne pismo Pańskie z 16. b. m. donosimy, że godzimy się bardzo chętnie na umieszczenie naszej firmy jako adresu na umiejscowionych we Lwowie Jego akceptach i będziemy liczyli za to $\frac{1}{2}\%$ prowizji i 45 h tytułem zwrotu kosztów przesyłki za każdy list. Pokrycie umiejscowionych u nas weksli zechce Pan nadesłać nam w gotówce, zawsze na 3 dni przed terminem zapadłości, wyszczególniając dokładnie weksle, które mają być przez nas z nadesłanej gotówki wykupione.

Uwiedomienie takie uchroni Pana od nieprzyjemności, gdyż mogłoby się zdarzyć, że nawet mimo nadesłania nam pokrycia musieliśmy, wskutek braku odpowiedniego zlecenia, dopuścić do zaprotestowania weksli.

Zapewniając, że wszelkie zlecenia wykonamy jak najdokładniej, pozostajemy

z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO

Stern M. H. Reich

Wzór 126. — 3. Awizo domicylu:

Ottynia, 28. marca 1914.

Do
Filii Praskiego Banku kredytowego,
Lwów.

Dziś przekazałem Panom przez P. K. O. kwotę:
K 1850—

i proszę uprzejmie użyć z niej na wykupno umiejscowionego u Panów
mojego akceptu

K 1846.50, pt. 1. kwietnia, zł. Wolfson & Co.

Pozostałą zaś resztę — po strąceniu należnej Im prowizji i po-
niesionych wydatków — proszę przekazać na mój rachunek czekowy
w P. K. O.

Z poważaniem

M. Bredt

Wzór 127. — 4. Wystanie wykupionego domicylu:

FILIA
PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO
WE LWOWIE.

Lwów, 2. kwietnia 1914.

Pan M. Bredt,

Ottynia.

Z przekazanej nam przez P. K. O. 28. u. m. kwoty:

K 1850— wykupiliśmy dziś awizowany nam domicyl Pana, opiewający na
K 1846.50, pt. 1. b. m., zł. Wolfson & Co., a po doliczeniu

„ —95 jako 1/2⁰/100 prowizji i

„ 1847.90 „ —45 jako porto listowe, przekazujemy

K 2.10

jako pozostałą resztę na rachunek Pański w P. K. O.

Spodziewamy się, że zechce Pan korzystać z naszych usług także
i w innych interesach i kreślimy się

z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE LWOWIE

Stern M. H. Reich

Chmielewski i Ska, Stanisławów, klienci Gal. Ziemskiego
Banku kredytowego, Lwów, zwracają się 4. lutego do Banku
z zapytaniem, czy zgodzi się na domicylowanie u siebie ich
akceptów, nie licząc za to osobnej prowizji za umiejscowienie.

Bank godzi się na tę propozycję, żąda tylko uwiadomienia
o umieszczeniu domicylu; kwotą wykupionych weksli zadłużać
będzie rachunek bieżący klienta.

Wzór 128. — 1. Zapytanie o warunki umiejscowienia:

Stanisławów, 4. lutego 1914.

P. T.
Gal. Ziemski Bank kredytowy,
Lwów.

Ulegając życzeniom naszych korespondentów, pragniemy wszystkie
nasze akcepty umiejscowić we Lwowie i zapytujemy dlatego, czy ze
względu na nasze kilkuletnie, tak ożywione stosunki nie zgodziliby się
Panowie płacić wszystkich naszych domicyłów na rachunek strony bier-
nej naszego conto corrente bez liczenia nam za to osobnej prowizji.

Oczekujemy Ich odpowiedzi i kreślimy się

z poważaniem

Chmielewski i Ska

Wzór 129. — 2. Bank podaje warunki:

Lwów, 5. lutego 1914.

Panowie Chmielewski i Ska,
Stanisławów.

Załatwiając wczorajsze pismo Panów, pośpieszamy donieść, że
bardzo chętnie ofiarujemy Im nasz bank jako adres na umiejscowionych
we Lwowie akceptach Panów, przy czem, uwzględniając nasze długo-
letnie stosunki, będziemy wykupywali je, zadłużając odpowiednio rachun-
ek Ich bieżący i licząc tylko zwyyczajną prowizję.

Prosimy jednak, aby Panowie zechcieli nas zawsze uwiadomić
w należyłym czasie o domicylowanych u nas swoich akceptach.

Spodziewamy się, że nasze ustępstwo zachęci Panów do wydatniej-
szego jeszcze, aniżeli dotychczas, korzystania z naszych usług i pozo-
stajemy

z poważaniem

GAL. ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Adam Riptay

Wzór 130. — 3. Polecenie wykupienia domicylu:

Stanisławów, 16. marca 1914.

P. T.
Gal. Ziemski Bank kredytowy,
Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom czek na
K 1435.60 na Bank krajowy,
któryto czek prosimy zainkasować i wpisać na poczet naszego rachunku
bieżącego.

Równocześnie zawiadamiamy Panów, że umiejscowiliśmy u Nich

K 975.75, pt. 23. marca, zł. L. Zieleniewski,

K 1352.35 „ 24. „ „ O. Kreyser i Ska

i prosimy akcepty te wykupić, zadłużając odpowiednio nasz rachunek
bieżący.

Z poważaniem

Chmielewski i Ska

1 czek, polecono.

Wzór 131. — 4. Zwrot wykupionych weksli:

Lwów, 25. marca 1914.

**Panowie Chmielewski i Ska,
Stanisławów.**

Przystany nam w liście Panów z 16. b. m. czek na

K 1435-60, na Bank krajowy

zainkasowaliśmy i uznaliśmy tą kwotą Ich rachunek bieżący z wal. 18. b. m.

Natomiast wykupiliśmy domicylowane u nas przez Panów akcepty

K 975-75, pł. 23. marca, z l. L. Zieleniewski,

K 1352-35, „ 24. „ „ O. Kreysler i Ska

i zapisaaliśmy powyższe kwoty po stronie biernej rachunku Panów z wal. zapadłości.

Wymienione weksle w załączeniu zwracamy.

Z poważaniem

GAL. ZIEMSKI BANK KREDYTOWY WE LWOW

Adam Liptay

2 weksle.

Krajewski i Talowski, Stryj, mając rachunek żyrowy w Banku austriacko-węgierskim we Lwowie, udzielają dnia 17. października zlecenia na wykupienie ich trzech akceptów umiejscowionych we Lwowie.

Do tego celu wypełnia się osobny druk, t. z. „awizo“. Bank, otrzymawszy polecenie, wykupi weksle i odeśle je zlecającemu; odbiór wykupionych domicyłów potwierdza się przez podpisanie odcinka u dołu awiza.

Wzór 132.

Giro-Berkehr.

Stryj, ^{am} dnia 17. października 1914.

Obrót żyrowy.

Awizo. — Awizo.

Die Oesterreichisch-ungarische Bank
Bank austriacko-węgierski we
Giro-Konto einlösen:
dłużyć nimi nasz rachunek żyrowy:

Lwowie
wolle nachstehend verzeichnete Wechsel zu Lasten
zachee wykupić poniżej wyszczególnione weksle i za-

Betrag Kwota	Fällig am — Płatny	Akzeptant — Akceptant	Aussteller — Wystawca
K 1.905 47	20. <i>października</i>	Krajewski i Talowski	M. & R. Steinhau
„ 848 15	21. „	„ „	Wasilkowski i Syn
„ 1.026 —	21. „	„ „	Bracia Zabielscy
K 3.779 62	in Buchstaben: Kronen słowami: Koron		

Trzytysiącesiedmsetsiedmziesiątdziewięć ⁶²/₁₀₀

Krajewski i Talowski

Bestätige hiermit, die im Awizo vom 17./10. verzeichneten, zu Lasten Giro-Konto
Niniejszem potwierdzamy odbiór w awizie z 17./10. spisanych, na ciężar naszego rachunku żyrowego
eingelösten 3 Stück Wechsel im Betrage von K 3779-62 empfangen zu haben.
wykupionych 3 sztuk weksli w kwocie

Stryj, ^{am} dnia 21./10. 1914.

Krajewski i Talowski

ROZDZIAŁ IV.

Handel towarowy.

Przedmiotem handlu towarowego jest zakupno towarów ¹⁾ w celu ich odsprzedaży, przyczem wcale nie idzie o to, czy zostaną one odsprzedane w takim stanie, jak zostały zakupione, czy też dopiero po stosownem przerobieniu lub obrobieniu.

Podstawą kupna jest umowa, zawarta między sprzedającym i kupującym, w którejto umowie ustalają oni:

1. ilość, rodzaj i cenę towaru,
2. czas, miejsce i sposób dostawy,
3. czas i sposób zapłaty (pokrycia).

Umowa taka może być zawarta albo ustnie, gdy kontrahenci znajdują się w tem samym miejscu (kupno miejscowe), albo też pisemnie, jeżeli strony kontrahujące znajdują się w różnych miejscach (kupno zamiejscowe).

Towar może być dostarczony albo zaraz po zawarciu umowy (kupno odręczne), lub też kupujący podaje późniejszy termin dostawy (kupno dostawne).

Czas zapłaty należności, przypadającej sprzedającemu, zależy od umowy. Rozróżniamy pod tym względem:

1. Kupno kredytowe, gdy sprzedający zgadza się, aby kupujący uiścił cenę kupna dopiero w pewien czas po dostawie towaru. W życiu handlowem rozpowszechniło się najbardziej kupno kredytowe i to z terminem 3, 4 i 6-cio miesięcznym; dłuższe terminy zapłaty zdarzają się tylko wyjątkowo.

¹⁾ Idzie tu o towary właściwe, a więc o dobra gospodarcze, ruchome, posiadające nie tylko wartość zamienną, lecz także użytkową (zatem nie pieniądze i nie papiery wartościowe).

Sprzedający udziela nabywcy albo kredytu niepokrytego (kredyt książkowy), lub też żąda odeń na sumę faktury weksli (kredyt pokryty).

2. Kupno gotówkowe, gdy zapłata faktury następuje zaraz po dostawie towaru. Jak wyżej wspomnieliśmy, kupcy nabywają towary najczęściej na kredyt i dlatego fabrykanci i dostawcy podają w cennikach zwykle ceny czasowe (kredytowe), t. z. obliczone przy uwzględnieniu tej okoliczności. Gdy więc ktoś nabywa towar po cenie kredytowej, a płaci zań gotówką, to będzie mógł słusznie od sprzedającego zażądać wynagrodzenia za tę wcześniejszą zapłatę. Wynagrodzenie takie, obliczone procentowo od ceny towaru, nazywamy skontem kasowym (wynosi ono 6% rocznie, a zatem $\frac{1}{2}\%$ za każdy miesiąc).

W kupiectwie utarł się zwyczaj, że za opłatę gotówkową uważa się uiszczenie ceny do 30 dni od daty wystawienia faktury i liczy się za to odpowiednie skonto kasowe. We fakturach znajdujemy też zazwyczaj uwagę: „Płatne za 6 miesięcy lub gotówką w 30 dniach z 3% skonta“, „Wal. za 3 miesiące lub kasa za 30 dni z $1\frac{1}{2}\%$ skonta“.

3. Kupno prenumeracyjne, gdy kupujący płaci należność zaraz, towar zaś zostaje mu dopiero później dostarczony.

4. Kupno ratalne, jeżeli sprzedający zezwala kupującemu na uiszczenie zapłaty w kilku częściach.

Tak kupno prenumeracyjne, jak i ratalne jest dość rzadkiem zjawiskiem w interesach handlowych.

Towarowe interesy handlowe można zawierać na własny rachunek, lub też wykonywać na rachunek osób trzecich lecz w imieniu własnym (interes komisowy), lub wreszcie mogą one być zawarte w imieniu i na rachunek trzeciego (interes agencyjny).

1. Handel towarowy na własny rachunek.

Stosunki handlowe między kupującym a sprzedającym mogą być związane w sposób rozmaity.

Jeżeli obaj znajdują się w tej samej miejscowości, gdy zatem mamy do czynienia z kupnem miejscowym, warunki, na jakich oprą się ich wzajemne stosunki, zostaną najczęściej omówione ustnie, a korespondencya w sprawie kupna będzie bardzo uproszczona.

Natomiast w wypadku kupna zamiejscowego korespondencya będzie znacznie dokładniejsza, albowiem wszystkie warunki muszą być ułożone pisemnie.

Uwzględnić musimy także, iż takie wejście w stosunek handlowy może spowodować tak jedna jak i druga strona, mianowicie:

1. albo kupujący, potrzebując towaru, udaje się do sprzedającego z wezwaniem do przedłożenia mu oferty;

2. albo sprzedający, pragnąc rozszerzyć koło swych odbiorców, rozpisuje listy, w których poleca swe towary (rozpisuje oferty);

3. lub wreszcie sprzedający, licząc się z tem, że kupujący otrzyma podobne oferty od konkurentów, nie zadowala się listownym zachęceniem do zakupu jego wyrobów, lecz wysyła swych pomocników handlowych, t. zw. podróżujących.

Ci podróżujący, zaopatrzeni we wzory i próby towarowe, objeżdżają różne miasta i starają się jużto otrzymać zamówienia od dawniejszych odbiorców, jużto pozyskać nowych.

a) Kupno miejscowe.

Warunki ogólne, na jakich opiera się wzajemny stosunek, są zazwyczaj już ustnie omówione, gdy zatem kupujący potrzebuje towaru, posyła sprzedającemu zamówienie na t. zw. karcie zamówień. Jest to drukowany formularz, na którym zapisuje się tylko krótko ilość zapotrzebowanego towaru.

Sprzedający wraz z towarem posyła kupującemu t. zw. poświadczenie dostawy, składające się z dwu części, z których jedna pozostaje u odbiorcy, drugą zaś kupujący podpisuje jako dowód odbioru towaru w należytych porządku.

Rachunek posyła sprzedający albo równocześnie z poświadczeniem dostawy, lub też później; jeżeli rachunek zostanie zapłacony, to potwierdzenie umieszcza się zwykle na samym rachunku.

Fischer i Ska, Kraków, zamawiają 24. maja u Gabryela Górskiego i Ski w Zwierzynku pod Krakowem rozmaite farby, które zostają im następnego dnia dostarczone. Fischer i Ska płacą rachunek 29. maja.

Wzór 133. — 1. Zamówienie :

Niniejsze zamówienie należy dołączyć do rachunku.

Hurtowny skład papieru, farb i przyborów do pisania
FISCHERA i Ski w KRAKOWIE.

Nr. 142.

KARTA ZAMÓWIENĆ.

Panowie
Gabryel Górski i Ska, Zwierzyniec pod Krakowem,
zehcą dostarczyć na nasz rachunek :

Farb guzikowych, sorty H,
nr. 300, 304, 327, 328, 332, 333, 366, 378, 379, 381,
396, 403, 405, 407, 421 po 100 sztuk.
Płynnego tuszu chińskiego
1 gros nr. 554, 1 gros nr. 562.
Płynnej gumy arabskiej
1 gros nr. 402, 1 gros nr. 406.

Kraków, dnia 24. maja 1914.

Fischer i Ska

Wzór 134. — 2. Kwit dostawy :

GABRYEL GÓRSKI i Ska Fabryka farb w Zwierzyńcu pod Krakowem.			GABRYEL GÓRSKI i Ska Fabryka farb w Zwierzyńcu pod Krakowem.		
Panowie Fischer i Ska, Kraków.			Panowie Fischer i Ska, Kraków.		
potwierdzają odbiór:			zehcą odebrać:		
1500	szt. farb guziczek.	sorta H	1500	szt. farb guziczek.	sorta H
1	gros płynnego tuszu chińsk.	nr. 554	1	gros płynnego tuszu chińsk.	nr. 554
1	gros płynnego tuszu chińsk.	" 562	1	gros płynnego tuszu chińsk.	" 562
1	gros płynnej gumy arabskiej	" 402	1	gros płynnej gumy arabskiej	" 402
1	gros płynnej gumy arabskiej	" 406	1	gros płynnej gumy arabskiej	" 406
Kraków, 25. maja 1914.			Zwierzyniec 25. maja 1914. pod Krakowem		
Podpis odbiorcy: <i>Fischer i Ska</i>			Z poważaniem <i>Gabryel Górski i Ska</i>		

Wzór 135. — 3. Faktura.

FABRYKA FARB
DAWNIEJ J. KARMAŃSKI I SPÓŁKA
OBECNIE
GABRYEL GÓRSKI I SKA
ZWIERZYNEC POD KRAKOWEM.

Stempel
10 h

Zwierzyniec, dnia 25.5. 1914.

Panowie Fischer i Ska,
Kraków.

Łaskawe zlecenie, udzielone nam wczoraj, dzisiaj skuteczniiliśmy i przesyłamy poniżej rachunek, którego kwotę K 176.10 prosimy uiścić w gotówce.

Z poważaniem

FABRYKA FARB dawniej J. KARMAŃSKI I SP.
obecnie **GABRYEL GÓRSKI I SKA**

Rachunek

z. 226.
L. 217.
Folio

Gabryel Górski i Ska

Przesyłamy na rachunek i niebezpieczeństwo Panów poścąncem.

Płatny gotówką netto. Płatny i zaskarżalny w Krakowie. Reklamacje uwzględnia się tylko w ciągu 8 dni po otrzymaniu towaru.

Nr. fabr.	Kg	Gr.	Tuz.	Sztuk		Cena	Kwota	Kwota
H				1500	farb tabliczkowych			
					300, 304, 327, 328, 332, 333, 366, 378, 379, 381, 396, 403, 405, 407, 421 po 100 szt.	za 100 sztuk 6.20	93 —	
						10% opustu	9 30	83 70
554		1			płynnego tuszu chińskiego	za tuz. 1.80	21 60	
562		1			" " "	za tuz. 2.60	31 20	52 80
402		1			płynnej gumy arabskiej	za tuz. 2.40	28 80	
406		1			" " "	za tuz. 3.60	43 20	
						40% opustu	72 —	
						2% skonta	28 80	43 20
								179 70
								3 60
								176 10
						Wal. gotówką		
Z podziękowaniem otrzymaliśmy Zwierzyniec, 29. maja 1914. <i>Gabryel Górski i Ska</i>								

Musiałowicz i Janik, Lwów, zamawiają 12. sierpnia w składzie lwowskim Gal-Buk. Akc. Tow. cukrowniczego w Przeworsku różne gatunki cukru. Cukru tego dostarcza im skład lwowski 13. sierpnia, fakturę natomiast nadsyła rafinerya dnia 17. sierpnia. 17. września składają Musiałowicz i Janik kwotę faktury na rachunek Akc. Tow. cukrowniczego, które potwierdza 21. września zgodne zaksiązkowanie tej sumy.

Wzór 136. — 1. Zamówienie:

Karty zamówień są wówczas tylko ważne, jeśli są opatrzone naszym podpisem firmowym. Prosimy karty zamówień dołączyć do faktury.

MUSIAŁOWICZ I JANIK WE LWOWIE.

L. 475. Lwów, 12. sierpnia 1914.

Pan... Gal.-Buk.Akc. Tow. cukrownicze w Przeworsku,
P. T. Skład lwowski,

zechce dostarczyć na nasz rachunek:

20 głów rafinady I.
" " II.
10 skrzyń cukru w kostkach zwyczaj.
10 " " " krystal.
30 pudełek cukru w kostkach zwyczaj.
20 " " " krystal.
5 worków mączki cukrowej
" " grysiku cukrowego.

Musiałowicz i Janik
ppa Karten

Wzór 137. — 2. Kwit dostawy:

<p>L. 1748. Lwów, 13./8. 1914.</p> <p style="text-align: center;">Poświadczenie odbioru.</p> <p>Panowie Musiałowicz i Janik, Lwów, odebrali w należyтым porządku ze składu lwowskiego Gal.-Buk. Akc. Tow. cukrowniczego w Przeworsku</p> <p>20 głów rafinady I. 321 kg " " II. " " 10 skrzyń cukru w kost. zwyczaj. 500 " 10 " " " kryst. 500 " 30 pudełek " " zwyczaj. 150 " 20 " " " kryst. 100 " 5 worków mączki cukrowej 250 " " " grysiku cukrowego " "</p> <p style="text-align: right;">Podpis: Musiałowicz i Janik</p>	<p>L. 1748. Lwów, 13./8. 1914.</p> <p style="text-align: center;">Poświadczenie dostawy.</p> <p>Panowie Musiałowicz i Janik, Lwów, zechcą odebrać ze składu lwowskiego Gal.-Buk. Akc. Tow. cukrowniczego w Przeworsku</p> <p>20 głów rafinady I. 321 kg " " II. " " 10 skrzyń cukru w kost. zwyczaj. 500 " 10 " " " kryst. 500 " 30 pudełek " " zwyczaj. 150 " 20 " " " kryst. 100 " 5 worków mączki cukrowej 250 " " " grysiku cukrowego " "</p> <p style="text-align: right;">Gal.-Buk. Akc. Tow. cukrownicze w Przeworsku Skład lwowski.</p>
---	---

Wzór 138. — 3. Faktura:

GALICYJSKO-BUKOWIŃSKIE AKCYJNE TOWARZYSTWO PRZEMYSŁU CUKROWNICZEGO W PRZEWORSKU.

Cukrownia i rafinerya w Przeworsku (kancelarya główna).
Cukrownia w Żuczce pod Czerniowcami.

Adres dla telegramów:
CUKROWNIA PRZEWORSKI,
Konto Pocz. Kasy oszcz. nr. 63761.

Przeworsk, dnia 17. sierpnia 1914.
(poczta i kolej w miejscu)

Panowie Musiałowicz i Janik,
Lwów.

Niniejszem mamy zaszczyt przesłać fakturę na wysłany cukier na podstawie terminatki l. 1748., zamówienia z dnia 12./8. l. 475., za pośrednictwem naszego składu lwowskiego.

Z poważaniem

Gal.-Buk. Akc. Tow. Przemysłu cukrowniczego
w Przeworsku

Stempel
10 h

FAKTURA L. 3777.

Josiewski

Rudzki

Za wydany na rachunek i ryzyko Panów cukier ze składu lwowskiego

Ilość Colli	Opakowanie i gatunek cukru	Kg	Cena za 100 kg	K	h
20	głów rafinady I.	321	81.50	262	62
10	skrzyń kostek zwyczaj.	500	84.—	420	—
10	" " kryst.	500	83.50	417	50
30	pudełek kostek zwyczaj.	150	84.50	118	75
20	" " kryst.	100	84.—	84	—
5	worków mączki	250	83.50	208	75
				1511	62
2% skonta kasowego				30	22
				1481	40

Wzór 139. — 4. Zawiadomienie o pokryciu faktury:

Lwów, 17. września 1914.

P. T.

Gal.-Buk. Akc. Tow. Przemysłu cukrowniczego,
Przeworsk.

Na wyrównanie faktury Panów z dnia 17. z. m. wpłaciliśmy dziś
na Ich rachunek w Banku krajowym we Lwowie

K 1481.40

i prosimy zapisać tę kwotę na nasze dobro.

Z poważaniem

Musiałowicz i Janik

Przeworsk, 21. września 1914.

Panowie Musiałowicz i Janik,

Lwów.

Złożoną na nasz rachunek w Banku krajowym we Lwowie kwotę
K 1481-40

zaksiążkowaliśmy na dobro Panów, jako pokrycie naszej faktury z dnia
17. sierpnia.

Upraszając uprzejmie o zaszczycanie nas i nadal swojemi zleceniami, które zawsze jak najstaranniej wykonamy, pozostajemy

z poważaniem

Gal.-Buk. Akc. Tow. Przemysłu cukrowniczego
w Przeworsku

Sosiewski Rudzki

b) Kupno zamiejscowe.

Jak już wspomniano we wstępie niniejszego rozdziału, będzie korespondencja co do kupna zamiejscowego znacznie obszerniejsza i dokładniejsza, gdyż układy, poprzedzające kupno (zamówienie towaru), przeprowadza się pisemnie.

Rozróżnić tu możemy następujące listy:

1. Wezwanie do złożenia oferty. Kupujący, zapotrzebowawszy towaru, żąda od sprzedających, aby mu podali cenę towaru, warunki dostawy i zapłaty. Jeżeli zamierza sprzedającego prosić o udzielenie mu kredytu, a jest mu nieznan, wówczas powołuje się na firmy, które mogą udzielić bliższych szczegółów o jego stosunkach majątkowych; nazywamy to „podaniem referencji“.

2. Oferta. Sprzedający, odpowiadając na wezwanie, przedkłada ofertę, w której zobowiązuje się dostarczyć towaru i podaje cenę. Jeżeli nie stał z nim jeszcze w stosunkach, wówczas wywiaduje się w pierw o jego stosunkach majątkowych i charakterze.

Ażeby oferta zobowiązywała oferenta, powinna zawierać rodzaj i cenę towaru, często także i ilość, jaka zostaje oferowana. Zazwyczaj podaje oferent ponadto jeszcze i inne szczegóły, jak: czas i sposób dostawy, postanowienia co do zapłaty przewoźnego i innych wydatków, połączonych z przesyłką towaru, wreszcie czas i sposób zapłaty.

Częstokroć podaje się w ofercie termin zobowiązujący, to znaczy czas, w którym oblat¹⁾, jeżeli chce korzystać z oferty, powinien oświadczyć to sprzedającemu. Jeżeli oferent takiego terminu nie oznaczył wyraźnie, jest związany ofertą aż do chwili, w której może spodziewać się nadejścia odpowiedzi od oblata (aż do odwrotnej poczty).

Jeżeli oferent nie chce być ofertą związany, wówczas zaznacza to wyraźnie w liście przez umieszczenie zwrotu: „oferuję bez zobowiązania“, „oferuję z zastrzeżeniem swobodnej ręki“.

Bardzo często sprzedający nie czeka na wezwanie do przedłożenia oferty, lecz sam rozsyła osobom interesowanym cenniki, sprawozdania targowe, zaproszenia do poczynienia zamówień i t. p. Takie zaofiarowanie towarów utrzymane w ogólnym tonie i wystosowane do znacznej liczby osób, a niezawierające ilości ofiarowanego towaru, nie jest wiążącą ofertą.

3. Przyjęcie lub odrzucenie oferty, zamówienie towaru. Gdy propozycja sprzedającego odpowiada kupującemu, natenczas przyjmuje on ofertę i skutecznia zamówienie. Jeżeli nie ma zamiaru skorzystać z uczynionej oferty, odpowiadać nie potrzebuje, albowiem milczenie uważa się za odrzucenie propozycji.

Jeżeli kupujący w zasadzie przyjmuje ofertę, ale pod warunkiem pewnych zmian, czyto co do ceny, czy też co do warunków zapłaty i t. p., to takie częściowe przyjęcie uważać należy jako odrzucenie oferty, połączone z równoczesną nową ofertą (dotychczasowy oblat staje się oferentem).

Gdy stosunki między kontrahentami były już dawniej nawiązane, lub gdy kupującemu znane są skądinąd warunki sprzedaży, wówczas nie potrzebuje on żądać od sprzedającego oferty, lecz skutecznia zamówienie bez poprzedniej korespondencji.

W zamówieniu należy podać:

a) Nazwę towaru, przyjętą w praktyce kupieckiej. Jeżeli jest kilka gatunków tego samego towaru, oznacza się je w odpowiedni sposób, n. p. rafinada I., kawa Santos superior.

b) Ilość towaru. Może być ona oznaczona albo dokładnie, albo w przybliżeniu: 6 tuzinów, około 1000 kg. Często można oznaczyć ilość w sposób ogólny, n. p. 100 głów cukru raf. II., 50 worów ryżu Rio lavé.

c) Cena towaru może być podana wyraźnie, z powołaniem się na ofertę lub na poprzednią przesyłkę.

¹⁾ Oblatem nazywamy osobę, której przedłożono ofertę.

d) Ponadto poda zamawiający swoje życzenia co do czasu dostarczenia mu towaru, sposobu przesyłki, opłaty frachtu.

Tak oferujący, jak i zamawiający mogą odwołać swoją ofertę, względnie zamówienie. Odwołanie takie jest tylko wówczas ważne, jeżeli druga strona otrzyma je wcześniej lub chociażby tylko równocześnie z ofertą, względnie zamówieniem.

4. Wykonanie zamówienia. Sprzedający, otrzymawszy zamówienie, wykonuje je zaraz, lub też, gdy było to kupno dostawne, potwierdza odbiór zlecenia i donosi, że wykona je w należyłym czasie.

Nieprzyjęcie otrzymanego zlecenia jest wypadkiem, który wydarza się nadzwyczaj rzadko. Jeżeli okoliczności zmuszą sprzedającego, ażeby to uczynił (gdy n. p. wywiad wypadnie niekorzystnie, gdy oblat spóźni się z przyjęciem oferty), to doniesienie o nieprzyjęciu należy skutecznie jak najogólniej. Donosi się wówczas zamawiającemu, że z powodów od nas niezawisłych zamówienia wykonać nie możemy, lub też możemy je wykonać, wszakże pod innymi warunkami.

O wykonaniu zlecenia i wysyłce towaru uwiadamia się kupującego zapomocą t. zw. listu fakturowego, do którego dołącza się rachunek. W liście fakturowym podaje sprzedający zawsze kwotę rachunku i prosi o nadesłanie gotówki, pokrycia wekslowego, czy wreszcie o uznanie nią jego rachunku.

W rachunkach rozróżniamy dwie części: nagłówek i właściwy rachunek. W nagłówku mieści się: a) miejsce i data wystawienia, b) firma sprzedającego, c) adres nabywcy, d) sposób wysyłki. Właściwy rachunek zaś zawiera:

- a) dokładne opisanie towaru, a więc znaki, rodzaj opakowania, jakość towaru, jego ilość, opusty na wadze,
- b) cenę jednostkową towaru,
- c) opusty na cenie,
- d) koszta uboczne, z jakimi było połączone wysłanie towaru, jak ubezpieczenie, fracht i t. p.,
- e) kwotę rachunku,
- f) warunki zapłaty.

5. Wyrównanie rachunku. Gdy nadejdzie termin zapłaty, kupujący ma obowiązek uiścić sprzedającemu odpowiednią kwotę. Korespondencję co do różnych sposobów przesyłki pieniędzy (względnie innych sposobów zapłaty) omówiliśmy już w poprzednich rozdziałach.

Józef Schuster, Lwów, zamawia 26. grudnia we fabryce mebli giętych Michała Adera w Krakowie różne meble, z 3 tygodniowym terminem dostawy.

Michał Ader potwierdza odbiór zamówienia 28. grudnia, a 17. stycznia fakturuje wysyłkę.

Wzór 141. — 1. Zamówienie:

JÓZEF SCHUSTER
LWÓW.

Lwów, dnia 26. grudnia 1914.

Pan Michał Ader,
Kraków.

Proszę dostarczyć mi:

24 krzesel	giętych, wyplatanych	nr. 11.	à K 10—	} kolor mahoni.
12 foteli	" "	" 11.	" " 16-50	
6 kanapek	" "	" 11.	" " 32—	
12 foteli biurowych	" "	" 6.	" " 19-50	
6 " biegunowych	" "	" 9.a	" " 38—	
6 " "	" "	" 11.	" " 28—	
12 stojaków na rzeczy	" "	" 2.	" " 30—	

Meble te zechce Pan wystać jako posyłkę zwyczajną, nieopłatnie, w przeciągu trzech tygodni.

Fakturę wyrównam, jak zazwyczaj, gotówką.

Z poważaniem

Józef Schuster

Wzór 142. — 2. Przyjęcie zamówienia:

MICHAŁ ADER
KRAKÓW.

Kraków, dnia 28. grudnia 1914.

Pan Józef Schuster,

Lwów.

Wyszczególnione poniżej zamówienie Pańskie z dnia 26. b. m. zapisałem i wykonam je z największą starannością w żądanym 3 tygodniowym terminie.

Prosząc uprzejmie o zaszczylenie mnie swemi cennymi zleceniami w razie późniejszego zapotrzebowania, kreślę się

z poważaniem

Michał Ader

24 krzesel	nr. 11.
12 foteli	" 11.
9 kanapek	" 11.
12 foteli biur.	" 6.
6 " bieg.	" 9.a
6 " "	" 11.
12 stojaków	" 2.

Wzór 143. — 3. Zawiadomienie o wysyłce (List fakturowy):

MICHAŁ ADER
KRAKÓW.

Kraków, 17. stycznia 1915.

Pan Józef Schuster,

Lwów.

Dzisiaj wystąłem pod adresem Pańskim zamówione 26. u. m. meble gięte i dołączam fakturę, opiewającą na

K 1452 —, pł. gotówką w 30 dniach z 2% skonta.

Kwotę powyższą zechce Pan w terminie przekazać na mój rachunek czekowy w P. K. O.

Spodziewam się, że przesyłka dzisiejsza wypadnie ku zupełnemu Pańskiemu zadowoleniu, a prosząc uprzejmie o zachowanie dla mnie swych względów na przyszłość, kreślę się

z poważaniem

Michał Ader

1 faktura.

Wzór 144. — 4. Faktura:

MICHAŁ ADER — FABRYKA MEBLI GIĘTYCH I TARTAKI PAROWE
W KRAKOWIE.

Nr. telefonu 432.

Kraków, dnia 17. stycznia 1915.

Stempel
10 h

FAKTURA

dla Pana Józefa Schustera, Lwów.

Wskutek cennego zlecenia z dnia 26. grudnia, udzielonego mi przez Pana, wysłałem na rachunek i niebezpieczeństwo Pana w dniu dzisiejszym ze stacyi kolejowej Kraków, nr. wag. ~~~, ważący kg ~~~

Warunki: Płatna gotówką z opustem 2% skonta w razie zapłaty w 30 dniach od daty faktury.

Płatna i zaskarżalna w Krakowie.

Sztuk			Nr.	Cena	Kwota
24		krzesel	11	10—	240 —
12		foteli	11	16-50	198 —
6		kanapek	11	32—	192 —
12		foteli biurowych	6	19-50	234 —
6		„ biegunowych	9a	38—	228 —
12		stojaków na rzeczy	2	30—	360 —
					1452 —

Reklamacje mogą być uwzględnione tylko wówczas, jeżeli zostały zgłoszone natychmiast po nadejściu towaru w urzędzie kolejowym. Wydatki na koszt przewozu poniesie odbiorca, nie mając prawa do bonifikacji skonta, a koszty te mogą być zapisane na dobro odbiorcy tylko za przedłożeniem mi oryginalnego listu przewozowego. Tylko braki stwierdzone urzędowo przez kolej mogą być uwzględnione. Stawianie do dyspozycji towaru z powodu jakości jest niedopuszczalne, a sortowanie moje rozstrzyga.

O ile odbiorca ma wybór płacenia gotówką lub akceptem, traci prawo regulowania akceptem, jeżeli nie nadejdzie najpóźniej w dniach 10 od dnia faktury, lub też, jeżeli nastąpi akcept ma późniejszy termin płatności, aniżeli we fakturze podano, a w takim razie zapłata musi nastąpić gotówką w dniach 30 od daty faktury.

c) Oferty ogólne (niewiążące).

Wzór 145.

MICHAŁ ADER — FABRYKA GIĘTYCH MEBLI I TARTAKI PAROWE
W KRAKOWIE.

Kraków, data pocztowa.

P. T.

Nie otrzymawszy już od dłuższego czasu żadnych zleceń od Pana, pozwałam sobie zapytać o powód. Nie sądzę, aby przyczyną było niezadowolnienie z mojej firmy, gdyż wszystkie zamówienia Pana wykonywałem zawsze z największą starannością i dokładnością.

To też pozwałam sobie przypomnieć moją firmę i przesyłam w załączeniu mój najnowszy cennik mebli giętych, w którym, obok wyrobów Panu znanych, znajduje się niejedyn wzór nowy.

Zapewniając Pana, że wszelkie zamówienia wykonywać będę i nadal z największą troskliwością, oczekuję zaszczytowania mnie swymi względami i pozostaje

z poważaniem

Michał Ader

1 cennik.

Wzór 146.

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN
L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE.

Kraków, dnia 16. marca 1914.

P. T.

Otrzymałmśmy cyrkularz Panów, którego treść przyjmując do wiadomości, prosimy uprzejmie o łaskawe wzywanie nas do konkurencji w razie zapotrzebowania na przedmioty, wchodzące w zakres naszej produkcji.

Ponieważ nie posiadamy ogólnego katalogu naszych wyrobów, przeto przesyłamy w załączeniu jedynie prospekt naszych maszyn parowych i motorów ropnych, oraz wykazy wykonanych przez nas kotłów i maszyn parowych.

Zakłady nasze produkują:

Oddział I. Budowa maszyn:

Maszyny parowe, pompy, maszyny wyciągowe, kompresory i t. p. Kompletnie urządzenia cegielni. Patentowane prasy do wyrobu cegieł, dachówek, dren i t. p., połączone w jedną całość z walcami, urządzonymi specjalnie do przerabiania gliny, usuwania z niej wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń twardych, a rozmiżdżania miękkich. Walce nasze usuwają zupełnie potrzebę przygotowywania gliny na innych maszynach i przyrządach pomocniczych, gdyż wgniatają one w prasę bezpośrednio materiał dokładnie przerobiony i wymieszany, zupełnie jednolity i czysty.

Oddział II. Kottlarnia:

Kotły parowe różnych systemów i wielkości. — Najnowszy system kotłów wodnorurkowych patent „Schreier“ (nr. 50915), który co do stopnia skuteczności i produkcji pary przewyższa wszystkie dotychczasowe systemy.

Oddział III. Budowa mostów i konstrukcji żelaznych:

Mosty kolejowe, drogowe, konstrukcje dachowe i t. d.

Oddział IV. Odlewnia żelaza i metali:

Odlewy budowlane i maszynowe podług własnych lub nadesłanych modeli do 10-ciu tonn w jednym kawałku. Odlewy szczególniejszej twardości.

Oddział V. Budowa statków:

Statki rzeczne, parowe i motorowe, łodzie, bagry lądowe i rzeczne, parowe i motorowe. — Specyalność: Bagry lądowe dla cegielni.

Oddział VI. Budowa motorów:

Motory naftowe i ropne najnowszej konstrukcji „Elzeta“.

Przy ewentualnem zapotrzebowaniu prosimy o łaskawe podanie nam dokładnych danych, a my na życzenie chętnie służyć będziemy ofertami, wystawionemi bezpośrednio dla Panów, bądź też dla Ich odbiorców, w którymto wypadku oddzielnie wystawimy Panom w każdym poszczególnym wypadku t. zw. listy prowizyjne, w których podamy, jak wysoka prowizya dla Panów mieści się w ofercie.

Zaznaczamy, iż normalnie przyznajemy prowizyę w wysokości 5% przy kółkach i 4% przy maszynach parowych, względnie innych urządzeniach mechanicznych.

Polecając się cennym względem, pozostajemy

z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE

W załączeniu:

prospekty i wykazy.

Wzór 147.

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN
L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE.

Kraków, dnia 4. marca 1914.

P. T.

Dowiedziawszy się, że Panowie potrzebują bagru, pozwalamy sobie niniejszem prosić o łaskawe dopuszczenie nas do konkurencji na tę dostawę.

Pozwalamy sobie zaznaczyć, iż przy fabryce naszej istnieje specyalny dział budowy bagrów, w którym pracują wyszkoleni w najlepszych europejskich fabrykach — specjaliści konstruktorzy.

Dotychczas dostarczyliśmy już wiele bagrów lądowych i wodnych. Dla Zarządu Salinarnego w Wieliczce dostarczyliśmy duży bagier lądowy, w roku przeszłym bagier czerpakowy pływający na Wiśle, obecnie przystępujemy do montowania bagru dla cegielni Towarzystwa akcyjnego Radziwiłł, Wimmer, Żeleńscy, dla ich nowej fabryki we Lwowie. Nadto mamy w wykonaniu dwa ogromne bagry wodne dla c. k. Rządu i projektujemy w tej chwili dwa nowe bagry lądowe, z których jeden olbrzymich rozmiarów dla firmy Rodakowski, Sosnowski i Zacharyewicz dla robót kanałowych, jak również dwa bagry dla cegielni w okolicach Krakowa.

W tym stanie rzeczy pozwalamy sobie najuprzejmiej prosić Panów o dopuszczenie nas do konkurencji na dostawę bagru i o podanie nam bliższych danych, które umożliwiłyby nam wypracowanie i złożenie kosztorysu.

Polecając się cennym względem, pozostajemy

z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE

Wzór 148.

Czerlany, 1. września 1914.

P. T.

Ustawiczny wzrost cen surowca i paliwa, jak również podniesienia płac robotniczych zmusiły nas do podwyższenia cen naszych wyrobów.

Wszystkie, od dzisiejszego dnia otrzymane zamówienia będziemy mogli wykonać tylko z dodatkiem do cen, podanych w naszym cenniku styczniovym. Dodatki te wynoszą:

przy papierze drzewnym	6%
„ wszystkich innych rodzajach papieru	5%
„ papierach konfekcyonowanych	4%

Wobec tego, że oczekiwana jest dalsza podwyżka cen surowca, byłoby to w interesie Pana poczynić już obecnie zamówienia. Najprawdopodobniej bowiem już w październiku b. r. będziemy zmuszeni do ponownego podniesienia cen naszych wyrobów.

W nadziei, że Pan usłucha uprzejmej naszej rady, oczekujemy łaskawych zleceń i pozostajemy

z poważaniem

FABRYKA PAPIERU BRACI KOLISCHER
W CZERLANACH

ppa Zaleski

Wzór 149.

Podgórze-Bonarka, 15. kwietnia 1914.

P. P.

Jesteśmy dziś w tem miłym położeniu, że zarówno z powodu pomyslniej konjunktury, jak i wskutek znacznych ulepszeń, poczynionych w naszej fabryce, obniżamy z dniem dzisiejszym cenę

cementu portlandzkiego o K —20 na 100 kg.

To obniżenie ceny odnosi się do wszystkich zamówień, które otrzymamy od dnia dzisiejszego.

Żywimy nadzieję, że wspomniana zniżka da naszym P. T. Odbiorcom dowód, jak usilnie staramy się dostarczyć Im zawsze towaru najlepszego po niskich cenach i spowoduje Ich do korzystania z naszych usług w większej jeszcze, niż dotychczas, mierze.

Oczekując łaskawych zleceń Panów, które wykonamy ze zwykłą starannością, kreślimy się

z wysokiem poważaniem

FABRYKA CEMENTU PORTLANDZKIEGO

Bernard Liban i Ska

d) Oferty specjalne (wiązące) ¹⁾.

Wzór 150.

Żótkiew, 24. lutego 1914.

P. T.

Fabryka wódek i rafineria spirytusu J. A. Baczewskiego,

Lwów.

Dowiedziawszy się, że Panowie potrzebujecie znaczniejszej ilości flaszek, mamy zaszczyt zaofiarować Im nasze wyroby.

W tym celu wysyłamy Panom w osobnej posyłce wzory naszych flaszek, których gotowi jesteśmy dostarczyć Im po następujących cenach:

Nr. 6.	Pojemność	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1 l
	Cena	6·50	7·40	8·30	9·20 za 1 gros.
Nr. 8.	Pojemność	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1 l
	Cena	7·80	8·90	10·—	12·— za 1 gros.
Nr. 11.	Pojemność	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1 l
	Cena	8·50	9·30	10·50	12·60 za 1 gros.

Ceny powyższe rozumieją się loco nasz magazyn w Żótkwi, bez opakowania. Płatność faktury za 3 miesiące.

Na żądanie dostarczamy również flaszek, opatrzonych napisem firmowym, za co doliczamy po 20 h za każdy gros.

Jesteśmy przekonani, że postawione przez nas niezwykle niskie ceny, jak i dogodne warunki skłonią Panów do udzielenia nam znaczniejszego zamówienia.

Zapewniając, Panów, że zlecenie Ich zostanie wykonane z całą sumiennością, pozostajemy

z poważaniem

I. GAL. HUTA SZKŁA W ŻÓŁKWI

Śliwiński Gall

d) Przykłady z praktyki kupieckiej.

Kupujący, pragnąc nawiązać stosunki, wzywa oferenta do przedłożenia oferty.

K. Drzewiecki i Ska w Przemysłu zawiadamiają 12. lipca Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa we Lwowie o otwarciu przedsiębiorstwa, zapytują o warunki kredytu i proszą o ofertę na oleje smarowe.

18. lipca zostaje wysłana oferta, wskutek której K. Drzewiecki i Ska zamawiają 21. lipca różne oleje.

Zamówienie zostaje wykonane 27. lipca.

¹⁾ Inne przykłady ofert wiążących podajemy poniżej.

Wzór 151. — 1. Zapytanie o warunki nawiązania stosunków:

Drohobycz, 12. lipca 1914.

P. T.

Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa,

Lwów.

Dotychczas nasz okólnik, zawiadamiamy Panów, że otworzyliśmy w tutejszem mieście skład narzędzi wiertniczych, lin żelaznych, przyborów maszynowych i t. p.

Ponieważ pragniemy wejść w stosunki tylko z pierwszorzędnymi firmami, przeto zwracamy się do Panów z zapytaniem o warunki, na jakich byłiby Panowie gotowi do nawiązania z nami stosunków handlowych. Szczególnie zależy nam na wiadomości, czy moglibyśmy liczyć na udzielenie nam kredytu i na jakich warunkach. Informacji o naszej firmie udziela Panom z całą gotowością

pp. Bracia Zarębscy we Lwowie

i Gal. Bank hipoteczny we Lwowie.

Oczekując rychłych wiadomości, kreślimy się

z poważaniem

K. Drzewiecki i Ska

1 okólnik.

Wzór 152. — 2. Przesłanie cennika:

Lwów, 18. lipca 1914.

Panowie K. Drzewiecki i Ska,

Drohobycz.

Dowiedziawszy się z nadesłanego nam okólnika o założeniu przedsiębiorstwa przez Panów, przesyłamy Im życzenia jak najlepszego powodzenia i rozkwitu.

Propozycję Panów co do nawiązania z nami stosunków handlowych przyjmujemy z prawdziwą przyjemnością i zapewnić możemy, że dołożymy wszelkich starań, aby zyskać sobie Ich zupełne zaufanie.

W załączeniu posyłamy Panom cennik naszych olejów smarowych, w osobnym zaś pakiecie pocztowym ich próbki, a ponieważ notowania nasze są niezwykle niskie, spodziewamy się, że Panowie zaszczycą nas swemi zleceniami.

Wobec tego, że wchodzimy z Panami po raz pierwszy w stosunek, podajemy w ofercie ceny gotówkowe, zaznaczamy jednak już dzisiaj, że jeśli Panowie będą korzystali stale z naszych usług, jesteśmy gotowi po kilkumiesięcznym trwaniu stosunku otworzyć im trzymiesięczny kredyt książkowy w stosownej wysokości.

Żywimy nadzieję, że tak niskie ceny, jak i dogodne warunki skłonią Panów do uczynienia zamówienia i w tem miłym oczekiwaniu kreślimy się

z poważaniem

Towarzystwo dla handlu, przemysłu i rolnictwa

Pohoski Siehner

NOTA WAGI

dla Panów K. Drzewieckiego i Ski, Przemysł,
do rachunku z dnia 27. lipca 1914.

Znak	Nr.	Towar	Btto	Ta	Ntto
T. H. L.	8471	olej maszynowy V	198	40	158
	2		192	39	153
	3		201	40	161
			591	119	472
T. H. L.	8474	olej cylindrowy	282	45	237
	5		278	46	232
	6		275	49	226
	7		277	46	231
			1112	186	926
T. H. L.	8478	olej do motor. Diessla	263	40	223
	9		261	40	221
	8480		270	42	228
	1		257	39	218
	2		262	40	222
			1313	201	1112

Sprzedający oferuje swój towar.

Gal. Akc. Zakłady górnicze w Sierszy oferują 6. maja Bankowi przemysłowemu w Krakowie dostawę węgla ze swych kopalń w sezonie zimowym 1914/5.

18. maja Bank przemysłowy ofertę przyjmuje.

19. sierpnia Bank przemysłowy poleca wysyłkę węgla.

30. września wysyłają Gal. Akc. Zakłady górnicze fakturę na węgiel dostarczony we wrześniu, z polecenia i na rachunek Banku przemysłowego.

GAL. AKCYJNE
ZAKŁADY GÓRNICZE
W SIERSZY.

Siersza, dnia 6. maja 1914.

P. T. Dyrekcja

Filii Banku przemysłowego,

Kraków.

Powołując się na konferencję naszego dyrektora, p. I. Krasuckiego, z WPanami Dyrektorami K. Filippim i E. Kutznerem, przesyłamy Panom w załączeniu certyfikaty chemicznego rozbioru węgla z naszych szybów „Artur“ i „Krystyna“ i oferujemy Panom dostawę tego węgla na sezon zimowy 1914, t. j. od 1. września 1914 do 30. kwietnia 1915, na następujących warunkach:

1. Ceny, podane w dołączonym i istotną część niniejszej oferty stanowiącym cenniku, rozumieją się w stacyi nadawczej danego szybu.

2. Ceny franko stacya odbiorcza podwyższają się tylko o rzeczyswistą, taryfowo obliczoną cenę przewozu.

3. Dostarczony na rachunek Panów węgiel będziemy fakturowali z końcem każdego miesiąca, dołączając do faktury szczegółową kon-sygnację.

4. Uiszczenie należnej kwoty winno nastąpić dnia 15. miesiąca następnego po wystawieniu rachunku.

5. Za każdy dzień spóźnienia w zapłacie uiścić Panowie winni 6% odsetki zwłoki. Gdyby jednak spóźnienie to wyniosło więcej aniżeli 10 dni, będzie nam przysługiwało prawo zerwania niniejszej umowy.

6. W razie niedopełnienia warunków umowy, a w szczególności na wypadek niedostarczenia węgla z naszej winy (z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 7. dołączonych „Warunków sprzedaży“), będziemy obowiązani uiścić Panom tytułem kary umownej za każdy cetnar metryczny węgla i za każdy dzień spóźnienia kwotę dziesięciu groszy (10 h), przyczem pozostaje Panom niczem nienaruszone prawo do wynagrodzenia z tytułu rzeczywiście udowodnionej szkody.

7. Zresztą obowiązywać będą obie strony dołączone tu i stano-wiące istotną część niniejszej oferty „Warunki sprzedaży węgla“.

Jeżeli propozycja nasza będzie odpowiadała, zechcą Panowie po-twierdzić nam odbiór naszego listu i dołączyć doń podpisany przez Panów egzemplarz „Warunków sprzedaży“.

Oczekując łaskawej odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

GAL. AKC. ZAKŁADY GÓRNICZE
W SIERSZY

Krasucki

Lam

1 spis cen.

2 egz. „Warunków“.

Wzór 159. — 2. Cennik:

GALICYJSKIE AKCYJNE ZAKŁADY GÓRNICZE W SIERSZY.

WYKAZ CEN WĘGLA

dla *P. T. Filii Banku przemysłowego w Krakowie.*

Do oferty z dnia 6. maja 1914.

Gatunek węgla	Cena za cetnar metryczny	
	na Wschód Galicyi	na Zachód Galicyi
<i>Gruby</i>	190	196
<i>Kostka I.</i>	187	193
<i>Kostka II.</i>	176	182
<i>Orzech</i>	126	132
<i>Grysik</i>	84	90

Wzór 160. — 3. Warunki sprzedaży, uzupełniające ofertę:

GALICYJSKIE AKCYJNE ZAKŁADY GÓRNICZE W SIERSZY.

WARUNKI SPRZEDAŻY WĘGLI.

1. Jeżeli kupujący nie poda co do wysyłki węgla bliższych wskazówek, względnie linii kolejowej, wówczas ekspedycya nastąpi według naszego uznania, bez gwarancji najtańszego przewozu.

2. Stacya nadawcza danego szybu jest miejscem obowiązującym co do dotrzymania warunków, nawet wtedy, gdyby cena ugodzona była loko i franko stacya odbiorcza.

3. Ceny franko stacya odbiorcza, oparte na obowiązujących w czasie zawarcia umowy taryfach kolejowych, będą niższe lub podwyższone stosownie do zmian taryfowych, jakie zaszłyby w okresie umowy.

4. Odbiór zakontraktowanych ilości, względnie poszczególnych sortymentów nastąpić ma w miarę wydobycia oraz dostarczenia wagonów, w możliwie równych ilościach tygodniowych lub miesięcznych.

5. Jakość dostarczonego węgla odpowiadać ma własnościom bieżącego wydobycia na danym szybie.

6. Reklamacye, wniesione po upływie 14 dni, licząc od dnia nadejścia węgla do stacyi odbiorczej, nie będą uwzględnione.

7. Zwłoka w zapłacie lub odbiorze upoważni nas do zerwania umowy. Przysługujące nam jednak w tym wypadku prawa, umowy i ustawy nie będą przez to naruszone.

Przeszkody i ograniczenia ruchu, niedostarczenie wozów, brak robotników, bezrobocie, wykluczenie robotników, oraz wyższa siła wszelkiego rodzaju zwalnia nas na czas trwania, jako też na czas następstw powyżej wymienionymi wypadkami wywołanych od obowiązku dostarczenia sprzedanych ilości węgla, a to w stosunku do zmniejszonego z tych powodów wydobycia węgla, lub też zmniejszonej wysyłki.

Własne potrzeby będą jednak w takim razie przedewszystkiem pokryte. Dodatkowa dostawa niedostarczonych ilości nastąpić może tylko za obopólnym porozumieniem stron.

8. Przy wysyłce wagonowej dodana będzie, o ile umowa nie będzie zawierała innego w tym względzie postanowienia, 2% bezpłatna nawaga.

Przy obliczaniu należytości rozstrzygać będzie waga, stwierdzona na wadze szybowej lub też w stacyi nadawczej.

9. Obowiązkiem kupującego jest postarać się o to, aby dyspozycya wysyłek mających skutecznicić się doszła do rąk sprzedającego najpóźniej w pierwszym dniu tego tygodnia, w którym wysyłka ma nastąpić.

10. Umowy ustne, niepotwierdzone listem umownym lub też osobnem pismem, nie są ważne.

11. W razie sporu poddają się obie strony kompetencji Sądu w Krakowie.

Wzór 161. — 4.

ODPIS.

C. K. PAŃSTWOWY ZAKŁAD GEOLOGICZNY.

Nr. 197.

Wiedeń, dnia 30. kwietnia 1909.

POŚWIADCZENIE.

*Galicyskie Akcyjny Zakłady górnicze,
Szyb „Artur“,
Siersza.*

Chemiczne badanie nadstanej nam próby węgla wydało następujące wyniki:

węgiel	64.36%
wodór	4.02 „
tlen i azot	14.84 „
siarka spalająca się	0.83 „
woda	12.75 „
popiół	3.20 „
	<u>100.00%</u>

siarka w popiele	0.35 „
siarka wogóle	1.18 „
Ilość kaloryi obliczonych przy analizie:	5779.

Za Dyrekcyę c. k. Państwowego Zakładu geologicznego

Eichleitner

Wzór 162. — 5. Przyjęcie oferty:

FILIA BANKU PRZEMYSŁOWEGO

W KRAKOWIE.

Kraków, dnia 18. maja 1914.

P. T. Dyrekcyja

Gal. Akc. Zakładów górniczych,

Siersza.

Odpowiadając na pismo Panów z 6 b. m., donosimy, że postawioną nam ofertę na dostawę węgla z kopalni „Artur“ i „Krystyna“ w całej rozciągłości przyjmujemy i celem uniknięcia omyłek powtarzamy ją poniżej.

Ceny węgla	na Wschód	na Zachód
grubego	190	196
kosłki I.	187	193
kosłki II.	176	182
orzecha	126	132
grysiiku	84	90

Ceny powyższe rozumieją się w stacyi nadawczej danego szybu.

Ceny franko stacya odbiorcza podwyższają się tylko o rzeczywistą, taryfowo obliczoną cenę przewozu.

Dostarczony na nasz rachunek węgiel będą Panowie fakturowali z końcem każdego miesiąca, dołączając do faktury szczegółową konsygnacyę.

Faktury wyrównywać będziemy 15. dnia każdego miesiąca następnego po wystawieniu rachunku.

Sprzedaż towaru zakupionego, lecz jeszcze niedostarczonego.

Adolf Laub i Ska, Rzeszów, którzy zakupili 11. lutego partycję zboża w Zarządzie dóbr Kurowice (z terminem dostawy per 15. marca), sprzedają 1. marca to zboże D. Axelbradowi i Synowi we Lwowie.

O dokonanej sprzedaży zostaje Zarząd dóbr powiadomiony przez Lauba i Skę dnia 1. marca, 3. marca zaś D. Axelbrad i Syn wydają dyspozycje co do wysyłki zakupionego przez nich zboża.

Wzór 167. — 1. Terminatka:

Adres sprzedających: Adolf Laub i Ska, Rzeszów.	Nowy lwowski młyn parowy D. AXELBRAD i SYN we Lwowie.	Lwów, 2. marca 1914.
Rzeszów, dnia 1. marca 1914.	Panowie Adolf Laub i Ska w Rzeszowie.	
Nowy lwowski młyn parowy D. AXELBRAD I SYN WE LWOWIE.	Niniejszem kupujemy od Panów jako solidarnie działających	
Niniejszem sprzedajemy Panom solidarnie:	500 metr. cetnarów <i>pszenicy</i> po K 11.95	
500 metr. cetnarów <i>żyta</i> „ „ 9.30	500 „ „ <i>żyta</i> „ „ 9.30	
wszystko za 101 kg brutto loko stacya i franko wagon Kurowice. Zboże to za- kupiliśmy w Zarządzie dóbr Kurowice z obowiązkiem odstawienia zboża naj- później do terminu niniejszego ściśle (fix) ustanowionego, a to do 15. b. m. w stanie zdrowym, suchym, po należytem oczyszczeniu, bez śnieci, zrości i pleśni.	wszystko za 101 kg brutto loko stacya i franko wagon Kurowice, zakupionych przez Panów u Zarządu dóbr Kurowice, z obowiązkiem Panów do odstawienia zboża należyście oczyszczonego, bez śnie- ci, zrości i pleśni, w stanie zdrowym, suchym, najpóźniej do terminu niniej- szem ściśle (fix) ustanowionego, a to do 15. b. m.	
Próbki, podług których zboże ma być oddanem, oddajemy Panom do przechowania.	Próbki, podług których zboże ma być oddanem, oddali Panowie nam do przechowania.	
W razie dostarczenia towaru wadliwego, lub postanowieniom niniejszej terminatki nieodpowiadającego, przy- sługiwać będzie Panom, prócz praw ustawowych, według ich wyboru także i prawo przyjęcia wadliwego towaru ze stosunkowym opustem z umówionej ceny kupna.	W razie dostarczenia towaru wadliwego lub postanowieniom niniejszej terminatki nieodpowiadającego, przysłu- giwać nam będzie, prócz praw ustawa- wych, według naszego wyboru i prawo przyjęcia wadliwego towaru ze stosunko- wym opustem z umówionej ceny kupna.	
Na rachunek niniejszej sprzedaży otrzymaliśmy dziś od Panów gotówką K 6250—, resztę natomiast w kwocie K 15000— uiszczą Panowie Zarządowi dóbr Kurowice w dniu załadowania zbo- ża. Bez względu na nieurodzaj obowią- zujemy się dostarczyć sprzedaną ilość niezmniejszoną i w umówionej jakości.	Na rachunek niniejszej sprzedaży otrzymali Panowie dziś gotówką K 6250— resztę natomiast w kwocie K 15000— uiszczymy Zarządowi dóbr Kurowice w dniu załadowania zboża.	
Worków potrzebnych na zboże dostarczą Panowie Zarządowi dóbr Ku- rowice franko stacya Kurowice.	Bez względu na nieurodzaj obo- wiązani są Pp. sprzedaną ilość niezmnij- szoną i w umówionej jakości dostarczyć. Worków potrzebnych na zboże dostarczymy Zarządowi dóbr Kurowice franko stacya Kurowice.	
Na wypadek sporu, z interesu tego wynikłego, poddajemy się zarówno jak Panowie orzecznictwu rzeczowo właści- wego sądu we Lwowie.	Na wypadek sporu, z interesu tego wynikłego, poddajemy się zarówno jak Panowie orzecznictwu rzeczowo właści- wego sądu we Lwowie.	
Adolf Laub i Ska	D. Axelbrad i Syn	

Wzór 168. — 2. Dyspozycya:

Rzeszów, 1. marca 1914.

P. T. Zarząd dóbr,

Kurowice.

Zakupione dnia 11. u. m. u Panów zboże, a mianowicie:

500 q *pszenicy*,

500 q *żyta*,

sprzedaliśmy dzisiaj pp. D. Axelbradowi i Synowi, Lwów i prosimy
w umówionym terminie, a więc do dnia 15. marca, dostarczyć je po-
wyższej firmie w stanie zdrowym i suchym.

Worki na zboże zostaną Panom dostarczone franko stacya Kuro-
wice przez pp. D. Axelbrada i Syna.

Resztę ceny kupna w kwocie

K 15000—

otrzymają Panowie od nowonabywców w dniu załadowania zboża.

Spodziewamy się, że Panowie dołożą starań, aby nabywcy otrzy-
mali zboże odpowiadające próbom, tak, aby nie mieli powodu do po-
czynienia zarzutów i pozostajemy

z poważaniem

Adolf Laub i Ska

Wzór 169. — 3. Uwiadomienie sprzedającego przez nowonabywcę:

Lwów, 3. marca 1914.

P. T. Zarząd dóbr,

Kurowice.

Niniejszem podajemy do wiadomości Panów, że pp. A. Laub i Ska
z Rzeszowa sprzedali nam loko stacya Kurowice

500 q *pszenicy* czystej, suchej, bez śnieci i zrości,

500 q *żyta* czystego, suchego, bez śnieci i zrości,

z terminem dostawy do 15. b. m., które to zboże zostało przez nich
u Panów z powyższym terminem dostawy zakupione.

Wskutek tego staliśmy się następcami pp. Lauba i Ski i posyłając
równocześnie w liście pieniężnym

K 15000—

jako resztę należności, tudzież 20 sztuk listów frachtowych (10 orygi-
nałów i 10 wtóropisów), prosimy wydać polecenie załadowania tego
zboża w workach, które równocześnie posyłamy optalnie do Kurowic i wy-
stania pod naszym adresem, stacya Lwów-Podzamcze.

Oczekując potwierdzenia odbioru powyższej kwoty, jako też zawi-
domienia o wysyłce zboża, pozostajemy

z poważaniem

D. Axelbrad i Syn

20 listów frachtowych.

Wzór 170. — 4. Odpowiedź sprzedającego:

Kurowice, 15. marca 1914.

Panowie D. Axelbrad i Syn,

Lwów.

Listem z 1. b. m. uwiadomili nas pp. A. Laub i Ska, Rzeszów, iż odsprzedali Panom zakupionych u nas

500 q pszenicy

i 500 q żyta,

co też potwierdzili Panowie swym listem z 3. b. m., przesyłając nam równocześnie

K 15000.—,

należnych nam z tytułu reszty ceny kupna.

Potwierdzając odbiór tej kwoty, donosimy, że stosownie do otrzymanego polecenia wysyłamy dzisiaj to zboże pod adresem Panów do stacji Lwów-Podzamcze.

Z poważaniem

ZARZĄD DÓBR KUROWICE

Czaykowski

Winkulacja towaru.

I. Gal. Akc. Fabryka chleba, Przemyśl, żąda 28. sierpnia od D. Axelbrada i Syna, Lwów, podania cen mąki pszennej i żytniej. 29. sierpnia D. Axelbrad i Syn oferują mąkę i otrzymują 31. sierpnia telegraficzne zamówienie, potwierdzone listem fabryki chleba z tej samej daty. 1. września Axelbrad i Syn potwierdzają odbiór zamówienia i posyłają terminatkę, wreszcie 6. września fakturują posyłkę, którą winkulują w przemyskiej filii Wiedeńskiego Banku związkowego.

Objaśnienie. W handlu zbożowym, spirytusowym, mącznym zdarza się często, że sprzedający wysyła towar nie pod adresem kupującego, lecz do jakiegoś banku lub domu bankowego. Sprzedający zobowiązuje ów bank, by zawiadomienie kolejowe o nadejściu posyłki (które uprawnia do podjęcia posyłki) wydał kupującemu dopiero wówczas, gdy ten złoży w kasie bankowej odpowiednią kwotę. Nazywamy to winkulacją towaru.

Wzór 171. — 1. Wezwanie do złożenia oferty:

Przemyśl, 28. sierpnia 1914.

Panowie D. Axelbrad i Syn,

Lwów.

Ponieważ potrzebujemy około 100 worków mąki pszennej i 200 worków mąki żytniej, prosimy Panów o postawienie nam oferty i życzymy nadzieje, że Panowie postawią nam ceny jak najniższe.

Mąka ta winna nam być dostarczona najpóźniej do połowy września.

Licząc na rychłą odpowiedź, pozostajemy

z poważaniem

I. GAL. AKC. FABRYKA CHLEBA

Markowski

Wzór 172. — 2. Oferta:

Lwów, 29. sierpnia 1914.

P. T.

I. Gal. Akc. Fabryka chleba,

Przemyśl.

Załatwiając treść cennego pisma Panów z 28. b. m., wystaliśmy do nich wzory naszych produktów mącznych i oferujemy:

mąkę pszenną nr. 0 1 2 3 4 5 6 7 8
po K 38 37 36 35 34 32-50 29-50 24 20

mąkę żytnią nr. 0 1 2
po K 29 28 23

Ceny te rozumieją się za 100 kg Btto = Ntto stacja Podzamcze.

Kwotę faktury uiszczą Panowie w kasie tamtejszej filii Wiedeńskiego Banku związkowego, który po otrzymaniu waluty poleci natychmiastowe wydanie im towaru.

Wystać możemy Panom tę mąkę natychmiast po otrzymaniu zamówienia.

Oferta niniejsza obowiązuje nas do dnia 31. sierpnia.

W nadziei, że Panowie skorzystają z naszej oferty, kreślimy się z poważaniem

D. Axelbrad i Syn

Wzór 173. — 3. Przyjęcie oferty:

Przemyśl, 31. sierpnia 1914.

Panowie D. Axelbrad i Syn,

Lwów.

Dzisiaj depešowaliśmy do Panów:

„Kupujemy 100 worków pszennej 1,200 żytniej 0 według oferty“.

Potwierdzając treść powyższej depešy, prosimy wystać nam, nie wcześniej jednak, jak 5. p. m., a nie później, jak 10. p. m.,

100 worków mąki pszennej nr. 1 po K 37.—,

200 „ „ żytniej nr. 0 „ „ 29.—

loko stacja Podzamcze.

Sumę faktury wpłacimy w tutejszej filii Wiedeńskiego Banku związkowego po otrzymaniu zawiadomienia o nadejściu towaru.

Z poważaniem

I. GAL. AKC. FABRYKA CHLEBA

Markowski

Wzór 174. — 4. Przesłanie terminatki:

Lwów, 1. września 1914.

P. T.

I. Gal. Akc. Fabryka chleba,

Przemyśl.

Dziękując Panom za zlecenie telegraficzne z 31. u. m., potwierdzone ich listem z tej samej daty, przesyłamy w załączeniu terminatkę na sprzedaną im mąkę i przyrzekamy załadować ją w oznaczonym czasie.

Terminatkę kupna zechcą Panowie podpisać i nam odesłać.

Z poważaniem

D. Axelbrad i Syn

1 terminatka.

Wzór 175. — 5. Terminatka:

Adres dla telegramów: **Lwów, dnia 1./9. 1914.**
AXELBRAD, LWÓW.

Nowy Lwowski młyn parowy
D. AXELBRAD I SYN
 LWÓW, PODZAMCZE.

Terminatka sprzedaży.

Do **I. Gal. Akc. Fabryki chleba,**
 w **Przemysłu.**

Niniejszem sprzedajemy Panom, lecz nie na Ich zlecenie, na podstawie warunków kupna i sprzedaży, umieszczonych poniżej, za pośrednictwem p. następujące wyroby młyna naszego:

Bel	Sorta	Kilogr.	Gatunek	Cena	
				K	h
100	1	10000	pszenna	37	—
200	0	20000	żytnia	29	—

Załadowanie między 5. a 10. września 1914.

Z poważaniem
 Nowy Lwowski młyn parowy
D. Axelbrad i Syn we Lwowie

Axelbrad

Warunki kupna i sprzedaży.

1. Ceny należy zawsze rozumieć ab stacya kolejowa Podzamecze, za 100 kg brutto za netto.
2. Przy sprzedażach, przy których zapłata umówiona jest w drodze winkulacyi, odpowiada kupujący za cenę kupna solidarnie z winkulatem.
3. Cena kupna jest płatna gotówką z potrąceniem 1 1/2% skonta. Kupujący traci prawo do skonta, jeżeli zapłata nie nastąpi do dnia 15. września 1914.
4. Cena kupna jest płatna i zaskarżalna we Lwowie.
5. Brak wagonów, uszkodzenie maszyn w młynie, przeszkody lub ograniczenia ruchu w młynie, strejki i t. p. wypadki, spowodowane siłą wyższą, mogą wywołać zwłokę lub niemożliwość dostawy, za co żadnej odpowiedzialności nie ponosimy.
6. Refakcje kolejowe i deklaracje akcyzowe należą do nas.
7. Za ubytek, zamię, lub uszkodzenie towaru podczas transportu nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności.
8. Miejscem dostawy i odbioru jest stacya kolejowa Podzamecze.
9. W razie nieodebrania towaru w terminie ustanowionym przysługuje nam prawo bez udzielania terminu dodatkowego odstąpić od zawartej umowy, lub żądać odszkodowania z powodu jej niedopełnienia.
10. Przy każdej sprzedaży muszą być oznaczone: data umowy, sortyment z podaniem ilości bel każdej sorty, ceny, warunki zapłaty. Gdyby w terminacie nie został wyszczególniony sortyment, oznaczenie sortymentu przysługuje wyłącznie sprzedającemu.
11. Bez osobnej umowy nie jest sprzedający obowiązany dostarczyć zakupione u niego produkty młyna gdzie indziej, jak tylko do siedziby kupującego.

D. AXELBRAD I SYN, LWÓW-PODZAMCZE.

Przemysł, dnia 1./9. 1914.

Do Firmy

Nowy Lwowski młyn parowy
D. AXELBRAD I SYN
 LWÓW, PODZAMCZE.

Terminatka kupna.

Od **I. Gal. Akc. Fabryki chleba,**
 w **Przemysłu.**

Niniejszem kupujemy u P. T. Firmy na podstawie warunków kupna i sprzedaży, umieszczonych poniżej, następujące wyroby młyna P. T. Firmy:

Bel	Sorta	Kilogr.	Gatunek	Cena	
				K	h
100	1	10000	pszenna	37	—
200	0	20000	żytnia	29	—

Załadowanie między 5. a 10. września 1914.

Z poważaniem
I. GAL. AKC. FABRYKA CHLEBA

Markowski

Warunki kupna i sprzedaży.

1. Ceny należy zawsze rozumieć ab stacya kolejowa Podzamecze, za 100 kg brutto za netto.
2. Przy sprzedażach, przy których zapłata umówiona jest w drodze winkulacyi, odpowiada kupujący za cenę kupna solidarnie z winkulatem.
3. Cena kupna jest płatna gotówką z potrąceniem 1 1/2% skonta. Kupujący traci prawo do skonta, jeżeli zapłata nie nastąpi do dnia 15. września 1914.
4. Cena kupna jest płatna i zaskarżalna we Lwowie.
5. Brak wagonów, uszkodzenie maszyn w młynie, przeszkody lub ograniczenia ruchu w młynie, strejki i t. p. wypadki, spowodowane siłą wyższą, mogą wywołać zwłokę lub niemożliwość dostawy, za co żadnej odpowiedzialności sprzedający nie ponosi.
6. Refakcje kolejowe i deklaracje akcyzowe należą do sprzedającego.
7. Za ubytek, zamię, lub uszkodzenie towaru podczas transportu nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności.
8. Miejscem dostawy i odbioru jest stacya kolejowa Podzamecze.
9. W razie nieodebrania towaru w terminie ustanowionym przysługuje Panom bez udzielania terminu dodatkowego odstąpić od zawartej umowy lub żądać od nas (mniej) odszkodowania z powodu jej niedopełnienia.
10. Przy każdej sprzedaży muszą być oznaczone: data umowy, sortyment z podaniem ilości bel każdej sorty, ceny, warunki zapłaty. Gdyby w terminacie nie został wyszczególniony sortyment, oznaczenie sortymentu przysługuje wyłącznie sprzedającemu.
11. Bez osobnej umowy nie jest sprzedający obowiązany dostarczyć zakupione u niego produkty młyna gdzie indziej, jak tylko do siedziby kupującego.

Wzór 176. — 6. Zwrot podpisanej terminatki:

Przemysł, 2. sierpnia 1914.

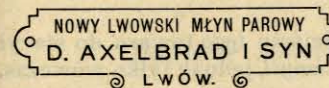
Panowie D. Axelbrad i Syn,
Lwów.

Stosownie do życzenia, wyrażonego w liście z 1. b. m., zwracamy Panom w załączeniu podpisaną przez nas terminatkę na mąkę, która ma być nam dostarczona między 5. a 10. b. m.

W oczekiwaniu faktury kreślimy się

z poważaniem
I. GAL. AKC. FABRYKA CHLEBA
Markowski

Wzór 177. — 7. Faktura:

Lwów, 6. września 1914.

Nr. 1234.

Stempel
10 h

FAKTURA

dla **I. Galicyjskiej Akc. Fabryki chleba, Przemysł.**

Winien

Płatna i zaskarżalna we Lwowie.

Przesyłamy na rachunek i niebezpieczeństwo Panów na skutek zlecenia	Worków	Rodzaj	Kilogramów		Kwota
			mąki	otrąb	
pszennej	100	1	10 000	37	K 37 00 —
żytniej	200	0	20 000	29	„ 5 800 —
					K 9 500 —

W razie zapłaty do 15./9. 1 1/2% skonta.

Zawiadomienie kolejowe o niniejszej posyłce prosimy podjąć w tamtejszej Filii Wiedeńskiego Banku związkowego za złożeniem powyższej kwoty. Za nieotrzymanie przez nas pełnej kwoty odpowiadają Panowie solidarnie wraz z winkulatem.

Reklamacyjne będą tylko w przedziale 3 dni od daty otrzymania faktury uwzględnione. Z odbiorem towaru z kolei ustaje wszelkie prawo reklamacyi.

Za ubytki i zamiany podczas transportu nie przyjmujemy żadnej gwarancyi.

Wzór 178. — 8. List winkulacyjny:

NOWY LWOWSKI MŁYN PAROWY
D. AXELBRAD I SYN
LWÓW.

Lwów, 6. września 1914.

LIST WINKULACYJNY.

Do

Filii Wiedeńskiego Banku związkowego,

Przemyśl.

Niniejszem zawiadamiamy Panów, że dziś załadowaliśmy na stacyi Lwów-Podzamcze do stacyi *Przemyśl* pod adresem Panów
300 bel, 30000 kg maki

i prosimy zawiadomienie kolejowe o nadejściu tego towaru do stacyi *Przemyśl* wydać *I. Gal. Fabryce chleba, Przemyśl*, jednak tylko wówczas, gdy firma powyższa złoży poprzednio w kasie Panów w gotówce kwotę *K 9500—*, słownie *Koron Dziewięćtyściepięćset*,

z wyłączeniem należitości przewoźnej, prowizyi inkasowej i porta. Kwotę ową zechcą Panowie przekazać na nasz rachunek bieżący do *Filii Wiedeńskiego Banku związkowego, Lwów*, najpóźniej do *20. września b. r.*

Jak długo kwota powyższa nie zostanie w kasie Panów w całości złożona, jest ten towar naszą, Panom jedynie powierzoną własnością, która winna leżeć na kolei do naszego wyłącznego rozporządzenia.

W razie, gdyby towar powyższy nie został wykupiony przez *I. Gal. Akc. Fabrykę chleba, Przemyśl*, do dni 8 po nadejściu towaru, zechcą Panowie uwiadomić nas o tem zapomocą poleconego listu.

Gdyby towar powyższy został wydany bez złożenia podanej tu sumy, będziecie Panowie nam odpowiadali za całą, wyżej wymienioną kwotę pod rygorem zwrotu wszelkiej z tego tytułu powstałej dla nas straty pieniężnej.

Przez przyjęcie niniejszego listu poddają się Panowie w razie wynikłego sporu orzecznictwu przynależnego sądu we Lwowie.

Z poważaniem

D. Axelbrad i Syn

W razie ścisłego dotrzymania terminu zapłaty udzielamy $1\frac{1}{2}\%$ skonta na korzyść kupującego. Po przekroczeniu tego czasu skonta nie udzielamy.

Polecony.

Oferta z kosztorysem.

Fabryka maszyn L. Zieleniewski, Tow. Akc. w Krakowie, przedkłada 14. maja Sokolnickiemu i Wiśniewskiemu, Tow. Akc. we Lwowie, kosztorys na dostawę 2 pomp z ustawieniem.

Sokolnicki i Wiśniewski oświadczają, że zamówiliby te pompy, gdyby otrzymali opust z ceny, jako też odmienne warunki zapłaty. Po częściowem uwzględnieniu tych żądań otrzymuje L. Zieleniewski zamówienie, które zostaje też w należytych czasie wykonane.

Wzór 179. — 1. Oferta:

Kraków, 14. maja 1914.

Panowie Sokolnicki i Wiśniewski, Tow. Akc.,

Lwów.

Dziękując Panom jak najuprzejmiej za wezwanie nas do przedłożenia *Im oferty na 2 pompy odśrodkowe wraz z dodatkami*, pozwalamy sobie w załączeniu przedstawić szczegółowy kosztorys na dostawę takich pomp.

Zaznaczamy, że pompy te, jak i części dodatkowe są sporządzone z najlepszego materiału i wytrzymują najzupełniej, tak pod względem jakości, jak i ceny, porównanie z wyrobami obcymi. Za dobroć konstrukcyi i staranne wykonanie przyjmujemy 12 miesięczną gwarancję.

W razie, gdy Panowie zaszczycą nas swem zamówieniem, będą mogły pompy te być dostarczone w przeciągu dni 45.

Warunki zapłaty i szczegółowe warunki dostawy są podane w kosztorysie.

Spodziewamy się, że Panowie, po porównaniu naszego kosztorysu z kosztorysami innych fabryk pozakrajowych, nabiorą przekonania, iż otrzymają u nas towar pierwszorzędny, a nie droższy jak gdzie indziej i udzielą nam swego cennego zlecenia.

W oczekiwaniu łaskawych dyspozycyi, kreślimy się

z poważaniem

C. k. uprzyw.

FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI
TOWARZYSTWO AKCYJNE

Rudzki ppa Fromowicz

1 kosztorys.

Wzór 180. — 2. Kosztorys:

Adres dla telegr.: Zieleniowski Kraków.	C. K. UPRZ.	Rachunek Pocz. Kasy oszcz. nr. 8.916.
FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE		
Rok załoz. 1804.	TOWARZYSTWO AKCYJNE.	Telefon nr. 196.

Jako dalsza korespondencya handlowa — wolna od stempla.

Kraków, dnia 14. maja 1914.

KOSZTORYS

dla *Panów Sokolnickiego i Wiśniewskiego, Tow. Akc., Lwów,*

na przedmioty niżej wyszczególnione, które obowiązujemy się dostarczyć na podstawie następujących warunków:

Niniejszy kosztorys i jego ceny obowiązują nas do dnia 31. maja 1914., w tem jednak przypuszczeniu, że ceny materiałów surowych w ciągu tego czasu nie ulegną zmianie.

Ceny obliczone są w koronach, bez kosztów opakowania, na miejscu w fabryce. Natomiast wliczone są wszelkie koszty patentów, licencji i t. p. Opakowanie liczymy osobno, po cenie własnego kosztu, lecz zwrotu opakowania (łat, skrzyń, płótna i t. p.) nie przyjmujemy. Czas dostawy liczymy od chwili stanowego ukończenia układów i pisemnego zatwierdzenia niniejszych warunków, względnie od chwili otrzymania umówionego zadatku; za termin wykonania uważamy dzień, w którym powierzona nam robota zostanie w warsztatach fabrycznych u nas zupełnie wykończona. Od ścisłego dotrzymania umówionego terminu, bez rozwiązania jednak umowy z odbiorcą, uwalniają nas następujące okoliczności: 1. przeszkody elementarne; 2. przypadkowe uszkodzenie w ciągu roboty większych przedmiotów, wchodzących jako części w skład dostawy, lub także uszkodzenie środków pomocniczych (dużych maszyn i t. p.); 3. spóźniona — bez naszej winy — dostawa surowych materiałów, przez nas w odpowiednim czasie zamówionych; 4. opóźnienie w transporcie towarów; 5. bezrobocie i rozruchy robotnicze zarówno u nas, jak i u naszych dostawców surowego materiału. W razie, jeżeli spóźnienie nastąpi z powodu naszej udowodnionej winy, przysługuje naszym odbiorcom prawo odszkodowania, w razie istotnie przez nich poniesionych strat pieniężnych. Najwyższa kwota odszkodowania wynosić może $\frac{1}{4}\%$ od ceny dostarczonych przez nas przedmiotów za każdy pełny tydzień opóźnienia; wyższego odszkodowania nikomu przyznać nie możemy. Ryzyko transportu ponosi odbiorca od chwili, gdy ukończony towar oddamy jakimkolwiek zakładowi przewozowemu. Zaznaczamy, że reklamacje w sprawach przewozu należy wnosić do odpowiedniego zakładu (zarząd kolei i t. p.) przed odbiorem towaru. Wszelkie zaś inne reklamacje co do naszej dostawy prosimy zgłaszać do biur naszych natychmiast po odebraniu towaru. Jeżeli odbiorca poniesie szkodę wskutek mylnej deklaracji kolejowej lub cłowej, to stratę taką wynagradzamy tylko w takim wypadku, gdyśmy z naszej winy pominieli jakąś wyraźnie nam daną wskazówkę, lub przepis ogólnie znany. Prawo własności przedmiotów przez nas wykonanych przechodzi na odbiorcę natychmiast, gdy on towar odebrał, lub gdy mu doręczono odpowiedni przekaz transportowy.

Montowanie. Wszystkie roboty budowlane (przyczem w szczególności sposób zwraca się uwagę na potrzebę wczesnego wyschnięcia fundamentów), zwłaszcza drzwi, okna, podłogi, dachy powinny być przed zaczęciem montowania osadzone i ustawione, tak, aby montowanie zacząć było można od razu i prowadzić bez żadnych przerw i przeszkód, które z konieczności stają się stratą dla odbiorcy. Montowanie uskutecznia jeden lub — w miarę potrzeby — więcej robotników, opatrzonych przez nas we wszelkie potrzebne narzędzia. Za jednego robotnika liczymy dziennie 15 K, a na jego utrzymanie (prócz mieszkania) 3 K dziennie. Osobno zaś zaliczamy koszt podróży robotnika, koszt transportu narzędzi i rzeczy robotnika, tudzież wynagrodzenie za ewentualne pożyczanie maszyn i przyrządów do dźwigania (wind, lewarów i t. p.). Dzień roboczy monterów obejmuje czas od godziny 7. rano do godziny 6. wieczorem z 1 godzinną przerwą na obiad. Godziny nadzwyczajne, tudzież godziny niedzielne i świąteczne — o ile ustawa na nie ze-

zwala — liczą się każda jako $1\frac{1}{2}$ godziny zwykłego dnia roboczego. Czas pracy nocnej, zarządzony na życzenie odbiorcy, podlega osobnej umowie. Czas zużyty na podróż montera (tam i z powrotem) liczy się jako godziny zwyczajne. Za niedziele i święta, przepędzone na odpoczynku, liczy się 10 K dla każdego montera. Monterom należy przygotować bezpłatne mieszkanie i zamkniętą ubikację na bezpieczny skład narzędzi. Montowanie możemy objąć również za pewną sumę ryczałtową, według osobnej umowy; możemy je — w razie żądania — objąć także ogólnym kosztorysem i wliczyć niejako w cenę towaru. Jakkolwiek jednak ugodzone jest montowanie, czy ryczałtowo, czy na dni, czy w ogólnym zaliczone kosztorysie, zawsze liczymy osobno: koszt podróży monterów, transport ich narzędzi i rzeczy, czas spędzony przez robotników w podróży, tudzież pożyczanie narzędzi do dźwigania. Również w każdym wypadku osobno liczymy czas monterów (jako zwykłe dni robocze), jeżeli są użyci do innych robót (n. p. pomoc przy transporcie), niż właściwe montowanie, jeżeli z winy odbiorcy czekają bez zajęcia, jeżeli wreszcie, na życzenie odbiorcy, obsługują lub dozorują dostarczone przez nas maszyny i urządzenia w początkach ruchu tychże. Monterom należy — bez względu na umówiony sposób zapłaty za montowanie — czas pracy co tydzień potwierdzić, obrachunek z nimi przeprowadzić, tudzież należytość pieniężną uiścić. Zawsze też — bez względu na sposób liczenia montowania wogóle — należy do odbiorcy dostarczenie na swój koszt potrzebnej monterom pomocy w ludziach (murarze, cieśle, robotnicy ziemni i t. p.) — rusztowań i przyrządów do dźwigania — wreszcie drobniejszego surowego materiału (n. p. opału, oświetlenia, smarów, uszczelnień, podkładów, kitów, siarki, gipsu, ołowiu i t. d.). Jeżeli potrzebna jest na miejscu obecność inżyniera, wtedy za każdy dzień kalendarsowy, włącznie z czasem podróży tam i z powrotem, liczymy 50 K, osobno zaś koszt podróży.

Plany, kosztorysy i t. p. wykonujemy bezpłatnie, o ile przedmiot projektowany nam zostanie do wykonania oddany. Również bezpłatnie dostarczamy rysunków na fundamenty i obmurowania do kotłów, maszyn i t. p. u nas zamówionych. Natomiast plany budowlane wypracowujemy tylko za osobnym wynagrodzeniem. Jeżeli po wypracowaniu żadanego kosztorysu nie nastąpi zamówienie projektowanego przedmiotu, wtedy liczymy za naszą pracę — stosownie do jej rozmiarów — $\frac{1}{2}\%$ — 1% sumy kosztorysowej za sam kosztorys, zaś 1% — 2% , jeżeli wraz z kosztorysem dostarczymy planów i kosztorysów. Zastrzegamy jednak wyraźnie, że odbiorca uiszczając wyżej wspomnianą należytość, płaci tylko pracę, włożoną w obliczenie, lecz nie nabywa w żadnym razie i w najmniejszej mierze prawa duchowej własności pomysłu, która i nadal wyłącznie nam tylko przysługuje.

Gwarancję za dobro konstrukcji i staranne wykonanie przedmiotów, u nas zamówionych, obejmujemy na przeciąg 12 miesięcy, o ile względem nas dotrzymane będą umówione warunki płatności. Gwarancję rozumiemy w ten sposób, że obowiązujemy się wymienić w okresie gwarancyjnym bezpłatnie te części naszej dostawy, które z naszej udowodnionej winy, a więc skutkiem złego materiału, błędnej konstrukcji, lub niedbałego wykonania uległy przedwczesnemu zniszczeniu albo zepsuciu. Dodać musimy, że zawiadomienie nas o usterece w fabrykacie ma nastąpić bezzwłocznie po dostrzeżeniu tejże. Innych gwarancji nie dajemy. Przy ewentualnych wymianach lub naprawach odbiorca ma nam dostarczyć — równie jak przy pierwszym montowaniu — bezpłatnie pomocy w ludziach i drobnym materiale. Odbiorca rzeka się z góry wszelkich żądań odszkodowania za straty. Przy kotłach parowych gwarancja nasza kończy się z chwilą wydania urzędowego świadectwa odbytej pomyślnie próby.

Warunki wypłaty pieniężnej należytości. Trzecia część sumy kosztorysowej należy nam się w dniu zamówienia — reszta w ciągu 30 dni od daty faktury netto per kassa bez potrącenia. W razie przedłużenia terminu wyrównania rachunku liczymy $2\frac{1}{2}\%$ zwłoki ponad każdoczesną stopę Banku austriacko-węgier. Opóźnienie wystawienia i doręczenia nam akceptu — o ile w ten sposób wypłata należytości była osobno umówiona — upoważnia nas do żądania całkowitej zapłaty gotówką, bez potrącenia.

Napraw podejmujemy się tylko za gotówkę, płatną najdalej w dni czternaście od daty fakturowej; cenę obliczamy na podstawie ścisłej kalkulacji, przeprowadzonej po ukończeniu roboty. — Naprawy przedmiotów nie od nas pochodzących podejmujemy się tylko wyjątkowo.

Wypłata ma nastąpić w Krakowie, wprost do rąk naszych. W razie sporu odbiorca poddaje się rozstrzygnięciu sądu krakowskiego.

W razie zamówienia powyższe warunki dostawy stanowią integralną część ugody.

Kosztozys na pompy odśrodkowe.

Poz.	Ilość		Cena jednost.		K	h
			K	h		
1	2	<p>2 pompy odśrodkowe na wodę stoną, z kołem skrzydłowym ze spiżu, ze stałemi i wolnemi kołami pasowemi, z przesuwaczem pasa, lejem napełniającym, wraz z kurkiem, ze śrubami fundamentowemi, na wydajność po około 1200 litrów wody stoney na minutę, przy około 3 m wysokości podniesienia; ilość obrotów w minucie około 600; dalej dwie lanożelazne zasuw regulacyjne z garniturem metalowym 100 mm ① w św., 4 lanożelazne części redukcyjne po 150/100 m ① w św., 1 sito do smoka ssącego o średnicy 125 mm w św., z blachy miedzianej. Cena powyżej wymienionych przedmiotów . . .</p>			1980	—
2		<p>Uzupełnienia istniejącej pędni do uruchomienia wyżej wymienionych pomp odśrodkowych, a mianowicie:</p> <p>2 koła pasowe, dzielone, stałe, 1200 mm ①, 220 mm szerokości, do osadzenia na istniejącym górnym wale 85 mm ①;</p> <p>2 smarownice Staufera do tarcz wodnych na pompie;</p> <p>2 kompletne przyrządy do przesuwania pasa, umieszczone na pompach.</p> <p>Cena powyższych części pędni bez pasów . . .</p>			297	—
3		<p>Rurociągi do pomp odśrodkowych na wodę stoną poz. 1., składające się z lanożelaznych rur o 125 mm w św., w celu połączenia z istniejącymi przewodami wody stoney, z uwzględnieniem istniejących pomp rotacyjnych na wodę stoną jako pomp zapasowych.</p> <p>Rury dostarczone zostaną wraz ze wszystkimi kołnierzami, śrubami i uszczelnieniem, tudzież z kolanami i odgałęzieniami 125 mm w św. Cena . . .</p>			639	—
4	6	<p>zasuw, 125 mm w św., z garniturem metalowym</p>	58	50	351	—
5		<p>Izolacja nowych oferowanych przewodów wody stoney poz. 3., zapomocą kamienia korkowego wraz z obandażowaniem . . .</p>			495	—
6		<p>Zawieszenie rurowe z kulego żelaza, do przewodów wody stoney poz. 3.</p>			72	—
7		<p>Montaż przedmiotów oferowanych pod poz. 1. aż do poz. 6. włącznie, wraz z kosztami podróży monterów i przewozu narzędzi tam i napowrót, tudzież za dostarczenie robotników pomocniczych</p>			405	—
		Cena ogólna			4239	—

Wzór 181. — 3. Warunkowe przyjęcie oferty:

Lwów, 21. maja 1914.

P. T.

Fabryka maszyn L. Zieleniewski, T. A.,

Kraków.

Potwierdzając Panom odbiór Ich listu z 14. b. m., zawiadamiamy, że bylibyśmy skłonni zamówić u Niech

2 pompy odśrodkowe

wraz z wymienionemi w kosztorysie częściami dodatkowemi, pod tym jednak warunkiem, że udzieli nam Panowie 5% opustu z ceny kosztorysowej. „Wulkan“ wiedeński, od którego również zażądaliśmy oferty, podał nam ceny znacznie niższe. Ponieważ jednak pragnęlibyśmy, ażeby zamówienie otrzymała fabryka krajowa, a nadto byłoby nam bardzo przyjemnie, gdybyśmy nawiązali z Panami stosunki, jesteśmy więc gotowi zadowolnić się 5% opustem.

Również pragnęlibyśmy pewnej zmiany w warunkach zapłaty, a mianowicie zamiast 1/3 części kwoty przy zamówieniu, a reszty w 30 dni od daty faktury, proponujemy Panom nasz trzymiesięczny akcept, który wyślemy natychmiast po ustawieniu pomp.

Wreszcie ze względu na nasze zobowiązanie zależałoby nam bardzo, ażeby pompy te były zmontowane najpóźniej do końca czerwca b. r.

Ponieważ czas jest dość krótki, upraszamy o odpowiedź telegraficzną.

Z poważaniem

SOKOLNICKI I WIŚNIEWSKI, TOW. AKCYJNE

Sokolnicki Krajewski

Wzór 182. — 4.

Grom¹⁾, Lwów.

Przyzwalamy dwa procent i trzymiesięczny akcept, termin dostawy ultimo czerwca możliwy.

Zieleniewski

Wzór 183. — 5.

Zieleniewski, Kraków.

Zamawiamy pompy na warunkach depeszowanych.

Grom

¹⁾ Kupcy używają często skróconego adresu telegraficznego; za utrzymanie takiego adresu w ewidencji opłaca się roczną należność poczt. w kwocie K 40.—.

Wzór 184. — 6. Przyjęcie zmian:

Kraków, 23. maja 1914.

Panowie
Sokolnicki i Wiśniewski, Tow. Akc.,
Lwów.

Na list Panów z 21. b. m. telegrafowaliśmy:

„Przyzwalamy dwa procent i trzymiesięczny akcept, termin dostawy ultimo czerwca możliwy“,
na co znów otrzymaliśmy depeszę Panów:

„Zamawiamy pompy na warunkach depeszowanych“.

Potwierdzając wymianę tej korespondencji, donosimy, że zapisaliśmy z terminem dostawy do końca czerwca b. r. zamówienie Panów na 2 pompy odśrodkowe z częściami dodatkowymi według naszego kosztorysu z 14. maja b. r. z następującymi zmianami:

1. z ceny kosztorysowej udzielamy Panom 2% opustu,

2. fakturę naszą pokryją Panowie 3 miesięcznym akceptem, wysłanym nam po ustawieniu pomp.

Ustępstwo to uczyniliśmy zupełnie wyjątkowo, w przypuszczeniu, że tym sposobem zdołamy pozyskać w Panach stałych odbiorców.

Zapewniając, że dołożymy wszelkich starań, aby Panowie byli z dostawy zupełnie zadowoleni, pozostajemy

z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI
TOWARZYSTWO AKCYJNE

Rudzki ppa Fromowicz

Wzór 185. — 7. List fakturowy:

Kraków, 30. czerwca 1914.

Panowie
Sokolnicki i Wiśniewski, Tow. Akc.,
Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom fakturę na zamówione 21. maja b. r. 2 pompy odśrodkowe wraz z uzupełnieniami i zmontowaniem, jako też weksel na

K 4154⁵⁰, pł. za 3 mies., zł. własne.

Pompy te wystaliśmy onegdaj, dzisiaj zaś wyjechali nasi monterzy w celu ich ustawienia. Gdy pompy zostaną oddane w należyłym porządku, zechcą Panowie załączony weksel zaopatrzyć Swymi podpisami i nam go odesłać.

Spodziewamy się, że Panowie z naszej dostawy będziecie zupełnie zadowoleni i oczekujemy nowych zleceń.

Z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI
TOWARZYSTWO AKCYJNE

Rudzki ppa Fromowicz

1 faktura.

1 weksel.

Wzór 186. — 8. Faktura:

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE

Rok założenia 1804.

TOWARZYSTWO AKCYJNE.

Telefony: nr. 196 i 2060.

Adres dla telegr.: Zieleniewski Kraków.
Rachunek Pocz. Kasy oszcz. nr. 8916.
Rachunek żyrowy w Banku austr.-weg.

Kraków, dnia 18. czerwca 1914.

L. 735/14.

R. p. 18. 6. 14.

Panowie

Sokolnicki i Wiśniewski, Tow. akc.,

Lwów.

Przy korespondencji i przesyłkach, odnoszących się do niniejszego rachunku, uprasza się podać powyższą liczbę.

Kop. nr. 28/902.

Fol. W. F. 105.

W wykonaniu cennego zlecenia, udzielonego nam listem l. 85. z d. 21.5. 1914., pozwalamy sobie przesłać niniejszy rachunek z prośbą o wyróżnienie go w terminie płatności. — Polecając się dalszym względem, pozostajemy

z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE

ppa Fromowicz

RACHUNEK. Termin płatności: według umowy.

Należność płatna i zaskarżalna w Krakowie.

Po upływie powyżej oznaczonego terminu płatności doliczamy 8 1/2% odsetek zwłoki.

Poz.	Sztuk	Stempel 10 h	Kg	Cena		K	h
				za	K		
	2	pompy odśrodkowe na wodę słoną, na wydajność około 1200 l, wraz z uzupełnieniem, rurociągami, zasuwami, izo- lacją, zawieszeniem rurowem i zmontowaniem, według ko- sztorysu naszego z d. 14./5. 1914.				4 239	—
		2% opustu				84	50
						4 154	50

Transport odbywa się na ryzyko i rachunek odbiorcy. Reklamacyi, niezgłoszonych najdalej w 8 dni od dnia wysyłki, nie uwzględniamy.

Opiekowanie liczymy według własnych kosztów, a użytko z powrotem nie przy-
mujemy.

f) Zamówienie towarów za pośrednictwem podróżującego handlowego.

Jak dotąd widzieliśmy, sprzedający ofiarowuje swój towar na sprzedaż przez rozsyłanie cenników, okólników i ofert. Wysłanie jednak cenników, czy okólników, musi odbywać się masowo, jest zatem kosztowne, a często nie wystarcza, gdyż kupujący, zasypywani takimi listami, bardzo często nawet ich nie otwierają.

Koniecznością więc było wynalezienie takiego sposobu, by przedłożeniem towaru i ustną zachętą nie tylko zapewnić sobie zamówienia od dawniejszych odbiorców, lecz także, by zdobyć nową klientelę. Te właśnie okoliczności były powodem, że kupcy hurtowni i fabrykanci utworzyli instytucję podróżujących handlowych.

Podróżującym nazywamy pomocnika handlowego, ustanowionego przez pryncypała w tym celu, ażeby, zaopatrzonego we wzory, objeżdżał wyznaczony mu obszar kraju i odwiedzał dawniejszych odbiorców w celu otrzymania od nich zamówień, a także, aby wyszukiwał nowych. Rzeczą podróżującego będzie także załagodzenie możliwych nieporozumień, upomnienie o wyrównanie zaległości, dowiedzenie się o zdolności kredytowej nowego odbiorcy, poinformowanie swego domu o ogólnym stanie finansowym, jak i o rynku zbytu odwiedzanego przez się obszaru i t. p.

Podróżujący, wyjeżdżając w podróż, powinien otrzymać, prócz kolekcji wzorów, także plan podróży, w którym podane są miejscowości, gdzie i jak długo winien się zatrzymać, a nadto arkusz informacyjny, w którym zapisane są wszystkie szczegóły co do firm już pozyskanych. Otrzymane zamówienia podróżujący zapisuje w książce zleceń, podając nie tylko ilość, jakość i cenę towaru, lecz nadto szczegóły co do czasu i sposobu dostawy, wyrównania i t. p. Zamówienie takie sporządza się zazwyczaj zapomocą kalki w 3 egzemplarzach, z których oryginał wysyła podróżujący firmie, jedną odbitkę oddaje zamawiającemu, a ostatnia kartka pozostaje u niego w książce zleceń. Zebrane w ciągu dnia zamówienia odsyła podróżujący zwykle wieczorem do swego domu, zaopatrując je od siebie w odpowiednie uwagi.

Odbiór zamówienia zostaje przez firmę zazwyczaj potwierdzony.

Podróżujący Karol Łabęcki posyła do swego domu (Kowalski i Ska) sprawozdanie z podróży wraz z zamówieniami.

Kowalski i Ska potwierdzają jednemu z zamawiających otrzymane zlecenie, a następnie wysyłają mu fakturę.

Wzór 187. — 1. List podróżującego do swego domu:

Sambor, 16. stycznia 1914.

Panowie Kowalski i Ska,

Lwów.

Dziś telegrafowałem Panom:

„Garlicki kupuje z 5% skonta towarowego i żąda 3000 kredytu wekslowego, czy przyznać?” i otrzymałem odpowiedź Panów:

„Garlickiemu kredyt 3000 przyzwalamy, 5% skonta towarowego przy obrocie 5000”.

Jak Panom wiadomo, Garlicki kupował dotychczas u S. i M. Karłowiczów i dopiero teraz udało mi się skłonić go do nawiązania stosunków z naszym domem. Ażeby jednak firmę tę, w Samborze pierwszorzędną i zazywającą dobrej opinii, dla nas pozyskać, musiałem poczynić pewne ustępstwa. I tak przyznałem mu cenę klasy II., a nadto za telegraficzną zgodą Panów 5% skonta towarowego, jeśli obrót roczny wyniesie przynajmniej K 5000—. Przy wyrównaniu faktur zastrzegł sobie wybór pomiędzy pokryciem w gotówce z 3% skonta a 6 miesięcznymi ratami.

Przypuszczam, że stosunki nasze z Garlickim ułożą się jak najlepiej i że zyskamy w nim jednego z naszych lepszych odbiorców.

Skałkowski i Zięć, którym polecili Panowie przypomnieć o zapadłej już fakturze z dnia 4. sierpnia, tłumaczą swoją niepunktualność tem, że nie wpłynęły im pieniądze, których spodziewali się na pewno. Po zasięgnięciu informacji, która brzmiała zupełnie pomyślnie, uregulowałem rzecz tę w ten sposób, że

K 300— złożyli mi Skałkowski i Zięć w gotówce, na resztę zaś kwoty, po doliczeniu 6¹/₂ odsetek zwłoki w kwocie K 375, wystawili mi weksel na

K 25375, pt. 4./3. 1914. na J. Lewicki, Lwów.

Weksel ten posyłam w załączeniu, powyżej zaś wspomnianą kwotę

K 300—

złożyłem na rachunek naszego domu w P. K. O.

Dalsze wiadomości dojdą Panów z Drohobycza.

Z poważaniem

Karol Łabęcki

1 weksel.

Zamówienia l. 23/25.

Wzór 188. — 2. Karta zamówień:

Nr. 23.

Kowalski i Ska, Lwów.

Zamówienie P. *Henryk Garlicki, Sambor.*

Sposób dostawy *koleją.*

Czas dostawy *do 3 tygodni.*

Wyrównanie: *gotówką z 3% lub 6 mies. akcept.*

Szczególne układy: *5% skonta towarowego przy obrocie rocznym K 5000—.*

Nr. cenn.	Ilość	Wyszczególnienie zamówienia	Cena
	10 ryz	ministeryalny 30 L, 34/42, 17 kg	22-40
	10 „	kancelaryjny 174, 53/84, 40 „	20-40
	10 „	Helios 70 G, 34/42, 12 „	6-25
	10 „	„ 70 D, 34/42, 9 „	4-10
	2 „	bibuły 56 L,	36—
	2 „	„ 310 G L,	85—
20% }			

Miejscem wykonania umowy i skargi w razie sporu jest Lwów. Umowy ustne, zawarte pomiędzy zamawiającym a naszym podróżującym, które nie zostały pomieszczone w niniejszej karcie, nie będą przez nas uznane.

Sambor, dnia 16./1. 1914.

(Podpis zamawiającego)
Henryk Garlicki

Wzór 189. — 3. Potwierdzenie otrzymanego zamówienia:

Lwów, 19. stycznia 1914.

Pan *Henryk Garlicki,*

Sambor.

Przez naszego podróżującego, p. Karola Łabęckiego, otrzymaliśmy zamówienie Pana z 16. b. m. na papier i pozwalamy sobie donieść, że zlecenie to wykonamy z największą starannością w przepisany 3 tygodniowym czasie.

Równocześnie potwierdzamy Panu uczynione Mu przez p. Łabęckiego ustępstwo co do warunków zapłaty, a mianowicie zgadzamy się na 6 miesięczny akcept lub zapłatę w gotówce z 3% skonta.

Zaznaczamy również, że w razie, gdy nasz obrót roczny przekroczy kwotę K 5000—, przyznamy Panu 5% skonto towarowe.

Zapewniając o największej staranności, jakiej dołożymy, wykonując zlecenie Pana, pozostajemy

z poważaniem

Kowalski i Ska

Wzór 190. — 4. Faktura:

Lwów, 4. lutego 1914.

Stempel
10 h

Pan *Henryk Garlicki, Sambor,*

Winien

KOWALSKI I SKA
HURTOWNY SKŁAD PAPIERU
WE LWOWIE, ULICA WAŻOWA 14.

Dziękując za cenne zlecenie, udzielone nam przez p. Karola Łabęckiego, mamy zaszczyt przesłać Panu poniższą fakturę na towary, wysłane koleją, pod adresem Pana i prosimy kwotę jej uznać na naszym rachunku.

Z poważaniem

Kowalski i Ska

Płatna i zaskarżalna we Lwowie.

Ryz	Arkuszy	Gotówką z 3% skonta w 30 dniach lub 6 mies. akceptem	Numer	Format	Waga 1000 kg	Cena za		Pojedynczo		Razem	
						kg	ryzę	K	h	K	h
10		ministeryalny	30 L	34 42	17	Ntto	22-40			224	—
10		kancelaryjny	174	53 84	40	„	20-40			204	—
10		Helios	10 G	34 42	12	„	6-25			62	50
10		„	70 D	34 42	9	„	4-70			47	—
2		bibuły	56 L			20%	36—	72	—		
2		„	310GL			„	85—	170	—		
										242	—
		20% od K 242						48	40	193	60
										731	10

Wzór 191. — Odmienny list podróującego:

Drohobycz, 17. stycznia 1914.

Panowie Kowalski i Ska,

Lwów.

Kolekcję wzorów dla robót intarsyjnych otrzymałem w południe i spodziewam się, że uda mi się je wprowadzić.

W załączeniu posyłam zamówienia l. 26/30.

R. Dornhelm żądał ode mnie przyznania mu 6-miesięcznego kredytu książkowego. Zasięgnąwszy jednak o nim informacji, uważałem za odpowiednie zastąpić się brakiem odpowiednich pełnomocnictw i sprzedałem mu towar za zaliczką. O ile mi się jednak zdaje, możliwe byłoby w przyszłości przyznać mu kredyt wekslowy; stan majątkowy bowiem Dornhelma jest dobry, tylko, jak twierdzili moi informatorzy, należy on do ciężkich płatników.

Z. Markowski twierdzi, że nie wykonano ostatniego zamówienia w żądanym terminie, co naraziło go na straty. Wytłumaczyłem mu, że może to zdarzyć się wskutek wyczerpania zapasów i przyrzekłem, że obecnie jego zlecenia będą wykonywane jak najpункtualniej.

Alfred Sosnowski wraca do Drohobycza dopiero pojutrze rano; ponieważ spodziewam się otrzymać od niego większe zlecenie, przedłużam mój pobyt tutaj aż do 19. b. m.

Przy tej sposobności proszę o wystanie arkuszy informacyjnych na Stryj, Dolinę i Stanisławów do Hotelu Imperial, Borysław, gdzie przybędę dnia 20. b. m.

Z wysokim poważaniem

Karol Łabęcki

Zamówienia l. 26/30.

Wzór 192. — Inne sprawozdanie podróującego:

Drohobycz, 18. stycznia 1914.

Panowie Kowalski i Ska,

Lwów.

W załączeniu posyłam zamówienia l. 31. i 32.

U Józefa Malinowskiego zainkasowałem dzisiaj:

K 232-40 za fakturę, zapadłą dnia 6. b. m. i

„ 148-50 „ „ „ „ 12. „ „

K 380-90, i wpłaciłem tę kwotę na rachunek Panów w Pocztowej Kasie oszczędności.

Z wysokim poważaniem

Karol Łabęcki

Zamówienia l. 31. i 32.

Wzór 193. — Sprawozdanie podróującego:

Drohobycz, 19. stycznia 1914.

Panowie Kowalski i Ska,

Lwów.

Jak już pisałem Panom, zatrzymałem się tutaj aż do dnia dzisiejszego z powodu chwilowej nieobecności Alfreda Sosnowskiego. To przedłużenie w każdym razie opłaciło się, albowiem Sosnowski udzielił mi zamówienia, które wyniesie więcej aniżeli K 1000—.

Przyrzekłem jednak, że za wydrukowanie firmy na kasetach z papierem listowym, kartami wizytowymi i t. p. nie będziemy nic liczyli. Sądzę, że tak niewielkie ustępstwo zostanie przez Panów przyjęte bez zarzutu.

W Borysławiu będę jutro i tam oczekuję wiadomości od Panów.

Z poważaniem

Karol Łabęcki

Zamówienie l. 33.

Wzór 194. — Dalszy ciąg sprawozdania podróującego:

Borysław, 20. stycznia 1914.

Panowie Kowalski i Ska,

Lwów.

List Panów z dnia wczorajszego i zawarte w nim 3 arkusze informacyjne otrzymałem dzisiaj. K. & R. Müllerów w Stryju odwiedzę i liczę na to, że ze względu na kilkuletnią znajomość zdołam ich dla nas pozyskać.

Załączam zamówienia l. 34/36.

Blum i Elster. Udało mi się firmę tę nakłonić do zamówienia u nas, prócz wyrobów galanteryjnych, także i większej ilości papieru do pisania.

Zamówione papiery:

konceptowy form. 34/42 nr. UC/10, UC/12

dokumentowy „ 34/42 „ 3009, 3110

kancelaryjny „ 34/42 „ 5012, 5319

ministerjalny „ 34/42 „ 30 L

mają być dostarczone do 15. lutego, natomiast wszystkie inne formaty, jak format B, C, D i Median, zamówili Blum i Elster per 15. marca.

Wyroby galanteryjne, jako też papiery do maszyny, czerpane i ry-sunkowe mają być dostarczone natychmiast.

Równocześnie zainkasowałem u nich

K 247-50

za fakturę, zapadłą 17. b. m. i zatrzymałem tę kwotę jako zaliczkę na koszt podróży.

L. Kreiter zrobił zamówienie na około K 800— dopiero wówczas, gdy przyrzekłem mu prolongatę jego długu w kwocie K 425—, zapadłego dnia 10. b. m., aż do końca lutego.

Arkusze informacyjne dla Sambora i Drohobycza zwracam.

Z poważaniem

Karol Łabęcki

Zamówienia l. 34/36.

2 arkusze informacyjne.

Lwów, 19. stycznia 1914.

Pan Karol Łabęcki,

Borysław.

Hotel Imperial.

Listy Pana z dnia 16., 17. i 18. b. m., tudzież zamówienia l. 23/32. otrzymaliśmy.

Nawiązanie stosunków z Garlickim, Sambor, cieszy nas wielce, tem bardziej, że zdołał Pan ugodzić się o warunki, korzystniejsze od przyzwolonych.

Potwierdzamy odbiór otrzymanego od Skatkovskiego i Zięcia, Sambor, weksla per

K 25375, pt. 4./3. 1914., na J. Lewicki, Lwów, a nadto

K 300—,

uiszczonych przez powyższą firmę i złożonych przez Pana na nasz rachunek w P. K. O., któreto kwoty odpowiednio zaksięzkowaliśmy.

Przezorność, zastosowana do Dornhelma, Drohobycz, jest dla nas najlepszym dowodem, że Pan stara się rzeczywiście nie tylko o pozyskanie zamówień, lecz dba także o jakość naszych odbiorców i możemy zapewnić Pana, że tę staranność i przychylność potrafimy należycie ocenić. Stosując się do rady Pana, udzielimy Dornhelmowi, po zasięgnięciu uzupełniających informacji, 6 mies. kredytu wekslowego.

Z. Markowski, Sambor. Skarg tej firmy nie należy brać sobie zbyt do serca. Pozostajemy z nią w stosunkach od 9 lat, a przez cały ten czas nie było prawie wypadku, aby Markowski nie miał czegoś do wytknięcia.

Przedłużenie pobytu Pana w Drohobyczu o 1 dzień, ze względu na Sosnowskiego, akceptujemy, albowiem firma ta daje zwykle większe zamówienia.

Zainkasowaną u Józefa Malinowskiego kwotę

K 380-90

na pokrycie naszych faktur, zapadłych dnia 6. i 12. b. m., uznamy na koncie wyżej wspomnianego po nadejściu odnośnego wyciągu rachunkowego P. K. O.

Arkusze informacyjne dla Stryja, Doliny i Stanisławowa załączamy. Przy tej sposobności prosimy starać się usilnie o otrzymanie zlecenia od K. i R. Müllerów, Stryj; ażeby uzyskać od nich zamówienia, może Pan przyznać im III. klasę cen i otwarty 6-miesięczny kredyt.

Z poważaniem

Kowalski i Isha

g) **Odwołanie oferty.**

Kodeks handlowy pozwala oferentowi na cofnięcie postawionej przezeń propozycji. Ażeby jednak cofnięcie to było ważne, musi ono dojść do kontrahenta wcześniej, aniżeli sama oferta, lub przynajmniej w tym samym czasie i dlatego odwołanie oferty powinno być uskutecznione telegraficznie. Ponieważ takie odwołanie jest dla drugiej strony nieprzyjemne i mogłoby doprowadzić nawet do zerwania stosunków, przeto powinno się w liście, w którym potwierdzamy odwołanie, podać jakiś powód, dostatecznie usprawiedliwiający oferenta.

D. Axelbrad i Syn, Lwów, którzy 29. sierpnia oferowali mąkę I. Gal. Akc. Fabryce chleba w Przemyślu, odwołują tę ofertę, podając jako powód niemożność dostarczenia jej natychmiast, i równocześnie stawiają nową ofertę z terminem dostawy do końca września.

Wzór 196.

Lwów, 30. sierpnia 1914.

P. T.

I. Gal. Akc. Fabryka chleba,

Przemyśl.

Wczoraj wieczorem oferowaliśmy Panom mąkę pszenną i żytnią z natychmiastową dostawą. Ponieważ jednak w tej chwili wojskowość zakupiła u nas cały zapas mąki, jaki znajdował się na składzie, widzieliśmy się zmuszeni zatelegrafować do Panów:

„Odwołujemy naszą wczorajszą ofertę na mąkę“.

Spodziewamy się, że Panowie uwzględnią ten wypadek i uznają nas za wytlumaczonych.

Pragnąc zaś dać Panom kompensatę za odwołanie naszej oferty, oświadczamy gotowość podtrzymania jej po tych samych cenach i z takimi samymi warunkami zapłaty, z tą jedynie zmianą, że mąkę dostawilibyśmy Panom dopiero z końcem września b. r.

Wobec tego, że ceny produktów zbożowych wykazują stałą tendencję wzrostową, oferta nasza, połączona z pewną ofiarą, dać im powinna dowód, jak bardzo zależy nam na utrzymaniu z Panami dobrych stosunków.

Wyrażając nadzieję, że Panowie zechcą z naszej propozycji skorzystać, kreślimy się

z poważaniem

D. Axelbrad i Syn

Gal. Akc. Fabryka obuwia we Lwowie odwołuje 3. kwietnia swoją ofertę dla Spółki spożywczej Związku ekonomicznego w Krakowie, z powodu podniesienia cen surowca.

Lwów, 3. kwietnia 1914.

P. T.

Spółka spżywca Związku ekonomicznego
urzędników i nauczycieli,

Kraków.

Odpowiadając na zapytanie Panów z dnia 31. u. m., wystaliśmy
dzisiaj ofertę na

1 gros bucików ze skóry boxcalf i

1 " " " " chevreau

w sortowanych wielkościach.

Po wystaniu oferty otrzymaliśmy zawiadomienie o podwyższeniu
cen skór o 20%, obowiązującym już od dnia dzisiejszego, wobec czego
nie moglibyśmy podjąć się dostawy tych bucików po oferowanych cenach
bez znacznej straty.

Dlatego telegrafowaliśmy do Panów:

„Wskutek wyższości cen skóry unieważniamy dzisiejszą ofertę“,
co niniejszem potwierdzamy.

Po przeprowadzeniu dokładnych obliczeń jesteśmy gotowi podjąć
się tej dostawy na warunkach podanych Panom w dzisiejszym liście, lecz
z 10% dodatkiem
do cen ofertowych.

Spodziewamy się, że Panowie uwzględnią okoliczności, które nas
zmusiły do zmiany oferty, i liczymy na to, iż zamówienie otrzymamy.

Z poważaniem

GALICYJSKA AKCYJNA FABRYKA OBUWIA

Floriński Eder

h) Odwołanie zamówienia.

Tak, jak oferent może odwołać swą propozycję, tak samo
i zamawiający może unieważnić dane zlecenie. I w tym wypadku
odwołanie powinno być skuteczne w takim czasie, aby
sprzedający otrzymał je wcześniej, aniżeli zamówienie, lub co
najpóźniej wraz z zamówieniem.

Jakkolwiek nie jest to konieczne, obowiązek jednakowoż
grzeczności nakazuje podać w takich listach powód, dlaczego
unieważnia się zamówienie.

R. Stromenger i Ska, Lwów, unieważniają 19. września za-
mówienie na koce, skutecznie w Akc. Tow. wyrobów tkackich i sukienniczych w Łańcucie, a to z powodu podwyżki cen.
Ponieważ Towarzystwo oświadcza na to, iż gotowe jest wyjątkowo wykonać to zlecenie po dotychczasowych cenach, Stromenger i Ska polecają zamówienie wykonać.

Lwów, 19. września 1914.

P. T.

Akc. Tow. wyrobów tkackich i sukienniczych,
Łańcut.

Dzisiaj zamówiliśmy u Panów znaczniejszą partję koców na konie,
nie zauważywszy zawiadomienia Panów o podwyższeniu cen tych koców o 10%.
Ponieważ naszym odbiorcom nie możemy podwyższyć cen w tej samej mierze,
a skutkiem tego zysk nasz byłby iluzoryczny, depeszowaliśmy Im przed chwilą:

„Unieważniamy dzisiejsze zamówienie na koce“
i prosimy Panów o skreślenie tego zamówienia.

Z poważaniem

R. Stromenger i Ska

Łańcut, 20. września 1914.

Panowie R. Stromenger i Ska,

Lwów.

Posiadamy list Panów z 19. b. m. z zamówieniem koców, jako też telegram i list z tej samej daty, unieważniający poprzednie zlecenie.

Jak to już pisaliśmy w naszym okólniku, do podniesienia cen zmusiła nas bardzo znaczna wyżka cen surowca, jako też wzrost płac robotniczych. Chcąc jednak udowodnić Panom, ile zależy nam na Ich zadowoleniu, zrzekamy się części naszego zysku i oświadczamy gotowość dostarczenia zamówionych koców wyjątkowo po dotychczasowej cenie.

Jesteśmy przekonani, że postępowaniem takim zjednamy sobie większą jeszcze przychylność Panów i spodziewamy się, że wynagrodzą nam Panowie nasze ustępstwo przez liczniejsze, niż dotąd, zlecenia.

Oczekując łaskawej odpowiedzi, kreślimy się

z poważaniem

TOW. AKC. WYROBÓW TKACKICH I SUKIENNICZYCH
W ŁAŃCUCIE

Rosen Droupowski

Lwów, 21. września 1914.

P. T.

Akc. Tow. wyrobów tkackich i sukienniczych,
Łańcut.

Załatwiając treść listu z 20. b. m., dziękujemy Panom za ustępstwo i prosimy o wykonanie zlecenia z 19. b. m.

Spodziewamy się, że już wkrótce będziemy mogli udzielić Im nowych zamówień i pozostajemy

z poważaniem

R. Stromenger i Ska

Dom rolniczy „Pług“ w Złoczowie unieważnia 19. sierpnia zamówienie na Tomasyne, dane Lwowskiej Akc. Fabryce sztucznych nawozów we Lwowie.

Wzór 201. — 1.

Złoczów, 19. sierpnia 1914.

P. T.

Lwowska Akc. Fabryka sztucznych nawozów,
przedtem K. Wang i Ska,

Lwów.

Nasze dzisiejsze zamówienie na
2 wagony Tomasyng
zechcą Panowie skreślić, otrzymaliśmy bowiem z innej strony ofertę
znacznie korzystniejszą.

Prosimy o potwierdzenie odbioru tego listu i pozostajemy
z poważaniem

DOM ROLNICZY „PŁUG“

ppa Sikorski

Wzór 202. — 2.

Lwów, 20. sierpnia 1914.

P. T.

Dom rolniczy „Pług“,

Złoczów.

Dziś otrzymaliśmy obydwie listy Panów z 19. b. m. i z niemałym
dziwieniem przeczytaliśmy, że w drugim odwołujecie Panowie zlecenie
na Tomasyne, zamówioną w pierwszym liście.

Nie mając zamiaru wpływać w czemkolwiek na postanowienie
Panów, nie możemy jednak powstrzymać się od uwagi, że wchodzi tu
w grę zapewne jakieś nieporozumienie.

Tomasyna jest naszą specjalnością, odznacza się bardzo wysoką
procentową zawartością fosforu i jest w kołach zawodowych rolników
stawiana wyżej, aniżeli wszelkie inne superfosfaty.

Przypuścić więc możemy jedynie to, że któraś z firm obcych, kon-
kurencyjnych, wprowadziła Panów w błąd, ofiarowując po niższej cenie
towar znacznie lepszy.

Bylibyśmy bardzo zobowiązani, gdyby Panowie zechcieli nadesłać
nam próbkę owego równie dobrego, a znacznie tańszego artykułu na-
wozowego, celem chemicznego rozbioru.

Spodziewając się, że Panowie tej prośby za złe nam nie wezmą,
kreślimy się

z poważaniem

Lwowska Akc. Fabryka sztucznych nawozów
przedtem K. Wang i Ska

Solecki

Mars

i) Nieprzyjęcie zamówienia.

Niekiedy zdarza się, że fabrykant lub hurtownik nie przyj-
muje otrzymanego zlecenia. Dzieje się to wówczas, gdy infor-
macye o zamawiającym wypadły niekorzystnie, lub też gdy z ja-
kichkolwiek innych powodów sprzedający nie chce nawiązać
stosunków z zamawiającym i przyjmując odeń zamówienia. Nie-
przyjęcie zamówienia jest możliwe także i w takim wypadku,
gdy sprzedający, postawiwszy ofertę, nie otrzymał w należyтым
czasie odpowiedzi i przedstawił wśród tego ofertę na ten towar
komu innemu.

Również możliwe jest nieprzyjęcie zlecenia wówczas, gdy
fabrykant takiego towaru już nie wyrabia, względnie kupiec
hurtowny już go nie trzyma na składzie.

Zależnie od powodów, które skłaniają do nieprzyjęcia za-
mówienia, będzie rozmaita również treść tych listów. Jużto
będą one zupełnie krótko zawiadamiały o niewykonaniu zamó-
wienia, jużto bardzo grzecznie usprawiedliwiały niemożność
odpowiedzenia życzeniu.

Maryan Wiśniewski we Lwowie zamówił 23. lipca we fa-
bryce sukna Zajączka i Lankosza w Kętach partycję sukna. Po-
nieważ zasiągnięte informacye wypadły niekorzystnie, Zajączek
i Lankosz odpowiadają, że mogą zlecenie to wykonać jedynie
za pobraniem i częściowem poprzedniem nadesłaniem gotówki.

Wzór 203.

Kęty, 29. lipca 1914.

Pan Marian Wiśniewski,

Lwów.

W posiadaniu cennego zamówienia Pańskiego z 23. b. m. mamy
zaszczyt donieść, że z firmami, z którymi nie byliśmy jeszcze w stosun-
kach handlowych, wchodzimy w stosunki wyłącznie na następujących
warunkach:

$\frac{1}{4}$ część sumy fakturowej otrzymać musimy przy zamówieniu,
resztę za pobraniem kolejowem.

Prosimy zatem uprzejmie nadesłać nam obecnie K 300.—, jako
przybliżoną $\frac{1}{4}$ część faktury.

W przyszłości, gdy stosunki nasze ustalą się, udzielimy Panu bar-
dzo chętnie stosownego kredytu.

Z poważaniem

Zajączek i Lankosz

Fabryka porcelany K. Lewickiego i Ski w Pacykowie obok Stanisławowa zawiadamia 24. maja Fischera i Góreckiego, Kraków, że zlecenia wykonać nie może, ponieważ artykułu tego już nie wyrabia.

Wzór 204.

Pacyków obok Stanisławowa, 24. maja 1914.

Panowie Fischer i Górecki,

Kraków.

Dziękujemy Panom za zamówienie z 22. b. m. Jesteśmy jednak zmuszeni Ich zawiadomić, że grupy fajansowej K. Drexlerówny „Spotkanie“ już nie wyrabiamy, zamówionych zatem 3 sztuk dostarczyć nie możemy.

W załączeniu posyłamy natomiast fotograficzne podobizny najnowszych naszych fajansów, modelowanych według rzeźb prof. Laszczki, Góralczyka i innych. Spodziewamy się, że znajdą Panowie wśród nich rzeczy Im odpowiadające.

Oczekując łaskawych zamówień, kreślimy się

z poważaniem

FABRYKA PORCELANY K. LEWICKIEGO I SKI

Lewicki

W. Hawełka i Syn, Kraków, zawiadamiają 12. stycznia Fryderyka Schubutha i Skę we Lwowie, że z powodu spóźnionej odpowiedzi na ich ofertę sprzedali towar komu innemu.

Wzór 205.

Kraków, 12. stycznia 1914.

Panowie Fryderyk Schubuth i Ska,

Lwów.

Dziś dopiero otrzymaliśmy odpowiedź Panów na naszą ofertę z 5. b. m., w której proponowaliśmy zakupienie od nas

2 skrzyń herbaty Kaysow,

1 skrzyni „ Pecco i

1 „ „ cesarskiej z kwiatem.

Ponieważ w ofercie podaliśmy wyraźnie, że zobowiązanie nasze trwa jedynie do 8. b. m., przeto, nie otrzymawszy w należyłym czasie odpowiedzi, sądziliśmy, że Panowie nie mają zamiaru z niej skorzystać i zaoferowaliśmy towar gdzie indziej.

W ciągu 14 dni otrzymamy nowy transport i wówczas nieomieszkamy ponowić naszej oferty.

Z poważaniem

W. Hawełka i Syn

2. Przedsiębiorstwo komisowe.

Komisantem nazywamy kupca, który zawiera czynności handlowe w imieniu własnym, lecz na rachunek osoby, od której otrzymał zlecenie (komitent).

Komisanci trudnią się tak zakupem jak i sprzedażą towarów, a w obu wypadkach czynność ich przynieść może wiele pożytku. Muszą oni być doskonałymi znawcami miejscowych stosunków i mieć pierwszorzędne informacye o miejscach zbytu i nabycia. Mieszkając nadto stale w danej miejscowości, mogą wykorzystać choćby chwilową konjunkturę targową, co dla kupca, mieszkającego gdzie indziej i niezaznajomionego ze stosunkami, byłoby znacznie trudniejsze.

Obowiązkiem komisanta jest zastosować się ściśle do wskazówek, udzielonych mu przez komitenta; odnosi się to głównie do *limitu*, t. j. do oznaczonej przez komitenta ceny, najniższej, za jaką może być towar sprzedany, lub najwyższej, za jaką wolno towar kupić. Jeżeli jednak komisant zdołał kupić taniej, lub sprzedać drożej, ma on obowiązek zaliczyć tę istotnie osiągniętą cenę. Ponadto powinien on dbać o towar ze starannością porządnego kupca, a więc bronić praw komitenta wobec przewoźnika, dbać o należyte przechowanie i t. p.

Natomiast ma on prawo żądać od komitenta prowizyi komisowej i zwrotu wszelkich rzeczywistych wydatków, z jakimi było połączone odebranie, zakupno, przechowanie, sprzedaż i wysyłka towaru. Komisant, gdy sprzedał towar na kredyt, ręczy komitentowi za zapłatę; odpowiedzialność tę nazywamy *delcredere*. Za objęcie poręki wolno mu policzyć osobne wynagrodzenie (pojęzne).

a) Zakupno komisowe.

Zachęta do nawiązania stosunku może wyjść od komitenta, który zażąda od komisanta, aby podał mu wysokość prowizyi, a także sposób pokrycia zobowiązania, wynikającego ze zlecenia zakupna. Niekiedy komitent żąda, aby komisant przysłał mu rachunek zmyślony (*Conto finto*), z niego bowiem będzie mógł dowiedzieć się nie tylko o wysokości prowizyi komisowej, lecz także, za jaką prawdopodobną cenę towar będzie zakupiony i ile będą wynosiły wydatki.

Częściej jednak będzie komisant wezwany, by podał warunki i ofiarował swoje usługi. W warunkach tych poda komisant wysokość prowizyi, zastrzeże sobie zwrot wydatków i wymieni wysokość i rodzaj kredytu, jaki może ofiarować.

Jeśli podane warunki będą komitentowi odpowiadały, wówczas poleci on zakupno towaru. Zlecenie takie różni się od zwykłego zamówienia tem tylko, że będzie tam wyraźnie podane, że towary mają być zakupione na rachunek komitenta.

O zakupnie powiadamia komisant komitenta, posyłając mu równocześnie rachunek zakupna, w którym, oprócz sumy, za jaką towar zakupiono, będą wstawione wszystkie wydatki komisanta, jako też komisowe (obliczone od sumy zakupna, powiększonej o wydatki).

Fratelli Bossi w Tryeście stawiają M. Lasockiemu i Sce, Lwów, 24. maja ofertę na komisowe zakupno herbaty i kawy. Po ułożeniu warunków Lasocki i Ska udzielają komisantowi zlecenia na zakupienie w Tryeście herbaty.

8. czerwca Fratelli Bossi wysyłają herbatę i przedkładają rachunek zakupna.

Wzór. 206. — 1. Oferta komisanta:

Tryest, 24. maja 1914.

Panowie M. Lasocki i Ska,

Lwów.

Od p. A. Zawiejskiego dowiedzieliśmy się, że Panowie powierzylibyście chętnie zakupno kawy i herbaty na tutejszym rynku jakimś domowi komisowemu na stałe.

Wiadomość ta skłania nas do zaofiarowania Panom naszych usług w tym kierunku.

Firma nasza istnieje w Tryeście od roku 1895. Prowadząc nasze przedsiębiorstwo należycie, zdołaliśmy sobie wyrobić bardzo rozległe stosunki, tak, że dziś stykamy się bezpośrednio z największymi eksporterami w Rio Janeiro, w Shanghaiu, w Hankowie i t. p. Pozostając zaś z temi firmami przez dłuższy czas w stosunkach, uzyskaliśmy u nich nie tylko dobre ceny, lecz także dogodne warunki zapłaty, co przynosi korzyść komitentom, korzystającym z naszych usług.

A że sami zadowolaliśmy się niewielką prowizją, przeto nasi mocodawcy kupują za naszym pośrednictwem znacznie taniej, aniżeli gdzie indziej.

Jeśli Panowie zechcieliby z naszych usług skorzystać, jesteśmy gotowi służyć Im naszą pomocą, za co wstawimy w rachunek zakupna:

1. istotnie poniesione wydatki,

2. 2 1/2% prowizji komisowej.

Rachunki zakupna pokrywalibyśmy 4 miesięcznymi weksłami, ciągniętymi na Panów.

Spodziewamy się, że nasza korzystna propozycja zostanie przez Panów chętnie przyjęta. Dotychczas więc ostatnie sprawozdanie z tutejszego targu, oczekujemy przychylnej odpowiedzi.

Z poważaniem

Fratelli Bossi

1 sprawozdanie targowe.

Wzór 207. — 2.

Lwów, 28. maja 1914.

Panowie Fratelli Bossi,

Tryest.

Dziękujemy Panom za Ich ofertę z 24. b. m. i donosimy, że byliśmy skłonni powierzyć Im zakupno kawy i herbaty na nasz rachunek na tamtejszym rynku, warunki jednak nam proponowane są zanadto wygórowane.

Jeśli Panowie zadowolicie się

2% prowizją komisową

i zwrotem rzeczywistych wydatków,

udzielimy Im naszych zleceń już w najbliższych czasach.

Oczekując odpowiedzi, kreślimy się

z poważaniem

M. Lasocki i Ska

Wzór 208. — 3.

Tryest, 31. maja 1914.

Panowie M. Lasocki i Ska,

Lwów.

List Panów z 28. b. m. otrzymaliśmy i pośpieszamy donieść, że jakkolwiek proponowana Panom w naszej ofercie prowizja, w wysokości 2 1/2%, jest istotnie bardzo niska, to jednak, pragnąc nawiązać z Nimi stosunki, obniżamy ją wyjątkowo na 2%.

Przy tej sposobności posyłamy Panom równocześnie, jako wzory bez wartości, próbki herbaty angielskiej, którą moglibyśmy obecnie zakupić dla Panów po nader korzystnej cenie, a to:

herbatę Sun \overline{ER} 45 po 1 s. 3 d.

„ „ \overline{RL} 50 „ 1 s. 2 d.

Ceny te rozumieją się za 1 \overline{u} ang., fob. Tryest.

Oczekujemy decyzji Panów, możliwie telegraficznej i kreślimy się

z poważaniem

Fratelli Bossi

Wzór 209. — 4.

Lwów, 2. czerwca 1914.

Panowie Fratelli Bossi,

Tryest.

Otrzymałmy list Panów z 31. u. m. i próby herbaty i telegrafowaliśmy dzisiaj:

„Zakupić 50 skrzyń po 1/3 i 30 skrzyń po 1/2“

i uzupełniając tę depezę, prosimy zakupić na nasz rachunek i wystać:

50 skrzyń około 3000 \overline{u} herbaty Sun \overline{ER} 45 po 1 s. 3 d.

30 „ „ 1800 „ „ „ \overline{RL} 50 „ 1 s. 2 d.

Prosimy o staranne i rychłe wykonanie naszego zlecenia i kreślimy się

z poważaniem

M. Lasocki i Ska

Tryest, 8. czerwca 1914.

Panowie M. Lasocki i Ska,

Lwów.

Dziękując Panom za zlecenie, udzielone nam dnia 2. b. m., donosimy, że dziś wystaliśmy pod Ich adresem zakupioną herbatę i według dołączonego rachunku zakupna obciążamy za to Ich konto kwotą

K 12542—, wal. 4 mies.

Stosownie do umowy pozwoliliśmy sobie na pokrycie tej kwoty trasować na Panów:

K 4142—, pł. za 4 mies., zl. Banca commerciale,

K 8400— „ „ 4 „ „ Wied. Bank związkowy,

i prosimy weksle te wykupić w należyłym czasie, zadłużając walutą ich nasz rachunek.

Jesteśmy przekonani, że Panowie będziecie zupełnie zadowoleni z dokonanego przez nas zakupna i nie omieszkacie już w niedługim czasie zaszczycić nas nowymi zleceniami.

Z poważaniem

Fratelli Bossi

1 rk. zakupna.

Wzór 211. — 6.

DOM KOMISOWY
FRATELLI BOSSI
W TRYEŚCIE.

Tryest, 8. czerwca 1914.

RACHUNEK ZAKUPNA

dla Panów M. Lasockiego i Ski, Lwów.

Stempel
10 h

Wskutek zlecenia z 2. b. m. zakupiliśmy na rachunek Panów i wystaliśmy pod adresem Panów i na Ich rachunek.

Płatny
w Tryeście

Znak i nr.	Ilość	R o d z a j	Waga ntto	Cena	Kwota
F. B.			<i>ñ ang.</i>	<i>fob. Tryest</i>	
Nr. 1498/1547	50	herbaty Sun ER 45	3145	1 s. 3 d.	£ 196 „ 11 „ 3
„ 1548/1577	30	„ „ RL 50	1873	1 s. 2 d.	„ 109 „ 5 „ 2
					£ 305 „ 16 „ 5
					K 7345-80
					à 240-20
		<u>Wydatki</u>			
		cło			„ 4882-50
		dowóz i załadowanie			„ 25—
		naprawa opakowania			„ 30—
		drobne wydatki			„ 12-78
					K 12296-08
		2 ⁰ / ₀ prowizji komisowej			„ 245-92
			Wal. 4 mies.		K 12542—

b) Sprzedaż komisowa.

I tutaj zachęta do nawiązania stosunku może wyjść od komitenta lub komisanta.

W warunkach umowy zostaje ustalona wysokość prowizji komisowej, prowizya za delkredere i zapewniony zwrot wydatków. Komisant, który ma otrzymać towar do komisowej sprzedaży, pozwala częstokroć, aby komitent trasował na niego część kwoty, jaką prawdopodobnie zdoła się osiągnąć, już w chwili, kiedy zostanie mu przysłany towar do sprzedaży. Kwotę ową wyznacza się procentowo przy zawarciu umowy komisowej.

Po obustronnem ustaleniu warunków komitent wysyła komisantowi towar i t. zw. fakturę konsygnacyjną, w której podaje limit sprzedaży, czas i warunki zapłaty i t. d. Często jednak zostawia się komisantowi odnośnie do ceny wolną rękę.

O przebiegu sprzedaży zostaje komitent poinformowany listownie, zazwyczaj w pewnych odstępach czasu, gdy zaś towar zostanie już w całości sprzedany, wówczas zestawia komisant rachunek sprzedaży.

W rachunku sprzedaży zostają poszczególne pozycje sprzedaży wstawione z odpowiednim terminem płatności. Z sumy całego rachunku potrąca komisant swoje wydatki i prowizję, a pozostałą kwotę (czystą wartość) zapisuje na dobro rachunku komitenta ze średnim terminem płatności. Rachunek bieżący komitenta bywa najczęściej oprocentowany.

Wezwani przez Braci Czczowicków, Andrychów, przedkładają Br. Gustowicz i Ska, Lwów, dnia 8. lutego swoje warunki jako komisanci sprzedaży.

Dnia 18. lutego wysyłają Bracia Czczowickowie towary.

23. marca Br. Gustowicz i Ska przedkładają rachunek sprzedaży.

Wzór 212. — 1. Komitent żąda oferty:

Andrychów, 6. lutego 1914.

Panowie Br. Gustowicz i Ska,

Lwów.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zamierzamy wysłać Panom do komisowej sprzedaży znaczniejszą partję letnich towarów bawetnianych i dlatego prosimy o podanie nam Swoich warunków.

Otrzymaliśmy wprawdzie bardzo korzystną ofertę z innej strony, ponieważ jednak stoimy z Panami w stosunkach od kilku lat, oddalibyśmy Im tę sprzedaż i w roku bieżącym, o ile warunki Panów będą niewygodniejsze. Zwracamy uwagę, że w szczególności idzie nam o to, aby Panowie zgodzili się na trasowanie przez nas na Nich, nie 50%, jak dotychczas, lecz 75—80% wartości konsygnowanych towarów.

Oczekujemy odpowiedzi i kreślimy się

z poważaniem

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
BRACI CZECZOWICZKOW

K. Czechowiczka

Wzór 213. — 2. Oferta komisanta :

Lwów 8. lutego 1914.

P. T.

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
Braci Czechowiczków,

Andrychów.

Z prawdziwą przyjemnością przeczytaliśmy w liście Panów z 6. b. m., że zamierzacie Panowie i w tym roku zlecić nam komisową sprzedaż swoich wyrobów. Ponieważ byliśmy już kilkakrotnie zaszczytleni zaufaniem Panów i wywiązaliśmy się zawsze dobrze z poruczonego nam zlecenia, przeto byłoby zbyteczne zapewniać, że dołożymy wszelkich starań, aby nie zawieść położonego w nas zaufania.

W ostatnich tygodniach zdołaliśmy nawiązać stosunki z kilkoma wielkimi składami towarów bławatnych we Lwowie i w większych miastach prowincjonalnych, które dotychczas zapotrzebowanie swoje pokrywały gdzie indziej, a wskutek tego możemy zaproponować Panom oddanie nam w komis większej ilości towarów, aniżeli dotychczas.

Sprzedaży tej podejmujemy się na zwyczajnych warunkach, a więc wstawimy w rachunek :

3% prowizji komisowej,

1% za delkredere,

istotnie poniesione wydatki.

Jakkolwiek komitentom naszym pozwalamy trasować zazwyczaj tylko 50% wartości faktury konsygnacyjnej, to jednak w tym wypadku, chcąc Panom dać dowód, jak bardzo cenimy sobie stosunki z Ich domem, zgadzamy się na to, ażeby Panowie trasowali na nas weksle 6 miesięczne aż do 80% wartości wystanych do nas towarów.

Ponieważ tegoroczny sezon wiosenny zapowiada się dość wczesnie, należałoby towary te wystać nam jak najrychlej.

Z poważaniem

Br. Gustowicz i Ska

Wzór 214. — 3. Wysyłka towarów do sprzedaży :

Andrychów, 18. lutego 1914.

Panowie Br. Gustowicz i Ska,

Lwów.

W posiadaniu listu Panów z 8. b. m. donosimy, że podane nam warunki, pod którymi zajmą się Panowie komisową sprzedażą naszych wyrobów, a to

3% prowizji komisowej,

1% za delkredere,

zwrot rzeczywistych wydatków,

zupelnie nam odpowiadają. Podwyższenie zaliczki na konsygnowany Panom towar z 50% na 80% przyjmujemy z podziękowaniem do wiadomości.

Dziś wystaliśmy pod adresem Panów

3 skrzynie B. C. 146/8 Btlo 229, 225, 231 kg,

które zawierają 120 sztuk różnorodnych materii bawełnianych, oddanych Panom do komisowej sprzedaży.

Spodziewamy się, że w niedługim czasie nadesłają nam Panowie pożyteczne wiadomości i pozostajemy

z poważaniem

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
BRACI CZECZOWICZKOW

K. Czechowiczka

1 faktura konsygnacyjna.

Wzór 215. — 4.

I. GALICYJSKA TKALNIA MECHANICZNA WYROBÓW BAWELNIANYCH BRACI CZECZOWICZKOW.

Andrychów, 18. lutego 1914.

Faktura konsygnacyjna

dla Panów Br. Gustowicza i Ski, Lwów,

na poniżej wyszczególnione towary, wysłane pociągiem towarowym, pod Ich adresem do komisowej sprzedaży na nasz rachunek.

Artykuł	Sztuk	Metr.	Rodzaj	Wzór	Cena limit	Kwota
48	10	426	etamina	B 2, 3, 4	3-50	1491 —
49	10	431	"	C 1, 2, 3	2-75	1185 25
50	10	418	"	D 3, 4, 5	2—	836 —
108	10	296	plótno eponge	A 1—5	3—	888 —
112	10	302	" rypsowe	B 2, 3, 4	2-30	694 60
272	10	234	zefir	I—V	1-80	421 20
273	10	247	"	I—V	1-60	395 20
274	10	232	"	I—V	1-35	313 20
365	10	386	batyst prążkowany	I—V	2-20	849 20
368	10	394	" "	I—V	2-40	945 60
337	10	414	" ażurowany	I—V	3-50	1449 —
339	10	403	" "	I—V	3-80	1531 40
						<u>10999 65</u>

Platna za 6 mies. lub gotówką 3% skonta.

Wzór 216. — 5. Komitent donosi o wystawieniu weksli:

Andrychów, 25. lutego 1914.

Panowie Br. Gustowicz i Ska,

Lwów.

Wysłane 18. b. m. towary zapewne Panowie już odebrali.

Dziś wystawiliśmy na Panów, stosownie do zawartej umowy, następujące weksle:

K 3500—, pł. za 6 mies., zł. Bank dla handlu i przemysłu,
 „ 3500— „ „ 6 „ „ Bank przemysłowy,
 „ 2000— „ „ 6 „ „ Krieger i Ska,
K 9000—

i prosimy wykupić je w należytych czasie na nasz rachunek.

Z poważaniem

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
 BRACI CZECHOWICZKOW

K. Czechowiczka

Wzór 217. — 6. Sprawozdanie komisanta:

Lwów, 28. lutego 1914.

P. T.

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
 Braci Czechowiczków,

Andrychów.

Awizowane nam 25. b. m. trzy traty na kwotę

K 9000—, różne zlecenia,

zapisaliśmy i gdy zostaną nam przedłożone, wykupimy je, obciążając rachunek Panów.

Towary komisowe odebraliśmy przed kilku dniami i z całą przyjemnością stwierdzamy, że podobają się one ogólnie. Zdołaliśmy już nawet sprzedać 12 sztuk etaminy, 10 sztuk zefiru i 18 sztuk batystu. Jeśli sprzedaż pójdzie nadal w tem samym tempie, to już niedługo będziemy mogli wystać Panom rachunek sprzedaży.

Z poważaniem

Br. Gustowicz i Ska

Wzór 218. — 7.

Lwów, 23. marca 1914.

P. T.

I. Gal. Tkalnia mechaniczna wyrobów bawełnianych
 Braci Czechowiczków,

Andrychów.

Dzisiaj możemy pośpieszyć z miłą wiadomością, że całą posyłkę, konsygnowaną nam dnia 18. lutego, zdołaliśmy już sprzedać i w załączeniu posyłamy Panom rachunek sprzedaży, wynoszący

K 10413.80, wal. 16. czerwca,

którąto kwotę zapisujemy na dobro rachunku Panów.

Wobec tego, że towary te sprzedaliśmy w tak krótkim czasie, spodziewamy się, że Panowie nie omieszkają w najkrótszym czasie znów skorzystać z naszych usług.

Kończąc zapewnieniem, że każde zlecenie wykonamy ze zwykłą starannością, kreślimy się

z poważaniem

Br. Gustowicz i Ska

1 rach. sprzedaży.

Wzór 219. — 8.

BR. GUSTOWICZ I SKA
 DOM KOMISOWY
 WE LWOWIE.

Lwów, dnia 23. marca 1914.

RACHUNEK SPRZEDAŻY

Stempel
 10 h

dla P. T. I. Gal. Tkalni mechanicznej Braci Czechowiczków

Andrychów.

za towary sprzedane komisowo.

Szt.	Metr.	Rodzaj i waluta	Art.	Cena	K	h	K	h
<u>Wal. 26. lutego.</u>								
4	165	etamina	48	3.50	577	50		
3	70	zefir	272	1.80	126	—		
					703	50		
					21	10	682	40
<i>3% skonta</i>								
<u>Wal. 27. sierpnia.</u>								
6	242	etamina	49	2.75	665	50		
2	57	plótno eponge	108	3.—	171	—		
8	318	batyst ażurowany	339	3.80	1208	40	2044	90
<u>Wal. 1. marca.</u>								
5	131	zefir	273	1.60	209	60		
5	119	„	274	1.35	160	65		
7	293	batyst ażurowany	337	3.50	1025	50		
					1395	75		
					41	90	1353	85
<i>3% skonta</i>								
<u>Wal. 6. września.</u>								
4	124	plótno rypsowe	112	2.30	285	20		
6	261	etamina	48	3.50	913	50		
2	83	„	50	2.—	166	—	1364	70
<u>Wal. 10. września.</u>								
8	239	plótno eponge	108	3.—	717	—		
3	64	zefir	272	1.80	115	20		
6	236	batyst prążkowany	365	2.20	519	20		
4	162	„	368	2.40	388	80		
4	189	etamina „	49	2.75	519	75	2259	95
<u>Wal. 16. marca.</u>								
4	100	zefir	272	1.80	180	—		
5	113	„	274	1.35	152	55		
8	335	etamina	50	2.—	670	—		
6	178	plótno rypsowe	112	2.30	409	40		
4	150	batyst prążkowany	365	2.20	330	—		
					1741	95		
					52	25	1689	70
<i>3% skonta</i>								
Do przeniesienia								
							9395	50

Szt.	Metr.	Rodzaj i waluta	Art.	Cena	K	h	K	h
<i>Z przeniesienia</i>							9395	50
<i>Wal. 21. marca.</i>								
5	116	zefir	273	1'60	185	60		
6	232	batyst prążkowany	368	2'40	556	80		
3	121	„ ażurowany	337	3'50	423	50		
2	85	„ „	339	3'80	323	—		
					1488	90		
					44	70	1444	20
<i>3 0/0 skonta</i>								
<i>Wydatki</i>							10839	70
					8	—		
					12	—		
					15	—		
					9	—		
					325	20		
					56	70	425	90
							10413	80
					Wal. 16.	czerwca*).		

*) Obliczona według rachunku średniego terminu.

Obliczenie średniego terminu płatności:

K	682'40	pt.	26./2.	dni	—	Nr.	—
„	2044'90	„	27./8.	„	179	„	3661
„	1353'85	„	1./3.	„	3	„	41
„	1364'70	„	6./9.	„	188	„	2566
„	2259'95	„	10./9.	„	192	„	4339
„	1689'70	„	16./3.	„	18	„	304
„	1444'20	„	21./3.	„	23	„	332
K	10839'70						11243 : 104 = 108, a więc
„	425'90						108 dni od 26./2., t. j. 16./6.
K	10413'80.						

- a) Obliczamy ilość dni od najwcześniejszego terminu płatności (26./2.) do dnia płatności każdej następnej pozycji.
- b) Obliczamy liczby procentowe (Nr.) według wzoru $\frac{\text{kapitał} \times \text{dni}}{100}$
- c) Dodane liczby procentowe dzielimy przez kapitał, skrócony przez 100 (w naszym wypadku $\frac{10413}{100} = 104$). Iloraz wskazuje nam, za ile dni, licząc od owego najwcześniejszego dnia płatności, jest cały kapitał od razu płatny.

ROZDZIAŁ V.

Przedsiębiorstwo agencyjne.

Agentem handlowym nazywamy osobę, której fabrykant przedsiębiorstwa powierzył stałe pośredniczenie i zawieranie interesów handlowych lub wogóle obrotów w dobrach ruchomych, a która wykonuje te czynności, jako samoistny przemysł, na rachunek i w imieniu mocodawcy.

Odpowiednio do obszaru, na jaki agent otrzymał zastępstwo, rozróżniamy:

1. agentów miejscowych, którzy zastępują firmę tylko w miejscu swej siedziby;
2. agentów podróżujących (agenci za prowizją), którzy otrzymują zastępstwo na jakiś obszar kraju, n. p. na Austryę, na Galicyę.

Agent handlowy może zatem nawiązać stosunki z kupcami i fabrykantami, przedkładać im wzory towarów, podać ceny i warunki zapłaty, tudzież przyjąć zamówienie; jednak nie może bez osobnego upoważnienia zawrzeć interesu w imieniu i na rachunek swego domu.

Również nie ma on, bez osobnego umocowania, prawa do inkasowania pieniędzy, zmiany warunków zapłaty i udzielania opustów, natomiast ważne jest uczynione wobec agenta oznajmienie odbiorcy, że stawia towar do rozporządzenia lub też inne oświadczenie, zapomocą którego odbiorca broni swych praw.

Za każdy zawarty interes należy się agentowi prowizya w umówionej wysokości; gdyby o nią nie umówiono się, rozstrzygać będzie zwyczaj miejscowy, jaki obowiązuje w siedzibie agenta.

Prawo do prowizji zostaje nabyte z chwilą ukończenia interesu [przy interesach sprzedażnych zatem wówczas, gdy za-

płata wpłynęła do rąk mocodawcy (pryncypała)], lub gdy interes z winy mocodawcy nie przyszedł do skutku. Prowizya ta należy się agentowi także od tych wszystkich interesów, które zostały zawarte w czasie trwania stosunku agencyjnego, pomiedzy klientelą a mocodawcą, nawet bez współdziałania agenta.

Prócz prowizyi, może agent domagać się zwrotu takich wydatków, które albo zostały uskutecznione wskutek polecenia mocodawcy, albo też musiały być uczynione dla załatwienia odnośnego interesu; nie może on natomiast domagać się zwrotu wydatków ogólnych, związanych z prowadzeniem jego przedsiębiorstwa.

Obliczenie przypadającej prowizyi następuje, w braku odmiennej umowy, z końcem czerwca i grudnia, a w razie wcześniejszego rozwiązania stosunku, z tą chwilą; agentowi jednak przysługuje prawo żądania zaliczek na uzyskane już pretensye prowizyjne i wyłożone w gotówce kwoty.

Stosunek wzajemny pomiędzy mocodawcą a agentem zostaje ułożony w umowie, w której są szczegółowo wymienione prawa i obowiązki obu stron.

Agent, odebrawszy zamówienie, wpisuje owo zamówienie, jako też i warunki umowy do książeczki zamówień, zwykle w trzech egzemplarzach. Oryginał, podpisany przez zamawiającego, otrzymuje mocodawca, drugi egzemplarz zamawiający, a trzeci pozostaje u agenta.

Firma, wykonawszy zamówienie, posyła fakturę, zaadresowaną do kupującego, na ręce agenta; on zaś, po zanotowaniu kwoty w księdze prowizyjnej, odsyła fakturę do kupującego.

Wyrównanie faktur następuje albo bezpośrednio, albo też nadaje się prawo inkasa agentowi.

Wzór 220. — 1. Oferta agenta :

Lwów, 3. grudnia 1914.

Panowie Stanisław Majewski i Ska,

Warszawa.

Dowiedziałem się, że Panowie poszukujecie zastępcy na Galicyę wschodnią i dlatego pozwalam sobie ofiarować Im moje usługi.

Prowadzę przedsiębiorstwo agencyjne od lat 15. Zastępuję od samego początku Fabrykę papieru Braci Kolischerów w Czerlanach, od lat 12 jestem agentem Fabryki maszyn pisarskich „Yost“ we Wiedniu, a od 5 lat powierzono mi agencyę I. kraj. Fabryki urzędzeń biurowych w Krakowie.

Pracując długie lata na terenie wschodnio-galicyjskim, zdołałem pozyskać sobie sympatyę szerokich kół kupiectwa i wyrobić rozległe stosunki, z czego bezpośrednią korzyść odnoszą zastępowane przeze mnie firmy. Z roku na rok zwiększa się obrót firm przeze mnie zastępowanych i niejednokrotnie już otrzymałem dowody uznania za owocną pracę.

Ponieważ klientela, którą obecnie odwiedzam, jest właśnie tą, u której znaleźć powinny odbyć wyroby Panów, przeto mogę śmiało twierdzić, że moja działalność w razie, gdyby Panowie powierzyli mi Swoje zastępstwo, byłaby istotnie pożyteczna i wydajna.

Informacyi o mojej osobie udziela Panom najchętniej firmy, które obecnie zastępuje.

Oczekując w łaskawej odpowiedzi warunków, jakie byliby Panowie skłonni ofiarować w razie powierzenia mi Swego zastępstwa, pozostaję

z poważaniem

Zygmunt Kosowski

Wzór 221. — 2. Firma podaje agentowi warunki :

Warszawa, 12. grudnia 1914.

Pan Zygmunt Kosowski,

Lwów.

Z listu Pana, z dnia 3. b. m., dowiedzieliśmy się, że byłby Pan gotów objąć zastępstwo naszej fabryki na Galicyę wschodnią.

Dotąd nie mieliśmy przyjemności pozostawać z Nim w stosunkach, czego, ze względu na opinie, jaką dom Pański cieszy się, jak najżywiej żałujemy i donosimy, że zastępstwo nasze bardzo chętnie Panu powierzymy.

W załączeniu posyłamy projekt umowy agencyjnej i sądzimy, że zostanie on przez Pana przyjęty. Prowizya, jaką Panu ofiarowujemy, jest w naszym dziale niezwykle wysoka. Kierujemy się jednak zasadą, że kto wymaga dobrej pracy, winien za nią dobrze zapłacić.

Jeżeli nasz projekt będzie Panu odpowiadał, prosimy wygotować umowę w dwu egzemplarzach, podpisać i nam ją przystać. Jeden egzemplarz, po podpisaniu, zwrócimy Panu.

Jesteśmy przekonani, że nasze wzajemne stosunki ułożą się przyjemnie dla stron obu, a oczekując odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

St. Majewski i Ska

1 projekt umowy.

Wzór 222. — 3 Agent przyjmuje podane warunki :

Lwów, 15. grudnia 1914.

Panowie Stanisław Majewski i Ska,

Warszawa.

Pospieszając z odpowiedzią na list Panów z 12. b. m., dziękuję przede wszystkim za okazane mi zaufanie. Dołożę wszelkich starań, aby udowodnić Panom, że powierzając mi agenturę Swojej fabryki, uczynili Panowie istotnie trafny wybór.

Ponieważ podane mi w nadesłanym projekcie umowy warunki są zupełnie odpowiednie, wygotowałem stosownie do polecenia dwa egzemplarze tej umowy i podpisawszy oba, załączam do niniejszego listu. Jeden egzemplarz zechcą Panowie podpisać i mnie zwrócić.

Proszę ponadto wystać mi jak najprędzej kolekcję wzorów, ceniki i szczegółowe informacje. W pierwszej połowie stycznia zamierzam rozpocząć objazd mojego obszaru zastępczego, pragnąłbym zatem mieć do tej pory wszystko w należytym porządku, tak, aby już z tej pierwszej podróży przywieźć plon obfity.

Sądzę, że byłoby wskazane, aby w tej pierwszej podróży towarzyszył mi Pan Majewski, lub ktoś inny z pp. Właścicieli. Takie wprowadzenie firmy jest w Galicyi bardzo chętnie w sferach kupieckich widziane i może pociągnąć za sobą nie tylko znacznie pomyślniejszy wynik pierwszej podróży, lecz także rozstrzygnąć o przyszłości.

Oddając kwestyje tę światłej rozwadze Panów, pozostaje

z poważaniem

Zygmunt Kosowski

2 egz. umowy,
polecono.

Wzór 223. — 4.

Pomiędzy Panami Stanisławem Majewskim i Spółką w Warszawie a Panem Zygmuntem Kosowskim we Lwowie została zawarta w dzisiejszym dniu

UMOWA AGENCYJNA

następującej treści:

§ 1.

Panowie Stanisław Majewski i Spółka powierzają, zaś Pan Zygmunt Kosowski przyjmuje zastępstwo, obejmujące sprzedaż wszelkich towarów, jakie Panowie Stanisław Majewski i Ska obecnie wyrabiają i w przyszłości wyrabiać będą, a to na całym obszarze Galicyi wschodniej, t. j. po miasto Przemysł włącznie.

§ 2.

Pan Zygmunt Kosowski jest uprawniony do samodzielnego zawierania wszelkich umów o sprzedaż z mocą obowiązującą Panów St. Majewskiego i Skę. Będzie on jednak obowiązany co do cen, warunków zapłaty i t. p., stosować się do szczegółowych instrukcyi, jakie mu zostaną w od-

powiednim czasie udzielone. Jedynie przy sprzedażach za kwotę, przekraczającą K 3000—, jako też przy zawarciu takich interesów, w których warunki umowne różniłyby się od warunków, podanych mu w instrukcyi, będzie obowiązkiem Pana Zygmunta Kosowskiego zażądać wpierw zezwolenia mocodawców.

§ 3.

Pan Zygmunt Kosowski zapewnia, że oprócz zastępstw, wymienionych w liście z 3. grudnia 1914., innych firm nie zastępuje. Równocześnie zobowiązuje się on przez cały czas trwania stosunku agencyjnego z Panami Stanisławem Majewskim i Ską żadnego dalszego zastępstwa bez zgody mocodawców nie przyjmując.

§ 4.

Pan Zygmunt Kosowski przyjmuje na siebie obowiązek dołożyć wszelkich starań, aby wzmódz w powierzonym mu obszarze zastępczym jak najbardziej odbył towarów wyrabianych przez mocodawców. W szczególności ma on obowiązek odwiedzić przynajmniej dwa razy w roku te miejscowości, w których spodziewać się należy zebrania zamówień.

Natomiast Panowie Stanisław Majewski i Ska obowiązują się poprzez działalność swego agenta przez wydatne umieszczenie ogłoszeń w poczytnych czasopismach wschodnio-galiccyjskich, jako też przez udzielanie mu rad i wskazówek.

Pan Zygmunt Kosowski będzie obowiązany przedkładać przynajmniej raz w tygodniu szczegółowe sprawozdanie o rozwoju swej działalności; otrzymane zamówienia winny być posłane mocodawcom tego samego dnia.

§ 5.

Pan Zygmunt Kosowski otrzymuje prawo inkasa z wszystkich interesów, które w powierzonym mu okręgu zastępczym zostaną zawarte na rachunek Panów St. Majewskiego i Ski. Ściągnięte pieniądze powinny być odesłane mocodawcom najpóźniej do tygodnia po ich zainkasowaniu; zawiadomienie o ściągnięciu należności musi być uskutecznione tego samego dnia.

§ 6.

Za wszystkie doszłe do skutku interesy, zawarte w okręgu zastępczym przez cały czas trwania niniejszej umowy, bez względu na to, czy zostały one zawarte przy współdziałaniu Pana Zygmunta Kosowskiego, czy bez niego, otrzyma on 3% prowizję od sum fakturowych, z potrąceniem jednak wszelkich skont i opustów, jak i opłat przewoźnego, o ileby Panowie Stanisław Majewski i Ska je ponosili.

Mocodawcy zapewniają swemu zastępcy dochód roczny z tego tytułu w najniższej kwocie K 3000—. Suma ta musi mu być wypłacona nawet wówczas, gdyby obliczona prowizya była niższa; zarachowanie z późniejszymi lub wcześniejszymi lepszymi latami jest niedopuszczalne.

W razie wyjazdu poza Lwów otrzymywać będzie Pan Zygmunt Kosowski zwrot kosztów podróży (kolej II. klasa), a nadto dyetyienne po 12 K.

§ 7.

Koszta podróży i dyety będą obliczane z końcem każdego miesiąca, rozliczenie prowizyi natomiast odbywać się będzie zawsze z początkiem stycznia i lipca. Przy obliczaniu należności prowizyjnej zostaną uwzglę-

dnione te tylko sprzedaże, za które cena kupna została w ubiegłym półroczu w całości uiszczona. Na wypadek uiszczenia ceny kupna ratami należy się naszemu zastępcy prowizya dopiero wówczas, gdy cała kwota zostanie spłacona; żądać prowizyi pro rata parte nie można.

Mocodawcy obowiązują się jednak udzielać Panu Zygmuntowi Kosowskiemu zaliczek, a to

a) na koszta podróży miesięcznie K 400.—,

b) na prowizyę po K 1500.— na każde półrocze, z tem jednak zastrzeżeniem, że zaliczki te będą stracone z najbliższego rachunku kosztów podróży, względnie rozliczenia prowizyjnego.

§ 8.

Obliczenie prowizyi będzie dokonane na podstawie wyciągu rachunkowego, sporządzonego przez Panów St. Majewskiego i Skę. Prawo wglądu do ksiąg handlowych i dokumentów mocodawców nie przysługuje wprawdzie Panu Zygmuntowi Kosowskiemu, jednak Panowie St. Majewski i Ska oświadczają gotowość oddać książki swe celem zbadania rzetelności wyciągu do przeglądnienia znawcy książkowości. Koszty takiego możliwego badania ponosi ta strona, na której korzyść rewizya wypadła.

§ 9.

Wszystkie koszty, połączone z prowadzeniem agencji, oprócz tych, które zostały wymienione w § 6., ponosić będzie wyłącznie Pan Zygmunt Kosowski.

§ 10.

Na wypadek, gdyby Pan Zygmunt Kosowski przekroczył postanowienia §§ 2. i 3., przysługuje Panom St. Majewskiemu i Sce prawo zerwania niniejszej umowy, bez dotrzymania oznaczonego w § 12. terminu wypowiedzenia, a nadto prawo dochodzenia poniesionych strat.

§ 11.

Umowa niniejsza zostaje zawarta na czas do dnia 31. grudnia 1914. i przedłuża się następnie milcząco od roku do roku dopóty, dopóki nie zostanie przez jedną ze stron umownych na trzy miesiące naprzód, a więc najpóźniej z dniem 30. września każdego roku wypowiedziana.

§ 12.

Miejscem wykonania niniejszej umowy we wszystkich jej częściach jest Lwów.

Wszelkie spory, jakie wynikłyby z tej umowy, będą nieodwołalnie rozstrzygnięte przez sąd polubowny. Do sądu tego każda strona powoła jednego sędziego, ci zaś powołają przewodniczącego; gdyby sędziowie co do osoby przewodniczącego zgodzić się nie mogli, proponuje każda ze stron jedną osobę jako przewodniczącego, a wyboru dokona *każdoczesne* przydum Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

W dowód przyjęcia powyższej umowy w całej jej osnowie kładziemy poniżej nasze własnoręczne podpisy.

Lwów, dnia 15. grudnia 1914.

Zygmunt Kosowski

Warszawa, dnia 20. grudnia 1914.

Stanisław Majewski i Ska

Wzór 224. — 5. Korespondencya bieżąca:

Lwów, 2. marca 1915.

Panowie St. Majewski i Ska,

Warszawa.

G. Hawranek, Lwów, zapytuje, ile kosztowałoby umieszczenie jego firmy na ołówkach „Polonia“.

Schex i Stenzel, Lwów, żądają 6 miesięcznego kredytu wekslowego do kwoty K 4000.—. Ponieważ zasiągnięte przeze mnie informacje wypadły korzystnie, sądzę, że kredytu takiego możnaby im udzielić.

Jan Bromilski, Lwów, nawiązałby stosunki, ale żąda 5% skonta obrotowego przy obrocie ponad K 6000.— rocznie.

Zamówienia l. 87—91. dołączam.

Z poważaniem

Zygmunt Kosowski

Wzór 225. — 6.

Warszawa, 5. marca 1915.

Pan Zygmunt Kosowski,

Lwów.

W odpowiedzi na list Pański z 2. b. m. donosimy co następuje:

G. Hawranek. Wydrukowanie firmy kosztowałoby

K —30 za gros drukiem czarnym,

„ —50 „ „ drukiem srebrnym i złotym.

Schex i Stenzel. Sprawę przyznania im kredytu załatwimy w przeciągu dni kilku.

Jan Bromilski. Jesteśmy gotowi przyznać mu

3% skonta przy obrocie ponad K 4000.—,

5% „ „ „ „ „ „ 8000.—.

W załączeniu rachunki dla Seyfartha i Dydyńskiego i Adolfa Anhaucha.

Z poważaniem

St. Majewski i Ska

2 rachunki.

Lwów, 3. kwietnia 1915.

Panowie St. Majewski i Ska,
Warszawa.

W załączeniu posyłam Panom zamówienia l. 74. i 75.

Dziś dowiedziałem się od jednego z zaprzyjaźnionych ze mną kupców, że firma L. & C. Hardtmuth, nie chcąc dopuścić, byśmy jako firma polska wyparli ich wyroby z rynku galicyjskiego, rozpoczęła z nami walkę konkurencyjną. Okazano mi mianowicie okólnik tej firmy, w którym zawiadamia ona o obniżeniu cen ołówków i kredek kolorowych o 5%.

Według mego zdania należałoby nam na ten krok Hardtmuthów odpowiedzieć podobnym obniżeniem ceny.

Oczekuję odpowiedzi Panów i kreślę się

z poważaniem

Zygmunt Kosowski

Warszawa, 6. kwietnia 1915.

Pan Zygmunt Kosowski,
Lwów.

W załączeniu otrzymuje Pan rachunek dla W. Mareckiego, Tarnopol, który prosimy mu doręczyć.

Odnosnie do sprawy, poruszonej przez Pana w liście z 3. b. m., dziękujemy za rychłe uwiadomienie nas o obniżeniu cen przez L. & C. Hardtmuthów. Rzecz jasna, że i my obniżamy dla odbiorców galicyjskich nasze ceny również o 5% i upoważniamy Pana do rozestania odpowiednich okólników w naszym imieniu.

Wydatkiem, spowodowanym wysyłką tego okólnika, zechce Pan odłużyć nasz rachunek.

Z poważaniem

St. Majewski i Ska

Rachunki na dostarczone towary wysyłają Majewski i Ska do Kosowskiego, a on, zapisawszy je w księdze prowizyjnej, odsyła odbiorcom.

Po upływie każdego półrocza wygotowują Majewski i Ska na podstawie swoich ksiąg handlowych wykaz prowizyjny dla Kosowskiego.

Warszawa, 24. lipca 1915.

Pan Zygmunt Kosowski,
Lwów.

List Pański z 20. b. m. otrzymaliśmy.

Zamówienie K. Brennera, Drohobycz, wykonamy w przepisany czasie.

L. Weissmann, Borysław. Rączek takich, jak nadesłany nam wzór, nie wyrabiamy.

Równocześnie posyłam Panu wyciąg prowizyjny za I. półrocze 1915. Według tego wykazu prowizya wynosi K 1748.50, a ponieważ otrzymał Pan jako zaliczkę „ 1000.—, wynosi należność Pańska „ 748.50, którą kwotę przekazujemy Panu równocześnie przez Warszawski Bank handlowy.

Z poważaniem

St. Majewski i Ska

1 wyciąg prowizyjny.

ST. MAJEWSKI I SKA
WARSAWA.

Wyciąg prowizyjny za I. półrocze 1915.
dla Pana Zygmunta Kosowskiego, Lwów.

1915	Odbiorca	Kwota	1915	Odbiorca	Kwota
12./1.	Schex i Stenzel	205 12		Z przeniesienia	7895 45
14./1.	A. Anhauch	408 40	4./4.	Jan Bromilski	192 —
14./1.	H. Drozdowicz	395 15	„	M. Walewski	89 40
		2008 26			20648 15
		1100 —			9600 10
		1220 —			9620 44
		600 —			9800 —
		1700 10			200 —
		540 —	4./5.	K. & J. Kowalscy	237 80
3./4.	M. Dębicki	718 42		Kwota prowizyjna	58283 34
	Do przeniesienia	7895 45		z czego 3%	1748 50

Lwów, 30. lipca 1915.

Panowie St. Majewski i Ska,

Warszawa.

Otrzymawszy pismo Panów z 24. b. m., potwierdzam zgodność nadesłanego mi wyciągu prowizyjnego za I. półr. 1915, wykazującego należność moją w kwocie

K 1748:50

i donoszę, że tę kwotę zapisałem na dług w rachunku Panów, uznając natomiast na Ich koncie przekazaną mi przez Warszawski Bank handlowy kwotę

K 748:50.

Seyfarth i Dydyński, Lwów, naglą o jak najszybsze wystanie zamówionych towarów.

Załączam zamówienia l. 104. i 105.

Z poważaniem

Zygmunt Kosowski

ROZDZIAŁ VI.

Korespondencya w przedsiębiorstwie spedycyjnem.

Spedytorem nazywa kodeks handlowy tego, kto we własnym imieniu, a na rachunek osób trzecich podejmuje się załatwiać zarobkowo przesyłkę towarów przez przewoźników lub szyprów. Spedytor załatwia wysyłkę lub odbiór towaru, zajmuje się odaniem towaru na skład, załatwia jego ubezpieczenie w czasie przewozu, zajmuje się przeładowaniem towaru z okrętu na kolej i odwrotnie. Wszystkie te czynności załatwia on we własnym imieniu, lecz na rachunek swego mandanta, jest zatem jego komisantem.

Od swego mandanta ma spedytor prawo żądać zwrotu poniesionych wydatków, a nadto umówionej prowizyi spedycyjnej. Na swoją należność wystawia on rachunek kosztów (notę spedycyjną).

Często spedytor podaje swoim mandantom stałe taryfy, które zawierają już łącznie fracht, koszta i prowizję, tak, że wysyłający może z góry obliczyć zupełnie dokładnie koszt przesyłki.

Również trudnią się spedytorzy t. zw. posyłkami zbiorczymi. Zbierają oni mianowicie posyłki sztukowe (poniżej 5000 kg) w ładugi całowagonowe, opłacające fracht znacznie niższy, i tym sposobem umożliwiają swojej klienteli korzystanie z niższych taryf przewozowych.

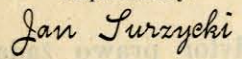
Korespondencya w interesie spedycyjnym odbywa się w najważniejszej części na formularzach i drukach. Zazwyczaj rozpoczyna się ona od tego, że kupcy czy fabrykanci, którzy mają wysłać towar, zwracają się do spedytora z zapytaniem o ceny przewozu. W liście takim podaje się zwykle rodzaj towaru, sposób przesyłki i drogę. Kupcy wybierają oczywiście z nadesłanych ofert najkorzystniejszą.

O wykonanem zleceniu uwiadamia spedytor zlecającego, posyłając mu równocześnie notę spedycyjną.

O ważnych zdarzeniach, jak n. p. otwarciu lub zamknięciu żeglugi, o niżeniu taryf, o wprowadzeniu obrotu zbiorczego na pewnych przestrzeniach, uwiadamia spedytor swoją klientelę zapomocą okólników.

I. Gal. Przedsiębiorstwo podróży i transportu, Lwów, zawiadamia Jana Surzyckiego we Lwowie, że nadeszła dlań posyłka, którą, po uiszczeniu kwoty K 12:85, może odebrać.

Wzór 231.

I. GAL. PRZEDSIĘBIORSTWO PODRÓŻY I TRANSPORTU Spółka z ogr. por. Adres telegr.: GLOBUS. — LWÓW, KOŚCIUSZKI 7. Telefon 792 i 1611.	L. 245.	Lwów, dnia 7. sierpnia 1914.
Pan Jan Surzycki we Lwowie.		
Ze stacyi Drohobycz, od firmy Gartenberg i Schreyer otrzymaliśmy przesyłkę:		
G. S. 287, 1 beczkę oliwy,		
którą Pan, po uiszczeniu kwoty K 12:85 i zwrocie niniejszego, potwierdzeniem odbioru zaopatrzonego uwiadomienia odebrać zechce.		
Z poważaniem		
Podpis odbiorcy:		I. Gal. Przedsiębiorstwo podróży i transportu Spółka z ogr. por.
		

Gal. Akc. Fabryka obuwia, T. A., Lwów, żąda od I. Gal. Przedsiębiorstwa podróży i transportu oferty na przesyłkę obuwia. Na zasadzie oferty poleca Fabryka obuwia wysyłkę.

Wzór 232. — 1.

Zniesienie k. Lwowa, 6. czerwca 1914.

P. T.

I. Gal. Przedsiębiorstwo podróży i transportu,
 Lwów.

Prosimy Panów podać nam najniższe taryfy przewozowe na obuwie do następujących miejscowości:

Czerniowce, Kraków, Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów.

Jeżeli ceny będą nam odpowiadały, korzystać będziemy z usług Panów.

Z poważaniem

GALICYJSKA AKCYJNA FABRYKA OBUWIA, T. A.

Kajetanowicz Lam

Wzór 233. — 2.

PIERWSZE GALICYJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO PODRÓŻY I TRANSPORTU
 Adres telegr.: Spółka z ogr. por. Telefon nr. 792 i 1611.
 GLOBUS — LWÓW.

Lwów, dnia 7. czerwca 1914.
 Kościuszki 7.

P. T.

Gal. Akc. Fabryka obuwia, T. A.,

Oddział spedycyjny.

Zniesienie o. Lwowa.

Stosownie do pisemnego zapytania Panów z dnia 6. b. m. podajemy na podstawie dziś obowiązujących taryf przewozowych następujące stawki frachtowe bez zobowiązania, dopóki nie zawarto umowy, o ile nie jest podany termin ważności oferty.

Prosząc o oddanie nam zlecenia, które najdokładniej wykonamy, polecamy swe usługi i kreślimy się

z poważaniem

I. Gal. Przedsiębiorstwo podróży i transportu
 Spółka z ogr. por.

Rodzaj towaru i ruta transportu		Stawka za 100 kg	
Czerniowce			
Kraków			
Przemyśl			
Rzeszów	Obuwie wszelkiego rodzaju jako posyłka zwyczajna		
Stanisławów			
Stryj			
Tarnopol			
Tarnów			

Powyższa oferta obowiązuje nas do dnia odwołania.

Wzór 234. — 3.

Pierwsze Gal. Przedsiębiorstwo podróży i transportu
 Spółka z ogr. por. we Lwowie.

odbierze z naszego magazynu celem wysłania

Znak	Nr.	Ilość	Opakowanie	Zawartość	Odbiorca	Sposób wysyłki
G.F.O.	734/5	2	skrzynie	obuwie	K. Porębski, Kraków	za pobraniem kosztów
"	736	5	"	"	Z. Wiśniewski Przemyśl	"

Zniesienie o. Lwowa, 9. czerwca 1914.

GALICYJSKA AKCYJNA FABRYKA OBUWIA, T. A.

Stempel
10 h

Frachtbrief

(Für den Frachtvertrag gelten das Betriebsreglement und die in Betracht kommenden Tarife)

List przewozowy

(Co do umowy o przewóz obowiązuje regulamin ruchu wraz z odnośnymi taryfami)

Wagen - Wóz		
Numer und Serie 1)	Eigentumsmerkmal 1)	Ladegewicht (kg) Ladefläche (m²) Waga
Numer i seria 1)	Znamiona własności 1)	ładunkowa (kg) Powierzchnia ładunkowa (m²)
Frachtbrief Nr. Nr. listu przewozowego		
Karte Nr. Nr. karty		
1) Einzutragen vom Absender, wenn derselbe das Gut bei der Aufgabe verladen hat. 2) Ma wpisać wysyłający, jeżeli on załadował towar przy nadaniu.		

An } Pan
Do } **Karol Porębski,**

in } **Kraków,**
w } **Rynek 18.**

(Wohnung) } **Kraków.**
(Mieszkanie) }

Bestimmungsstation }
Stacya przelnazczenia }
Bestimmungsort 2) }
Miejscie przelnazczenia 2) }

Etwa beantragter Beförderungsweg }
Zastrzeżona ewentualnie droga przewozu }
Anzuwendende Tarife }
Taryfy, które mają być zastosowane }

2) Anzugeben, wenn der Bestimmungsort von der Bestimmungsstation abweicht.
2) Należy podać, jeżeli miejsce przelnazczenia nie jest zarazem stacyą przelnazczenia.

Adresse oder Zeichen und Nummer Adres lub znak i numer	Anzahl Ilość	Art der Verpackung Sposób opakowania	Inhalt - Zawartość	Wirkliches Rohgewicht kg Rzeczywista waga brutto kg
G. F. O. 734/5	2	skrzynie	obuwie	

Interesse an der Lieferung } in Buchstaben
Interes polączony z dostawą } **Koron Dwieście** gloskami

Beantrage Duplikat, Aufnahmeschein, Quitungsbuch 3)
Żądam duplikatu, rewersu odbiorczego, pokwitowania w książce kwitowej 3)

3) Das nicht Beantragte ist durchzustreichen.
3) Wyrazy, nieobijte żądaniem, należy przekreślić.

Erklärung wegen der etwaigen zoll- und steueramtl. oder polizeil. Behandlung; Bezeichnung der betreffenden Dokumente und Beilagen einschließlich Bleiverschlüsse. Sonstige gesetzlich oder reglementarisch vorgeschriebene oder zulässige Erklärungen.
Deklaracja co do ewentualnego postepowania celnego i podatkowego lub policyjnego; wyszczególnienie odnośnych dokumentów i załączników wraz z plombami. Inne oświadczenia, przepisane lub dozwolone ustawowo lub regulaminowo.

Stempel über Erteilung einer Aufnahmescheinigung.
Pieczęć co do wystawienia rewersu odbiorczego.

Stempel der Versand-Station. Pieczęć stacyi wysyłkowej.	Wäge-Stempel. Pieczęć wagowa.	Stempel der Bestimmungs-Station. Pieczęć stacyi przelnazczenia.
--	----------------------------------	--

Abgabsnummer der Bestimmungsstation Numer oddawczy stacyi przelnazczenia	Freivermerk des Absenders Zapisek wysyłającego co do uiszczenia opłaty z góry
---	--

Nachnahme - Powiątek	Einzelnachweis } koszty spedycji	K	h
	Wyszczególnienie } 11 50		
Gesamtbetrag in Buchstaben Ogólna kwota gloskami	Barvorschuß Zaliczka w gotówce		
	nach Eingang Powiątek	Koron Jedenaście 50/100	

Vom Absender bezahlt Wysyłający zapłacił	Rechnung - Rachunek		Abgerundetes Gewicht Kilogramm Zaokrąglona waga w kilogramach	Tarifklasse Klasa taryfy	Frachtsatz für 100 kg Stopa przewoznego za 100 kg	Vom Empfänger zu erheben Należy pobrać od odbiorcy
K	h					K h
		Nachnahme } Barvorschuß Zaliczka w gotówce nach Eingang Powiątek				
		Nachnahme provision Prowizja powiątkowa				
		Fracht bis Przewożne do				
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu polącz. z dostawą				
		Aufnahmescheinigungs- und Stempelgebühr Należytość za rewers odbiorczy i należ. stempl.				
		Ablegegebühr Należytość za złożenie				
		Wägegebühr Należytość za zważenie				
		Fracht bis Przewożne do				
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu polącz. z dostawą				
		Fracht bis Przewożne do				
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu polącz. z dostawą				
		Summe - Suma				

Lwów, {den } 10. czerwca 1914.
{dnia}

Unterschrift und Wohnung des Absenders:
Podpis i mieszkanie wysyłającego:

**I. GAL. PRZEDSIĘBIORSTWO PODRÓŻY I TRANSPORTU
WE LWOWIE**

Allgemeine Bemerkungen:
Die stark umrahmten Teile des Frachtbriefs sind durch die Eisenbahn, die übrigen vom Absender auszufüllen. (Siehe jedoch Anmerkung 1.)
Die Uebergangsstempel sind der Reihenfolge nach auf der Rückseite dieser Hälfte des Frachtbriefs aufzudrücken.

Uwagi ogólne:
Części listu przewozowego, obwiedzione grubemi liniami, ma wypelnic kolej, inne zaś wysyłający. (Zobacz jednak uwagę 1.)
Pieczęcie przejścia wyciskać należy w porządku kolejnym na odwrotnej stronie tej połowy listu przewozow.

Für Transporte auf Entfernungen über 38 Kilometer - Preis im Einzelverschieße (einschließlich der Stempelgebühr) 11 Heller.
Dla transportów na odległość powyżej 38 kilometrów - Cena przy spedycji pojedynczych sztuk (wraz z należnością stemplową) 11 halerczy.

M. Zaleski i Ska, Lwów, żąda 24. marca od Józ. J. Leinkaufa, Lwów, oferty spedycyjnej, którą też spedytor stawia.

Zaleski i Ska ofertę przyjmują i polecają Leinkaufowi odebranie towaru od Kamińskiego i Brata w Krakowie i wyeksportowanie do Lwowa. Józ. J. Leinkauf wykonuje zlecenie i przedkłada 2. kwietnia notę spedycyjną.

Wzór 236. — 1.

Lwów, 24. marca 1914.

Pan Józ. J. Leinkauf,
Lwów.

Powołując się na dotychczasowy okólnik, donosimy Panu, że w najbliższych dniach otwieramy we Lwowie hurtowny skład materiałów bławatnych. Ponieważ spodziewamy się dość znacznego ruchu przesyłkowego, chcielibyśmy dowiedzieć się, jakie stawki przewozowe mogliby nam Panowie zaoferować dla najważniejszych relacji galicyjskich, jako też dla posyłek z Wiednia i Pragi.

Jeżeli ceny nam podane będą odpowiednie, otrzymacie Panowie w najkrótszym czasie zlecenia.

Z poważaniem

1 okólnik.

M. Zaleski i Ska

Wzór 237. — 2.

Lwów, 25. marca 1914.

Panowie M. Zaleski i Ska,
Lwów.

List Panów z 24. b. m. otrzymałem. Pozwalam sobie przestać Ich nowemu przedsiębiorstwu życzenia szybkiego rozwoju i powodzenia.

Dziękując za zaszczytne wezwanie do przedłożenia oferty, załączam tu cennik żądanych stawek frachtowych. Zaznaczam równocześnie, że w podanych cenach są już zawarte koszty uboczne i spedycja. Do wszystkich znaczniejszych miejscowości galicyjskich, jako też do Wiednia i Pragi są to stawki dla posyłek zbiorczych, niższe od zwyczajnego frachtu; do tych zaś miejscowości, w których nie utrzymuję ruchu zbiorczego, obliczone są one w wysokości taryf kolejowych z policzeniem nadzwyczaj niskiej prowizji spedycyjnej.

Mogę Panów zapewnić, że każde zlecenie będzie wykonane z wielką starannością i ku Ich zupełnemu zadowoleniu. Oczekując rychłych zleceń, pozostaję

z poważaniem

Józ. J. Leinkauf

ppa Rechter

1 oferta.

Wzór 238. — 3.

Lwów, 26. marca 1914.

Pan Józ. J. Leinkauf,
Lwów.

Przedłożoną nam w liście z 25. b. m. ofertę na posyłki zbiorcze przyjęliśmy do wiadomości i spodziewamy się z usług Pana często korzystać.

Dziś wydaliśmy firmie Karliński i Brat, Kraków, polecenie, aby oddali Panom do przewozu znaczniejszą, dla nas przeznaczoną posyłkę. Zechce zatem Pan wydać Swojej krakowskiej filii polecenie, aby wspomnianą wyżej przesyłkę wystąpiła pod naszym adresem do Lwowa.

Oczekując rychłego uwiadomienia o wykonaniu naszego polecenia, kreślimy się

z poważaniem

M. Zaleski i Ska

Wzór 239. — 4.

JÓZ. J. LEINKAUF
DOM SPEDYCYJNY.

Lwów, dnia 26. marca 1914.

Pan Józ. J. Leinkauf,
Kraków.

L.	Wysyłający	Odbiorca	Sposób wysyłki
1.	Karliński i Brat, Kraków	M. Zaleski i Ska, Lwów	nieopłatnie

Wzór 240. — 5.

JÓZ. J. LEINKAUF
DOM SPEDYCYJNY.

Kraków, dnia 28. marca 1914.

Pan M. Zaleski i Ska,
Lwów.

Wskutek polecenia mojej filii lwowskiej wystąpiłem dziś Panom:

L.	Znak	Nr.	Ilość	Opakowanie	Zawartość	Kg	Uwagi
1.	K. & B.	148/52	5	skrzynie	materiały bławatne	620	
Rachunek przedłoży filia lwowska.							

Wzór 241. — 6.

JÓZ. J. LEINKAUF
DOM SPEDYCYJNY.

Lwów, dnia 2. kwietnia 1914.

Panowie M. Zaleski i Ska,
Lwów.

Stosownie do zlecenia Panów z 26. u. m. odebrała moja filia krakowska od tamtejszej firmy Karliński i Brat K. & B. 148/52, 5 skrzyń materiałów bławatnych i wystąpiła je pod adresem Panów.

W załączeniu posyłam Panom rachunek, opiewający na K 32-55

i proszę o uznanie tej kwoty na mojem koncie.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę Panów, że posiadam filie lub zastępstwa we wszystkich niemal większych miastach europejskich i proszę korzystać z nich w razie potrzeby.

Z poważaniem

Józ. J. Leinkauf

ppa Rechter

1 nota, 1 wykaz stacji.

Wzór 242. — 7.

JÓZ. J. LEINKAUF
C. K. NADWORNÝ SPEDYTÓR.

Lwów, dnia 2. kwietnia 1914.

Stempel
2 h

Rachunek spedycyjny

dla Panów M. Zaleskiego i Ski, Lwów.

Posyłka	Miejsce wysyłki	Waga	Stawka za 100 kg	Kwota	
K. & B. 148/52, 5 skrzyń	Kraków	620	5.25	32	55

Józef J. Leinkauf, Lwów, uwiadamia Alfonsa Uwierę i Skę, Lwów, że odebrał dlań posyłkę z Paryża i przedkłada mu notę spedycyjną wraz z dokumentami.

Wzór 243. — 1.

Lwów, 14. marca 1914.

Panowie Alfons Uwierą i Ską,
Lwów.

Nadeszłą pod moim adresem, a dla Panów przeznaczoną posyłkę od firmy Leblanc Père & Fils, Paryż, wyekspedywaną za pośrednictwem Schenkera i Ski, Paryż, odebrałem dzisiaj i po załatwieniu formalności cłowych dostarczyłem Panom.

W załączeniu posyłam Panom rachunek spedycyjny, wynoszący K 2364.07

i proszę o uznanie tej kwoty na mojem koncie.

Z poważaniem

Józ. J. Leinkauf

ppa Rechter

1 rachunek spedycyjny.

1 deklaracja cłowa.

1 duplikat frachtu.

Wzór 244. — 2.

Stempel
10 h

Rachunek spedycyjny

dla Panów Alfonsa Uwierę i Ski, Lwów.

Lwów, dnia 14. marca 1914.

Miejscem wykonania umowy jest Lwów. Płatna i zaskarżalna we Lwowie.	Fr.		Kurs		Koron	
przewoźne do Buchs	108	50	95	65	103	77
przewoźne Buchs-Lwów					96	40
cło według załącznika					2142	40
oclenie					5	—
dokumenty cłowe i oclenie					4	50
rewizya cłowa, pakowanie i t. p.					6	—
dostawa z dworca					6	—
					2364	07

Wzór 245. — 3.

Die Ware ist

1. Abgegeben am 14./3. 1914. bei dem

a) eingelagert am 14./3. 1914.

k. k. Hauptzollamte

b) verbucht in Erkl.-Reg. Nr. 4650.

2. Mit dem ^{Unikate}_{Duplikate} übereinstimmend

c) ^{eingelagert}_{Post} im Magazin

3. Zur Revision :

Unikat.
Duplikat.

Waren-Erklärung

von

JOS. J. LEINKAUF

k. k. Hof-Spediteur

zur

Eingangs- Verzollung
- Vormerkung

Aufnahme in die Niederlage,

weiteren Anweisung

(Begleitschein-Abfertigung)

3. Giltig zum Transporte

im Grenzbezirke über nach binnen Stunden

im inneren Zollgebiete über „ „ Tagen

mit Verpflichtung zur Stellung

bis 191

2. Ausgelagert am 191 und verladen durch

aus auf

Hiezu der Angestempelte Begleitschein Nr. vom 191

I. Auszug aus der Waren-Erklärung, aus dem Begleitscheine (dem Magazinsbuche oder Waren-Protokolle)										
Fortlaufende Zahl Ill.	Nahme und Wohnort des		Der Waren						Bemerkungen: aa) über die Art des angelegten Verschlusses; bb) über die weitere Bestimmung der Sendung und den allenfalls entrichteten Durchfuhrs-Zoll u.s.w.	
	Versenders	Empfängers	Verpackung		Menge			Benennung nach Anleitung des Zolltarifes		
			Anzahl	Gattung	Gewicht		Stückzahl, Kubikmeter, Tonnen, Tragfähigkeit			
	der Kolli		sporoko	netto	Kilogramm			Kilogramm		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.	10.
	Schenker	Jos. J. Leinkauf in Lemberg	4	Ballen	L. P. F.	147	53	50	Erzeugnis: Eingelangt	
	& Co,	für				148	56	53	französisches über Buchs	
	Paris	Alfons Uwiera i Ska,				149	57	54	Zur Verzollung	
		Lwów				150	54	51	T. P. 256 à 1300 K in Lemberg.	
						220	208			
	Vier Kolli sporoko:		Zweihundertzwanzig kg							
	netto:		Zweihundertacht kg							

Die Übereinstimmung dieses Auszuges mit der eingelangten Waren-Erklärung und dem Begleitscheine, mit dem ^{Magazinsbuche} Waren-Protokolle wird bestätigt.

Lemberg, am 14./3. 1914.

liegt bei
nicht erschöpft

JOS. J. LEINKAUF
k. u. k. Hof-Spediteur

ppa Rechter

II. Beschaubefund																III. Gebührenberechnung						IV. Nachweisung		Anmerkung
der Waren											Verschluß und Warenbezeichnung		Zollsatz von der Einheit			Entfallender Betrag			im Register					
Verpackung Anzahl, Gattung, Zeichen, Nummern der Kollien	Menge					Benennung nach dem Zolltarife	Blei-	Wachs-Verzollungs-Wachs-	Siegel	K	h	K	h	K	h	Gattung	Zahl							
	Gewicht		anderer Maßstab																					
	nach Abwage	nach Abzug der Tara	sporoko	netto	Kilogramm																			
12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23. a	23. b	24.	25.	26.									
Vier Ballen																								
L. P. F.	220	208				Ganzseidengewebe					1300	—	2142	40										
147/150																								
											Zweitausendeinhundertvierzigzwei ⁴⁰ / ₁₀₀ in Gold.													

K. k. Zollamt.

Lemberg, am 14./3. 1914 um Uhr mittags.

Unterschrift des Beamten:

Krajowy Związek przemysłowy, Lwów, poleca 24. lutego Stockiemu i Mahlerowi, Hamburg, aby wysłaną pod ich adresem przesyłkę makat buczackich wyekspedywali do Nowego Jorku i odesłali im konosamenty.

Wzór 246. — 1.

Lwów, 24. lutego 1914

Panowie Stocki i Mahler,

Hamburg.

Pod adresem Panów wystaliśmy dzisiaj do Hamburga
K. Z. 38/9, 2 skrzynie makat buczackich
i prosimy je wysłać najbliższym okrętem Linii Hamburg-Ameryka pod adresem:

Commercial Industrial League Inc., New York.

Prowizją i swoimi wydatkami zechcą Panowie obciążyć posyłkę.
Konosamenty prosimy nadesłać nam jak najrychlej, pragnęlibyśmy bowiem zastawić je w naszym banku.

Z poważaniem

KRAJOWY ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWY

Sikorski

Wzór 247. — 2.

Hamburg, 10. marca 1914.

P. T.

Krajowy Związek przemysłowy,

Lwów.

Awizowane nam listem Panów z 24. b. m. 2 skrzynie, otrzymaliśmy i wystaliśmy je do Nowego Jorku parowcem „Kaiserin Auguste Victoria“ linii Hamburg-Ameryka.

Stosownie do życzenia odsyłamy konosamenty Panom w załączeniu. Oczekując nowych zleceń, kreślimy się

z poważaniem

Stocki i Mahler

2 konosamenty.

Wzór 248. — 3.

Statistische Nummer für die Ausfuhr	Benennung der Waren und Gegenstände nach Anleitung des statistischen Warenverzeichnisses für die Ausfuhr und Angabe der handelsüblichen Bezeichnung bei den im statistischen Warenverzeichnis mit bezeichneten Positionen	Anzahl, Gattung und Bezeichnung der Colli, beziehungsweise der Fahrzeuge	Menge			Land der Bestimmung	Zollamtliche Vernehmungsläden (Nicht von der Partei auszufüllen)
			Kilogramm	Gramm	Angabe, ob brutto (ledig) od. netto		
1	2	3	4	5	6	7	8
	Handgewebe Teppiche (Buczacz „Makaty“)	2 Kisten K. Z. 38/9				Verein, Staaten von Nordamerika	

9. Ursprünglicher Versandort:

Buczacz

10. Name und Wohnort des Versenders (d. i. desjenigen, der die Ware selbst oder durch eine Mittelsperson zur Versendung bringt):
Krajowy Związek przemysłowy, Lemberg

11. Ort und Datum der Ausstellung des Anmeldescheines:
Lemberg, 24. Februar 1914.

12. Unterschrift des Anmeldeten:

Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie

Amtsstempel des Austrittszollamtes.

Statistischer Anmeldeschein

für die

Ausfuhr aus dem freien Verkehre

zu Lande.

Raum zum Aufkleben der statistischen Gebührenmarken (eventuell ist hierzu die Rückseite zu benutzen). In den den direkten Verkehr aus den Ländern der ungarischen Krone, beziehungsweise Bosnien-Herzegowina betreffenden und deshalb gebührenfreien Anmeldescheinen ist von der Partei an dieser Stelle das Wort „Ungarn“, beziehungsweise „Bosnien“ oder „Herzegowina“ einzusetzen.

Für Transporte auf Entfernung über 38 Kilometer. — Preis im Einzelverschleiß (einschließlich der Stempelgebühr) 22 Heller.

Versandbahn K. k. östr. Staatsbahn		Betrag der Frachtkarte Deklariertes Interesse an der Lieferung Behnvorshaus nach Eingang		Mark Dreihundert		Betrag Mark PL	
Empfangsbahn Preuß. Staatsbahnen		Angabe der anzuwendenden Tarife und Routenvorschrift		Summe der Nachnahme		Spezifikation obiger Nachnahme	
Empfangsstation Hamburg		Hamburg, Alsterdamm 14		In Buchstaben		Frachtnummer des Absenders Lemberg, den 24. Februar 1914.	
K. k. östr. Staatsbahn		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		Wir beantragen bahnestattige Gewichtserstellung		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	
Preuß. Staatsbahnen		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		Zur Verzollung in Hamburg		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	
Empfangsstation Hamburg		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		2 Zolldeklarationen, 1 statist. Erklärung		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	
K. k. östr. Staatsbahn		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		Wir beantragen bahnestattige Gewichtserstellung		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	
Preuß. Staatsbahnen		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		Zur Verzollung in Hamburg		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	
Empfangsstation Hamburg		Herr Stöckl & Mahler, Hamburg, Alsterdamm 14		2 Zolldeklarationen, 1 statist. Erklärung		Krajowy Związek przemysłowy Zaleski	

Międzynarodowy list przewozowy składa się z dwu równobrzmiących egzemplarzy wypełnionych przez wysyłającego. Jeden zatrzymuje zarząd kolejowy, drugi, potwierdzony przez stację nadawczą, otrzymuje wysyłający jako dowód nadania posyłki. Do Cesarstwa rosyjskiego używa się listów przewozowych z tekstem niemieckim i rosyjskim.

Kistryn, Korespondencya handlowa.

Wzór 249. — 4.

Stempel 10 h		An ²⁾	
Stempel der Versand-Station		Stempel der Empfangs-Station	
Wzrost 249. — 4.		Wzrost 249. — 4.	

Anleitung zur Ausfüllung des Anmeldescheines.

Zu Rubrik 2.
 Die Warenbezeichnung ist in der Regel nach Anleitung des statistischen Warenverzeichnisses für die Anschrift anzugeben.
 In jenen Fällen, in welchen jedoch das statistische Warenverzeichnis für die Anschrift die Angabe der handelsüblichen Bezeichnung der Ware vorschreibt, ist diese anzunehmen. In diesen Fällen ist eine Angabe nach dem Wortlaut des statistischen Warenverzeichnisses nicht erforderlich, doch muß die handelsübliche oder sprachgebräuchliche Bezeichnung derrart erschopt sein, daß die Einführung der angemeldeten Ware unter die angegebene statistische Nummer zweifellos erscheint.
 Wenn in einer Position des statistischen Warenverzeichnisses mehrere Warengruppen namentlich aufgezählt sind, darf bei der statistischen Anmeldung nicht der ganze Wortlaut der Position, sondern nur jene Warengruppen angegeben werden, welche tatsächlich vorliegt.
 Kommen mehrere Warengruppen derselben statistischen Nummer vor, so ist jede Warengruppe in einer besonderen Querspalte anzunehmen.

Zu Rubrik 3.
 Die Ausfüllung dieser Rubrik hat immer dertart zu erfolgen, daß genau ersichtlich ist, in welchen Coll oder Fahrzeugen die in den nebenstehenden Rubriken verzeichneten Waren enthalten sind.

Zu Rubrik 4, 5 und 6.
 Die Menge der Waren und Gegenstände ist in der Regel in Kilogramm oder Gramm (die Gramm zur besseren Unterscheidung mit nördlichen Kleinen Ziffern) anzugeben, falls dies im statistischen Warenverzeichnis bemerkt ist, nach der Stückzahl, nach Gewicht und Stückzahl oder nach Tonnen (Tragfähigkeit) anzunehmen. Das Gewicht ist stets brutto anzunehmen mit Ausnahme von Zucker, gebranntem getrockneten Fleischspeck gegen Ausnahmepositionen, sowie Flüssigkeiten in Systemen, Kegeln, welche netto anzunehmen sind.
 Sind in einem Collo Waren verschiedener statistischer Nummern enthalten, die brutto anzunehmen wären, so ist die in der größten Menge vorhandene Ware brutto, die übrigen Waren sind aber netto anzunehmen.
 In der Rubrik 5 ist je nach der Anmeldung „brutto“ oder „netto“ einzusetzen. Bei den „brutto“ anzunehmenden Waren, die ledig verladen sind, ist in der Rubrik 5 das Wort „ledig“ einzusetzen.

Zu Rubrik 7.
 Als Land der Bestimmung ist jenes Land anzunehmen, für dessen Konsum die Ware oder der Gegenstand bestimmt ist. Ist dieses Bestimmungsland dem Angewebener unbekannt, so ist jenes Land anzugeben, welches das letzte dem Angewebener bekannte Ziel der Versendung bildet.

Zu Rubrik 2.
 Die Freigebiete von Triest und Fiume dürfen als Bestimmungslander nur dann angemeldet werden, wenn dem Anmeldenden das wirkliche Bestimmungsland unbekannt ist und eines dieser Freigebiete dem letzten dem Anmeldenden bekannten Versendungsort bildet.
 Waren, welche einer der statistischen Nummern des statistischen Warenverzeichnisses, beziehungsweise denselben Alinea einer Nummer angehören, jedoch verschiedener Destinationen sind, dürfen nicht in einer Querspalte angemeldet werden, sondern ist für jedes Bestimmungsland eine eigene Querspalte zu benutzen.

Grundsätze für die statistische Vergebührrung.
 Bei der Vergebührrung haben folgende Grundsätze zu gelten:
 a) enthält eine Sendung nur Waren derselben Gattung, das heißt Waren, welche unter ein und dieselbe Nummer des statistischen Warenverzeichnisses fallen, so beträgt die statistische Gebühr für die Sendung bis zum Umfang eines Fahrzeuges 12 Heller; enthält die Sendung mehr als den Inhalt eines Fahrzeuges, so ist für den Inhalt jedes weiteren Fahrzeuges ebenfalls die Gebühr von 12 Heller zu entrichten;
 b) besteht eine Sendung aus mehreren Coll mit je einer Warengruppe oder nach aus ledig geladenen Warengruppen, gehören aber die einzelnen Warengruppen mehr als einer Nummer des statistischen Warenverzeichnisses an, so beträgt die statistische Gebühr für jede Warengruppe der Sendung bis zum Umfang eines Fahrzeuges 12 Heller; enthält die Sendung mehr als den Inhalt eines Fahrzeuges, so ist die Gebühr für jedes weitere Fahrzeug nach der Anzahl der Warengruppen derselben zu entrichten;
 c) besteht eine Sendung aus mehreren Coll, von denen jedes Collo mehrere Warengruppen enthält, so beträgt die statistische Gebühr für jedes Collo 12 Heller;
 d) besteht eine Sendung aus mehreren Coll, von denen der eine Teil nur je eine Warengruppe, der andere mehrere Warengruppen enthält, so wird die statistische Gebühr in der Weise bemessen, daß für die Coll mit je einer Warengruppe die Gebühr nach der Anzahl der Warengruppen, und zwar nach den Bestimmungen der Punkte a) und b), und für die Coll mit mehreren Warengruppen die Gebühr nach der Anzahl dieser Coll berechnet wird.

Die näheren Bestimmungen über die Ausfüllung der Anmeldescheine durch die Parteien und die Bemessung der statistischen Gebühr, sowie die Voraussetzungen, unter welchen gleiche Waren mehrerer Coll in einer Querspalte zusammengezogen werden können, enthält die Verordnung der k. k. Ministerien des Handels, der Finanzen und der Eisenbahnen vom 10. Februar 1907 (R. G. Bl. Nr. 25).

HAMBURG-AMERIKANISCHE
PAKETFAHRT-

AKTIEN-GESELLSCHAFT

NEW YORK

OFFICE, 41—45 BROADWAY.

HAMBURG-AMERICAN LINE.

Shipped, in apparent good order and conditio by *Stocki & Mahler*

by Steamship *Kaiserin Auguste Victoria*

it being understood

that goods received on the ships wharves or lighters are to be considered as shipped, ships liability being the same as if on board, bound for **NEW YORK**, with liberty to call at any other port or ports

K. Z. 38/9 2 cases „Makat“ (silk texture)

Billo 248 kg

being marked and numbered as per margin (weight, measure, quality, contents and value, although mentioned in the Bill of Lading, to be considered as unknown to the Master, unless expressly recognized and agreed to the contrary), and to be delivered in like good order and condition at **HOBOKEN, BROOKLYN** or any other place, within the jurisdiction of the Custom-House of the aforesaid port of **NEW YORK**, unto **NewYork** or to his or their assigns, freight on the goods to be paid at **Polish-American** and charges as per margin. The rate of freight is adjusted upon the basis of the following exceptions and agreements:

IT IS MUTUALLY AGREED AS FOLLOWS: The Ship and Carrier shall not be liable for loss or damage occasioned by the perils of the seas or other waters, by fire from any cause or whatsoever occurring, by barratry of the Master or crew, by enemies, pirates, robbers or thieves, by arrest and restraint of princes, rulers or people, by explosion, bursting of boilers, breakage of shafts or any latent defect in hull, machinery or appurtenances, or unseaworthiness of the ship even existing at time stranding, or other accidents of navigation, of whatsoever kind, even when occasioned by the negligence, default or error in judgment of the pilot, master, mariners, or other servants of the ship owner, nor for any loss or damage caused by heat, decay, putrefaction, vermin, rust, sweat, change of character, shrinkage, leakage, breakage nor for any loss or damage arising from the nature of the goods or the insufficiency of the packages; nor for any country damages; nor for the obliteration, errors, insufficiency or absence of marks or numbers, address or description; nor for risk of craft, hull and transshipment; nor for any loss or damage caused by the prolongation of the voyage; nor for any loss or damage occasioned by causes beyond his control. Fault of master and crew in the navigation or management of the ship will not liberate the consignees from contributing their proportion in General Average.

GENERAL AVERAGE payable according to York-Antwerp Rules, if the owner of the steamer shall have exercised due diligence to make said steamer in all respects seaworthy and properly manned, equipped and supplied, it is hereby agreed that in case of danger, damage, or disaster resulting from fault or negligence of the pilot, master or crew in the navigation or management of the steamer, or from latent or other defects, or unseaworthiness of the steamer, whether existing at time of shipment or at the beginning of the voyage, but not discoverable by due diligence, the consignees or owners of the cargo shall not be exempted from liability for contribution in General Average, but, with the shipowner, shall contribute in General Average, as if such danger, damage or disaster had not resulted from such fault, negligence latent or other defects or unseaworthiness.

IT IS ALSO MUTUALLY AGREED: FIRST: That this shipment is subject to all the terms and provisions of, and all the exemptions from liability contained in the Act of Congress of the United States, approved on the 13th day of February, 1893, and entitled "An Act relating to the navigation of vessels, etc."

SECOND: The shipp shal have liberty to sail without pilots; to tow and assist vessels in distress; to deviate for the purpose of saving life or property; that the Carrier shall have liberty to convey goods in lighters to and from the ship at the risk of the owner of the goods, and in case the Ship shall put into a port of refuge or be prevented from any cause from proceeding in the ordinary course of her voyage, to tranship the goods to their destination by another vessel.

this steamer to be forwarded in and upon any other following steamer.

cost \$ 2 „ 40
provision „ — „ 50

Goods falling shipment by

Charges Gold \$ 2 „ 90 Cts.

Freight

1 1/2 Otm. at \$ 7 — Gold pr. Otm. \$ 10 „ 50
Otm. at \$ Gold pr. Otm. \$
Otm. at \$ Gold pr. Otm. \$
Otm. at \$ Gold pr. Otm. \$
Otm. at \$ Gold pr. Otm. \$

Freight in all Gold \$ 10 „ 50

at per 1000 Ko. £

THIRD: The value of each package receipted for as above does not exceed the sum of One Hundred Dollars, unless otherwise stated herein, on which basis the rate of freight in timepieces, porcelain, or other highly valuable articles, unless notice of true character and value thereof is given, and same is entered in the bill of lading.

FOURTH: Shippers shall be liable for any loss or damage to ship, cargo, lighter or wharf caused by inflammable, explosive or other dangerous goods, shipped without full disclosure of their nature whether such shipper shall have been aware of it or not, and whether such shipper be principal or agent; and such goods may be thrown overboard or destroyed at any time without compensation.

FIFTH: The Carrier shall have a lien on the goods for all fines or damage which the Ship or Cargo may incur or suffer by reason of the incorrect or insufficient marking of packages or description of their weight or contents.

SIXTH: Goods once received for shipment cannot be taken away by the shipper except upon payment of the full freight, damages and expenses sustained by the Ship or Cargo through such taking away.

SEVENTH: In case Ship shall be prevented from reaching her destination by Quarantine, the Carrier may discharge the goods on the goods shall be a lien thereon. In case of blockade or interdiction of the port of discharge, or if without such blockade or interdiction the entering of or discharging in the port shall be considered by the master unsafe by reason of war or disturbances, or ice, or from any other cause, the master may and the goods at any other port which he may consider safe at the expense and risk of the owner of the goods. The master to have the right of accomplishing this bill of lading at any other port which he may consider safe.

EIGHTH: The ship has liberty of filling up and/or bunkering at any port or ports in or out of the way.

NINTH: Full freight is due on damaged goods and on goods diminished by leakage, but no freight is due on any increase in bulk or weight caused by the absorption of water during the voyage.

TENTH: The Carrier shall have a lien on all goods for payment of freight and charges, including dead freight, demurrage, forwarding charges, charges for carriage to port of transshipment and the fines, damages and expenses mentioned in § 5 and § 7 and for General Average claims; and, if on a sale of goods at destination for freight and charges, the proceeds, less duty, fail to cover such freight and charges, the Carrier shall be entitled to recover such difference from the Shipper.

ELEVENTH: In the event of claims for loss, damage or short delivery, the same shall be adjusted on the basis of the Invoice value of the entire shipment adding expenses necessarily incurred.

TWELFTH: Freight and charges to be paid immediately on the landing of the goods, without any allowance, credit or discount, Sterling freight payable at short rate of Exchange on London, quoted at noon on the day of the Ship's arrival, or, if a holiday, on the preceding day. Prepaid Freight cannot be reclaimed, Ship or Goods lost or not lost.

THIRTEENTH: Goods to be taken from the Ship by the Consignees directly they come to hand in discharging the Ship, and the Carrier's responsibility to cease, package by package, immediately the goods leave the Ship's deck or tackle, if not taken from alongside by the Consignees, they will be landed and deposited at the expense of the Consignee, and at his risk of fire, loss or injury, on the dock, or in warehouse, or in craft, the Collector of the Port being hereby authorized to grant a general order for the discharge, immediately after the entry of the Ship.

FOURTEENTH: Parcels for different Consignees, collected and made up in single packages, addressed to one party for delivery in America, for the purpose of evading payment of parcel freight, will, upon examination by the Customs, be charged with the proper freight on each parcel.

FIFTEENTH: All questions arising under this Bill of Lading are to be governed and decided by the law of the empire of Germany as administered in Germany.

SIXTEENTH: No Claims for Damage or Shortage will be allowed unless reported to the Superintendent of Dock before delivery, and claim made within five days after delivery of the Goods.

AND FINALLY, in accepting this Bill of Lading, the Shipper, Owner and Consignee of the goods agree to be bound by all its stipulations, exceptions and conditions, whether written or printed, as fully as if they were all signed by such Shipper, Owner or Consignee.

IN WITNESS WHEREOF the Master or Agent of the said Ship hath affirmed to 3 Bills of Lading, all of this tenor and date, one of which being accomplished the others to stand void.

Dated in HAMBURG, the 10. day of March 1914.

ROZDZIAŁ VII.

Korespondencya wekslowa.

(Uzupełnienie.)

—*—

1. Nieprawidłowości w obrocie wekslowym.

Stosunek wekslowy niezawsze bywa prawidłowo rozwikłany przez zapłatę weksła, owszem, często zdarza się, że przekazany odmówi przyjęcia lub zapłaty, domicyliat zapłaty i t. p. Jeżeli wierzyciel wekslowy (względnie dzierżyciel) nie otrzyma przyjęcia lub zapłaty, to postarawszy się o stwierdzenie owej okoliczności zapomocą sądowego lub notaryalnego protestu, może zwrócić się do tych, którzy są przed nim na wekslu podpisani, i domagać się — przed terminem płatności — zabezpieczenia zapłaty, a gdy weksel już zapadł — zapłacenia mu sumy wekslowej.

To odwołanie się posiadacza weksła do swoich poprzedników nazywamy zwrotnem poszukiwaniem praw wekslowych (regresem wekslowym).

Posiadacz weksła, który regresuje się z powodu niezapłaty, ma obowiązek do 2 dni po założeniu protestu uwiadomić swego bezpośredniego poprzednika listem poleconym o grożącym mu regresie; jest to t. zw. notyfikacya. Regredyent, który uczynił zadość obowiązkowi protestu i notyfikacyi, ma prawo żądać od któregokolwiek poprzednika zwrotu sumy wekslowej, wszystkich kosztów, 6% odsetek zwłoki i $\frac{1}{3}\%$ prowizyi.

Na pretensyę tę wystawia t. zw. rachunek zwrotny.

Wyrównanie sumy rachunku zwrotnego następuje albo w gotówce lub też regredyent wystawia weksel zwrotny (ritratę). Jest to weksel, płatny za okazaniem i wystawiony wprost na regresata.

Chcąc uniknąć płacenia kosztów, umieszczają zwrotnie zobowiązani często na wekslu, przy swoim indosie, dodatek: „bez kosztów“, „bez protestu“. Dopisek ten obowiązuje ich do zapłacenia

sumy wekslowej i prowizyi bez założenia protestu. Jest to t. zw. trata bez kosztów.

Ponieważ niezapłacenie weksła nie tylko przyczynia kosztów, lecz nadto psuje kredyt osób, na wekslu podpisanych, przeto często osoba, której podpisu niema na wekslu, przyjmuje ten weksel lub nawet zań płaci, ażeby w ten sposób uwolnić osobę, na rzecz której to uczyniła, od przykrych skutków regresu. Nazywamy to wyręczeniem wekslowem (interwencją) i mówimy o przyjęciu lub zapłacie przez wyręczenie.

Banki zapewniają sobie już naprzód takie wyręczenie i podają od razu na wekslu adres osoby, która w razie nieprzyjęcia lub niezapłaty będzie na rzecz banku interweniowała. Taki adres, zwany adresem w potrzebie, bywa umieszczany zwyczajnie obok podpisu wyręzonego banku; jeśli jednak adres ten ma być przez posiadacza weksła uwzględniony, musi opiewać na miejsce płatności weksła.

a) Zwrot nieprzyjętego weksła bez protestu.

Perkins, Mac Intosh i Zdanowicz, Stryj, dostarczyli 14. kwietnia Dr. A. Goldhamerowi i Sce, Drohobycz, narzędzi wiertniczych za K 1970—, pł. 18. sierpnia. Na pokrycie tej faktury wystawiają wierzyciele 17. kwietnia weksel i posyłają go do Gal. Banku przemysłowego we Lwowie celem przedłożenia do przyjęcia. W razie nieprzyjęcia protestu zakładać nie potrzeba.

Gal. Bank przemysłowy posyła ten weksel 18. kwietnia do Tow. Zaliczkowego w Drohobyczu z prośbą o załatwienie akceptu.

Tow. zaliczkowe zwraca 20. kwietnia nieprzyjęty weksel Gal. Bankowi przemysłowemu.

Wzór 251. — 1.

Do

Drohobycz 20. kwietnia 1914.

Galiczyjskiego Banku przemysłowego,

Lwów.

Nadesłany nam w liście z 18. b. m. weksel na K 1970—, pł. 18. kwietnia, na Drohobycz, zwracamy nieprzyjęty napowrót. Przekazani oświadczyli, że dostarczone im narzędzia postawili wystawcom do rozporządzenia i dlatego weksła nie będą akceptowali.

Stosownie do zlecenia protestu nie zakładaliśmy.

Z poważaniem

TOWARZYSTWO ZALICZKOWE
Lechowski Siwicki

1 weksel.

Gal. Bank przemysłowy, Lwów, zwraca znów 21. kwietnia weksel ten swoim mocodawcom.

Wzór 252. — 2.

Lwów, 21. kwietnia 1914.

Panowie Perkins, Mac Intosh i Zdanowicz,
Stryj.

W załączeniu zwracamy Panom nadesłany nam w liście z 17. b. m. weksel na

K 1970—, pł. 18. sierpnia, na Dr. Goldhamera i Skę, Drohobycz, bez akceptu.

Przekazani nie chcieli umieścić swego podpisu z tej jakoby przyczyny, że towar pozostawili do rozporządzenia Panów.

Za przedłożenie do akceptu obciążamy rachunek Panów kwotą:

K 1—, wal. dzisiejsza.

Protestu według polecenia nie założyliśmy.

Z poważaniem

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Król. Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krak.

Karłowski Kutzner

1 weksel — polecono.

b) Przesyłka niezapłaconego weksla bez protestu.

Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy, Kołomyja, trasowali K 4500— per 25. lipca na Inż. Zygmunta Fedorskiego, Lwów, za dostarczone materiały. 18. lipca posyłają ten weksel Gal. Bankowi hipotecznemu do inkasa.

Bank weksel prezentuje, a nie otrzymawszy zapłaty, odsyła weksel 26. lipca wystawcom bez protestu. Protest byłby tu zbyteczny, albowiem żyrantów niema, a przeciw przyjemcy protestować weksla nie potrzeba.

Wzór 253.

Lwów, 26. lipca 1914.

Panowie Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy,
Kołomyja.

Nadesłany nam 18. b. m. do inkasa weksel na

K 4500—, pł. 25. b. m., na Inż. Z. Fedorskiego, Lwów,

zwracamy Panom, albowiem dłużnik go nie wykupił.

Protestu nie zakładaliśmy. Z tytułu prowizji inkasowej obciążamy rachunek Panów kwotą

K 1:20.

Z poważaniem

GALICYJSKI AKCYJNY BANK HIPOTECZNY

Selzer Czapelński

1 weksel — polecono.

c) Zwrotne poszukiwanie z powodu niezapłacenia weksla.

Galicyjski Bank dla handlu i przemysłu uwiadamia 19. marca A. Porębskiego w Krakowie, że eskontowany przezeń weksel nie został przez płatnika wykupiony i wskutek tego musiał być protestowany. Bank zatem w drodze zwrotnego poszukiwania żąda zapłacenia tego weksla przez A. Porębskiego, który też w dniu 22. marca weksel ten w kasie bankowej wykupuje, płacąc według rachunku zwrotnego K 1579:32.

Wzór 254. — 1.

Kraków, 19. marca 1914.

Pan August Porębski,
Kraków.

Eskontowany przez Pana w swoim czasie weksel na

K 1565:80, pł. 17. b. m., na A. Klimowicza i Syna, Lwów,

nie został przez przyjemców wykupiony, a skutkiem tego założono protest.

Zawiadamiając o tem Pana, prosimy o bezzwłoczne zapłacenie tego weksla, jako też kosztów i prowizji przy naszej kasie.

Polecono.

W sprawie protestu wekslowego.

Z poważaniem

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Sędzimir Walewski

Wzór 255. — 2.

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU
W KRAKOWIE.

Kraków, 22. marca 1914.

Stempel
10 h

Rachunek zwrotny

dla Pana Augusta Porębskiego, Kraków,

na następujący z powodu niezapłaty zaprotestowany weksel.

Kwota		Zapadłość		Treść
K	1565:80	marzec	17	na A. Klimowicza i Syna, Lwów
"	6—			koszta protestu
"	1:30			6% odsetek zwłoki za 5 dni
"	5:22			1/3% prowizji
"	1—			koszta, stemple
K	1579:32			

którą kwotę dziś w gotówce od Pana Augusta Porębskiego w Krakowie otrzymaliśmy.

Kraków, 22. marca 1914.

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Sędzimir Koy

Filia Gal. Banku hipotecznego w Tarnopolu protestuje 24. września nadesłany jej przez Galic. Bank dla handlu i przemysłu w Krakowie do inkasa weksel i odsyła go do Krakowa, obciążając powiercę kwotą K 13.45 za koszta.

Gal. Bank dla handlu i przemysłu zwraca się w drodze zwrotnej do Domu bankowego Augusta Raczyńskiego w Krakowie, przedkłada mu rachunek zwrotny na K 2173.— i zadłuża tą kwotę jego rachunek.

Raczyński zaś odnosi się w drodze regresu do wystawców weksla (Fabryka łupku azbestowego „Asbit“ w Tarnowie), zawiadamiając, że na pokrycie tego weksla wystawił weksel zwrotny na K 2183.50.

Wzór 256. — 1.

Tarnopol, 24. września 1914.

P. T.

Gal. Bank dla handlu i przemysłu,
Kraków.

Nadesłany nam do zainkasowania weksel na
K 2150.—, pł. 23. września, na Tarnopol,
zwracamy Panom wraz z protestem jako niezapłacony.

Kwotą:

K 10.— za koszta protestu,
„ 3.45 za koszta prezentacji i porto,
K 13.45

zadłużamy rachunek Panów.

1 weksel.

1 protest.

Z poważaniem

GALICYJSKI AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
FILIA W TARNOPOLU

Melzer Debicki

Wzór 257. — 2.

Kraków, 25. września 1914.

Dom Bankowy Augusta Raczyńskiego
w Krakowie.

Eskontowany u nas w swoim czasie weksel na
K 2150.—, pł. 23. września, na Tarnopol,
został z powodu niezapłacenia zaprotestowany.

Posyłając w załączeniu weksel, protest i pokwitowany rachunek
zwrotny, obciążamy rachunek Pański kwotą

K 2173.—, wal. 25. września,

i prosimy o zgodne zaksięzkowanie.

1 weksel.

1 protest.

1 rachunek zwrotny.

Z poważaniem

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Sędzimir Koy

Wzór 258. — 3.

Kraków, 25. września 1914.

Stempel
10 h

Rachunek zwrotny
dla Domu bankowego Augusta Raczyńskiego

w Krakowie,

wystawiony z powodu niezapłacenia weksla, pł. 23. września, wystawionego
przez Fabrykę łupku azbestowego „Asbit“, przyjętego przez O. & E. Parnasów
w Tarnopolu.

Kwota wekslowa	K 2150.—
koszta protestu	„ 10.—
6% odsetek zwłoki za 2 dni	„ —72
1/3% prowizji	„ 7.18
notyfikacja, porto, stemple	„ 5.10
	<u>K 2173.—</u>

które w dniu dzisiejszym od Pana otrzymaliśmy.

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Sędzimir Koy

Stempel
10 h

Suma powyższego rachunku zwrotnego	K 2173.—
6% odsetek zwłoki za 3 dni	„ 1.10
1/3% prowizji	„ 7.24
blankiet wekslowy, stempel i t. d.	„ 2.16
	<u>K 2183.50</u>

które w dniu dzisiejszym otrzymałem od Fabryki łupku azbestowego
„Asbit“ w Tarnowie.

Kraków, 28. września 1914.

August Raczyński

Wzór 259. — 4.

Kraków, 28. września 1914.

P. T.

Fabryka łupku azbestowego „Asbit“
w Tarnowie.

W załączeniu posyłam Panom zaprotestowany z powodu nieza-
płacenia weksel na

K 2150.—, pł. 23. b. m., na Tarnopol,

któryto weksel w drodze regresu wykupiłem w Gal. Banku dla handlu
i przemysłu w Krakowie.

Na pokrycie powyższego weksła pozwoliłem sobie, po doliczeniu
mojej prowizji i kosztów, trasować na Panów weksel zwrotny na
K 2183.50, pł. à vista, zl. Wied. Bank związkowy.

Prosząc uprzejmie o punktualne wykupienie tego weksła na wy-
równanie dotychczasowego rachunku, kreślę się

z poważaniem

August Raeczyński

1 weksel.

1 protest.

1 rachunek zwrotny.

d) Adres w potrzebie.

Praski Bank dyskontowy, Lwów, zapytuje 21. lutego Dom
bankowy Kaswina i Rohatyna w Stanisławowie, czy pozwoli
na wekslach, żyrowanych przez Bank, a płatnych w Stanisła-
wowie, umieszczać swoją firmę jako adres w potrzebie. 23. lu-
tego donoszą Kaswin i Rohatyn, iż na tę propozycję zgadzają
się i podają swe warunki.

17. marca Kaswin i Rohatyn donoszą Bankowi, że wskutek
niezapłacenia weksła na K 1042.50, pł. 16. marca przez przeka-
zanego, oni go wykupili dla honoru Banku i posyłają obliczenie.

Wzór 260. — 1.

Lwów, 21. lutego 1914.

Panowie Kaswin i Rohatyn,

Stanisławów.

Mając wcale znaczną liczbę weksli, zaopatrzonych naszym żyrem,
a płatnych w Stanisławowie, pragniemy uchronić się przed tem, iżby
nie wracały one do nas niezapłacone. Bylibyśmy dlatego Panom nader
zobowiązani, jeżeli pozwolilibyście umieścić na takich wekslach firmę
Panów jako adres w potrzebie.

Rachunki zwrotne, wystawione przez Panów, pokrywać będziemy
w gotówce lub w inny, dogodny dla Nich sposób.

O każdorazowym umieszczeniu adresu w potrzebie zawiadamić
Panów nie będziemy.

Prosimy uprzejmie o podanie nam wysokości kosztów, jakie Pa-
nowie liczyć nam będą za takie wyręczenie, i pozostajemy

z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU DYSKONTOWEGO WE LWOWIE

Mawrer

Reich

Wzór 261. — 2.

Stanisławów, 23. lutego 1914.

Do Dyrekcji
Praskiego Banku dyskontowego,

Lwów.

W odpowiedzi na cenne pismo Panów z 21. b. m. donosimy, że
z całą gotowością zgadzamy się na płacenie (a na żądanie także na przy-
jęcie) weksli dla honoru żyra Panów.

Jako wynagrodzenie wstawimy Panom do rachunku zwrotnego,
oprócz rzeczywistych wydatków, $\frac{1}{6}\%$ prowizji i 6% odsetek (najmniej
za 6 dni).

Kwotę rachunku zwrotnego zechcą Panowie zawsze wpłacić na
nasze dobro w Wiedeńskim Banku związkowym.

Wkońcu przyjmujemy do wiadomości, że upoważniają nas Pa-
nowie do wyręczenia wekslowego nawet bez osobnego uwiadomienia.

Z poważaniem

Kaswin i Rohatyn

Wzór 262. — 3.

Stanisławów, 17. marca 1914.

Do Dyrekcji
Praskiego Banku dyskontowego,

Lwów.

W załączeniu posyłamy wykupiony przez nas dla honoru Panów
weksel na

K 1042.50, pł. 16. b. m., na Stanisławów.

Doliczamy:

„ 6.80 za kosztą protestu,

„ 1.04 „ 6% odsetki,

„ 1.74 „ $\frac{1}{6}\%$ prowizji,

„ —.52 „ porto i stempel,

K 1052.60

i prosimy wpłacić tę kwotę na nasze dobro w Wiedeńskim Banku zwią-
kowym, Lwów.

Z poważaniem

Kaswin i Rohatyn

1 weksel.

1 protest.

Polecono.

2. Uwielokrotnienie weksli.

Weksel można uwielokrotnić zapomocą wystawienia wtóro-
pisu lub przez sporządzenie odpisu.

Wtóropisami (duplikatami) nazywamy równobrzmiące
i przez wystawcę oryginalnie podpisane egzemplarze tego samego
weksła, które jedynie dla odróżnienia opatruje się wyrazem:

pierwszy, drugi, trzeci; kopię (odpis) natomiast może sporządzić każdy posiadacz weksła, musi ją jednak jako taką wyraźnie oznaczyć na blankiecie.

Kopię sporządza się zazwyczaj wówczas, gdy późniejszy nabywca nieakceptowanego weksła chce upewnić się co do przyjęcia go, gdy chce otrzymać brakujący lub błędny indos, lub gdy ma pokwitować częściową zapłatę weksła.

Wtóröpisy zaś sporządza wystawca, gdy wysłał weksel do akceptu, a równocześnie chciałby go indosować. Pierwszy egzemplarz posyła do kogoś, z kim zostaje w stosunkach, z prośbą o załatwienie akceptu i przechowanie weksła aż do chwili, gdy zgłosi się po niego legitymowany posiadacz sekundy. Wtóröpisy bywają sporządzane także wtedy, gdy dla bezpieczeństwa (w czasie wojny, w razie, gdy akceptant mieszka w krajach zamorskich) wysłała się kilka egzemplarzy różnemi drogami.

a) Wystawienie wtóröpisu.

J. Bouellat i Ska, Trzebinia, wystawia 25. maja weksel na M. Popovića i J. Jagića, Sofia, w dwu egzemplarzach. Jeden z nich posyła do Banque des Pays Balcaniques, Sofia, prosząc o przedłożenie go do przyjęcia, drugi zaś posyła do eskontu Gal. Bankowi przemysłowemu w Krakowie.

Wzór 263. — 1. Wystawca zawiadamia przekazanego o trasowaniu weksła w dwu egzemplarzach:

Trzebinia, 25. maja 1914.

Panowie M. Popović i J. Jagić,
Sofia.

W dniu dzisiejszym wypisaliśmy na Panów weksel na
L 3745—, pł. za 3 mies., zł. własne,
w dwu egzemplarzach.

Oryginał posłaliśmy do Banque des Pays Balcaniques, Sofia, celem przedłożenia go Panom do przyjęcia, wtóröpis natomiast remituujemy Gal. Bankowi przemysłowemu, Kraków.

Prosząc o wykupienie tego weksła na dług naszego rachunku, pozostajemy

z poważaniem

FABRYKA KAMIENI DO ZEGARKÓW

J. Bouellat i Ska

Wzór 264. — 2. Przesyłka weksła do przyjęcia:

Trzebinia, 25. maja 1914.

P. T.
Banque des Pays Balcaniques,
Sofia.

W załączeniu otrzymujecie Panowie weksel na
L 3745—, pł. za 3 mies., na Popović i Jagić, Sofia.

Weksel ten zechciejcie Panowie przedłożyć do przyjęcia przekazanym, a po otrzymaniu akceptu zatrzymać u siebie do rozporządzenia posiadacza należycie indosowanego wtóröpisu.

Prowizję za przedstawienie do przyjęcia zapiszcie Panowie na dług naszego rachunku.

Z poważaniem

FABRYKA KAMIENI DO ZEGARKÓW

J. Bouellat i Ska

1 weksel.

Wzór 265. — 3. Wzór oryginału (strona przednia):

Przeznaczony tylko do przyjęcia.

Lwów, dnia 25. maja n. st. ¹⁾ 1914.

Na L 3745—

Za trzy miesiące od daty zapłacicie Panowie za ten pierwszy weksel na zlecenie *nasze własne* ~~~~~ sumę

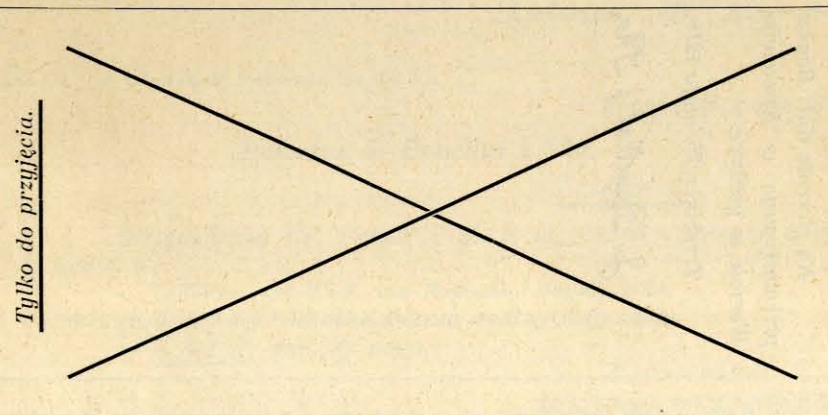
Lewów Trzytysiącesiedmsetczterdzieści pięć.

Wartość w rachunku wstawicie Panowie na rachunek według zawiadomienia.

Panowie
M. Popović i J. Jagić,
Sofia.

J. Bouellat i Ska

Grzbiet oryginału:

¹⁾ n. st. = nowego stylu, według kalendarza gregoryjańskiego.

Wzór 266. — 4. Remitowanie weksla:

Trzebinia, 25. maja 1914.

Do
Galicyskiego Banku przemysłowego,
Kraków.

W załączeniu posyłamy Panom wtóropis weksla na
L 3745—, pł. za 3 mies., na Popović i Jagić, Sofia,
z prośbą o zapisanie go na dobro naszego rachunku.

Oryginał posyłamy równocześnie do Banque des Pays Balcaniques,
Sofia, z prośbą, aby ta instytucja postarała się o przyjęcie i zatrzymała
go w depozycie do rozporządzenia posiadacza należycie indosowanego
wtóropisu.

Z poważaniem

FABRYKA KAMIENI DO ZEGARKÓW

J. Bouellat i Ska

1 rymesa.

Wzór 267. — 5. Wtóropis:

Lwów, dnia 25. maja n. st. 1914.

Na L 3745—

Za trzy miesiące od daty zapłacicie Panowie za ten drugi weksel
na zlecenie nasze własne ~~~~~ sumę

Lewów Trzytysiącesiedmsetczterdzieści pięć.

Wartość w rachunku wstawicie Panowie na rachunek według za-
wiadomienia.

Panowie
M. Popović i J. Jagić,
Sofia.

J. Bouellat i Ska

Prima do przyjęcia w Banque des Pays Balcaniques, Sofia¹⁾.

Grzbiet wtóropisu:

Na zlecenie Gal. Banku
przemysłowego w Krakowie.
Wartość w gotówce.
Trzebinia, 25. maja 1914.
J. Bouellat i Ska

¹⁾ Bank w Sofii, gdy wyda primę należycie wylegitymowanemu okazicielowi
wtóropisu, przekreśla powyższy dopisek i wpisuje słowa: Akceptowany oryginał wy-
dano N. N. (firma).

Wzór 268. — 6. Odpowiedź przekazanego (na list 1.):

Sofia, 29. maja 1914

Panowie J. Bouellat i Ska,
Trzebinia.

W odpowiedzi na list Panów z 25. b. m. donosimy, że awizowany
nam weksel na

L 3745—, pł. 25./8. n. st., z Gal. Banku przemysłowego, Kraków,
opatrzymy naszym przyjęciem. Weksel ten wykupimy w terminie pła-
tności z rąk należycie legitymowanego posiadacza wtóropisu i za przed-
łożeniem nam akceptowanego oryginału, zadłużając rachunek Panów.

Z poważaniem

M. Popović i J. Jagić

Wzór 269. — 7. Odpowiedź banku, któremu poruczono odebranie akceptu (na list 2.):

Sofia, 31. maja 1914.

Panowie J. Bouellat i Ska,
Trzebinia.

Nadesłany nam w liście Panów weksel na

L 3745—, pł. 25./8. n. st., na M. Popović i J. Jagić, tutaj,
przedłożyliśmy do przyjęcia.

Stosownie do polecenia zatrzymujemy akceptowany weksel w na-
szym przechowaniu do rozporządzenia należycie legitymowanego posia-
dacza wtóropisu.

Za załatwienie przyjęcia odłużamy rachunek Panów kwotą

L 3—, wal. 31. maja.

Z poważaniem

BANQUE DES PAYS BALCANIQUES
Kutuzov D'Estourville

Wzór 270. — 8. Odpowiedź remitenta (na list 3.):

Kraków 27. maja 1914.

Panowie J. Bouellat i Ska,
Trzebinia.

Otrzymaliśmy list Panów z 25. b. m., tudzież zawarty w nim
weksel na

L 3745—, pł. 25./8., na Popović i Jagić, Sofia,
za który uznajemy rachunek Panów według noty sumą
K 3497.81, wal. 28. maja.

Z poważaniem

GAL. BANK PRZEMYSŁOWY

Filippi Roman'ski

1 nota.

Wzór 271. — 9. Nota :

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomerji
z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Kraków, dnia 27. maja 1914.

Stempel
10 h

Panowie J. Bouellat i Ska,

Trzebinia.

L 3745	—	pł. 25./8., na Sofię	à 95/70	K 3583	97
		dyskont $87/80/0$		„	68 58
				K 3515	39
		$1\frac{1}{2}0/0$ prowizyi		„	17 58
		<u>Wal. 28. maja</u>		K 3497	81

b) Uzupelnienie indosu.

Czasami zdarza się, że żyrant zapomni umieścić na wekslu swój podpis. Gdy termin płatności jest jeszcze daleki, nabywca posyła taki weksel z prośbą o uzupełnienie brakującego żyra.

Jeżeli jednak termin płatności jest tak blizki, że w razie odesłania weksla celem uzupełnienia indosu mógłby weksel nie być w należytych czasie przedłożony do zapłaty, postępuje się inaczej. Przyjemca, jeśli zna prezentanta (posiadacza weksla) i jeśli ten obejmie gwarancję, zapłaci weksel z brakującym żyrem, a zażąda tylko, aby prezentant przedłożył mu dodatkowo żyro na kopii. Prezentant zwróci się wówczas do tego żyranta, którego podpisu brakowało, i przesyłając mu kopię, poprosi, aby na niej umieścił ten indos.

Akcyjny Bank kupiecki we Lwowie odsyła 18. sierpnia S. Kornblühowi i Synowi, Stanisławów, weksel celem uzupełnienia brakującego indosu. 19. sierpnia zwracają S. Kornblüh i Syn uzupełniony weksel.

Wzór 272. — 1.

Lwów, 18. sierpnia 1914.

Panowie S. Kornblüh i Syn,
Stanisławów.

W liście z 16. b. m. otrzymaliśmy 3 rymesy na
K 2935-80, na Lwów,

i uznaliśmy tą kwotą rachunek Panów z wal. zapadłości.

Wśród weksli tych znaleźliśmy jeden na
K 875-50, pł. 25./10., na F. Kurza, Stanisławów,
którego Panowie przez omyłkę nie zażyrowali. Weksel ten zwracamy
i prosimy, po uzupełnieniu go swym podpisem, odesłać nam z powrotem.

Z poważaniem

AKCYJNY BANK KUPIECKI

Oberski Zmudzki

1 weksel — polecono.

Wzór 273. — 2.

Stanisławów, 19. sierpnia 1914.

P. T.

Akcyjny Bank kupiecki,

Lwów.

Zgodnie z treścią listu Panów z dnia 18. b. m. obciążyliśmy Ich
rachunek kwotą

K 2935-80, z odpowiednimi terminami płatności.

Weksel na

K 875-50, pł. 25./10., na F. Kurza, Stanisławów,
uzupełniliśmy naszym żyrem i zwracamy go, prosząc o usprawiedliwie-
nie tego przeoczenia.

Z poważaniem

S. Kornblüh i Syn

1 weksel — polecono.

c) Uzupelnienie żyra na odpisie wekslowym.

S. Kornblüh i Syn, Stanisławów, remitowali 19. września Akc. Bankowi kupieckiemu, Lwów, K 1050—, pł. 21./9., na Braci Stauber, Lwów. Weksel ten jednak zapomnieli opatrzyć swoim żyrem. Ponieważ brak już czasu na odesłanie tego weksla w celu uzupełnienia indosu, Bank prezentuje ten weksel Stauberom, obejmując zań gwarancję, a dopiero po zainkasowaniu żąda od Kornblüha i Syna nadesłania żyrowanej kopii.

Wzór 274. — 1.

Lwów, 22. września 1914.

Panowie S. Kornblüh i Syn,
Stanisławów.

List Panów z 19. b. m. zawierał weksel na
K 1050—, pŁ. 21./9., na Braci Stauber, Lwów,
który na dobro rachunku Panów zainkasowaliśmy.
Chociaż na wekslu tym brakowało żyra Panów, przekazani zapła-
cili go po objęciu przez nas gwarancyi, jednak zażądali dostarczenia im
należycie żyrowanej kopii.

Załączoną tu przeto kopię tego weksła prosimy uzupełnić swoim
podpisem i nam odesłać.

Z poważaniem
AKCYJNY BANK KUPIECKI
Oberski Zmudzki

1 kopia.

Wzór 275. — 2.

Stanisławów, 24. września 1914

P. T.
Akcyjny Bank kupiecki,

Lwów.

W odpowiedzi na list z 22. b. m. prosimy wybaczyć nam nie-
uwagę. Przesyłamy w załączeniu żyrowaną kopię weksła na
K 1050—, pŁ. 21./9., na Braci Stauberów, Lwów,
i kreślimy się

z poważaniem
S. Kornblüh i Syn

1 kopia.

3. Korespondencya w sprawie weksli zaginionych i umorzenie weksli.

Jeżeli zaginął weksel, przez przekazanego jeszcze nieprzy-
jęty, wówczas właściciel weksła zwróci się do wystawcy z prośbą
o wystawienie nowego egzemplarza; ażeby zapobiec akcepto-
waniu zgubionego weksła, uwiadomi równocześnie o tem prze-
kazanego, prosząc, ażeby weksła tego, gdyby został przedłożony,
nie przyjmował.

Gdy jednak zginął weksel już akceptowany, wówczas wła-
ściciel, chcąc mimo jego utraty otrzymać zapłatę, musi weksel
umorzyć, t. z. wniesić o sądowe uznanie straconego weksła za
nieważny. Na podstawie podania, wniesionego przez właściciela
do sądu w miejscu płatności, obwieszcza ten sąd edykt, wzy-

wający dzierżyciela weksła, ażeby w przeciągu 45 dni złożył
weksel lub udowodnił, że weksel ten prawnie posiada.

Jeżeli w terminie edyktalnym nikt weksła w sądzie nie
złoży, wówczas sąd, na ponowną prośbę właściciela zaginionego
weksła, wyda dekret umorzenia, a na tej podstawie wierzyciel
może domagać się zapłaty od przyjemcy.

Wnosząc podanie o umorzenie, powinien właściciel równo-
cześnie uwiadomić swojego bezpośredniego poprzednika, wy-
stawcę i przyjemcę o zaginięciu weksła. Tego ostatniego należy
prosić, ażeby na wypadek, gdyby postępowanie amortyzacyjne
nie było do dnia płatności ukończone, nie wykupił weksła, o ile
zostałby przedłożony do zapłaty, a tylko złożył walutę do de-
pozytu sądowego.

a) Prośba o wystawienie wtóropisu z powodu zaginięcia oryginału.

Gal. Spółka maszynowa, Lwów, której zaginął weksel jeszcze
nieprzyjęty, donosi o tem 27. grudnia przekazanemu (Chylewski
i Wójcicki, Kraków), a równocześnie zwraca się do wystawców
(Sawicki i Ska, Kraków) z prośbą o wystawienie wtóropisu.

Wzór 276. — 1.

Lwów, 27. grudnia 1914.

Panowie Chylewski i Wójcicki,
Kraków.

Niniejszem zawiadamiamy Panów, że remitowany nam, a przez
pp. Sawickiego i Skę na Panów ciągniony weksel, opiewający na
K 978-50, pŁ. 23. marca,
zaginął nam, wobec czego zwracamy się z uprzejmą prośbą o nieprzy-
jęcie primy.

Równocześnie udajemy się do wystawców z prośbą o wystawienie
sekundy, którą przedstawimy Panom do przyjęcia.

Z poważaniem
GAL. SPÓŁKA MASZYNOWA
Reim ppa Ziotecki

Wzór 277. — 2.

Lwów, 27. grudnia 1914.

Panowie Sawicki i Ska,
Kraków.

Zmuszeni jesteśmy donieść Panom, że przystany nam onegdaj
weksel na
K 978-50, pŁ. 23. marca, na Chylewskiego i Wójcickiego, Kraków,
zaginął.

*

O wypadku tym uwiadomiliśmy natychmiast przekazanych, a do Panów zwracamy się z uprzejmą prośbą o wystawienie i nadestanie nam wtóropisu.

Z poważaniem
GAL. SPÓŁKA MASZYNOWA
Reim ppa Ziotecki

Wzór 278. — 3.

Kraków, 29. grudnia 1914.

P. T.
Gal. Spółka maszynowa,

Lwów.

Stosownie do życzenia Panów, wyrażonego w liście z 27. b. m., posyłamy w załączeniu duplikat zaginionego weksla na

K 978-50, pł. 23./3., na Chylewskiego i Wójcickiego, Kraków.

Z poważaniem

Sawicki i Ska

1 duplikat weksla.

b) Umorzenie weksla przyjętego.

Kasie kupieckiej w Krakowie zaginął akceptowany weksel na K 1045-60, pł. 5./8., na J. Winklera Następców, Tarnów. Zawiadania o tem 12. maja przekazanych i wystawców (Bartik i Ska, Kraków), a równocześnie wnosi podanie do sądu w Tarnowie o wdrożenie postępowania umarzającego. Ponieważ w terminie edyktalnym nikt nie zgłosił się, wnosi Kasa kupiecka w dniu 29. lipca o ostateczne umorzenie weksla.

Wzór 279. — 1.

Kraków, 12. maja 1914.

P. T. Jakóba Winklera Następcy,

Tarnów.

Remitowany nam przez pp. Bartika i Skę, Kraków, weksel, opatrzony przyjęciem Panów, opiewający na

K 1045-60, pł. 5. sierpnia,

zaginął u nas.

Poczyniliśmy już odpowiednie kroki celem umorzenia tego weksla, do Panów zaś zwracamy się z uprzejmą prośbą o niepłacenie go w razie zaprezentowania i złożenie sumy w dniu zapadłości do depozytu sądowego.

Z poważaniem

KASA KUPIECKA

Kleski Zdanowicz

Wzór 280. — 2.

Kraków, 12. maja 1914.

Panowie Bartik i Ska,
Spółka z o. p., Kraków.

Z przykrością donosimy Panom, że nadestany nam w swoim czasie weksel na

K 1045-60, pł. 5./8., na J. Winklera Następców, Tarnów, zaginął u nas.

Zawiadamiamy o tem Panów i donosimy, że napisaliśmy już w tej sprawie do akceptantów, a równocześnie poczyniliśmy kroki o sądowe umorzenie tego weksla.

Z poważaniem

KASA KUPIECKA

Kleski Zdanowicz

Wzór 281. — 3.

Stempel
I K

Wysoki c. k. Sądzie krajowy jako handlowy!

A). W załączeniu pod A). przedkładamy dokładny odpis weksla, opiewającego na K 1045-60, płatnego 5. sierpnia 1914, wystawionego przez Bartika i Skę, Spółkę z o. p. w Krakowie, na Jakóba Winklera Następców w Tarnowie i przez tychże przyjętego, który wskutek żyra Bartika i Ski, Spółki z o. p., stał się naszą własnością.

Ponieważ weksel o powyższych znamionach zaginął, prosimy Wysoki c. k. Sąd krajowy jako handlowy o wdrożenie postępowania umarzającego i wydanie ustawowo przepisanych edyktów.

Kraków, 12. maja 1914.

KASA KUPIECKA

Kleski Zdanowicz

Gdy czas edyktalny upłynął i mimo trzykrotnego ogłoszenia, w sądowym protokole podawczym nikt nie złożył weksla, ani też nie zgłosił swych pretensyi, wówczas żąda się wydania protokołu, stwierdzającego tę okoliczność.

Mając w ręku uchwałę, dozwalającą ogłoszenia edyktu amortyzacyjnego, odnośne numery gazety urzędowej, w której ogłoszenia te były umieszczone, i relację protokołu podawczego, można żądać właściwego umorzenia weksla.

Stempel
1 K

Wysoki c. k. Sądzie krajowy jako handlowy!

Powołując się na:

- A/. 1. załączoną pod A/. uchwałę sądową na wygotowanie edyktów amortyzacyjnych, odnoszących się do weksla, opiewającego na K 1045.60, płatnego 5. sierpnia 1914, wystawionego przez Bartika i Ske, Spółkę z o. p. w Krakowie, na Jakóba Winklera Następców w Tarnowie, zaopatrzonego przyjęciem tych ostatnich, a żyrowanego przez Bartika i Ske, Spółkę z o. p. w Krakowie, na podpisanych,
- B/. 2. dołączone pod B/. trzy numery „Gazety lwowskiej“, zawierające ogłoszenie powyżej wspomnianego edyktu,
- C/. 3. dołączoną pod C/. relację protokołu podawczego, stwierdzającą, że w oznaczonym czasie edyktalnym nikt nie zgłosił się w tej sprawie, prosimy, ażeby Wysoki c. k. Sąd krajowy jako handlowy uznał ten weksel jako umorzony.

Kraków, 29. lipca 1914.

KASA KUPIECKA

Kleski

Zdanowicz

ROZDZIAŁ VIII.

Handel dewizami, walutami i papierami wartościowymi.

1. Handel dewizami.

Dewizami nazywamy weksle, opiewające na obcą walutę i płatne poza granicami kraju. Kupuje się i sprzedaje dewizy podług kursu.

Kursy dewiz mogą być podane dwojako. Jeden sposób, zwany notowaniem bezpośrednim, a używany niemal na wszystkich giełdach europejskich, podaje, ile jednostek waluty krajowej trzeba zapłacić za dewizę, opiewającą na pewną stałą ilość obcej waluty (zwykle 100 lub 10). Przy drugim sposobie, zwanym notowaniem pośrednim, a używanym w Londynie dla niektórych dewiz, kurs podaje, jak wielką dewizę można otrzymać za stałą ilość własnej waluty.

W pierwszym wypadku, chcąc otrzymać wartość kursową dewizy, musimy kwotę dewizy pomnożyć przez kurs, a podzielić przez ową stałą ilość obcej waluty; w drugim natomiast wypadku sumę dewizy dzieli się przez kurs, a mnoży się przez stałą ilość jednostek własnej waluty.

Kursa dewiz są notowane albo *à vista*, t. z. w dniu uskutecznienia sprawunku, lub też mogą być notowane za dewizy, płatne dopiero po pewnym czasie, n. p. kursa za dewizy 8 dniowe, 2 i 3 miesięczne.

Jeżeli zatem dewiza, którą kupujemy, zapada wcześniej aniżeli dewiza, której kurs notuje ceduła giełdowa, wówczas trzeba będzie zapłacić za nią drożej (dodać odsetki) za odpowiedni czas; gdy zaś dewiza, którą nabywamy, jest płatna później aniżeli dewiza, notowana w cedule, będzie ona tańsza (dyskont się odejmie).

Tutaj przytaczam tylko zwyczaje giełdy wiedeńskiej, ponieważ ta giełda ma dla Galicyi największe znaczenie.

Giełda wiedeńska notuje dewizy bezpośrednio za 100 jednostek, z wyjątkiem Londynu, który jest notowany za 1 £.

Kursa są podane z uwzględnieniem dni pocztowych, t. z. za dewizy, płatne dopiero za tyle dni, ile ich potrzeba na przesyłkę pocztową. A więc za dewizy, płatne:

- w Cesarstwie niemieckiem 1 dzień,
- w Rosyi, Danii 3 dni,
- we wszystkich innych państwach europ. 2 „
- w Nowym Jorku 10 „

Dni pocztowe muszą być uwzględnione przy obliczeniu dyskontu.

Dewizy, ze względu na tanią i dogodną przesyłkę, są w handlu międzynarodowym bardzo używanym środkiem płatniczym. Obrót ten odbywa się wyłącznie przy pośrednictwie banków. Tak n. p. kupiec tutejszy, mając pokryć dług u francuskiego dostawcy, poleca swojemu bankowi, aby remitował odpowiednią dewizę frankową, lub też galicyjski handlarz jaj, który wysłał je do Anglii, poleca bankowi trasowanie odpowiedniej dewizy i zapisanie jej na dobro swego rachunku.

Podlegając zwyczajnym prawidłom ceny, wahają się dewizy niejednokrotnie w kursie. Okoliczność tę wyzyskują spekulanci w taki sposób, że kupują dewizy tam, gdzie są one tanie, a polecają je sprzedać na tej giełdzie, która dewizy wysoko notuje. Nazywamy to arbitrażem dewizowym. Korespondencyjnie przedstawia się taki arbitraż jako równoczesne polecenia zakupna i sprzedaży na tej samej giełdzie (arbitraż bezpośredni), lub też jako polecenie zakupna na jednej, a równoczesnej sprzedaży na innej giełdzie (arbitraż pośredni). Powstający z tego powodu dług, względnie wierzytelność, zapisuje komisant (bank) albo na rachunek bieżący komitenta, albo też pokrywa zapomocą t. zw. dewizy wyrównawczej (*Net appoint, netto appunto*), to jest weksła, który pokrywa dokładnie dług, czy też wierzytelność.

a) Remitowanie dewizy.

Fabryka i rafinerya cukru w Chodorowie poleca Gal. Bankowi przemysłowemu we Lwowie, by remitował Fr. 28000— Tow. Akc. Budowy maszyn, przedtem L'Huillier i Brede, Zurych.

Bank zlecenie to wykonuje, obciążając rachunek bieżący Fabryki chodorowskiej.

Wzór 283. — 1.

Chodorów, 20. maja 1914.

Do
Galicyjskiego Banku przemysłowego,
Lwów.

Niniejszem prosimy o remitowanie na nasz rachunek Tow. Akc. Budowy maszyn, przedtem L'Huillier i Brede, Zurych,
Fr. 28000—.

Przypadającą kwotę zechcą Panowie po najniższym kursie zapisać za zawiadomieniem na dług naszego rachunku.

Z poważaniem
FABRYKA I RAFINERYA CUKRU W CHODOROWIE, T. A.
Kremer ppa Malewski

Wzór 284. — 2.

Lwów, 20. maja 1914.

P. T. Tow. Akcyjne Budowy maszyn,
przedtem L'Huillier i Brede,
Zurych.

Zawiadamiamy Panów, że dzisiaj wydaliśmy Gal. Bankowi przemysłowemu, Lwów, polecenie, by remitował Im
Fr. 28000—

i prosimy o użycie tej sumy na pokrycie Ich faktury, płatnej dnia 25. b. m.

Oczekując zawiadomienia o uznaniu naszego rachunku, pozostajemy z poważaniem

FABRYKA I RAFINERYA CUKRU W CHODOROWIE, T. A.
Kremer ppa Malewski

Wzór 285. — 3.

Lwów, 22. maja 1914.

P. T. Tow. Akcyjne Budowy maszyn,
przedtem L'Huillier i Brede,
Zurych.

Z polecenia i na rachunek Fabryki i rafineryi cukru, T. A., Chodorów, posyłamy Panom w załączeniu
Fr. 28000— w czeku na Szwajc. Bank handlowy, Zurych,

i prosimy potwierdzić nam odbiór.

Z poważaniem
BANK PRZEMYSŁOWY
dla Król. Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krak.
Szarski Karłowski

1 dewiza
polecono.

Lwów, 22. maja 1914.

P. T.
Fabryka i rafinerya cukru, T. A.,
Chodorów.

W myśl zlecenia, udzielonego nam w liście Panów, wystaliśmy dziś do Tow. Akc. Budowy maszyn, przedtem L'Huillier i Brede, Zurych, czek na

Fr. 28000.—	à 95.30	K 26684.—
	+ $\frac{4}{10} \frac{0}{100}$ kurtażu „	10.67
	+ wydatki „	3.33
	<u>wal. dzisiejsza</u>	<u>K 26698.—</u>

którąto kwotę zapisujemy na dług w rachunku Panów.

Z poważaniem
BANK PRZEMYSŁOWY
dla Król. Galicji i Lodomerji z Wielkiem Ks. Krak.

SzarSKI *KarłowSKI*

b) Przesyłka dewiz do zapisania na rachunek.

Często banki nie sprzedają dewiz, otrzymanych od swoich klientów, na giełdzie, lecz posyłają je do swoich korespondentów, mających siedzibę w kraju waluty wekslowej i proszą o zapisanie tych dewiz na dobro swego rachunku.

Gal. Bank przemysłowy, Lwów, posyła do Warszawskiego Banku handlowego, Warszawa, 5 dewiz celem wpisania na poczet swego rachunku z wal. zapadłości.

Lwów, 23. marca 1914.

P. T.
Warszawski Bank handlowy,
Warszawa.

W dzisiejszym liście posyłamy Panom według dołączonego spisu № 19785.60 w 5 odcinkach z prośbą o wpisanie tej sumy na nasze dobro z wal. zapadłości. Oczekując zawiadomienia, kreślimy się

5 odcinków
1 spis
polecono.

z poważaniem
Bank przemysłowy dla Król. Galicji i Lodom. z W.Ks. Krak.
KarłowSKI *ppa Kutzner*

Warszawa, 26. marca 1914.

P. T.
Galicyjski Bank przemysłowy,
Conto vostro. Lwów.

W liście Panów z 23. b. m. znaleźliśmy 5 odcinków na kwotę № 19785.60 i stosownie do polecenia uznajemy tę sumę w rachunku Panów z wal. zapadłości.

z poważaniem
WARSZAWSKI BANK HANDLOWY
Jasiński *Żoltyński*

c) Eskont dewiz.

Podolska Spółka zbytu jaj, Tarnopol, przedkłada do eskontu w Austriackim Zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu, Lwów, 3 dewizy.

Tarnopol, 4. lipca 1914.

P. T.
Austr. Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu,
Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom 3 dewizy:
№ 2059.50, pł. 17. września, na Berlin,
„ 3278.40, „ 19. „ „ „ „ „
„ 4135.— „ 2. października, na Frankfurt n/M,
z uprzejmą prośbą o zdyskontowanie i zapisanie należyłości na nasze dobro. Oczekując obliczenia, pozostajemy

3 dewizy
polecono.

z poważaniem
PODOLSKA SPÓŁKA ZBYTU JAJ
Niwinski

Lwów, 6. lipca 1914.

P. T.
Podolska Spółka zbytu jaj,
Tarnopol.

Nadesłane nam 4. b. m. 3 dewizy na Berlin i Frankfurt n/M. zdyskontowaliśmy, a wykazaną w załączonej nocie kwotę K 11056.40, wal. 6. b. m., uznajemy w Ich rachunku.

1 nota.

Z poważaniem
Austr. Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu
Weintraub *Adamski*

Wzór 291. — 3.

AUSTR. ZAKŁAD KREDYTOWY
DLA HANDLU I PRZEMYSŁU.

Lwów, dnia 6. lipca 1914.

Stempel
10 h

NOTA

dla *Podolskiej Spółki zbytu jaj, Tarnopol.*

Kwota wekslowa	Zapadłość	Domicyl	Dni	Nr.	Kurs	K	h
№ 2059 50	wrzesień 17.	Berlin	72	1483			
„ 3278 40	„ 19.	„	74	2426			
„ 4135 —	październik 2.	Frankfurt n/M.	87	3597			
№ 9472 90				7506			
„ 83 40	dyskont 4 0/0						
№ 9389 50					117.80	11060	80
		Kurtaż 4/10 0/00				4	40
				Wal. 6./7.		11056	40

2. Handel pieniężny.

Do handlu pieniężnego zaliczamy kupno i sprzedaż monet zagranicznych, krajowych monet handlowych i banknotów zagranicznych. W większych ilościach kupuje się monety na giełdzie; kupno i sprzedaż mniejszych ilości stanowi ważną gałąź interesów bankowych.

Na giełdzie wiedeńskiej, nas najbardziej obchodzącej, obowiązują w handlu pieniężnym następujące zwyczaje:

Kurs monet kruszcowych jest podany za sztukę, kurs banknotów za 100 jednostek obcej waluty; banknoty, których kursu niema podanego w tytule: waluty, oblicza się po kursie dewizy.

Monety złote kupuje się i sprzedaje tylko w partyach po 500 sztuk, przyczem partya musi posiadać przepisany ciężar. Gdyby partya monet ważyła mniej, aniżeli powinna, to każdy brakujący 1/2 g musi być kupującemu wynagrodzony.

Poniżej zamieszczona jest tabela przepisane go ciężaru, oraz wynagrodzenie za każdy brakujący 1/2 g.

Nazwa monety	Przepisana waga 500 sztuk	Wynagrodzenie za każdy 1/2 g
Dukat	1743.5 g	K 1.615
8 Fl. Ⓞ lub 20 Fr.	3220 „	„ 1.475
20 markówka	3975 „	„ 1.475
5 rublówka	2142 „	„ 1.475
Sovereign (funt sterling)	3987 „	„ 1.50
Lira turecka	3602 „	„ 1.495

Banknoty wysyła się zazwyczaj jako posyłki polecane, ubezpieczając ich pełną wartość w towarzystwie ubezpieczeń walorów. Również większe ilości monet posyła się zwykle pocztą wozową w skrzynkach lub beczułkach, ubezpieczając ich pełną wartość. Przy wysyłaniu niewielkich ilości monet deklaruje się ich pełną wartość.

Harband, Axelrad i Ska, Tarnopol, posyłają Gal. Bankowi przemysłowemu we Lwowie № 10.000— w banknotach, natomiast żądają nadesłania im 500 dukatów monetarnych.

Wzór. 292. — 1.

HARBAND, AXELRAD I SKA
Dom bankowy i Kantor wymiany.

Tarnopol, dnia 21. września 1914.

P. T.

Gal. Bank przemysłowy,

Lwów.

W osobnej polecanej i ubezpieczonej kopercie posyłamy Panom w banknotach

№ 10000—,

które zechciejcie Panowie wpisać na nasz rachunek po najkorzystniejszym kursie.

Natomiast prosimy przystać nam jako posyłkę ubezpieczoną 500 dukatów monetarnych, najtaniej obliczonych, na poczet naszego rachunku.

Z poważaniem

Harband, Axelrad i Ska

Wzór 293. — 2.

BANK PRZEMYSŁOWY DLA KRÓLESTWA GALICJI I LUDOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIM.
Adres telegr. INDUSTRIA — LWÓW. Telefon nr. 613 i 1580.

Lwów, 22. września 1914.

Panowie Harband, Axelrad i Ska,
Tarnopol.

Otrzymałmy list Panów z 21. b. m. i posłane nam banknoty, za które uznaliśmy Ich rachunek, według dołączonej noty, kwotą

K 11747-35, z wal. dzisiejszą, franko.

Natomiast posyłamy Panom pocztą, nieopłaconie, ubezpieczone, 500 dukatów monetarnych, za co według noty obciążamy rachunek Panów kwotą

K 5692-19, z wal. dzisiejszą, franko.

Oczekując dalszych zleceń, pozostajemy

z poważaniem

GAL. BANK PRZEMYSŁOWY

Szarski ppa Kutzner

1 nota.

Wzór 294. — 3.

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskim.

Lwów, dnia 22. września 1914.

Stempel
10 h

NOTA

dla Panów Harbanda, Axelrada i Ski, Tarnopol.

Nasza posyłka:

500 dukatów monetarnych à 11-36 ⁵	K 5682-50
1/2 0/100 kurtażu	" 2-84
opakowanie i stempel	" 1-16
	<u>K 5686-50</u>
1 0/100 prowizyi	" 5-69
<u>Winien wal. dzisiejsza</u>	<u>K 5692-19.</u>

Posyłka Panów:

10000.— w banknotach à 117-65	K 11765.—
1/2 0/100 kurtażu	K 5-88
1 0/100 prowizyi	" 11-77
<u>Ma wal. dzisiejsza</u>	<u>K 11747-35.</u>

3. Handel papierami wartościowymi.

Papierami wartościowymi nazywamy w obrocie bankowym dokumenty, których właściciel ma do wydawcy (emitenta) roszczenia pieniężne, a które aż do czasu spłaty tego roszczenia przynoszą właścicielowi dochód.

Ze względu na rodzaj dochodu dzielimy papiery wartościowe na:

1. obligacye, dające właścicielowi prawo pobierania stałych odsetek;

2. obligacye premiowe czyli losy, które uprawniają właściciela do udziału w grze losowej;

3. akcyje, których właściciel ma prawo do udziału w zyskach tego przedsiębiorstwa, które te papiery emitowało.

Obligacye, które niosą właścicielowi stały dochód, będą odpowiedniejsze do celów lokacyi kapitału, natomiast losy i akcyje, których kurs bywa chwiejny, służą bardziej celom spekulacyjnym. Ponieważ banki zajmują się tak interesami lokacyjnymi jak i spekulacyjnymi, przeto papiery wartościowe stanowią bardzo rozległą gałąź interesów, uprawianych przez banki.

Interesy te będą banki prowadziły jużto na giełdzie, jako samodzielni kontrahenci, jużto poza nią, jako komisanci swoich klientów.

Kurs obligacyi jest notowany na giełdzie wiedeńskiej niemal bez wyjątku za 100 K, 50 fl, 100 M i t. p. (procentowo); wyjątki są w cedule wyraźnie zaznaczone. Kurs losów i akcyi jest podany za sztukę.

W cedule wiedeńskiej są zamieszczone następujące kursa:

1. najniższy i najwyższy kurs osiągnięty na południowej giełdzie;

2. dzisiejszy kurs kupna i sprzedaży. Te notowania są miarodajne dla całego obrotu pozagiełdowego. Banki obliczają swoim komitentom po kursie wyższym wszystkie zleczone im zakupy, po niższym zaś wykonują zleczenia sprzedaży.

3. kurs kupna i sprzedaży, notowany poprzedniego dnia. Rubryka ta służy dla porównania.

Na giełdzie mogą być papiery wartościowe kupowane i sprzedawane tylko w partyach. Partya giełdowa wynosi przy obligacyach z reguły K 10000.— wartości nominalnej, losów i akcyi idzie na partycę 25 sztuk; od tej jednak reguły istnieje wiele wyjątków.

Ponieważ kurs papierów wartościowych jest podany bez uwzględnienia bieżących odsetek, przeto narosły dochód musi

być przez nabywcę zwrócony sprzedającemu. Przy obligacjach i losach oprocentowanych liczy się rzeczywiście narosłe odsetki, przy akcyach dolicza sprzedający z reguły 5% z tytułu dywidendy.

Tytułem stręcznego opłaca każda ze stron kontrahujących wynagrodzenie, wynoszące 1/200; na giełdzie liczy się stręczne od wartości kursowej. Banki liczą je od wartości kursowej, powiększonej o odsetki.

W myśl postanowień ustawy z 9. marca 1897, l. 195. Dz. u. p., od każdego sprawunku, dokonanego na giełdzie, czy też poza nią, należy uiszczyć podatek obrotowy. Podatek ten wynosi:

za jedną partję papierów lokacyjnych K — 40,

„ „ „ „ „ spekulacyjnych „ 1—,

przyczem każdy kontrahent opłaca połowę, t. j. 20, względnie 50 h. Wobec tego jednak, że komitent musi bankowi zwrócić poniesione wydatki, przeto banki liczą komitentom tytułem podatku obrotowego K — 60, względnie K 1:50 od każdej umowy.

Zlecenia w handlu papierami wartościowymi powinny być bankowi udzielone jasno, tak, aby wszelkie nieporozumienia były wykluczone; staranny bankier, który otrzymałby niejasne zlecenia, pozostawi je niewykonane, ażeby tak klientowi jak i sobie samemu oszczędzić nieprzyjemności.

List, polecający wykonanie sprawunku, powinien zawierać dokładne oznaczenie papieru, który ma być kupiony lub sprzedany, kurs (względnie ogólne oznaczenie, że zlecenie ma być wykonane najkorzystniej) i czas, w którym sprawunek ma być załatwiony. Jeżeli terminu takiego nie podano, nie było zaś w tym kierunku stałej umowy pomiędzy bankierem a klientem, wówczas przyjmuje się, że klient żądał wykonania w dniu otrzymania zlecenia przez komisanta.

Niekiedy wykonanie jednego sprawunku uczyni komitent zależnym od skutecznienia drugiego; zlecenia takie nazywamy skombinowanemi.

Sprawunki giełdowe mogą być stałe, t. z. komitent udziela swemu bankowi zlecenia, by rzeczywiście zakupił dlań, względnie sprzedał na jego rachunek jakieś papiery. Cel tych interesów może być dwojaki:

a) albo komitent pragnie w tych papierach ulokować swe kapitały, względnie wycofać uwięzioną gotówkę, lub też:

b) komitent spekuluje na korzystną sprzedaż, względnie korzystniejsze nabycie. Ryzyko jest w tym wypadku nieograniczone.

Drugą grupę sprawunków giełdowych stanowią zlecenia, przy których komitent ogranicza swe ryzyko straty przez uiszcze-

nie premii jużto zapłaconej z góry w gotówce, jużto wyrażonej odpowiednio w kursie. Stąd interesa te nazywamy premiovymi. Do tej grupy zaliczamy:

1. kupno lub sprzedaż premiową,
2. sprawunki „dout“,
3. sprawunki z podwójną premią,
4. sprawunki dopłatne,
5. sprawunki stelażowe.

a) Kupno papierów wartościowych.

Dr. St. Maresch i Ska, Lwów, polecają Filii Praskiego Banku kredytowego, Wiedeń, zakupno 25 akcji kredytowych i 40 akcji karpackich po kursie ograniczonym. Efekty te mają być wcielone do ich depozytu.

Wzór 295. — 1.

Lwów, 17. września 1914.

Do

Filii Praskiego Banku kredytowego,

Wiedeń.

Niniejszem prosimy Panów zakupić na nasz rachunek, po kursie dziennym,

25 akcji kredytowych,

40 „ Gal. Karpackiego Tow. naftowego,

jednak nie wyżej jak po K 626—, względnie 800—.

Zlecenie to pozostaje w mocy do końca b. m.

Wymienione efekty zechcą Panowie wcielić do naszego depozytu za uwiadomieniem.

Z poważaniem

Dr. St. Maresch i Ska

Wzór 296. — 2.

Wiedeń, 18. września 1914.

Panowie Dr. Stanisław Maresch i Ska,

Lwów.

W odpowiedzi na wczorajsze pismo Panów donosimy, że udzielone nam zlecenie na zakupno

25 akcji kredytowych, najwyżej po 626—,

40 „ Karpackiego Tow. naft. „ „ 800—,

z terminem do 30. b. m. zanotowaliśmy i postaramy się o jak najlepsze wykonanie.

Z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE WIEDNIU

Womela

Dr. Kreidl

Wzór 297. — 3.

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE WIEDNIU
ZAKŁAD CENTRALNY: W PRADZE. — FILIE: W KOLINIE, LWOWIE I OZOMUŃCU.

Kapitał akcyjny: K 6,000.000.
Fundusze rezerwowe i gwarancyjne K 3,200.000.
Adres telegraficzny:
Pragobanka Wiedeń.
Konto poczt. Kasy oszczęd. nr. 77660.
Telefon nr. 1397.

Wiedeń, d. 23. września 1914.

Stempel
10 h

Panowie Dr. Stanisław Maresch i Ska,

Lwów.

W uskutecznieniu zlecenia Panów z 17. b. m. kupiliśmy dziś
na giełdzie wiedeńskiej
na dług rachunku Panów

Rejest. nr. III.	Sztuk	Papiery wartościowe	Kurs	Kwota	Razem	Waluta
1897	25	akcji kredytowych	625—	15 625 —		
		odsetki $262\frac{2}{5}\%$		2 911 11	15 916 11	
1898	40	„ Karpack. Tow. naft.	798—	31 920 —		
		odsetki $142\frac{2}{5}\%$		3 944 44	32 314 44	
					48 230 55	
		$1\frac{1}{2}\%$ kurtażu			2 412	
		podatek obr. od Kredytów			1 50	
		„ „ „ Karpatów			3 —	
					48 259 17	23.9.

uznajemy zaś rachunek Panów na koncie efektów i kreślimy się
z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE WIEDNIU

Womela Dr. Kreidl

b) Sprzedaż papierów wartościowych.

K. Bujnowski i Brat w Tarnopolu polecają Filii Praskiego
Banku kredytowego we Lwowie sprzedać ze swego depozytu
po oznaczonym kursie 25 akcji Schodnicy.

Wzór 298. — 1.

Tarnopol, 14. maja 1914.

Do Filii Praskiego Banku kredytowego,

Lwów.

Potwierdzając naszą dzisiejszą depeszę, prosimy Panów o sprze-
danie z naszego depozytu:
25 akcji Schodnicy po 540—
i oczekujemy obliczenia.

Z poważaniem

K. Bujnowski i Brat

Wzór 299. — 2.

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE LWOWIE
ZAKŁAD CENTRALNY: W PRADZE. — FILIE: W KOLINIE, OZOMUŃCU I WIEDNIU.

Kapitał akcyjny: K 6,000.000.
Fundusze rezerwowe i gwarancyjne K 3,200.000.
Adres telegraficzny:
Pragobanka Lwów.
Konto poczt. Kasy oszczęd. nr. 76067.
Telefon nr. 937.

Lwów, dnia 15. maja 1914.

Stempel
10 h

Panowie K. Bujnowski i Brat,

Tarnopol.

Mamy zaszczyt donieść niniejszem uprzejmie Panom, że wedle
wczorajszego zlecenia sprzedaliśmy dziś na giełdzie
na dobro rachunku Panów

Rejest. nr. III.	Sztuk	Papiery wartościowe	Kurs	Kwota	Razem	Waluta
2142	25	akcji Schodnicy	540—	13 500 —		
		odsetki $135\frac{2}{5}\%$		2 343 37	13 734 37	
		kurtaż $1\frac{1}{2}\%$		6 87		
		pod. obrotowy		1 50	8 37	
					13 726 —	16.15.

obciążamy zaś rachunek Panów na koncie depozytu i kreślimy się
z poważaniem

FILIA PRASKIEGO BANKU KREDYTOWEGO WE LWOWIE

c) Kupno premiowe.

Kupno premiowe polega na tem, że spekulant płaci przy zawarciu interesu (z góry) umówioną kwotę, a za to ma w dniu wykonania prawo albo zażądać dostarczenia mu papierów (kupić), lub z umowy się zrzucić.

Kwotę ową nazywamy premią. Prócz premii opłaca jej nabywca także podatek obrotowy, kurtaż i prowizję bankierską.

Jeżeli nabywca premii nie ma w banku rachunku bieżącego, to musi odpowiednią kwotę złożyć w gotówce. Stałych swoich klientów zadłuża bank w rachunku bieżącym.

Kazimierz Wiśniewski, Lwów, poleca 10. sierpnia. Wied. Bankowi związkowemu, Wiedeń, by zakupiono na jego rachunek premię na pobranie 100 akcji kredytowych *per ultimo* sierpnia. 11. sierpnia Bank donosi o wzięciu premii i przesyła obliczenie. 25. sierpnia Kazimierz Wiśniewski żąda pobrania tych efektów i pokrycia nimi zawartej podczas tego sprzedaży. 28. sierpnia Bank posyła rozliczenie.

Wzór 300. — 1. Zlecenie zakupienia premii:

Lwów, 10. sierpnia 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,

Wiedeń.

Dzisiaj telegrafowałem Panom:

„Wziąć na jutrzejszej giełdzie premię na kupno 100 akcji kredytowych po 8 najwyżej“.

Potwierdzając treść tej depezy, proszę kupić dla mnie premię, najwyżej po K 8—, do końca sierpnia, na pobranie

100 akcji kredytowych
i uwiadomić mnie o wykonaniu tego zlecenia.

Z poważaniem

Kazimierz Wiśniewski

Wzór 301. — 2. Zawiadomienie o zakupie premii:

Wiedeń, 11. sierpnia 1914.

Pan Kazimierz Wiśniewski,

Lwów.

Wykonując zlecenie Pańskie z 10. b. m., kupiliśmy na dzisiejszej giełdzie na Jego rachunek premię na pobranie

100 akcji kredytowych po 634.50 per ult. sierpnia.

Na tej podstawie uzyskał Pan prawo
100 akcji kredytowych po 634.50 netto
z końcem sierpnia zakupić lub też z umowy się zrzucić. To prawo wyboru przysługuje Panu do godziny 1. w południe dnia 27. sierpnia.

Równocześnie obciążamy rachunek Pański

za premię po K 7.50	K 750.—
1/2 0/00 kurtażu *)	„ 31.72
1 0/00 prowizji **)	„ 65.28
podatek obrotowy	„ 6.—
<u>franko, wal. 11. b. m.</u>	<u>K 853.—</u>

i kreślimy się

z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY
Rauch Klein

*) Kurtaż od kursowej wartości akcji $100 \times 634.50 = K 63450.—$

**) Prowizja od K 63450.—
+ odsetki $243/5 0/0$ „ 1080.—
+ premia „ 750.— K 65280.—

Wzór 302. — 3. Wykonanie nabytego prawa:

Lwów, 25. sierpnia 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,

Wiedeń.

Donoszę Panom, że zakupione na mój rachunek w dniu 11. b. m. prawo na pobranie

100 akcji kredytowych po 634.50 per ultimo b. m. wykonam i proszę o obliczenie tych papierów.

Równocześnie proszę pobrane akcje użyć na pokrycie zleczonej Im dnia 20. b. m. sprzedaży

100 akcji kredytowych na 654.— per ultimo b. m.
Oczekując uwiadomienia o załatwieniu tego zlecenia, pozostaję

z poważaniem

Kazimierz Wiśniewski

Wzór 303. — 4. Bank przesyła rozliczenie:

Wiedeń, 28. sierpnia 1914.

Pan Kazimierz Wiśniewski,

Lwów.

Stosownie do Pańskiego rozstrzygnięcia z 25. b. m. pobraliśmy na podstawie Jego premii per ultimo sierpnia

100 akcji kredytowych po 634.50	K 63450.—
odsetki $243/5 0/0$	„ 1080.—

franko, wal. 4./9. K 64530.—

czem obciążamy Pański rachunek bieżący, a uznajemy rachunek depozytowy.

Natomiast dostarczyliśmy na dług Pańskiego rachunku depozytowego, a przy równoczesnym uznaniu w Jego rachunku bieżącym

100 akcji kredytowych	po 654—	K 65400—
odsetki $2\frac{43}{50}\%$		„ 1080—
		<hr/> K 66480—

kurtaż $\frac{1}{2}\%$	K 32-70
prowizya 1%	„ 66-48
podatek obrotowy	„ 6—
	„ 105-18
	<hr/> franko, wal. 5.9. K 66374-82.

Oczekując nowych zleceń, pozostajemy z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY
Rauch Klein

Ponieważ kurs akcji kredytowych nie podniósł się, Wiśniewski zawiadamia Bank w dniu 25. sierpnia, że zrzuca się z umowy.

Wzór 304. — Zrzeczenie się prawa zakupna:

Lwów, 25. sierpnia 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,
Wiedeń.

Powołując się na moje zlecenie z 10. b. m., donoszę Panom, że na wypadek, gdyby kurs akcji kredytowych do dnia 27. b. m. nie podniósł się powyżej K 635—, zrzekam się prawa nabycia

100 akcji kredytowych po 634-50 per ultimo b. m.

Z poważaniem

Kazimierz Wiśniewski

Kurs akcji kredytowych nie podniósł się, Wiśniewski jednak spodziewając się, że zwyżka nastąpi w przyszłym miesiącu, poleca 25. sierpnia Bankowi, aby wziął ponowną premię na następny miesiąc (prolonguje).

Wzór 305. — 1. Zlecenie sprolongowania premii:

Lwów, 25. sierpnia 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,
Wiedeń.

Upraszam Panów na wypadek, gdyby kurs akcji kredytowych do 27. b. m. nie podniósł się powyżej K 635—, z ubiegającej z końcem sierpnia mojej premii na zakupno

100 akcji kredytowych

nie skorzystać, lecz sprolongować ją do końca września b. r.

Z poważaniem

Kazimierz Wiśniewski

Wzór 306. — 2. Odpowiedź banku:

Lwów, 27. sierpnia 1914

Pan Kazimierz Wiśniewski,

Lwów.

Wobec niekorzystnego dzisiejszego kursu akcji kredytowych, sprolongowaliśmy, stosownie do zlecenia, premię Pańską na kupno 100 akcji kredytowych po 634-50 do końca września b. r., co prosimy przyjąć do wiadomości.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

Rauch Schwarz

d) Sprzedaż premiowa.

Sprzedaż premiowa polega na tem, że spekulant opłaca premię, za co nabywa prawo wyboru między dostarczeniem papierów i zrzuceniem się z umowy.

Korespondencya w sprawie sprzedaży premiowej jest zupełnie analogiczna z omówioną powyżej korespondencyą w sprawie kupna premiowego.

e) Sprawunki „dont“.

Sprawunki „dont“ różnią się od poprzednich tem jedynie, że premii na kupno, względnie sprzedaż nie opłaca się z góry, lecz zostaje ona wyrażona w wyższym o premię kursie zakupna, względnie niższym kursie sprzedaży. W dniu wykonania wolno kontrahentowi od umowy odstąpić, płacąc umówioną premię.

Ponieważ interesa „dont“ mogą być zawierane tylko przez tych klientów, którzy posiadają w banku rachunek bieżący, a także i rozliczenie premii, dopiero w razie zrzeczenia się, jest pewnem utrudnieniem, spotyka się je rzadziej w praktyce, aniżeli zwyczajnie kupno lub sprzedaż premiową.

Stefan Komorzyński, Lwów, poleca swojemu bankowi we Wiedniu, by wziął dlań premię na sprzedaż 50 akcji Kolei państwowej po 710—, dont 7— na koniec czerwca. Bank uwiadamia klienta o wzięciu premii. W dniu wyboru Komorzyński telegrafuje, że dostawy zrzeka się, wskutek czego bank zadłuża jego rachunek kwotą należnej premii, wydatków i prowizyi.

Wzór 307. — 1. Zlecenie sprzedaży „dont“:

Lwów, 6. czerwca 1914.

Do

Ogólnego Banku depozytowego,

Wiedeń.

Niniejszem proszę Panów wziąć dla mnie premię dont na sprzedaż 50 akcji Kolei państwowej na 710—, dont 7— per ultimo czerwca.

Oczekując potwierdzenia tego listu, pozostaję

z poważaniem

Stefan Komorzyński

Wzór 308. — 2. Bank donosi o wzięciu premii:

Wiedeń, 8. czerwca 1914.

Pan Stefan Komorzyński,

Lwów.

Załatwiając list Pana z 6. b. m., wzięliśmy dzisiaj premię dont na sprzedaż

50 akcji Kolei państwowej po 710—, dont 7—.

Na mocy tej premii przysługuje Panu prawo per ultimo sierpnia

50 akcji Kolei państwowej po 717—

dostawić lub też w najpóźniejszym terminie do 26. czerwca, godziny 1. w południe z umowy się zrzucić. W tym ostatnim wypadku odtużymy rachunek Pański tytułem premii dont po

K 7— za sztukę brutto *)

Oczekując dyspozycji, kreślimy się

z poważaniem

OGÓLNY BANK DEPOZYTOWY

Klein Mayer

*) Prócz premii także za kurtaż, podatek obrotowy i prowizję.

Wzór 309. — 3. 26. czerwca Komorzyński depezuje:

Ogólny Bank depozytowy, Wiedeń.

Zrzekam się sprzedaży 50 akcji Kolei państwowej per ultimo.

Komorzyński

Wzór 310. — 4. Bank przesyła obliczenie przypadłej premii:

Wiedeń, 26. czerwca 1914.

Pan Stefan Komorzyński,

Lwów.

Na skutek dzisiejszej depezy nie dostarczyliśmy sprzedanych z premią dont 50 akcji Kolei państwowej per ultimo b. m. i obciążamy rachunek bieżący Pana:

za premię po K 7—	K 350—
„ podatek obrotowy	„ 3—
„ 1/2 ^o /100 kurtażu	„ 17.93
„ 1 ^o /100 prowizji	„ 36.46

franko, wal. 26./6. K 407.39.

Z poważaniem

OGÓLNY BANK DEPOZYTOWY

Klein Mayer

f) Sprawunki za podwójną premią.

Sprawunki te, zwane także dwulicowymi, polegają na tem, że spekulant, opłacając premię w podwójnej wysokości, ma prawo wyboru pomiędzy kupnem, sprzedażą lub zrzuceniem się z umowy.

Interesa te, ponieważ pozwalają spekulować tak na zniżkę, jak i na wyżkę kursu, są na giełdach bardzo rozpowszechnione. Utrudnieniem wszakże spekulacji zapomocą sprawunków za podwójną premią jest ta okoliczność, że wskutek wysokiej premii (dwa razy tak wielkiej, jak premia interesu jednolicowego) zyskać można tylko w razie bardzo wielkiego podwyższenia lub obniżenia się kursów.

Premię płaci się zawsze przy zawarciu umowy.

Korespondencya jest zupełnie podobna, jak przy zawarciu interesów jednolicowych, dlatego też podajemy tu tylko list, w którym bank donosi klientowi o zakupieniu podwójnej premii.

Wzór 311.

Wiedeń, 7. listopada 1914.

Pan Karol Zawadzki,

Kraków.

W myśl zlecenia z 6. b. m. kupiliśmy na dzisiejszej giełdzie na rachunek Pana:

podwójną premię na 50 akcji „Alpine Montan“ po 805— per ultimo b. m. po 10—

K 500—

podatek obrotowy „ 3—

1/2°/100 kurtażu „ 20.13

1°/100 prowizji „ 41.21

franko, wal. 7./11. K 564.34

i obciążamy powyższą kwotą Jego rachunek.

Na tej podstawie jest Pan upoważniony

50 akcji „Alpine Montan“ po 805— netto

per ultimo listopada kupić, sprzedać lub też od wykonania umowy odstąpić. Decyzji Swojej zechce nam Pan udzielić do 26. b. m., godziny 1. w południe.

Z poważaniem

AKCYJNY BANK „UNION“

Hermann Weiss

g) Sprawunki stelażowe.

Sprawunki stelażowe są pewnego rodzaju podwójnym interesem premiovym, różnią się jednak od ostatnich tem, że:

1. kupujący stelaż z umowy zrzucić się nie może,
2. premii nie płaci się naprzód, tylko zawiera się ona w niższym i wyższym kursie.

Różnicę między kursem kupna i sprzedaży nazywamy napięciem; połowa napięcia stanowi premię. Kurs kupna, o premię pomniejszony, nazywamy średnią stelażu. N. p. umowy kurs kupna wynosi K 685—, kurs sprzedaży K 665—; napięcie wynosi K 20—, premia K 10—, a średnia stelażu jest K 675—.

Ponieważ i tutaj korespondencya jest zupełnie podobna do listów, omówionych poprzednio, przytoczymy jedynie list, w którym bank uwiadamia o zakupieniu stelażu.

Wzór 312.

Wiedeń, 14. stycznia 1914.

Pan Arnold Weiser,
Przemyśl.

Posiadamy wczorajszy list Pański i donosimy, że zakupiliśmy na Pański rachunek

stelaż na 50 akcji kredytowych per ultimo stycznia, średnia K 642—, napięcie K 21—.

Będzie Pan zatem zobowiązany do dnia

27. stycznia b. r., godz. 1. w południe,

50 sztuk akcji kredytowych po 652.50 brutto od nas kupić, lub też po 631.50 je nam dostawić.

Jeśliby Pan do tego terminu nie podał rozstrzygnięcia do naszej wiadomości, wówczas dokonamy wyboru według własnego uznania na Pański rachunek.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

Stein Hersert

h) Sprawunki dopłatne.

Sprawunki dopłatne powstały z połączenia sprawunków na stały rachunek z interesami premiovymi. Kontrahent kupuje pewną ilość efektów po kursie wyższym, aniżeli dzienny, z tem zastrzeżeniem, że w terminie wykonania będzie mógł żądać dostarczenia mu jeszcze jedno-, dwu- lub więcejkrotnej ilości tych papierów, zależnie od wysokości umówionej premii.

Przy sprzedaży dopłatnej kontrahent obowiązuje się dostarczyć efekty po kursie niższym od dziennego, z tym jednak wa-

runkiem, że w dniu wykonania będzie mu wolno dostarczyć jeszcze jedno-, dwu- lub więcejkrotną ilość.

Wzór 313. — 1. Polecenie zakupna:

Tarnów, 5. stycznia 1914.

P. T.
Ogólny Bank obrotowy,

Wiedeń.

Potwierdzając odbiór listu Panów z 3. b. m., którego treść nie wymaga odpowiedzi, proszę załatwić na tamtejszej giełdzie, na mój rachunek, kupno dopłatne

100 akcji Kolei południowej, najwyżej po 104/4.50
i uawiadomić mnie o wykonaniu tego polecenia.

Z poważaniem

Jan Powilski

Wzór 314. — 2. Odpowiedź banku:

Wiedeń, 7. stycznia 1914.

Pan Jan Sowilski,
Tarnów.

W myśl dyspozycji Pańskiej z 5. b. m. zakupiliśmy na dzisiejszej giełdzie dopłatnie

100 akcji Kolei południowej po 108— brutto
i obciążamy rachunek Pański:

za 100 akcji Kolei południowej po 108—	K 10800—
„ podatek obrotowy	6—
„ ¹ / ₂ ‰ kurtażu	5.40
„ 1‰ prowizji	<u>10.80</u>

franko, wal. 4./2. K 10822.20,

a uznajemy Jego rachunek sztuk¹⁾.

Ponadto przysługuje Panu prawo nabycia u nas z końcem stycznia jeszcze

100 akcji Kolei południowej po 108— brutto.

Prawo to może być przez Pana wykonane do 26. stycznia, godziny 1. w południe, do którejto chwili oczekujemy wiadomości.

Z poważaniem

OGÓLNY BANK OBROTOWY

Rehm Lamm

i) Sprawunki prolongacyjne (stołowanie).

Często zdarza się, że nadzieje zawiodą spekulanta i w dniu wykonania nie ma on pieniędzy na zakupno efektów lub też nie posiada papierów, których powinien dostarczyć. W pierwszym

¹⁾ Jest to folio w skontrze; skontro to wykazuje efekty, przechowywane w depozycie bankowym.

wypadku udaje się on do bankiera, a ten, wyręczając go, kupuje owe papiery (bierze je na stół) z tem zastrzeżeniem, że spekulant odkupi je w następnym miesiącu; biorącym na stół jest wtedy bankier, oddającym spekulant.

W drugim zaś wypadku spekulant, który nie posiada efektów, udaje się do bankiera, by ten dostawił efekty za niego. Biorącym na stół jest tu spekulant, dającym bankier.

Wynagrodzenie bankiera wyznacza się w dwojaki sposób:

1. albo w formie stopy procentowej od wyłożonej przez bankiera kwoty, a wówczas odsetki bieżące od papierów należą się dającemu na stół;

2. lub też wynagrodzenie to zostaje wyrażone w pewnej kwocie, którą do kursu późniejszego odkupna dodaje się (report), względnie z kursu późniejszej odsprzedaży potrąca (deport), a wówczas przypadają odsetki biorącemu na stół.

Karol Sosnowski, Lwów, który sprzedał *per ultimo* października 50 akcji kredytowych po 640—, nie może wskutek wyżki kursu wykonać tej sprzedaży i zwraca się z tego powodu do swego banku o dostarczenie tych akcji za niego, w następnym zaś miesiącu dostarczy on tych akcji bankowi po kursie likwidacyjnym. Bank wykonuje polecenie 4. listopada. Ponieważ w ciągu listopada kurs ułożył się korzystnie dla Sosnowskiego, poleca on bankowi zakupić te akcje i zakupnem pokryć dostarczone w poprzednim miesiącu w jego imieniu papiery.

4. grudnia bank nadsyła rozliczenie.

Wzór 315. — 1. Oddanie na stół:

Lwów, 25. października 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,

Wiedeń.

Proszę Panów sprzedane na mój rachunek w dniu 12. b. m. *per ultimo*

50 akcji kredytowych
wziąć na stołowanie do końca listopada.

Z poważaniem

Karol Sosnowski

Wzór 316. — 2. Bank donosi o pobraniu akcji:

Wiedeń, 26. października 1914.

Pan Karol Sosnowski,

Lwów.

Na skutek udzielonego nam we wczorajszym liście zlecenia wzięliśmy na stołowanie dla Pana
50 sztuk akcji kredytowych,
na czas od końca b. m. do końca listopada, za co liczyć Mu będziemy
5 1/2% netto.

Szczegółowem obliczeniem służyć będziemy w najbliższych dniach, tymczasem zaś kreślimy się

z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

Mayer Renner

Wzór 317. — 3. Bank nadsyła obliczenie:

Wiedeń, 4. listopada 1914.

Pan Karol Sosnowski,

Lwów.

W uzupełnieniu naszego listu z 26. ub. m. posyłamy Panu w załączeniu notę na
50 akcji kredytowych,
które według udzielonego nam w dniu 12. ub. m. zlecenia sprzedaliśmy, a w myśl listu z 25. ub. m. wzięliśmy na stołowanie. Według noty tej obciążamy rachunek Pana kwotą

K 32776.33, wal. dzisiejsza,

uznajemy zaś sumą

K 32622.33, wal. dzisiejsza.

Na Panu cięży zatem obecnie obowiązek dostarczenia nam z końcem b. m.

50 akcji kredytowych po 642—, tudzież uiszczenia nam 5 1/2% odsetek tytułem wynagrodzenia za stołowanie.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

Mayer Renner

1 nota.

Wzór 318. — 4.

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY.

Wiedeń, 4. listopada 1914.

Stempel
10 h

NOTA

dla Pana Karola Sosnowskiego,

Lwów.

Za stołowanie:

50 akcji kredytowych po 642— ¹⁾	K 32100—
odsetki $303\frac{3}{5}\%$	„ 673-33
podatek obrotowy	„ 3—
<u>Winien wal. 4./11.</u>	<u>K 32776-33.</u>

Za wykonaną dostawę:

50 akcji kredytowych po 640— ²⁾	K 32000—
odsetki $303\frac{3}{5}\%$	„ 673-33
	<u>K 32673-33</u>
podatek obrotowy	K 3—
$1\frac{1}{2}\%$ kurtażu	„ 16—
1% prowizji	„ 32— „ 51—
<u>Ma wal. 4./11.</u>	<u>K 32622-33.</u>

Wzór 319. — 5.

Lwów, 24. listopada 1914.

P. T.

Wiedeński Bank związkowy,

Wiedeń.

Potwierdzając moją dzisiejszą depeszę, proszę o zakupienie

50 akcji kredytowych po 625— per ultimo b. m.

Użyć ich Panowie zechcecie na pokrycie tych samych akcji, oddanych Panom w ubiegłym miesiącu na stół.

Z poważaniem

Karol Sosnowski

Wzór 320. — 6. Bank posyła notę:

Wiedeń, 4. grudnia 1914.

Pan Karol Sosnowski,

Lwów.

W załączeniu posyłamy Panu notę na zakupione po myśli zlecenia z 24. z. m.

50 akcji kredytowych,

za które zadłużamy Jego rachunek kwotą

K 32040-62, wal. 4. b. m.,

¹⁾ Kurs likwidacyjny.

²⁾ Kurs, po jakim Sosnowski zawarł umowę o dostawę akcji.

jako też na dostarczone z tytułu interesu stołowego te same akcje, za które rachunek Pański sumą

K 32689-48, wal. 4. b. m.,

uznajemy.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY

Mayer Renner

1 nota.

Wzór 321. — 7.

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY.

Wiedeń, 4. grudnia 1914.

Stempel
10 h

NOTA

dla Pana Karola Sosnowskiego,

Lwów.

Kupno:

50 akcji kredytowych po 625—	K 31250—
odsetki $333\frac{3}{5}\%$	„ 740—
	<u>K 31990—</u>
podatek obrotowy	„ 3—
$1\frac{1}{2}\%$ kurtażu	„ 15-63
1% prowizji	„ 31-99
<u>Winien wal. 4./12.</u>	<u>K 32040-62.</u>

Dostawa ze stołowania:

50 akcji kredytowych po 642—	K 32100—
odsetki $333\frac{3}{5}\%$	„ 740—
	<u>K 32840—</u>
$51\frac{1}{2}\%$ odsetki za stołowanie od 4./11.—4./12.	„ 150-52
<u>Ma wal. 4./12.</u>	<u>K 32689-48.</u>

ROZDZIAŁ IX.

Reklamacje.

1. Reklamacje z powodu dostarczenia wadliwego towaru.

W życiu kupieckim wydarza się często, że jedna ze stron, zawierających umowę, nie dopełni należycie swoich zobowiązań. Czasami zdarza się to z powodu nieznacznego przeoczenia, drobnej omyłki lub czegoś podobnego i rzecz może być łatwo wyjaśniona. Niekiedy jednak niedotrzymanie lub nienależyte wypełnienie umowy może wywołać poważny zatarg pomiędzy kontrahentami i wymagać będzie długiej wymiany listów, a nawet rozstrzygnięcia sporu przez władze sądowe.

Najczęstszym może powodem takiego sporu między kupującym a sprzedającym bywa dostarczenie towaru w innej jakości, lub towaru wadliwego.

Kupujący, odkrywszy wady w towarze, powinien zaraz po dostawie, jeżeli one były widoczne, natychmiast zaś po odkryciu (w każdym razie nie później niż w 6 miesięcy po dostawie), jeżeli były one ukryte (towar w oryginalnym opakowaniu, towar zleżały), zawiadomić o tem sprzedającego w doniesieniu, zwanem reklamacją, a opisującym dokładnie te wady. Na podstawie reklamacji kupujący może żądać od sprzedającego odebrania towaru (jest to t. zw. pozostawienie do rozporządzenia), lub też domagać się opustu (bonifikacji).

Aż do nadejścia odpowiedzi na reklamację musi być towar należycie przechowany u reklamującego lub też u trzeciej osoby, na rachunek i niebezpieczeństwo sprzedawcy.

Korespondencja w sprawach reklamacyjnych wymaga nie tylko zawodowej wiedzy, znajomości zwyczajów i ustaw, lecz

także należytego przedstawienia sprawy i przekonania adresata o słuszności żądań piszącego. Jeszcze trudniejsze jest zadanie drugiej strony. Jeżeli reklamujący poczynił słuszne zarzuty, trzeba wytłumaczyć się należycie i tak sprawę przedstawić, aby nie zrazić odbiorcy na przyszłość. Szczególnie ostrożnym trzeba być wtedy, gdy żądanie reklamującego jest nieuzasadnione i gdy idzie o wykazanie mu tego. To też często kupcy, szczególnie wówczas, gdy idzie o rzecz mniejszej wagi, chętnie, mimo całego poczucia słuszności swej sprawy, ustąpią, byle tylko nie narazić sobie odbiorcy.

Karol Łotocki, Przemyśl, otrzymał od Bartkowskiego i Szomka, Lwów, posyłkę rękawiczek, wśród których 6 tuz. rękawiczek antylopowych jest nieodpowiednich. Łotocki oddaje te rękawiczki do rozporządzenia. Bartkowski i Szomek usprawiedliwiają się i proszą o zwrot rękawiczek na ich koszt.

Wzór 322. — 1.

Przemyśl, 25. września 1914.

Panowie Bartkowski i Szomek,

Lwów.

Onegdaj otrzymałem fakturowaną mi 20. b. m. posyłkę rękawiczek, której oczekiwałem z wielką niecierpliwością.

Tem przykrzej mi było, gdy, odbierając je, przekonałem się, że 6 tuz. rękawiczek damskich antylopowych nie mogę w żaden sposób przyjąć. Rękawiczki te są źle farbowane, skórka jest twarda i nieciągliwa, wskutek czego pękać będą one bardzo łatwo. Nie chcąc szkodzić swej dobrej opinii, rękawiczek tych bezwarunkowo nie zatrzymam i proszę o wydanie odpowiednich rozporządzeń.

Z poważaniem

Karol Łotocki

Wzór 323. — 2.

Lwów, 27. września 1914.

Pan Karol Łotocki,

Przemyśl.

Z ogromną przykrością dowiedzieliśmy się z listu Pańskiego z 25. b. m. o Jego niezadowoleniu z powodu otrzymanych 6 tuz. damskich rękawiczek antylopowych. Zbadaliśmy natychmiast tę sprawę i przekonaliśmy się, że wskutek omyłki ekspedyenta otrzymał Pan towar licheszy, przeznaczony na wysprzedaż. Prosimy bardzo wybaczyć tej nieuwadze i przyjmując zapewnienie, że to się już nie powtórzy.

Pozostawione nam do rozporządzenia rękawiczki zechcą Panowie odesłać na nasz koszt z powrotem.

Rękawiczki, które były dla Panów przeznaczone, leżą przygotowane. Czy mamy je wysłać?

Oczekujemy odpowiedzi i pozostajemy

z poważaniem

Barthowski i Szomek

Wzór 324. — 3.

Przemyśl, 28. września 1914.

Panowie Bartkowski i Szomek,

Lwów.

Stosownie do treści wczorajszego listu Panów wysłałem dziś Panom napowrót

6 tuz. rękawiczek damskich antylopowych

i proszę uprzejmie nadesłać mi jak najrychlej, odwrotnie,

6 tuz. tych rękawiczek, lecz tej jakości.

Z poważaniem

Karol Lotocki

K. Ozmiński i Ska, Lwów, zamawiają u Janka Vukotiča i Ski w Zagrzebiu 20 q śliwek, które też zagrzebska firma wysłała. Ponieważ jednak śliwki te przyszły w złym stanie, stawiają je odbiorcy do rozporządzenia i żądają zwrotu poniesionych kosztów. Dostawcy przeproszą za przykrość i ofiarowują bonifikację, którą Ozmiński i Ska przyjmują, domagając się jednak ponadto jeszcze zwrotu części kosztów. Vukotič i Ska godzą się i na to ustępstwo i bonifikują odpowiednią kwotę odbiorcom.

Wzór 325. — 1.

Lwów, 24. sierpnia 1914.

Panowie Janko Vukotič i Ska,

Zagrzeb.

Dziękując Panom za Ich ofertę z 21. b. m., prosimy wysłać nam natychmiast:

20 q śliwek Ia, dobrze wysuszonych, według dostarczonej nam próby, po K 42— za 100 kg.

Towar prosimy porządnie zapakować w dobrych skrzyniach drewnianych.]

Fakturę pokryjemy naszym trzymiesięcznym akceptem.

Prosimy Panów bardzo usilnie, wysłać towar zupełnie suchy, obawiamy się bowiem, aby z powodu upałów nie uległ w drodze zepsuciu.

Z poważaniem

K. Ozmiński i Ska

Wzór 326. — 2. List fakturowy:

Zagrzeb, 29. sierpnia 1914.

Panowie K. Ozmiński i Ska,

Lwów.

Dziękujemy uprzejmie za zlecenie z 24. b. m. i donosimy, że dzisiaj wysłaliśmy do Panów zamówione śliwki, na które załączamy fakturę, opiewającą na

K 487.50, pł. 29. listopada.

Na pokrycie tej sumy wystawiliśmy weksel na

K 487.50, pł. 29. 11., zł. własne,

który dotarczamy. Po odebraniu towaru zechcą Panowie weksel ten opatrzyć swoim podpisem i nam odesłać.

Wysyłając towar, wybieraliśmy śliwki dobrze wysuszone i piękne, spodziewamy się zatem, że posyłka nasza zadowoli Panów w zupełności i że już wkrótce otrzymamy ponowne zamówienia.

Z poważaniem

Janko Vukotič i Ska

1 faktura.

1 weksel.

Wzór 327. — 3. Reklamacya:

Lwów, 12. września 1914.

Panowie Janko Vukotič i Ska,

Zagrzeb.

Wczoraj odebraliśmy fakturowane nam 29. ub. m. śliwki i natychmiast zbadaliśmy stan ich. Wobec tego, że okazały się one robaczywe, a rzeczą jest niemożliwą, by w czasie niedługiej stosunkowo podróży mogło wyłudz się robactwo, zawezwaliśmy rzeczoznawców celem zbadania tego towaru. Równocześnie depeszowaliśmy do Panów:

„Śliwki robaczywe, odmawiamy przyjęcia. Towar do rozporządzenia“.

Depeszę tę potwierdzamy, a nadto przesyłamy Panom w załączeniu kopię opinii rzeczoznawców. Opierając się na tej opinii, stawiamy Panom całą posyłkę do rozporządzenia, a nadto prosimy o zwrot

K 172.80 za fracht i dostawę,

„ 25— „ kosztu rzeczoznawców,

K 197.80.

Oczekując odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

K. Ozmiński i Ska

1 załącznik.

Orzeczenie rzeczoznawców.

Na wezwanie Panów K. Oźmińskiego i Ski we Lwowie udaliśmy się dziś dnia 12. września 1914. do magazynu tej firmy przy ul. Halińskiej 14., celem zbadania przystanego Im zapasu śliwek.

W magazynie, w miejscu chłodnym i należycie przewietrzanym, znaleźliśmy 20 skrzyń, opatrzonych znakiem J. V. i liczbami kolejnymi od 1837 do 1856. Na podstawie listu frachtowego i faktury stwierdziliśmy, że posyłka ta pochodzi od firmy Janko Vukotić i Ska, Zagrzeb.

Stan zewnętrzny skrzyń był zupełnie dobry, skrzynie były sporządzone z mocnych, ściśle przystających i nieuszkodzonych desek. Na nasze żądanie i według naszego wyboru otwarto dziesięć skrzyń. Na podstawie ściśle przeprowadzonego badania stwierdziliśmy, że:

1. Śliwki nie są dobrze wysuszone, a znaczna ich część jest zupełnie robaczywa, tak, że towar ten nie nadaje się do sprzedaży.

2. Robactwo wyległo się prawdopodobnie dopiero w podróży, załadki jednak musiały znajdować się w śliwkach już przed ich zapakowaniem. Nie podobna bowiem przypuszczać, aby owady, które złożyły w nich jajka, w czasie podróży dostać się mogły przez szczelnie spojone, grube deski do wnętrza skrzyń.

Lwów, 12. września 1914.

Zaprzyśiężeni rzeczoznawcy:

Maryan Czarniecki

Jan Huber

Zagrzeb, 15. września 1914.

Panowie K. Oźmiński i Ska,

Lwów.

List Panów z 12. b. m. był dla nas prawdziwą, a bardzo przykrą niespodzianką. Zlecenia naszych odbiorców wykonywamy zawsze jak najstaranniej. Dołożyliśmy zaś jeszcze więcej, niż zwykle, troskliwości przy wysyłce śliwek do Panów, już choćby tylko dlatego, że szło nam o pozyskanie zaufania nowego odbiorcy.

Wobec oczywistego dowodu, jakim jest orzeczenie zaprzyśiężonych znawców, musimy zakomunikować nam fakt przyjąć do wiadomości, niemniej jednak zaznaczyć winniśmy, że zgoła nie umiemy go sobie wytłumaczyć. Przy pakowaniu skrzyń, przeznaczonych dla Panów, był szef nasz osobiście i stwierdził, że ładowane śliwki były zupełnie czyste.

Nie chcąc jednak zrażać sobie Panów, gotowi jesteśmy do największych nawet ustępstw i dlatego telegrafowaliśmy Panom:

„Prosimy śliwki zatrzymać, ofiarujemy czterdzieści procent opustu“,

co niniejszem potwierdzamy. Przypuszczamy, że na towar, choć nieco uszkodzony, znajdą Panowie nabywców przy tak niskiej cenie, nam zaś wyświadczą Panowie wielką przystupę, gdyż śliwki te, dziś już

nadpsute, w podróży powrotnej uległyby zupełnemu zniszczeniu i straciły zupełnie wartość.

Przepraszając Panów za tę przykrość i zapewniając, że wypadek taki nigdy w przyszłości się nie zdarzy, oczekujemy decyzji i kreślimy się

z poważaniem

Janko Vukotić i Ska

Lwów, 18. września 1914.

Panowie Janko Vukotić i Ska,

Zagrzeb.

W załatwieniu depeszy i listu Panów z 15. b. m., na dowód, jak szczerze pragniemy pójść Panom na rękę, oświadczamy gotowość zatrzymania śliwek. Czynimy to w nadziei, że uda nam się towar sprzedać partyjnie rafinerji spirytusu. Musimy jednak domagać się od Panów, oprócz

40% opustu,

także zbonifikowania nam kosztów wyłożonych rzeczoznawcom w kwocie K 25—, tudzież połowy frachtu, t. j. K 86.40.

Jeżeli Panowie przyznają nam także i te kwoty, towar zatrzymamy.

Z poważaniem

K. Oźmiński i Ska

Zagrzeb, 22. września 1914.

Panowie K. Oźmiński i Ska,

Lwów.

Nie chcąc przeciągać dłużej korespondencji w tej przykrej dla nas sprawie, zgadzamy się na żądanie Panów i uznajemy na Ich rachunku

K 195.—, jako 40% opustu na fakturze z 29. z. m.,

„ 43.20 „ zwrot 1/4 części frachtu,

„ 25.— „ kosztu znawców,

K 263.20

i prosimy o zgodne zapisanie.

Zeszliśmy do ostatnich krańców możliwości i przyznaliśmy Panom bonifikację, przewyższającą znacznie połowę wartości faktury, byle tylko dać dowód, jak bardzo cenimy sobie utrzymanie dobrych stosunków z Ich domem.

Wyrażając nadzieję, że ten niemity epizod nie zamąci w niczem naszych wzajemnych stosunków, pozostajemy

z poważaniem

Janko Vukotić i Ska

Porebski i Zimler w Krakowie żądają od I. Gal. Fabryki bielizny w Rzeszowie opustu na dostarczonych koszulach. Fabryka, nie chcąc udzielić im tego opustu, zwraca się do Stanisława Woytkowskiego w Krakowie z zapytaniem, czy nie wzięłby tych koszul po nieco niższej cenie, a gdy Woytkowski na propozycję się godzi, proszą Porebskiego i Zimlera, aby wydali te koszule Woytkowskiemu.

Wzór 332. — 1. Reklamacya

Kraków, 5. grudnia 1914.

Do
I. Gal. Fabryki bielizny,
Rzeszów.

Onegdaj otrzymaliśmy zamówione u podróżującego Panów, p. Małowski, koszule męskie. Z przykrością jednak stwierdzamy, że okazane nam wzory były wykonane z cieniuchnego, wyltwornego batystu, te zaś koszule, które nam dostarczono, są zrobione z batystu znacznie grubszego.

Wobec tego moglibyśmy nadesłany towar zatrzymać tylko wówczas, gdyby Panowie udzieliłi nam opustu przynajmniej po

K 10— na tuzinie.

Gdyby Panowie nie zgodzili się na to ustępstwo, byłibyśmy zmuszeni oddać nadesłaną partję koszul do Ich rozporządzenia i domagać się zwrotu

K 5.40

za zapłacone przez nas koszta przesyłki.

Oczekując wiadomości, pozostajemy

z poważaniem

Porebski i Zimler

Wzór 333. — 2. Ofiarowanie towaru w inne ręce:

Rzeszów, 6. grudnia 1914.

Pan Stanisław Woytkowski,
Kraków.

Donosimy Panu, że mamy obecnie do rozporządzenia 6 tuzinów koszul męskich, batystowych I^a, z przodami pikowymi, takich samych, jakie nabył Pan od nas ubiegłego miesiąca.

Ponieważ odbiorca, dla którego ten towar był przeznaczony, domaga się bez uzasadnienia opustu, na który ze względów zasadniczych zgodzić się nie możemy, zwracamy się z uprzejmem zapytaniem, czy nie nabyłby Pan tych koszul na zwykłych warunkach, lecz po niższej cenie K 74—, zamiast 78— za tuzin.

Gdyby Pan z oferty naszej skorzystał, byłibyśmy Mu bardzo wdzięczni, gdyż uniknęlibyśmy tym sposobem ewentualnego procesu.

W oczekiwaniu przychyłnej odpowiedzi, kreślimy się

z poważaniem

I. GAL. FABRYKA BIELIZNY

Ralski

Wzór 334. — 3. Przyjęcie oferty:

Kraków, 7. grudnia 1914.

Do
I. Gal. Fabryki bielizny,
Rzeszów.

Załatwiając treść listu Panów z dnia wczorajszego, donoszę, że, aby wyświadczyć Panom przystuge, nabędę pozostawione do Ich rozporządzenia koszule po cenie K 74— za tuzin. Ponieważ jednak posiadam jeszcze dość znaczny zapas tego towaru, przeło proszę o wyznaczenie terminu płatności nie jak zwyczajnie za 4, lecz za 6 miesięcy.

Jeśli warunek ten będzie Panom odpowiadał, to proszę wskazać mi, do kogo mam się udać po odbiór.

Z poważaniem

Stanisław Woytkowski

Wzór 335. — 4.

Rzeszów, 8. grudnia 1914.

Pan Stanisław Woytkowski,
Kraków.

Dziękując uprzejmie za wybawienie nas z kłopotu, donosimy, że koszule, które Pan zakupił, leżą na składzie u pp. Porebskiego i Zimlera. Zechce Pan zatem wspomniany towar odebrać u wymienionej firmy, płacąc jej za przewoźne z Rzeszowa

K 5.40.

Fakturę na te towary pošlemy Panu dopiero po otrzymaniu wiadomości o odbiorze koszul od pp. Porebskiego i Zimlera.

Z poważaniem

I. GAL. FABRYKA BIELIZNY

Ralski

Wzór 336. — 5. Zlecenie wydania nieprzyjętego towaru:

Rzeszów, 8. grudnia 1914.

Panowie Porebski i Zimler,
Kraków.

W odpowiedzi na list Panów z 5. b. m. ośmielamy się stwierdzić, że koszule, które zostały Panom dostarczone, odpowiadają w zupełności wzorom, jakie przedstawił Im w swoim czasie nasz podróżujący.

Wobec tego nie możemy przyznać Panom żadanego opustu. Aby zaś nie wywoływać sporów, postaraliśmy się koszule, o których mowa, sprzedać innej firmie. Zechęc zatem Panowie wydać te koszule za zwrotem kosztów przesyłki w kwocie

K 5.40

p. Stanisławowi Woytkowskiemu, tamże, który po nie zgłosił się w dniach najbliższych.

Z poważaniem

I. GAL. FABRYKA BIELIZNY

Ralski

2. Reklamacye różnego rodzaju.

Prócz reklamacyi z powodu wadliwości towaru dostarczają przedmiotu do korespondencyi w świecie handlowym różne inne jeszcze wypadki. Tak n. p. jakiś błąd formalny, popełniony przy wystawieniu weksła, żądanie wyjaśnienia jakiejś pozycyi rachunku, niewłaściwa cena i inne podobne zajścia mogą być przyczyną nawet dość rozległej obustronnej wymiany listów.

Ligeza i Górski we Lwowie wytykają Austr. Akc. Towarzystwu handlowemu we Wiedniu, że wstawiło do faktury ceny wyższe niż zazwyczaj. Tow. handlowe wyjaśnia, powołując się na poprzednio wysłany okólnik, że artykuły, o które idzie, podrożały.

Wzór 337. — 1.

Lwów, 7. kwietnia 1914.

P. T.

Austr. Akc. Towarzystwo handlowe,

Wiedeń.

Dziś otrzymaliśmy towary, fakturowane nam 4. b. m., a odbierając je, zauważyliśmy, że dwa artykuły liczą Panowie znacznie drożej, aniżeli dotychczas.

Są to mianowicie:

art. 15. bawełna Mercerie spécial,

„ 183. „ Perlé,

które, jak to przekonaliśmy się przez porównanie z dawniejszemi fakturami, zostały, zapewne przez omyłkę, znacznie drożej obliczone.

Prosimy o zbonifikowanie nam różnicy za uwiadomieniem.

Z poważaniem

W. Ligeza i W. Górski

Wzór 338. — 2.

Wiedeń, 9. kwietnia 1914.

Panowie W. Ligeza i W. Górski,

Lwów.

Odpowiadając na reklamacyę z 7. b. m., pozwalamy sobie zwrócić uwagę Panów na nasz okólnik z 10. marca b. r., w którym uwiadomiliśmy naszych odbiorców, że, z powodu bardzo znacznej podwyżki cen surowca i robocizny, widzimy się zmuszeni od dnia 15. marca b. r. podnieść ceny artykułów, w okólniku tym wymienionych, o 15% w stosunku do cen, zawartych w naszym cenniku. Pomiędzy artykułami tymi były wymienione również bawełny Mercerie spécial i Perlé.

Okólnik ten powtórnie przesyłamy.

Z poważaniem

AUSTR. AKC. TOWARZYSTWO HANDLOWE

Faber

Stein

1 okólnik.

Smulikowski i Brat we Lwowie zwracają uwagę firmie M. Varinier i A. Picard, Bruksela, na omyłki, które wkrały się do faktury. Dostawcy, przepraszając za to, bonifikują odpowiednią kwotę.

Wzór 339. — 1.

Lwów, 27. grudnia 1914.

Panowie M. Varinier i A. Picard,

Bruksela.

W fakturze Panów z 20. b. m. spostrzeżliśmy przy sprawdzaniu następujące omyłki:

Koronka brukselska Art. 487/3. została źle obliczona, albowiem 405 m po Fr. 1.75 wyniesie Fr. 70.88, a nie Fr. 78.75.

Również fałszywie obliczono 121 $\frac{1}{2}$ % rabatu przy Art. 512/2. i 581/1.; wynosić on bowiem powinien Fr. 38.45, a nie Fr. 31.60.

Powstałe z tego powodu różnice:

przy art. 487/3. w kwocie	Fr. 7.87
„ „ 512/2. i 581/1.	„ 6.85
	<u>Fr. 14.72</u>

zechęc Panowie zapisać na dobro naszego rachunku.

Z poważaniem

Smulikowski i Brat

Bruksela, 2. stycznia 1915.

Panowie Smulikowski i Brat,

Lwów.

Przepraszamy najmocniej za omyłki, wytknięte nam w liście z 27. z. m., i donosimy, że stosownie do treści tego pisma uznaliśmy na rachunku Panów kwotę

Fr. 1472.

Na usprawiedliwienie nasze możemy przytoczyć to jedynie, że z powodu niezwykłego ruchu wysyłkowego personal nasz jest nadmiernie przeciążony pracą, a wskutek tego nie znajduje dość czasu na skrupulatną kontrolę wysyłanych faktur.

Z poważaniem

M. Varinier i A. Picard

Reklamacja z powodu niedobrze wypełnionego weksla.

Praga, 21. czerwca 1914.

Panowie Inż. B. Niemeksza i Ska,

Kraków.

W liście Panów z 18. b. m. otrzymaliśmy 2 weksle na kwotę:

K 2105.90

i zapisujemy tę sumę na dobro rachunku Panów.

Ponieważ jednak bank, któremu przedłożyliśmy te weksle do eskontu, zwrócił nam jeden na

K 1247.50, pł. 18. września,

z powodu poprawek, uskuteczonych w sumie, wypisanej cyframi, posyłamy Panom w załączeniu nowy formularz, prosząc o podpisanie go i rychły zwrot.

Odrzucony akcept zwracamy.

1 akcept napowrót.

1 blankiet wekslowy.

Z poważaniem

Hovorka i Smejkal

Kraków, 23. czerwca 1914.

Panowie Hovorka i Smejkal,

Praga.

Stosownie do życzenia, wyrażonego w liście Panów z 21. b. m., posyłamy w załączeniu nasz akcept na

K 1247.50, pł. 18. września,

a to w miejsce zwróconego nam takiego samego weksla.

Z poważaniem

Inż. B. Niemeksza i Ska

1 akcept.

ROZDZIAŁ X.

Wywiad kupiecki.

Przeważną część interesów w świecie kupieckim zawiera się na kredyt. Kredyt sprawia, że kapitały nie leżą odłogiem, lecz w rękach rzutkich i uczciwych ludzi powiększają się wskutek ciągłego obrotu. Gdy jednak kupiec lub fabrykant udzieli kredytu człowiekowi lekkomyślnemu, niedoświadczonemu lub nieuczciwemu, może narazić się na straty.

Jeśli kto chce udzielić kredytu, winien znać bliżej stosunki majątkowe, zdolność kredytową i uczciwość tych osób, z którymi ma wejść w stosunki.

Najdawniejszą formą wywiadu była informacja z grzeczności. Kupiec, potrzebując informacji, zwracał się do znanych mu firm w miejscu zamieszkania osoby, ubiegającej się o kredyt i z zapewnieniem dyskrecyi prosił o możliwie dokładne szczegóły co do owej osoby i jej przedsiębiorstwa. Często też kupiec, żądający kredytu, podaje sam firmy, które mogą udzielić potrzebnych wyjaśnień (nazywają to „podaniem referencyi“).

Pomijając jednak już okoliczność, że udzielanie takich wyjaśnień jest uciążliwe i niejednokrotnie przykre, należy zauważyć, że wywiady takie są zwykle niedokładne i ogólnikowe, bo informator, chociaż zrzuca ze siebie odpowiedzialność materyalną, to jednak wzdraga się przed pewnego rodzaju odpowiedzialnością moralną.

Z tychto przyczyn powstały zawodowe biura wywiadu kupieckiego, które udzielają wyjaśnień o stosunkach majątkowych za wynagrodzeniem. W skład organizacyi tych biur wchodzi większy lub mniejszy zastęp zaufanych ludzi, spełniających służbę wywiadowczą; są to albo godni zaufania, ze stosunkami miejscowymi obznajomieni kupcy (korespondenci), albo też stali

urzędnicy biura (agenci). Gdy przychodzi żądanie informacji, biuro udaje się zwykle wprost do osoby, o którą zapytywano, i prosi o udzielenie szczegółowych wyjaśnień, a wiadomości otrzymane porównywa ze sprawozdaniem swych korespondentów lub agentów. Informacje te składa się w odpowiednio urządzonym archiwum, uzupełnianem ciągle dodatkowymi sprawozdaniem agentów, notatkami dziennikarskimi, ogłoszeniami o wystąpieniu spółnika, o śmierci właściciela i t. p. Dlatego też zawodowe biura wywiadowcze, szczególnie większe, dostarczają zwykle informacji ścisłych i pewnych.

* * *

Gdy zwracamy się do jakiejś firmy z prośbą o informację, należy w liście zaznaczyć, że zachowamy milczenie o podanych nam szczegółach i gotowi jesteśmy ofiarować swoje wzajemne usługi.

Ponieważ właścicielowi bardzo często zależy na tem, ażeby personal nie wiedział, o kogo on się zapytuje, nie wymienia się w liście nazwiska, lecz dopiero przy podpisaniu listu przykleja się osobną kartkę z nazwiskiem tej osoby.

W odpowiedzi informator zastrzega się, że za treść wywiadu nie bierze odpowiedzialności.

Zastrzeżenie takie umieszczają także zawodowe biura wywiadowcze.

Maryan Dzikowski we Lwowie prosi 14. czerwca K. i M. Zubrzyckich w Krakowie o poinformowanie go co do zdolności kredytowej Adolfa Sochackiego. Odpowiedź Zubrzyckich z 16. czerwca brzmi pomyślnie.

Wzór 343. — 1.

Lwów, 14. czerwca 1914.

Panowie K. i M. Zubrzyccy,

Kraków.

Śmiem zwrócić się do Panów z prośbą o wyrażenie mi swej opinii co do zdolności kredytowej tamtejszej firmy Adolf Sochacki.

Dziękuję Panom już z góry za wyświadczoną przysługę, przyczem zapewniam, że o udzielonych mi wiadomościach zamilczę. Oświadczając gotowość do wzajemnych usług, pozostaje

z poważaniem

Maryan Dzikowski

Wzór 344. — 2.

Kraków, 16. czerwca 1914.

Pan Maryan Dzikowski,

Lwów.

W odpowiedzi na pismo Pana z 14. b. m. donosimy, że p. Adolf Sochacki jest właścicielem istniejącego tutaj od 10 lat handlu towarów bławatnych; handel ten rozwija się dobrze, a właściciel cieszy się dobrą opinią wśród kupiectwa krakowskiego.

Według naszego zdania zasługuje p. A. S. na znaczniejszy kredyt. Wiadomości tych udzielamy Panu bez wszelkiej odpowiedzialności i kreślimy się

z poważaniem

K. i M. Zubrzyccy

St. Kalinowski i Ska, Lwów, proponują 15. listopada Tow. Akc. Wyrobu kas kontrolnych „Meteor“ we Wiedniu oddanie im wyłącznej sprzedaży i żądają kredytu K 30000—, podając odpowiednie referencye. „Meteor“ zwraca się 17. listopada z zapytaniem do jednej z firm, podanych przez Kalinowskiego i Skę, a oprócz tego informuje się u Stanisława Wysockiego we Lwowie. Stawiarski i Ska odpowiadają 19., Wysocki zaś 20. listopada. Obie odpowiedzi brzmią korzystnie.

Wzór 345. — 1.

Lwów, 15 listopada 1914.

P. T.

Tow. Akc. Wyrobu kas kontrolnych „Meteor“,

Wiedeń.

Obecnie zamierzamy przedsiębiorstwo nasze, istniejące od trzech lat, rozszerzyć, zaprowadzając obok dotychczasowych działów urzędzeń biurowych, jako też maszyn pisarskich i rachunkowych, także oddział kas kontrolnych. Dlatego zapytujemy, czy Panowie zechcieliby oddać nam swoje kasy kontrolne do wyłącznej sprzedaży na Galicyę.

Ponieważ kasy te muszą być sprzedawane na raty, musieliby Panowie przyznać nam przynajmniej jednoroczny kredyt książkowy, aż do kwoty K 30000—, na taką bowiem w przybliżeniu sumę obliczamy zbyt tych kas w pierwszym roku.

Jeżeli Panowie zgodzicie się oddać nam taką wyłączną sprzedaż na powyższych warunkach, my ze swej strony przyjmujemy na siebie obowiązek sprowadzić od Panów w ciągu r. 1915. tych kas za sumę co najmniej K 30000—.

Opinii o naszym domu i o naszych stosunkach majątkowych zasięgnąć Panowie możecie u:

pp. Braci Seewald, Wiedeń,

pp. Stawiarskiego i Ski, Lwów,
i w Gal. Banku hipotecznym, Lwów.
Spodziejając się, że nasza propozycja będzie Panom odpowiadała,
oczekujemy rychłej odpowiedzi.

Z poważaniem
St. Kalinowski i Ska

Wzór 346. — 2.

Wiedeń, 17. listopada 1914.

Panowie Stawiarski i Ska,

Lwów.

Firma, której nazwisko zatączamy na osobnej kartce, zwróciła się do nas z zapytaniem, czy nie powierzyłibyśmy jej wyłącznej sprzedaży naszych kas kontrolnych i zażądała od nas jednorocznego kredytu w kwocie K 30|M.

Ponieważ co do referencji powołano się na Panów, przeto ośmielamy się trudzić Ich i prosimy bardzo uprzejmie zawiadomić nas o stosunkach majątkowych, zdolnościach i charakterze właścicieli.

Prosimy Panów przyjąć zapewnienie, że z podanych nam wiadomości uczynimy jak najdyskretniejszy użytek, a oświadczając gotowość do odwzajemnienia się Panom w razie potrzeby, pozostajemy

z poważaniem

St. Kalinowski i Ska,
Lwów.

TOW. AKC. WYROBU KAS KONTROLNYCH „METEOR“

ppa Rothert

Wzór 347. — 3.

Wiedeń, 17. listopada 1914.

Pan Stanisław Wysocki,

Lwów.

Ufając tylekrotnie już okazywanej nam przyjaźni, zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o wyrażenie nam Swojego zdania o firmie, której nazwisko podajemy na osobnej kartce.

Panowie Ci zażądali od nas jednorocznego kredytu w znacznej wysokości, bo aż K 30|M, a ponieważ zgoła nie znamy tej firmy, byliśmy Panu szczerze zobowiązani za wiadomość, czy możemy udzielić jej kredytu w tej kwocie.

Zapewnić chyba zbyt uczynna, że otrzymane informacje zachowamy w zupełnej tajemnicy.

Serdeczne podziękowanie za przysługę!

Z poważaniem

St. Kalinowski i Ska,
Lwów.

TOW. AKC. WYROBU KAS KONTROLNYCH „METEOR“

ppa Rothert

Wzór 348. — 4.

Lwów, 19. listopada 1914.

P. T.

Tow. Akc. Wyrobu kas kontrolnych „Meteor“,

Wiedeń.

W odpowiedzi na pismo z 17. b. m. donosimy, że firma, o którą Panowie zapytujecie, cieszy się w tutejszych sferach kupieckich bardzo dobrem imieniem. Właściciele jej posiadają dość znaczny osobisty majątek, rozległą praktykę zawodową i prowadzą swe przedsiębiorstwo bardzo starannie. My sami pozostajemy z tą firmą od chwili jej założenia w stosunkach i zaliczamy stosunki te do najprzyjemniejszych. Nie tylko bowiem wszelkie zobowiązania wspomnianej firmy wobec nas są zawsze punktualnie wyrównywane, lecz także nie było między nami nigdy najmniejszych nieporozumień.

Naszem zdaniem możecie Panowie przyznać tej firmie zupełnie spokojnie kredyt w żądanej wysokości.

Oczywiście jednak nie bierzemy na siebie odpowiedzialności za powyższą informację i kreślimy się

z poważaniem

Stawiarski i Ska

Wzór 349. — 5.

Lwów, 20. listopada 1914.

P. T.

Tow. Akc. Wyrobu kas kontrolnych „Meteor“,

Wiedeń.

Nie znając firmy, o którą Panowie zapytujecie w swym liście z 17. b. m., nie mogę niestety podać Im moich osobistych poglądów; ażeby jednak nie zawieść Ich zaufania, postarałem się o opinię wiarygodnych osób.

Udzielone mi informacje przedstawiają się następująco:

Firma, o którą Panowie zapytujecie, istnieje we Lwowie od lat trzech; właściciele jej mają posiadać dość znaczny majątek, jeden z nich (p. S.) jest właścicielem kamienicy, wartości K 180000— (obciążonej jednak długiem hipotecznym w kwocie K 50000—).

Obydwaj właściciele mają być w swoim zawodzie wyszkoleni i odznaczać się wielką prawością w interesach.

Według opinii moich informatorów można im udzielić kredytu nawet wyższego z zupełnym spokojem.

Zastrzegając się, że za te wiadomości nie biorę żadnej odpowiedzialności, pozostaję

z poważaniem

Stanisław Wysocki

Wzór 350.

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomeryi
z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Lwów, dnia 7./4. 1914.

Panowie Ritter i Tarnowski,

Złoczów.

W załączeniu przesyłamy Panom żądane informacje, obciążając za takowe rachunek Panów kwotą

K — h —.

Z poważaniem

Bank przemysłowy dla Król. Galicji i Lod. z W. Ks. Krak.

ppa Elias

Ścisłe poufne, bez naszej odpowiedzialności.

Lwów, dnia 7. kwietnia 1914.

Firma: *Karczewski i Ska, Lwów.*

Firma, założona w r. 1894., zajmuje się hurtownym handlem skór. Sytuowana majątkowo bardzo dobrze, znana jest z tego, że zobowiązania wekslowe płaci z największą punktualnością, natomiast długi książkowe bardzo ciężko.

Kredytu można udzielić nawet bardzo wysokiego, ale tylko na weksle.

Wzór 351.

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicji i Lodomeryi
z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Ścisłe poufne.

Lwów, dnia 27./8. 1914.

Pan Eustachy Zawiejski,

Stanisławów.

Starając się zawsze stać na straży interesów naszych komitentów i w przypuszczeniu, że Panu oddamy tem usługę, przesyłamy w załączeniu odpis informacji, nadesłanej nam o akceptancie eskontowanej u nas przez Pana rymesy.

Informacji tej udzielamy bez naszej odpowiedzialności i upraszamy o ścisłą poufność.

Z poważaniem

Bank przemysłowy dla Król. Galicji i Lod. z W. Ks. Krak.

ppa Elias

Ścisłe poufne, bez naszej odpowiedzialności.

Donoszą nam: Lwów, dnia 27. sierpnia 1914.

Tadeusz Zawiejski, Stanisławów.

Handel zbożem, dopuścił w ostatnich dniach do zaprotowania kilku swoich akceptów; krąży pogłoski, że zamierza w najbliższych dniach zawiesić wypłaty.

Wzór 352.

BANK KRAJOWY
KRÓLESTWA GALICJI I LODOMERYI Z WIELKIM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM

Lwów, dnia 28. kwietnia 1914.

Poufne.

Upraszamy uprzejmie o spieszne udzielenie nam możliwie dokładnej informacji o firmie, wymienionej na poniższej kartce, a dziękując z góry za łaskawą odpowiedź, zapewniamy o ścisłej dyskrecyi.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY KRÓLESTWA GALICJI
I LODOMERYI Z WIELKIM KS. KRAK.

Padewski Grolle

Imię i nazwisko (firma)	<i>M. Grabiński i Brat</i>
Miejsce zamieszkania	<i>Przemysł</i>
INFORMACYA.	
Rodzaj przedsiębiorstwa lub zajęcia?	<i>Skład maszyn rolniczych.</i>
Wartość majątku nieruchomego i obciążenie tegoż?	<i>Posiada kamienicę przy ulicy Kolejowej 8., wartości K 60000—, obciążoną niemal w całej wartości.</i>
Majątek ruchomy?	<i>Wartość składu oceniają na K 90000—, Cyfra zobowiązań ciężących nieznana.</i>
Przybliżona cyfrowa ocena całego majątku czy-stego?	<i>Niemożliwa.</i>
Jak i z jakim powodzeniem prowadzi interes?	<i>Początkowo rozwijał się bardzo dobrze, w ostatnich latach zdaje się ulegać zaniedbaniu.</i>
Charakter? Punktualność w płaceniu?	<i>Cieszy się opinią uczciwego Ze zobowiązań wywiązuje się dość niepunktualnie.</i>
Na jaki kredyt zasługuje?	<i>Niewielki i to przy dobrej poręce.</i>

Wzór 353.

ZIVNOSTENSKÁ BANKA PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE

(Bank przemysłowy dla Czech i Moraw w Pradze)
FILIA WE LWOWIE — TRZECIEGO MAJA 2.

P. T.

Upraszamy uprzejmie Panów o udzielenie nam możliwie dokładnych informacji o przedsiębiorstwie handlowem, prowadzonym pod firmą wymienioną na załączonym formularzu, jako też o pewności i punktualności tej firmy w dopełnianiu przyjętych zobowiązań.

Dziękując z góry, kreślimy się

z poważaniem

ZIVNOSTENSKÁ BANKA PRO ČECHY A MORAVU V PRAZE
BANK PRZEMYSŁOWY DLA CZECH I MORAW W PRADZE
FILIA WE LWOWIE

ppa Krížik Valenta

Marka zwrotna.

Lwów, 26. stycznia 1914.

Panowie Sulimirski i Warecki

w Krakowie.

W razie, jeżeli Panowie nie są w stanie udzielić nam informacji, upraszamy uprzejmie o tem nas zawiadomić, a nie zostawiać zapytania bez odpowiedzi, na której nam bardzo zależy.

INFORMACJA.

Dr. K. Wyleżyński i M. Derdacki.

Zatrudnienie: *Biuro techniczne.*

Jaką się cieszy opinią? *Obydwaj firmanci uchodzą za bardzo zdolnych inżynierów-elektrotechników.*

Wysokość możliwego kredytu: *K 25000— do K 30000—.*

Czy posiada jakie nieruchomości i jak są obciążone? *Nie posiadają.*

Dalsze uwagi odnośnie do przedsiębiorstwa handlowego, charakteru, jako też ostrożności przy udzielaniu kredytu: *Dr. Wyleżyński jest jedynym spadkobiercą ojca, właściciela bardzo dobrze zagospodarowanego folwarku pod Krakowem.*

Wzór 354.

BIURO WYWIADU KUPIECKIEGO W. SCHIMMELPFENGA
WIEDEN I., SCHOTTENRING 9.

Nr. 4826.

Wiedeń, 15. marca 1914.

Fol. 46.

Firma: *Karol Mroziński, firma prot., Lwów, plac Maryacki 5.*
Hurtowny skład papieru.

Powyżej wymieniony posiadał pierwotnie handel papieru przy ulicy Sykstuskiej 20. W roku 1901. ożenił się z Zofią Kalińską, jedyną córką tutejszego kupca i właściciela realności, która wniosła mu posag 50.000 K.

Z pomocą kapitałów własnych i posagu żony założył M. w roku 1901. hurtowny skład papieru, który w roku 1906. rozszerzył i przeniósł do lokalu przy placu Maryackim. Interes ten idzie doskonale, dziś pracuje w nim około 30 osób; majątek M. oceniają na 200.000 K.

Co do charakteru właściciela podnieść należy jego rzetelność i bystrość, a nadto wielką pracowitość i nieskazitelną uczciwość; w tutejszych sferach handlowych cieszy się M. wielką sympatją.

Kredytu 30.000 K można mu z całym spokojem udzielić.

Panowie

Bracia Fiałkowscy,

Biała.

ROZDZIAŁ XI.

Listy w sprawach kredytu.

1. Korespondencja w sprawie kredytu towarowego.

Świat handlowy drobną tylko część zakupów uskutecznia za gotówkę, przeważną liczbę interesów zawiera się na kredyt. Kredyt kupiecki może być dwojaki:

- a) książkowy,
- b) wekslowy.

Kupujący, by nawiązać stały stosunek kredytowy, zwraca się z odpowiednią propozycją do sprzedającego, podaje cyfrę żądanego kredytu i jego rodzaj, powołując się zazwyczaj w takim liście na firmy, które mogą udzielić wyjaśnień o jego charakterze, zdolnościach, majątku i t. p. (referencye).

Dopiero, gdy informacje, otrzymane przez sprzedającego, wypadną korzystnie, przyzna on kredyt albo w żądanej formie i wysokości, lub też na zmienionych warunkach.

Niejednokrotnie spotykamy w praktyce korespondencję w sprawach kredytowych już w czasie trwania wzajemnych stosunków. Zdarza się to wówczas n. p., gdy stosunki wzajemne ożywią się, a obrót się wzmoże, tak, że przyznany początkowo kredyt okaże się za szczupły.

Wzór 355. — 1. Prośba o przyznanie kredytu książkowego:

Lwów, 20. sierpnia 1914.

P. T.

Towarzystwo środków naukowych „Urania“

w Warszawie.

Galicja, w której znajduje się około 200 szkół średnich, i 6.000 szkół ludowych i wydziałowych, sprowadza dotychczas niemal wszystkie potrzebne środki naukowe od firm obcych. Firmy te pobierają z kraju

corocznie setki tysięcy koron za najrozmaitsze środki do nauczania przedmiotów przyrodniczych, fizyki, geografii, historii i t. p. Co gorsza dostarczają nam tych wszystkich przyrządów, tablic i map z tekstem niemieckim, co stanowi znaczne utrudnienie w nauczaniu.

Jesteśmy przekonani, że gdyby wprowadzono na targ tutejszy środki do nauczania wyrobu polskiego, zaopatrzone w polskie napisy, powitałoby je całe społeczeństwo, a zwłaszcza świat nauczycielski z prawdziwą radością i artykuł ten liczyć mógłby na gorące poparcie.

Ponieważ firma Panów wyrabia tego rodzaju środki dla szkół w Królestwie Polskiem, zapytujemy, czy nie zechcieliby Panowie rozszerzyć swego zbytu także i na Galicję.

Gdyby Panowie zainteresowali się naszą propozycją, byłibyśmy gotowi nie tylko udzielić Im odpowiednich wskazówek, lecz także wejść z Nimi w stosunek handlowy i od Nich sprowadzać te środki, które mogłyby należeć tutaj zbytu.

Firma nasza istnieje w tutejszem mieście już od lat 18 i dostarcza środków naukowych do wszystkich niemal szkół galicyjskich.

Dotąd niestety twarda konieczność zmuszała nas do pozostawania w stosunkach z fabrykami obcemi, obecnie jednak, gdy założona została fabryka Panów, weszlibyśmy z Nimi bardzo chętnie w porozumienie i zastąpilibyśmy wyroby obce rodzimymi.

Z nadesłanego nam cennika przekonywamy się, że ceny Panów nie są wyższe, aniżeli obcych fabrykantów, natomiast uciążliwsze są warunki zapłaty, gdy bowiem Panowie sprzedajecie towar za gotówkę, fabrykanci obcy udzielają nam 6 miesięcznego kredytu.

W razie więc nawiązania stosunków handlowych z firmą Panów, musielibyśmy domagać się i u Nich otwarcia nam książkowego sześciomiesięcznego kredytu, na razie do kwoty

Rs. 20000.—.

Informacji o naszym przedsiębiorstwie udziela Panom bardzo chętnie pp. St. Majewski i Ska w Warszawie,
Gal. Bank przemysłowy we Lwowie.

Spodziewamy się, że mając na oku pozyskanie sobie nowego, a bardzo rozległego pola zbytu, nie pomina Panowie sposobności i odstąpią od przestrzeganego zwyczaju sprzedaży za gotówkę.

Oczekując decyzji Panów, kreślimy się

z poważaniem

F. M. Złotnicki i Syn

Wzór 356. — 2. Przyznanie żądanego kredytu:

Warszawa, 2. września 1914.

Panowie F. M. Złotnicki i Syn,

Lwów.

Z prawdziwą przyjemnością przeczytaliśmy list Panów z 20. u. m. Na usprawiedliwienie nieco przydługiego zwleknięcia z odpowiedzią na propozycję Panów przytaczamy, że według naszych regulaminów zmiana warunków sprzedaży i przyznanie kredytu w tak znacznej kwocie podlega zatwierdzeniu przez naszą Radę nadzorczą, która dopiero onegdaj odbyła posiedzenie.

Na posiedzeniu tem przedłożyliśmy propozycję Panów i możemy podzielić się z Nimi miłą dla nas wiadomością, że Rada nadzorcza, uznając trafność Ich wywodów, powzięła jednomyślną uchwałę, by odstąpić od przyjętej u nas zasady sprzedaży środków naukowych za gotówkę i przyznała Panom żądany sześciomiesięczny kredyt książkowy aż do kwoty

fr. 20000.—

Cieszy nas bardzo, że tym sposobem zdobędą sobie nasze wyroby rynek galicyjski.

Zapewniamy Panów, że wyroby nasze nie ustępują w niczem wyrobom fabryk czeskich i niemieckich, gdyż kierownictwo techniczne spoczywa w rękach fachowców, wykształconych w pierwszorzędnych fabrykach światowych, a nadto rozporządzamy należycie wyszkolonym personelem robotniczym.

Gdyby okazała się potrzeba przystosowania niektórych artykułów do potrzeb szkół galicyjskich, lub wyrabiania rzeczy nowych, zastosujemy się w każdym wypadku do wskazówek Panów.

Celem szczegółowego omówienia sprawy i odebrania zamówienia wyjedzie do Lwowa nasz dyrektor p. Karol Wielhorski jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia.

Spodziewamy się, że stosunki nasze ułożą się dla obu stron przyjemnie i w tej nadziei pozostajemy

z poważaniem

TOWARZ. ŚRODKÓW NAUKOWYCH „URANIA“

Wielhorski ppa Kalinowski

Wzór 357. — 1. Prośba o kredyt:

Lwów, 12. maja 1914.

Panowie Jarosław Udřal i Ska,

Praga.

Adres Panów zawdzięczamy naszemu wspólnemu znajomemu, p. Adolfowi Stransky'emu, prokurzyście firmy Ottokar Hruban i Brat z Pilzna.

Zwrócił on uwagę naszą, że fabryka Panów wyrabia bardzo piękne hafty na płótnie i batyście, i zachęcał nas, byśmy nawiązali z Panami stosunki handlowe.

Jakkolwiek fabryki, z którymi obecnie pracujemy, dostarczają nam towaru bardzo dobrego, to jednak, o ile ceny i warunki kredytowe, postawione przez Panów, byłyby dla nas odpowiednie, weszlibyśmy z Ich domem w porozumienie.

Informacji o naszej firmie mogą Panowie zasięgnąć u wspomnianej we wstępie firmy, a nadto u:

pp. W. Sykory i J. Křiřika w Pradze

i we filii Banku Czeskich kas oszczędności we Lwowie.

Prosimy o nadesłanie nam prób i cenników, tudzież zawiadomienie, czy i kiedy mógłby nas odwiedzić podróżujący Panów.

Oczekując odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

Janowski i Zięć

Wzór 358. — 2. Przyznanie kredytu wekslowego:

Praga, 19. maja 1914.

Panowie Janowski i Zięć,

Lwów.

Załatwiając treść listu Panów z 12. b. m., wystaliśmy dziś pod Ich adresem, pocztą, wzory naszych wyrobów wraz z cennikiem i pośpieszamy donieść, że zaszczyt zaliczenia Panów do rzędu naszej klienteli potrafimy należycie ocenić.

Pragnąc dać dowód, jak bardzo zależy nam na pozyskaniu Panów jako odbiorców, oświadczamy gotowość przyznania Im kredytu w kwocie K 10000.—,

pokrytego 6 miesięcznymi akceptami Panów, a nadto przyznajemy Im 5% nadwyzwyczajny opust z cen, podanych w naszym cenniku, jeśli roczny obrót wyniesie K 10000.—.

Prosimy o udzielenie nam zamówienia na podstawie postanych prób i zapewniamy, że zlecenie wykonamy z największą sumiennością. Równocześnie polecamy naszemu agentowi, który znajduje się obecnie w podróży, ażeby odwiedził Panów; spodziewać się Panowie możecie jego odwiedzin w przeciągu 3 tygodni.

Wyrażając nadzieję, że zdołamy pozyskać sobie zupełne zaufanie Panów, kreślimy się

z poważaniem

Jarosław Udřal i Ska

Wzór 359. — 1. Prośba o podwyższenie kredytu:

Lwów, 18. lutego 1914.

P. T.

Tow. akc. kabli elektrycznych, Felten & Guillaume,

Bruck n/M.

W roku 1911. przyznali nam Panowie 6 miesięczny kredyt książkowy, z tem jednak ograniczeniem, że o ileby suma niezapłaconych faktur przekroczyła kwotę

K 30000.—,

musi być odpowiednia ich część pokryta gotówką przed upływem 6 miesięcznego terminu.

W roku 1911. nasz obrót roczny z firmą Panów wynosił K 69000.—, a więc już w tym samym roku musieliśmy K 9000.— uiścić przed terminem.

W roku 1912. obrót ten wzrósł do kwoty K 79500.—, zaś w roku 1913. nawet do kwoty K 96000.—, czyli, że musieliśmy Panom zapłacić przed terminem K 19500.—, względnie K 36000.—.

Przejrzawszy nasze konto, zauważył Panowie, że wskutek tego wzrostu obrotu byliśmy zmuszeni w roku 1912. płacić faktury w terminie 5 miesięcznym, a w roku 1913. termin ten, nominalnie 6 miesięczny, w rzeczywistości skracał się do czterech, a nawet trzech miesięcy.

Ponieważ my sami udzielamy swoim odbiorcom niemal z reguły kredytu 6 miesięcznego, a przy dostawach państwowych, krajowych

i gminnych musimy na pieniądze czekać niejednokrotnie nawet dłużej, nie podobna nam zadowolić się dotychczasowym wymiarem kredytu i dlatego udajemy się do Panów z prośbą o wydatne jego podwyższenie. Spodziewając się, że nasz roczny obrót z domem Panów będzie wzrastał corocznie mniej więcej o K 20000—, prosimy o podniesienie cyfry przyznanego nam kredytu na najbliższe lata do kwoty

K 75000—

na dotychczasowych warunkach.

Sądzimy, że przytoczone przez nas powody będą wystarczającym uzasadnieniem naszego żądania. W oczekiwaniu odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

Sokolnicki i Wiśniewski

Wzór 360. — 2. Podwyższenie kredytu:

Bruck n/M., 23. lutego 1914.

Panowie Sokolnicki i Wiśniewski,

Lwów.

W odpowiedzi na cenne pismo Panów z 18. b. m. miło nam donieść, że zupełnie podzielamy słuszność argumentów, przytoczonych przez Panów w sprawie podwyższenia dotychczasowego kredytu i wskutek tego przyznajemy Im, począwszy od roku 1914., kredyt w zwiększonej kwocie

K 75000—

na dotychczasowych warunkach.

Celem uniknięcia nieporozumień powtarzamy, że korzystać Panowie będą z kredytu książkowego, 6 miesięcznego, aż do powyższej sumy. Gdy jednak ową kwotę Panowie przekroczycie, będziecie obowiązani całą nadwyżkę zapłacić do dni 15 w gotówce.

Podnosząc Panom kredyt tak wydatnie, składamy dowód, jak bardzo cenimy stosunek z Ich firmą i spodziewamy się, że przyczyni się to do silniejszego jeszcze zaciśnięcia obopólnych węzłów.

Z poważaniem

**TOWARZYSTWO AKC. KABLI ELEKTRYCZNYCH
FELTEN & GUILLAUME**

Ptern

Wolf

2. Kredyt bankowy.

Banki udzielają kredytu w rozmaity sposób. Zwykle bywa to kredyt realnie zabezpieczony, t. z. kredyt pokryty. Niekiedy jednak przyznaje bank swojemu klientowi kredyt nieubezpieczony

realnie (kredyt niepokryty). Najczęściej zdarzają się w praktyce bankowej następujące formy kredytu:

- a) Listy uwierzytelniające.
- b) Kredyt zastawniczy.
- c) Kredyt eskontowy.
- d) Składanie wadyów.
- e) Kredyt niepokryty.

a) Listy uwierzytelniające.

Kupcy i agenci handlowi podróżujący w interesach, a także ludzie prywatni, gdy udają się w dłuższą podróż, nie wożą zazwyczaj z sobą znaczniejszej gotówki. Osoby te zwracają się do instytucji finansowej, która ma stosunki z bankami zagranicznymi, i za złożeniem odpowiedniej kwoty (jeśli nie są klientami banku), lub też za zaliczeniem w rachunku bieżącym (gdy stoją one w stosunku z bankiem) otrzymują list uwierzytelniający.

List uwierzytelniający (akredytywa) jest to list otwarty, w którym adresant poleca adresatowi wypłacenie oznaczonej kwoty na rachunek adresanta do rąk okaziciela, za wydaniem listu i pokwitowaniem.

Akredytywy albo posiadają jeden tylko adres (akredytywa pojedyncza), lub też adresuje się je do kilku firm, znajdujących się w różnych miejscowościach (akredytywy zbiorowe). W tym drugim wypadku każdy adresant, któremu zostanie przedłożony list uwierzytelniający, wypłaci okazicielowi, w granicach w liście oznaczonych, żadaną kwotę. List pozostaje w rękach uwierzytelnionego, wypłacający zapisuje tylko na tym papierze wypłaconą kwotę.

Korespondencya w sprawie uwierzytelnienia obejmuje następujące listy:

1. Wydanie akredytywy, w której podaje się liczbę bieżącą skontra akredytyw, nazwisko uwierzytelnionego, kwotę i sposób, w jaki ma ona być wypłacona. Jeżeli to jest uwierzytelnienie zbiorowe, w takim razie zwykle na drugiej stronie będą wymienione adresy firm, którym można list ten przedłożyć do wypłaty.
2. Zawiadomienie o wystawieniu akredytywy. Celem uniknięcia fałszerstw w liście tym posyła się zazwyczaj wzór podpisu uwierzytelnionej osoby.

3. Zawiadomienie o wypłacie, uskutecznionej na podstawie listu uwierzytelniającego, wraz z pokwitowaniem podjęcia sumy.

Wzór 361. — 1. List uwierzytelniający :

L. 421.

Warszawa, 18. sierpnia 1914.

Do
Gal. Akc. Banku hipotecznego,

Lwów.

Oddawcą niniejszego listu jest Pan Aleksander Zawojski z Warszawy, którego mamy zaszczyt u Panów wprowadzić i polecić jak najgoręcej.

Równocześnie pozwalamy sobie uwierzytelnić Pana Aleksandra Zawojskiego u Panów na

K 5000— (Pięć tysięcy Koron)

i prosimy wypłacić Mu tę kwotę na każde żądanie, w całości lub częściowo, po potrąceniu prowizyi, za podwójnem pokwitowaniem, z których jedno należy nam nadesłać.

Uwierzytelnienie niniejsze jest ważne do dnia 30. września 1914.

Dziękując uprzejmie już naprzód za wszelkie grzeczności, wyświadczone naszemu uwierzytelnionemu, pozostajemy do wzajemnych usług gotowi

z poważaniem

WARSZAWSKI BANK HANDLOWY

Sołnicki Kowalski

Wzór 362. — 2. Uwiadomienie o wydaniu listu :

Do
Gal. Akc. Banku hipotecznego,

Lwów.

Dzisiaj wydaliśmy p. Aleksandrowi Zawojskiemu z Warszawy zaadresowany do Panów list uwierzytelniający l. 421., opiewający na K 5000—.

Gdy uwierzytelniony przedłoży Panom ten list, zechcą Panowie, po sprawdzeniu podpisu, który dołączamy, wypłacić mu na nasz rachunek żadaną kwotę aż do oznaczonej wysokości, potrącając swoją prowizję. Przy wypłacie zechcą Panowie zażądać od p. Zawojskiego dwu pokwitowań, a jedno z nich nam nadesłać wraz z zawiadomieniem o skutecznionej wypłacie.

Do wzajemnych usług gotowi, kreślimy się

z poważaniem

WARSZAWSKI BANK HANDLOWY

Sołnicki Kowalski

Aleksander Zawojski

Wzór 363. — 3. Zawiadomienie o wypłacie :

Lwów, 26. sierpnia 1914

P. T.
Warszawski Bank handlowy,
Warszawa.

Panu Aleksandrowi Zawojskiemu z Warszawy, który przedłożył nam list uwierzytelniający l. 421. z dnia 18. b. m., wypłaciliśmy dzisiaj, na jego żądanie kwotę

K 4000—

za co rachunek Panów z wal. dzisiejszą obciążamy.

Stosownie do polecenia prowizję potrąciliśmy z wypłaconej kwoty. Pokwitowanie p. A. Zawojskiego dołączamy.

Z poważaniem

GAL. AKC. BANK HIPOTECZNY

Bożewicz ppa Czaplowski

1 pokwitowanie.

Wiedeński Bank związkowy we Lwowie wydaje list uwierzytelniający zbiorowy Dr. Tadeuszowi Walewskiemu i uwiadamia o tem adresatów.

Na podstawie tego listu wypłaca Warszawski Bank handlowy 2000.— i po dodaniu prowizyi i wydatków obciąża za to Wiedeński Bank związkowy.

Wzór 364. — 1. Akredytywa zbiorowa :

WIENER BANK-VEREIN

CAPITAL VERSÉ K 130.000.000.

Stempel
1 K

LETTRE DE CRÉDIT.

Nr. 221/4436.

Lemberg, 2. Août 1914.

Messieurs,

Par la présente nous avons l'honneur d'introduire auprès de Vous et de recommander à Vos attentions obligeantes:

Monsieur le Docteur Thadée Walewski que nous accréditons auprès de Vous collectivement pour la somme de (10000) Dix Mille Marcs où (12000) Douze Mille Francs où (5000)

Cinq Mille Roubles où (500) Cinq Cents Livres Sterling

Nous Vous prions de compter à notre accrédité les sommes qu'il Vous demandera jusqu'à concurrence du montant disponible sans déduction de Vos frais contre quittance en double dont veuillez nous remettre un exemplaire.

Veillez noter Vos paiements au dos de la présente et prendre Votre rembours d'après les indications que nous Vous donnons par lettre spéciale.

Cette lettre de crédit est valable jusqu'au 31. Décembre 1914.
Nous Vous remercions à l'avance des égards que Vous aurez pour notre accrédité et Vous présentons Messieurs

nos salutations distinguées
WIENER BANK VEREIN

Singer *Schotz*

Paiements effectués.

Date	Sommes payées		Payé par
	en chiffres	en lettres	

Les Correspondents.

	Domicil
Deutsche Bank	Berlin
Comptoir National d'Escompte de Paris	Paris 2 Place de l'Opéra
Deutsche Bank, London Agency	London
Warszawski Bank handlowy	Varsovie.

Wzór 365. — 2. Uwiedomienie o akredytywie:

Lwów, 2. sierpnia 1914.

Do

Warszawskiego Banku handlowego,

Warszawa.

Dzisiaj wręczyliśmy p. Dr. Tadeuszowi Walewskiemu ze Lwowa zbiorowy list uwierzytelniający l. 221/4436., zaopatrzony adresem Panów, a opiewający na kwotę

Rs 5000.—,

względnie ich wartość w odpowiedniej walucie.

Gdy uwierzytelniony przedłoży Panom ten list, zechcą Panowie, porównawszy dołączony podpis, wypłacić żadaną kwotę, w granicach uwierzytelnienia, bez wszelkich potrąceń. Od uwierzytelnionego należy zażądać trzech pokwitowań, z których dwa nam Panowie nadesłają.

Wypłaconą kwotę, wraz z przypadającą prowizją i wydatkami, zechcą Panowie pokryć zapomocą weksla à vista, na nas ciągnionego.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY
FILIA WE LWOWIE

Singer *Schotz*

Dr. Tadeusz Walewski

Wzór 366. — 3. Doniesienie o wypłacie:

Warszawa, 12. sierpnia 1914.

Do

Filii Wiedeńskiego Banku związkowego,

Lwów.

Według dołączonych dwu pokwitowań wypłaciliśmy dzisiaj p. Dr. Tadeuszowi Walewskiemu na podstawie przedłożonego nam listu uwierzytelniającego Panów z 2. b. m. l. 221/4436.

Rs 2000.—, za co doliczamy

„ 3.— tytułem 1¹/₂⁰/₁₀₀ prowizji,

„ 1.— za wydatki,

Rs 2004.—.

Na pokrycie tej należności trasujemy na Panów stosownie do otrzymanego polecenia

Rs 2004.—, pł. à vista, zł. Bank petersburski,

i prosimy o wykupienie w razie przedłożenia.

Oczekując ponownych zleceń, pozostajemy

z poważaniem

WARSZAWSKI BANK HANDLOWY

Solnicki *Kowalski*

2 pokwitowania.

b) Kredyt zastawniczy.

Często właściciel jakichś wartości, których sprzedaż nie byłaby dlań pożądaną, znajdzie się w potrzebie pieniężnej. Wówczas oddaje on te wartości w posiadanie banku, który wzamian za to użycza mu, za opłatą odsetek, potrzebnych pieniędzy. Interes taki nazywamy zastawniczym.

Rozróżniamy następujące rodzaje zastawu:

a) zastaw towarów,

b) zastaw papierów wartościowych,

c) zastaw kruszców szlachetnych, względnie przedmiotów z tych kruszców wyrobionych. Te ostatnie interesy uprawiają osobne instytucje, zwane zakładami zastawniczymi.

Zastaw towarów.

Banki udzielają kredytu na zastaw towarów w dwojakiej formie:

a) albo na towary, znajdujące się w drodze, na podstawie listów przewozowych lub konosamentów (listów przewozowych okrętowych), lub też częścię

b) na podstawie przedłożonych im dowodów składowych (warantów). Waranty są to poświadczenia koncesyonowanych publicznych składów na oddane do przechowania towary. Waranty opiewają na zlecenie i mogą być żyrowane. Każdy warant składa się z dowodu posiadania i z właściwego kwitu zastawniczego. W obrocie bankowym sam kwit zastawniczy nazywają także warantem. Waranty eskontują banki zupełnie podobnie jak weksle; największym eskonterem warantów jest Bank austriacko-węgierski. Ten przyjmuje do eskontu waranty tylko na pewne towary, a nadto wymaga, aby zaliczka, udzielona na towar, nie przekraczała granicy wartości przez Bank przepisanej.

Wzór 367.

Kraków, 29. października 1914.

Panowie Krawiecki i Ska,

Tarnów.

W odpowiedzi na list Panów z 26. b. m. donosimy, że po przeprowadzeniu oszacowania jesteśmy gotowi udzielić Panom kredytu na dowód składowy l. 2687., wystawiony 21. października 1914. przez tutejszy Krajowy skład publiczny, na złożonych tamże 500 q pszenicy galicyjskiej, w wysokości 75% wczorajszego kursu lwowskiej giełdy, a więc w kwocie K 8800—, na czas trzymiesięczny po 60/0 p a.

Sumę powyższą wypłacimy Panom za okazaniem nam należycie wypełnionego dowodu składowego i po złożeniu żyrowanego na nas warantu.

Tytułem kosztów oszacowania obciążamy rachunek Panów kwotą K 10—.

Z poważaniem

GAL. BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

Szumski Jarnawski

Gal. Bank dla handlu i przemysłu, udzieliwszy Krawieckiemu i Sce zaliczki na złożoną pszenicę i otrzymawszy od deponentów warant, reeskontuje ten warant w krakowskiej Filii Banku austriacko-węgierskiego, żyrując go na zlecenie tej filii.

W dniu płatności dłużnik (Krawiecki i Ska) warant ten w oznaczonym miejscu płatności (jeśli nie zostało ono oznaczone, to miejscem płatności jest skład publiczny w Krakowie) zapłaci. W razie niezapłaty założy ostatni wierzyciel protest, na podstawie protestu sprzeda na licytacji lub przez stręczyciela pszenicę i z uzyskanej kwoty pokryje swoją pretensję.

Zastaw papierów wartościowych.

Papiery wartościowe nadają się jeszcze lepiej do zastawienia, aniżeli waranty, a to ze względu na łatwość spieniężenia. Podobnie jak na waranty, tak i na papiery wartościowe bank nie da pożyczki w pełnej ich wartości, lecz uwzględniając możliwy spadek kursu, oznaczy pewne granice, które będą tem niższe, im większym zmianom dany papier wartościowy podlega.

Najchętniej przyjmują banki te efekta, które są dopuszczone na giełdę; papiery wartościowe na giełdzie nienotowane (t. zw. egzotyczne) biorą banki niechętnie i tylko niskich na nie udzielają pożyczek. W latach 1912. i 1913. n. p. żaden bank galicyjski nie chciał lombardować takich egzotycznych papierów.

Zwyczaj na zastaw papierów wartościowych udziela się pożyczki 3 miesięcznej, poczem może nastąpić prolongata na dalsze trzy miesiące.

Bank austriacko-węgierski udziela pożyczek na:

Klasa	Rodzaj papierów	Obciążalna do
I.	Kwity salinarne Asygnaty król. kasy węgierskiej	90% wartości nominalnej
II.	4% listy zastawne Banku austriacko-węgierskiego	85% wartości kursowej
III.	Prawie wszystkie efekty, wymienione w cedule giełdowej pod A—K, a więc renty, obligacje, losy i akcje towarzystw transportowych	75% wartości kursowej
IV.	Niektóre akcje przedsiębiorstw przemysłowych	60% wartości kursowej

Jeżeli kurs papierów tak się obniży, że nie odpowiada już owemu wyznaczonemu stosunkowi procentowemu, musi dłużnik albo uzupełnić zastaw, albo spłacić odpowiednią część pożyczki.

Wzór 368. — 1. Zapytanie o warunki zastawu:

Czortków, 5. maja 1914.

Do Gal. Ziemińskiego Banku kredytowego,

Lwów.

Pomijając treść listu Panów z 3. b. m., jako niewymagającą odpowiedzi, zapytujemy, do jakiej wysokości i pod jakimi warunkami obciążyliby Panowie następujące papiery wartościowe:

40/0 austr. rentę złotą,
40/0 listy zastawne Gal. Banku hipotecznego z 100/0 pr.,
akcje Gal. karp. Towarzystwa naftowego,
akcje „Schodnicy“.
Oczekując odwrotnej odpowiedzi, pozostajemy

z poważaniem

L. Noss i M. Turkułł

Wzór 369. — 2. Podanie warunków zastawu :

Lwów, 6. maja 1914.

Panowie L. Noss i M. Turkułł,

Czortków.

W odpowiedzi na wczorajszy list donosimy Panom, że możemy z lombardować

renty w 90/0 wartości kursowej,
obligacje w 85/0 wartości kursowej,
akcje w 75/0 wartości kursowej

na przeciąg trzech miesięcy, z możliwością przedłużenia na dalsze trzy miesiące i z tym warunkiem, że przez cały czas papiery te będą ubezpieczone od straty na kursie.

Od kwoty wypłaconej liczyć będziemy Panom aż do odwołania
6/0 p. a.¹⁾ tytułem odsetek,
1/8/0 p. s.¹⁾ tytułem prowizji.

Oczekując nadeśnięcia nam papierów, pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Adam Roński

Wzór 370. — 3. Wystanie papierów do zastawu :

Czortków, 7. maja 1914.

Do Gal. Ziemskiego Banku kredytowego,

Lwów.

Odnosnie do pisma Panów z 6. b. m. wysyłamy w poleconej kopercie, ubezpieczone:

fl. 5000 austr. renty złotej z kup. 1/10,
„ 5000 listów zast. Gal. Banku hip. z 100/0 pr. z kup. 1/9,
25 sztuk akcji karpackich,
25 „ „ „Schodnica“,

z prośbą o z lombardowanie i rychłe nadeśnięcie nam gotówki.

Z poważaniem

L. Noss i M. Turkułł

1 spis numerów listów zast.

¹⁾ p. a. = per anno, rocznie; p. s. = per semester, półrocznie.

Wzór 371. — 4. Z lombardowanie papierów :

Lwów, 9. maja 1914.

Panowie L. Noss i M. Turkułł,

Czortków.

Otrzymałmy list Panów z 7. b. m. i w osobnej kopercie

fl. 5000— austr. renty złotej z kup. 1/10,
fl. 5000— listów zast. Gal. Banku hip. z kup. 1/9,
25 sztuk akcji karpackich,
25 sztuk akcji Schodnicy,

i uznajemy je na rachunku sztuk Panów.

Równocześnie wysyłamy Panom w osobnej kopercie, z deklarowaną pełną wartością

K 37500—, za co rachunek Panów po dodaniu
„ 15— za porto,
„ —10 za stempel

K 37515-10, wal. dzisiejsza,

obciążamy.

Dołączamy spis numerów listów zastawnych i pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Adam Roński

1 spis numerów.

Wzór 372. — 5. Wezwanie do uzupełnienia zastawu :

Lwów, 20. czerwca 1914.

Panowie L. Noss i M. Turkułł,

Czortków.

Ponieważ akcje karpackie i Schodnicy spadły w ostatnich czasach bardzo znacznie, widzimy się zmuszeni prosić Panów o nadeśnięcie nam K 2000— w gotówce,

lub też o dostarczenie nam papierów wartościowych w odpowiedniej wartości kursowej.

Ponieważ dalsze lombardowanie złożonych u nas w swoim czasie papierów bez tego uzupełnienia nie byłoby możliwe, spodziewamy się, że Panowie naszemu wezwaniu jak najrychlej uczynią zadość.

Z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Adam Roński

c) Kredyt eskontowy.

Kredyt eskontowy stanowi jedną z najczęściej używanych form kredytu bankowego. Polega on na tem, że bank, uwzględniając zdolność kredytową dłużnika i rodzaj jego przedsiębiorstwa, wyznacza mu pewną maksymalną granicę, do której eskontuje przedłożone przezeń rymesy.

Kredytem eskontowym trudnią się dzisiaj banki wszelkiego rodzaju; korzystają zaś z tego kredytu fabrykanci i przemysłowcy, rolnicy, przedsiębiorcy budowlani, kupcy.

Kredyt taki jest dla kupca najodpowiedniejszy i najdogodniejszy. Kupiec czy fabrykant, sprzedając towary, nie może od odbiorcy żądać zastawu lub innego realnego zabezpieczenia. Jedynym środkiem pokrycia pretensyi jest dlań weksel. Weksel ten jak najrychlej i najłatwiej móż spieniężyć, a pieniądz znów puścić w obieg, by jednego dnia nie leżał martwo, lecz znajdował się w ustawicznym ruchu — oto cel, o którym kupiec zapominać nie może, a o którym pamiętać musi także bank, oddający usługi kupiectwu.

Ażeby jednak weksel mógł łatwo przechodzić z ręki do ręki, musi on posiadać dwa zasadnicze warunki:

- a) pewną podstawę kredytową;
- b) gwarancję, że w terminie będzie w całości spłacony.

Obie te cechy posiada weksel kupiecki, bo podstawą jego powstania jest dokonana dostawa towaru, a gwarancją zapłacenia okoliczność, że kupujący w międzyczasie sprzedał nabyty towar i posiada już gotówkę, potrzebną na wykupienie weksla.

Niekupcy (rolnicy, przedsiębiorcy budowlani) spłacają przyznany im kredyt wekslowy zwyczajnie częściowo, przez dłuższy, 2—3-letni okres czasu.

Stąd też banki, wyznaczając kredyt niekupcowi, liczą się z owym dłuższym czasem spłaty i wskutek tego bywają znacznie wstrzeźliwsze, gdy natomiast przy wyznaczaniu cyfry kredytu dla kupca powinny, uwzględniając ową krótkość czasu spłaty, zachować więcej swobody w ocenie zdolności kredytowej dłużnika.

Na Zachodzie, gdzie wytworzyła się znacznie większa specjalizacja, powstały osobne banki handlowe, które trudnią się wyłącznie udzielaniem kredytu kupieckiego; instytucje nasze, służąc rozmaitym sferom zarobkowym, traktują sprawę kredytu trochę szablonowo, ku wielkiej szkodzie naszego kupiectwa.

Ponieważ korespondencję w sprawie eskontu i obrotu wekslowego poznaliśmy już (rozdział III.), przeto tutaj przyta-

czamy tylko list, w którym bank zawiadamia klienta o wysokości przyznanego mu kredytu eskontowego.

Wzór 373.

Lwów, 12. lipca 1914.

Panowie W. Zarudzki i Synowie,

Lwów.

Powołując się na onegdajszą konferencję seniora firmy Panów, Pana Witolda Zarudzkiego, z naszą Dyrekcją, mamy zaszczyt donieść, że otwieramy Panom kredyt eskontowy aż do kwoty

K 50000.—

Z kredytu tego możecie Panowie korzystać przedkładając nam do eskontu rymesy w sztukach nie mniejszych, niż K 200.—

W rachunku zaliczać będziemy Panom eskont, wyższy o $1\frac{1}{2}\%$ od każdorazowej stopy Banku austriacko-węgierskiego, tudzież $\frac{1}{8}\%$ prowizji za półrocze od większej strony obrotu.

Przyznany Panom kredyt może być w każdym czasie na 30 dni naprzód wypowiedziany.

Prosimy o potwierdzenie nam niniejszego listu i pozostajemy

z poważaniem

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Liptay Adam

d) Składanie wadyów i kaucyi.

Przemysłowcy i kupcy, którzy ubiegają się o publiczne dostawy, są obowiązani złożyć zabezpieczenie (wadyum), w gotówce lub w pupilarnych papierach wartościowych, że umowy dotrzymają.

Najczęściej zwracają się oni do banków, ażeby one, zastrzegając sobie prawo własności, złożyły za nich to wadyum u odnośnej władzy.

Bank liczy sobie za złożenie wadyum prowizję, a nadto jeszcze różnicę odsetek, jako odszkodowanie za to, że ulokował swe kapitały w papierach, które przynoszą mu niższy dochód. Gdyby n. p. obecna stopa procentowa wynosiła 6%, a papiery, w których jest ulokowane wadyum, przynosiły tylko 4%, to bank każe sobie zapłacić tę 2% różnicę. Rzecz jasna, że prowizya będzie oznaczona za półrocze lub kwartał, ową różnicę odsetek natomiast będzie się obliczało *pro rata temporis*, t. j. za czas, przez który papiery istotnie znajdowały się w depozycie.

Kupony zapadłe będzie podnosił bank, który w tym celu zastrzega sobie przy ich złożeniu prawo własności.

Wzór 374. — 1. Polecenie złożenia wadyum:

Lwów, 17. kwietnia 1914.

Do

Austr. uprz. Zakładu kredytowego dla handlu
i przemysłu,
Lwów.

Celem zabezpieczenia oferty, którą wnieść chcemy do Dyrekcji, c. k. kolei państwowych we Lwowie, na budowę gmachu tej Dyrekcji potrzebujemy wadyum w kwocie K 150.000. Załączając tu tę ofertę, prosimy, w myśl ustnych rokowań, o złożenie za nas wymienionego wadyum.

Nadające się do tego celu papiery w odpowiedniej wartości kursowej, z wyraźnym oznaczeniem: „Wadyum na budowę gmachu Dyrekcji c. k. kolei państwowych we Lwowie“, zechcą Panowie złożyć w kasie, zaś naszą ofertę za pokwitowaniem w V. oddziale wspomnianego urzędu.

Oczekując wiadomości o wykonaniu powyższego zlecenia, pozostajemy

z poważaniem

1 oferta.

Sosnowski i Zacharyewicz

Wzór 375. — 2. Doniesienie o złożeniu wadyum:

Lwów, 18. kwietnia 1914.

Panowie Sosnowski i Zacharyewicz,
Lwów.

Wskutek otrzymanego wczoraj polecenia złożyliśmy dzisiaj w kasie Dyrekcji c. k. kolei państwowych we Lwowie, jako wadyum na budowę gmachu tej Dyrekcji,

K 90000— 4⁰/₁₀₀ renty majowej i

K 100000— 4⁰/₁₀₀ renty lipcowej,

za co Panów na rachunku papierów zadłużamy.

Za wypożyczenie tych papierów liczyć będziemy Panom aż do odwołania

1¹/₂⁰/₁₀₀ kwartalnej prowizji i

1¹/₂⁰/₁₀₀ różnicy odsetkowej pro rata temporis.

Z tytułu prowizji od 18. b. m. do 18. lipca obciążamy rachunek Panów kwotą

K 950—, a nadto

„ 7.60 za podatek obrotowy *),

K 957.60, wal. dzisiejsza.

Otrzymaany kwit tymczasowy na złożone wadyum zatrzymujemy, natomiast pokwitowanie na wniesioną ofertę dołączamy do użytku Panów.

Z poważaniem

Austr. uprz. Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu
Filia we Lwowie

Sosnowij ppa Adamski

1 kwit.

*) 19 umów giełdowych po 40 h.

Wzór 376. — 3. Sprolongowanie wadyum:

Lwów, 18. lipca 1914.

Panowie Sosnowski i Zacharyewicz,
Lwów.

Zawiadamiamy Panów, że od złożonych jako wadyum

K 90000— 4⁰/₁₀₀ renty majowej i

„ 100000— 4⁰/₁₀₀ renty lipcowej

obciążamy Ich rachunek za czas od dnia 18. lipca do 18. października b. r. sumą

K 950— z tytułu 1¹/₂⁰/₁₀₀ prowizji,

„ 7.60 za podatek obrotowy,

K 957.60, wal. dzisiejsza,

i prosimy przyjąć to do wiadomości.

Z poważaniem

Austr. uprz. Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu
Filia we Lwowie

Sosnowij ppa Adamski

Wzór 377. — 4. Podjęcie złożonych efektów:

Lwów, 26. maja 1915.

Panowie Sosnowski i Zacharyewicz,
Lwów.

Stosownie do udzielonego nam telefonicznie zlecenia podjęliśmy dziś w kasie Dyrekcji c. k. kolei państwowych we Lwowie za zwrotem kwitu kaucyjnego

K 90000— 4⁰/₁₀₀ renty majowej i

K 100000— 4⁰/₁₀₀ renty lipcowej

co uznajemy na rachunku Panów.

Tytułem przypadającej nam za czas od 18. kwietnia 1914. do dnia dzisiejszego 1¹/₂⁰/₁₀₀ różnicy odsetkowej zapisujemy

K 3150.83, wal. dzisiejsza,

na dług rachunku Panów.

Z poważaniem

Austr. uprz. Zakład kredytowy dla handlu i przemysłu
Filia we Lwowie

Sosnowij ppa Adamski

e) Kredyt niepokryty.

Czasami udzielają banki kredytu niepokrytego ani zdeponowanymi papierami, ani też nieopartego na żadnym realnem zabezpieczeniu. Kredyt taki zwiemy także kredytem *in bianco*.

Kredyt *in bianco* bywa udzielany tylko po bardzo dokładnem zbadaniu stanu majątkowego klienta. Ponadto bank zazwyczaj żąda przedkładania corocznego bilansu, a często zastrzega sobie także prawo kontrolowania przedsiębiorstwa przez swoich urzędników. Celem uchronienia się przed ewentualną stratą, bank, przyznając taki kredyt, zapewnia sobie także możność cofnięcia go za wypowiedzeniem.

Z kredytu może dłużnik korzystać przez podjęcie gotówki, trasowanie weksli na bank, podawanie weksli do eskontu, zlecenia zakupna papierów wartościowych i t. p., naturalnie zawsze w granicach przyznanej mu kwoty. W razie przekroczenia tej kwoty będzie dłużnik obowiązany do pokrycia całej nadwyżki.

Za udzielenie kredytu *in bianco* bank liczy zazwyczaj, oprócz zwyczajnej prowizyi obrotowej, także i t. zw. prowizyę kredytową, która stanowi dlań wynagrodzenie za większe ryzyko. Prowizyę tę oblicza się zwykle od najwyższej sumy, do której kredyt w ciągu półrocza urósł.

Wzór 378. — Przyznanie kredytu *in bianco* :

Lwów, 27. lutego 1914.

P. T.

Akc. Fabryka i rafinerya cukru,

Chodorów.

Na podstawie rokowań odbytych w dniu wczorajszym z Panem Dyrektorem Inż. A. Kremerem, oświadczamy Panom, że jesteśmy gotowi przyznać Im kredyt niepokryty do najwyższej granicy

K 300000—

na następujących warunkach:

1. Tytułem odsetek liczyć Panom będziemy po stronie Winien Ich rachunku $1\frac{1}{2}\%$ powyżej, po stronie Ma $\frac{1}{2}\%$ poniżej każdorazowej stopy Banku austriacko-węgierskiego.

2. Jako prowizyę obrotową liczyć będziemy Panom aż do odwołania $\frac{1}{4}\%$ półrocznie od większej strony obrotu na Ich rachunku.

3. Z tytułu prowizyi kredytowej obciążać będziemy Ich rachunek $\frac{1}{8}\%$ prowizyi, obliczonej od najwyższej sumy skredytowanej Panom w ciągu półrocza.

4. Z przyznanego kredytu mogą Panowie korzystać, podejmując kwoty w gotówce, polecając wypłaty, trasując na nas weksle lub przedkładając rymesy do eskontu.

5. Obowiązkiem Panów będzie przedkładać nam corocznie, przez cały czas trwania stosunku, bilans majątku, a nadto pozwolić na do-

wolnie częstą kontrolę ksiąg handlowych przez naszych upoważnionych urzędników.

6. Stosunek niniejszy może być obustronnie w każdym czasie, za poprzedniem 30-dniowem zapowiedzeniem rozwiązany.

Jeżeli warunki powyższe będą Panom odpowiadały, prosimy o ich potwierdzenie i kreślimy się

z poważaniem

GAL. BANK PRZEMYSŁOWY

Izarski Elias

ROZDZIAŁ XII.

Korespondencja w sprawie rachunków bieżących.

Dostawca, względnie bank, udzieliwszy klientowi kredytu, otwiera mu rachunek, na którym zapisuje się skrupulatnie ich wzajemny stosunek, ciągłym zmianom ulegający. Rachunek taki nazywamy rachunkiem bieżącym. W świecie kupieckim i to tak w handlu towarowym jak i w bankach utarł się zwyczaj posyłania wszystkim klientom, w pewnych okresach czasu, odpisu ich rachunku bieżącego.

W handlu towarowym wysyła się takie wypisy (wyciągi) zazwyczaj raz w roku, przy sposobności zamknięcia ksiąg; niektóre firmy przedkładają takie wyciągi rachunkowe miesięcznie. Rachunki bieżące w przedsiębiorstwie towarowym nie są nigdy oprocentowane, z wyjątkiem odsetek zwłoki w razie niedotrzymania terminu zapłaty; nie liczy się także nigdy prowizyi.

Banki swoim klientom, posiadającym rachunek żyrowy, wyciągów posyłać nie potrzebują, albowiem z reguły nie płacą od wkładek na tych rachunkach odsetek i nie liczą prowizyi. Także i stan wkładki jest posiadaczowi rachunku zawsze znany, każdy bowiem wpływ lub wypłata zostaje zapisana w książeczce kontrolnej.

Inaczej natomiast ma się rzecz z rachunkiem bieżącym, na którym bank liczy odsetki, prowizję i wydatki. Rachunki te zamyka się najczęściej półrocznie, a odpisy z nich posyła bank klientowi w celu sprawdzenia i przyjęcia tego zamknięcia do wiadomości.

Banki, wysyłając takie wyciągi rachunkowe, piszą równocześnie list, w którym proszą o potwierdzenie zgodności salda z księgami klienta; jeżeli w czasie oznaczonym klient rachunku nie sprawdzi, uważa się tenże za przyjęty. W ciągu okresu rachunkowego listy w sprawie rachunków bieżących zdarzają się dość rzadko, a dotyczą one głównie zmian stopy procentowej.

1. Rachunek bieżący w handlu towarowym.

a) Przesłanie wyciągu miesięcznego.

Fabryka papieru i bibulek cygaretowych Braci Weiserów w Sassowie obok Złoczowa przesyła miesięczny wyciąg rachunkowy fabryce tutek cygaretowych S. W. Niemojowskiego we Lwowie.

Wzór 379. — 1.

Sassów obok Złoczowa, 3. kwietnia 1914.

P. T. Fabryka tutek cygaretowych
S. W. Niemojowskiego,
Lwów.

W załączeniu posyłamy wyciąg miesięczny rachunku Pańskiego, zamknięty po dzień 31. marca 1914, a wykazujący saldo K 1682.65 na naszą korzyść.

Prosimy uprzejmie wyciąg ten sprawdzić i potwierdzić nam zgodność zapomocą dołączonego formularza.

Polecając swoje usługi, pozostajemy

z poważaniem

FABRYKA PAPIERU I BIBULEK CYGARETOWYCH
BRACI WEISERÓW W SASSOWIE

M. Weiser

1 wyciąg miesięczny.

1 druk.

Wzór 380. — 2.

FABRYKA PAPIERU I BIBULEK CYGARETOWYCH BRACI WEISERÓW
W SASSOWIE.

F. 187.

Sassów obok Złoczowa, 3. kwietnia 1914.

WYCIĄG RACHUNKOWY

za miesiąc *marzec* 1914.

dla P. T. *Fabryki tutek cygaretowych S. W. Niemojowskiego,*

Lwów.

Płatne w Sassowie obok Złoczowa.

			K	h	K	h
1914.						
<i>marzec</i>	1.	<i>za saldo według ostatniego wyciągu</i>			721	45
"	12.	<i>" towary według faktury 849 . .</i>			426	50
"	19.	<i>" " " " 937 . .</i>			268	—
"	29.	<i>" " " " 1087 . .</i>			302	40
					1718	35
"	17.	<i>za zwrócony towar z faktury 849</i>	31	20		
"	26.	<i>" opust w/ listu</i>	4	50	35	70
					1682	65

Wzór 381. — 3.

Lwów, dnia 5. kwietnia 1914.

P. T. Fabryka papieru i bibułek cygaretowych
Braci Weiserów

w Sassowie obok Złoczowa.

Posiadając nadesłany nam 3. b. m. wyciąg rachunkowy Panów
za marzec b. r., donosimy, że wykazane w nim saldo

K 1682.65 na dobro Panów

jest zgodne z naszymi księgami.

Z poważaniem

FABRYKA TUTEK CYGARETOWYCH

S. W. Niemojowski

1 wyciąg rachunkowy.

b) Wypis rachunku rocznego w handlu towarowym.

K. Starzewski i Brat, Lwów, posyłają 6. stycznia wypis rachunku rocznego Wodeckiemu i Jasińskiemu, Kraków. 10. stycznia Wodecki i Jasiński zwracają wypis celem sprostowania omyłki. 12. stycznia K. Starzewski i Brat odsyłają poprawiony wypis.

Wzór 382. — 1. Przesłanie wypisu :

Lwów, 6. stycznia 1914.

Panowie Wodecki i Jasiński,

Kraków

W załączeniu pozwalamy sobie przesłać Panom wypis Ich rachunku bieżącego, zamkniętego po dzień 31. grudnia 1914., a wykazującego saldo w kwocie

K 5338.60 na naszą korzyść.

Przy tej sposobności stwierdzamy z wielką przyjemnością, że nasz obrót roczny z firmą Panów wzrósł bardzo poważnie. Spodziewamy się, że przyjacielskie stosunki, jakie nas łączą z Panami, zacieśnią się jeszcze bardziej i pociągną za sobą w roku przyszłym dalsze podniesienie się obrotu.

Ze swej strony uczynimy wszystko, by w wyższym jeszcze stopniu, aniżeli dotąd, zyskać sobie zaufanie Panów. Zasyłając równocześnie życzenia noworoczne, pozostajemy

z poważaniem

K. Starzewski i Brat

1 wypis rachunkowy.

Wzór 383. — 2. Wypis rachunkowy :
Winiem.

Panowie Wodecki i Jasiński, Kraków.

Ma.

1914	Za saldo	K 1781	50	K 5813	85	1914.	Za 5% skonta obrotowego za r. 1913. ¹⁾	K	521	40
1.1.	" fakturę	" 127	65	" 1909	15	3.1.	" gotówkę	"	1737	25
14.1.	"	"	"	" 627	30	18.1.	" towary, zwrócone z fakturą z 14.1.	"	68	70
23.1.	"	K 286	—	"	—	19.1.	" gotówkę	"	686	50
2.2.	"	" 151	20	" 464	50	25.2.	" opust przy fakt. z 6.4.	"	2868	70
6.4.	"	" 27	30	" 436	85	26.3.	" gotówkę	"	25	—
10.4.	"	"	"	" 292	95	27.4.	" opust przy fakt. z 6.4.	"	1840	45
24.4.	"	"	"	" 386	50	2.5.	" gotówkę	"	627	30
18.5.	"	"	"	" 586	50	2.7.	" czek na P. K. O.	"	439	50
26.6.	"	"	"	" 274	60	10.7.	" gotówkę	"	367	20
5.7.	"	"	"	" 786	50		" 5% skonta kasowego	"	19	30
4.9.	"	"	"	" 437	25		" czek na P. K. O.	"	436	85
10.9.	"	"	"	" 386	40		" gotówkę	"	292	95
2.11.	"	"	"	" 625	35		" towary, zwrócone z fakturą z 19.11.	"	43	15
5.11.	"	"	"	" 1235	70		" czek na P. K. O.	"	861	10
19.11.	"	"	"	" 968	50		" saldo	"	5338	60
25.11.	"	"	"	" 479	65			K	16173	95
1.12.	"	"	"	"	"					
5.12.	"	"	"	"	"					
12.12.	"	"	"	"	"					
1915.	Za saldo	"	"	K 5338	60					
1.1.	"	"	"	"	"					

Z z. b. i o.²⁾

Lwów, 31. grudnia 1914.

K. Starzewski i Brat

¹⁾ Skontem obrotowym nazywamy opust, jaki otrzymują często kupcy, jeżeli ich roczny obrót osiągnie pewną, już naprzód oznaczoną kwotę. — ²⁾ Z z. b. i o. = Z zastrzeżeniem błędów i omyłek.

Wzór 384. — 3. Wytknięcie omyłki:

Kraków, 10. stycznia 1915.

Panowie K. Starzewski i Brat,

Lwów.

W liście Panów z 6. b. m. otrzymaliśmy wypis naszego rachunku bieżącego, zamkniętego po 31. grudnia 1914., który wykazuje saldo K 5338·60, na Ich korzyść.

W rachunku tym jednak znaleźliśmy omyłkę. Pozycja Winien z dnia 1. grudnia powinna wynosić K 1135·70, a nie K 1235·70. Zwracamy przeto ten wypis w celu poprawienia błędu.

Korzystamy ze sposobności, by podziękować za przesłane życzenia noworoczne i pozwalamy sobie nawzajem życzyć Panom pomyślnego roku.

Z poważaniem

Wodecki i Jasiński

1 wypis rach.

Wzór 385. — 4. Nadesłanie poprawnego wypisu:

Lwów, 12. stycznia 1915.

Panowie Wodecki i Jasiński,

Kraków.

Potwierdzamy odbiór cennego pisma Panów z 10. b. m. i najmocniej przepraszamy za omyłkę, popełnioną w wypisie Ich rachunku bieżącego za rok 1914.

Błąd ten sprostowaliśmy i przesyłamy Panom nowy wypis, wykazujący obecnie saldo

K 5238·60 na naszą korzyść.

Z poważaniem

K. Starzewski i Brat

1 wypis rach.

2. Rachunki bieżące w banku.

Wzór 386.

BANK KRAJOWY
KRÓLESTWA GALICJI I LODOMERYI Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM

Adres telegr.:
BANK KRAJOWY, LWÓW.
Telefonu nr. 55.

We Lwowie, dnia 7. lipca 1914.

P. T. Towarzystwo kredytowe,

Tarnopol.

Mamy zaszczyt przesłać tu wyciąg z rachunku otwartego kredytu Nr. 258/IV. zabezpieczonego depozytem według załączonego wykazu, zamknięty po dzień 30. czerwca 1914. i wykazujący pozostałość w kwocie

K 18059— na dobro nasze.

Zechcecie Panowie wyciąg ten sprawdzić i jego zgodność najdalej w ciągu dni 15 od daty dzisiejszej Bankowi na załączonym druku poświadczyć; w razie przeciwnym uważać będziemy załączone wyciągi rachunku i depozytu jako sprawdzone i przyjęte.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Król. Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krak.

Padlewski ppa Grolle

Tarnopol, dnia 12. lipca 1914.

Do BANKU KRAJOWEGO

Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

we Lwowie.

Niniejszem poświadczamy odbiór przesłanego nam wyciągu z naszego rachunku otwartego kredytu w Banku krajowym Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie i stwierdzamy, że saldo tegoż rachunku w dniu 30. czerwca b. r. wynosi:

K 18059— na korzyść Panów,

oraz, że depozyt nasz w Banku w dniu tym składał się z

K 10000— austr. renty majowej

„ 10000— 41 $\frac{20}{100}$ listów zast. Tow. Kred. Ziemięskiego.

Z poważaniem

TOWARZYSTWO KREDYTOWE W TARNOPOLU

Milski Werber

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY
FILIA WE LWOWIE.

Lwów, 4. lipca 1914.

Pan Dr. Stanisław Zagórski,
Stryj.

Mamy zaszczyt przesłać Panu wyciąg *Jego* rachunku bieżącego, zamkniętego z dniem 30. czerwca saldem w kwocie

K 4978— na korzyść Pana,

i upraszamy Pana by zechciał, po zbadaniu tego wyciągu i stwierdzeniu jego zgodności, potwierdzić ją nam przez podpisanie i rychły zwrot załączonego formularza.

Przy tej sposobności pozwalamy sobie zwrócić uwagę Pana na następujące postanowienia, które w stosunkach z naszymi klientami stosujemy i którym Pan przez przyjęcie niniejszego pisma się poddaje.

1. Zarzuty przeciw naszym zamknięciom rachunkowym i zestawieniom depozytów muszą być wystosowane do nas w przeciągu najdłużej 4 tygodni, przeciw zaś innym naszym obliczeniom i doniesieniom najpóźniej w 3 dni po otrzymaniu odnośnego listu lub telegramu. Gdyby to w przeciągu zakreślonego tu terminu nie nastąpiło, uważamy zamknięcia rachunkowe, obliczenia i doniesienia za zgodne i przyjęte, tak, że późniejsze i ewentualne dalsze zarzuty uwzględnione nie będą.

2. Spoczywające u nas w depozycie na rzecz naszych klientów papiery wartościowe i t. p. będą osobno przechowywane i zarządzane tylko na wyraźne zlecenie, w regule zaś wraz z naszymi papierami, bez uwzględnienia specjalnych numerów i sztuk.

3. Przy udzielanych nam zleceniach kupna i sprzedaży papierów wartościowych, weksli i walut możemy występować sami jako kupujący, względnie sprzedający, albo też odnośne zlecenia wykonywać za pośrednictwem trzecich osób lub przez kompensatę, w braku jednak innego doniesienia w zawiadomieniu naszym o wykonaniu danego nam zlecenia uchodzimy sami za kupujących, względnie sprzedających odnośne papiery, lub też przedmioty wartościowe.

4. Wszystkie papiery, lub przedmioty wartościowe, w których posiadanie weszliśmy na zasadzie naszego stosunku handlowego z naszymi klientami, stanowią nawet w braku poprzedniej odpowiedniej umowy, zastaw ręczny dla zabezpieczenia naszych pretensyj do naszych klientów i przysługuje nam prawo z tych przedmiotów zastawu w drodze pozasądowej po myśli art. 311. ust. handl. pretensje nasze zaspokoić.

5. Przy inkasie weksli w miesiącach niebędących siedzibą Banku austro-węgierskiego nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności za ich prezentowanie, względnie protestowanie we właściwym czasie, ani wogóle za zatraty tych weksli po myśli przepisów ustawy wekslowej.

6. Jakkolwiek co do oddanych nam w przechowanie obligacji, akcyj i innych papierów wartościowych w regule sporządzamy inkaso płatnych kuponów, odsetek wylosowanych sztuk i spełniamy wszelkie inne funkcje do zarządu tego rodzaju efektów się odnoszące, bez osobnych zleceń ze strony właścicieli tych efektów, to jednak nie przyjmujemy za spełnianie tych czynności żadnej odpowiedzialności. Rzeczą zatem właściciela efektów będzie udzielać nam każdorazowo odnośne zlecenia.

Z poważaniem
Wiedeński Bank Związkowy, Filia we Lwowie
Singer ppa Kowarth

Nr.

Do
Wiedeńskiego Banku Związkowego Filii we Lwowie,

Lwów.

Udzielony mi pismem z dnia 4. lipca wyciąg *mojego* rachunku bieżącego, zamkniętego z dniem 30. czerwca, wykazującego saldo w kwocie

K 4978— na moją korzyść,

uznając za zgodny i z Panami zgodnie na nowy rachunek przenoszę.

Resztę treści wyż wspomnianego pisma Panów przyjąłem do wiadomości i piszę się

z poważaniem
Dr. Stanisław Zagórski

Upraszamy używać niniejszego formularza wyłącznie tylko do uznawania zgodności rachunku.

Fol.

Lwów, dnia 9. stycznia 1914.

Do
Filii Praskiego Banku kredytowego

we Lwowie.

Przesłany nam pismem z dnia 5. b. m. wyciąg *naszego* rachunku, zamknięty z dniem 31. grudnia 1914., zbadaliśmy, a znajdując wykazaną pozostałość w kwocie

K 18965—, wal. 31. grudnia,

na *naszą* korzyść w porządku, przenieśliśmy ją zgodnie z Panami na nowy rachunek.

Równocześnie potwierdzamy zgodność przesłanego nam wykazu depozytu.

Warunki Panów, poniżej streszczone, obowiązujące przy zawarciu interesów z Filią Praskiego Banku kredytowego we Lwowie, przyjmujemy do wiadomości i oświadczamy, że z nimi zgadzamy się w zupełności.

Filia Praskiego Banku kredytowego we Lwowie wydaje swe półroczne obrachunki (jeżeli inaczej się nie umówiono) z reguły 30. czerwca i 31. grudnia; może jednak istniejący stosunek w każdym czasie — o ile uzna za stosowne — bez podania powodu rozwiązać i ściągnąć swe należitości wraz z odsetkami, prowizją i innymi należnościami.

Wyciągi kontowe i rachunki, przeciw którym w przeciągu 8 dni nie wniesiono reklamacji, uważa Filia Praskiego Banku kredytowego we Lwowie jako uznane ze strony komitenta. Reklamacje co do zamknięcia rachunków poszczególnych interesów mają być wniesione odwrotną pocztą.

Filia Praskiego Banku kredytowego we Lwowie jest uprawniona do przeprowadzenia kupna i sprzedaży wszelkich papierów wartościowych, dewiz, walut etc. w myśl art. 376. ust. handl. z 17. grudnia 1862. na własny rachunek, uważa się jednakże przytem jak w każdym innym kierunku w myśl ustawy handlowej za komisantą.

Przy wszelkich interesach giełdowych obowiązują normy tych giełd, na których owe interesy zostały zawarte.

Filia Praskiego Banku kredytowego czuwa nad wylosowaniem i zajmuje się odeinaniem kuponów od papierów wartościowych, deponowanych u niej, nie może jednak przyjąć odpowiedzialności za ewentualne przecoczenia i opuszczenia; nie odpowiada również za punktualne przedstawienie do zapłaty lub zaprotestowania weksli, niewystawionych na miejsca bankowe.

Komitenci Filii Praskiego Banku kredytowego winni złożyć u niej należność, wykazaną z wykonania zleconych jej transakcji, natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia o wykonaniu ich, bądźto w gotówce, bądź też w papierach wartościowych, w przeciwnym razie jest Bank w myśl ustawy handl. art. 311 rozp. minist. państw. i sprawiedl. z 28. października 1865. dz. ust. p. 110., jako też w myśl ustawy z dnia 1. kwietnia 1875. § 67., uprawniony, jednak nie obowiązany, wszelkie efekty i wartości komitenta i bez postępowania sądowego egzekutywnie zrealizować; Filia Praskiego Banku kredytowego jest również każdorazowo uprawniona, lecz nie obowiązana, kupić papiery wartościowe, ze strony nieakuratnego komitenta dostarczyć się mające, bez wezwania tegoż, na jego rachunek i niebezpieczeństwo, a na pokrycie salda w ten sposób powstałego, zrealizować, względnie zarachować i skompensować wszelkie efekty, wartości lub gotówkę komitenta, z jakiegokolwiek tytułu w jej przecenowaniu, względnie w jej rękach się znajdujące.

Za ewentualne saldo na korzyść Filii Praskiego Banku kredytowego we Lwowie, które powstałoby po przeprowadzeniu egzekutywnej sprzedaży lub egzekutywnego kupna, ręczy każdy komitent wspomnianemu Bankowi całym swoim majątkiem.

Wobec tego, że filia Praskiego Banku kredytowego zawiera interesa kupna i sprzedaży papierów wartościowych z rzeczywistą dostawą, względnie z rzeczywistym odbiorem, przysługuje jej prawo żądać od komitenta istotnego odbioru, względnie dostawy, nawet w tym wypadku, gdyby papiery te były już raz czy kilkakrotnie reportowane lub deportowane. Filia może zażądać dostawy lub odbioru papierów, także w późniejszym terminie.

Zlecenia, udzielone aż do odwołania, utrzymuje Filia Praskiego Banku kredytowego w regule w swojej ewidencji do końca odnośnego miesiąca (*Börsen-Ultimo*).

Na żądanie udziela Filia Praskiego Banku kredytowego we Lwowie swoim komitentom informacji o sytuacji giełdowej, lub o pojedynczych efektach bez wszelkiej odpowiedzialności.

Przy zakredytowaniu kuponów, wylosowanych obligacji, weksli i t. d. zastrzega sobie Bank regres na wypadek, gdyby owe wartości wogóle nie zostały wypłacone, albo też w innej wysokości, jak zarachowano.

Wszelkie ustne lub pisemne umowy, odnoszące się do stosunku kontokorentowego, zawsze listownie potwierdzone, są ważne aż do odwołania.

Jako miejsce kontraktowe dla wszelkich interesów, zawartych z komitentami Filii Praskiego Banku kredytowego we Lwowie, również jako miejsce zapłaty sald, wynikłych z rachunków bieżących, uważany jest Lwów, a na wypadek sporu poddają się obie strony kompetencji sądów lwowskich.

Z poważaniem
Schutz i Chajes

ROZDZIAŁ XIII.

Korespondencya w sprawie zaległości.

Jeżeli dłużnik nie czyni zadość przyjętym obowiązkom i nie uiszcza swego długu, wierzyciel przypomni mu o zaległości. Przypomnienie takie powinno być uczynione bardzo grzecznie, ponieważ zdarzyć się może, iż dłużnik przeoczył termin płatności.

Dopiero, gdyby przypomnienie pozostało bez skutku, napisze wierzyciel upomnienie, a w razie milczenia dłużnika wystosuje drugie i trzecie upomnienie. Jeżeliby wkońcu stało się widocznem, że dłużnik nie chce uiścić długu, uda się wierzyciel o pomoc do swojego prawnego doradcy. Zazwyczaj adwokat przed wniesieniem skargi zawiadamia dłużnika, że otrzymał polecenie dochodzenia pretensyi w drodze sądowej i pozostawia dłużnikowi kilkudniowy termin do uregulowania sprawy. Jeśli dłużnik i wtedy jeszcze sprawy nie załatwi, wnosi się skargę.

Sprawy upomnienia nie można traktować szablonowo. Czy domaganie się zapłaty ze strony wierzyciela ma przybrać ton energiczniejszy, czy też wypada je sformułować łagodniej, zależy to od okoliczności. Wierzyciel winien uwzględnić przede wszystkim, w jakich stosunkach majątkowych znajduje się dłużnik. Jeżeli jego stosunki majątkowe są dobre, jeśli był on dotychczas punktualny, a zwłokę wywołał chwilowy zły tok interesów, wówczas wierzyciel powinien okazać się cierpliwym i wyrozumiałym. Jeżeli natomiast dojdą go słuchy o złym stanie finansowym dłużnika, wystąpi energiczniej, w obawie utracenia swej należności.

Nawet najenergiczniejsze jednak upomnienie nie powinno być nigdy uczynione w niegrzecznym tonie.

Często dłużnik już po otrzymaniu przypomnienia zwróci się do wierzyciela z prośbą, aby przedłużył mu termin zapłaty (sprolongował termin). I tu znów może dłużnik albo prosić

o przedłużenie terminu zapłaty całego długu, lub też odnieść się z prośbą o rozłożenie dłużnej kwoty na spłaty ratalne.

Właściwszem jest jednak, aby dłużnik, jeśli ma zamiar prosić o prolongatę lub też o zezwolenie na spłatę ratalną, uczynił to jeszcze przed terminem płatności. Prosząc o zwłokę, powinien dłużnik zaofiarować wierzycielowi za późniejszą zapłatę odszkodowanie w formie odsetek zwłoki; o ile nie umówiono się o wysokość odsetek zwłoki, ma wierzyciel prawo żądać 6% odsetek. Jeżeli jednak dłużnik zawsze dotąd wywiązywał się punktualnie ze swoich zobowiązań, wierzyciel nie będzie żądał odsetek zwłoki.

List, w którym prosi się o przedłużenie terminu, powinien być nie tylko grzeczny, lecz także zawierać należyte uzasadnienie prośby.

Wzór 389. — 1.

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
Rok założenia 1804. TOWARZYSTWO AKCYJNE. Telefony: nr. 196 i 2060.

Adres dla telegr.: Zieloniewski Kraków.
Rachunek Pocz. Kasy oszcz. nr. 8916.
Rachunek żyrowy w Banku austr.-węg.

Kraków, dnia 15. lipca 1914.

Przy odpowiedzi uprasza się
o podanie
ad Nr. 4725

Panowie

A. Litwinowicz i I. Wyleżyński,

Lwów.

Przeglądając nasze księgi, znajdujemy rachunek Panów obciążony płatną już kwotą

K 1120-50

według niżej umieszczonego zestawienia.

Prosimy uprzejmie o łaskawe wyrównanie tej należności za pomocą załączonego poświadczenia złożenia P. K. O. i polecamy się nadal cennym względem.

Z poważaniem

C. K. UPRZ. FABRYKA MASZYN L. ZIELENIEWSKI W KRAKOWIE
TOWARZYSTWO AKCYJNE

ppa Frommowicz

Rudzki

Faktura z d. 18./3. Nr. 496.

845 50

" " " 21./3. " 532.

275 —

" " " " "

" " " " "

Pośw. złoż. P. K. O.

Wzór 390. — 2.

Lwów, 19. lipca 1914.

P. T. Fabryka maszyn L. Zieleniewski, Tow. Akc.,
Kraków.

Odpowiadając na list Panów z 15. b. m., donosimy, że wptaciliśmy
dziś do P. K. O. na rachunek Panów kwotę

K 1120-50

i prosimy uznać to na naszym koncie.

W nawale pracy nie zauważyliśmy, że kwoty te stały się płatne,
prosimy więc wybaczyć przeoczenie.

Z poważaniem

A. Litwinowicz i J. Wyleżyński

Clayton i Shuttleworth, Lwów, przypominają Ignacemu
Adamowskiemu, Drohobycz, o zapadłości jego długu. Adamowski
nie odpowiada, upominają go więc kilkakrotnie, a wreszcie oddają
sprawę adwokatowi.

Wzór 391. — 1. Przypomnienie:

Lwów, 24. czerwca 1914.

Pan Ignacy Adamowski,
Drohobycz.

Rachunek nasz z 5. lutego w kwocie

K 398-75

stał się płatny w dniu 5. b. m. Ponieważ zapadłość ta musiała ująć
uwadze Pańskiej, pozwalamy sobie ją przypomnieć, prosząc uprzejmie
o rychłe nadesłanie nam pokrycia.

Polecamy się nadal łaskawym względom i pozostajemy

z poważaniem

Clayton i Shuttleworth

ppa Jaworski

Wzór 392. — 2. Upomnienie:

Lwów, 4. lipca 1914.

Pan Ignacy Adamowski,
Drohobycz.

Zgodnie z listem naszym z 24. z. m. przypominamy ponownie
naszą wierzytelność w kwocie

K 398-75, zapadłą 5. czerwca.

Przypuszczając, że wspomniany list nie został Panu doręczony,
ponawiamy prośbę o jak najrychlejsze wyrównanie powyższej pozycji.

Z poważaniem

Clayton i Shuttleworth

ppa Jaworski

Wzór 393. — 3. Ostrzejsze upomnienie:

Lwów, 12. lipca 1914.

Pan Ignacy Adamowski,
Drohobycz.

Dwukrotnie już, a to 24. z. m. i 4. b. m. pisaliśmy do Pana, pro-
sząc o wyrównanie naszego rachunku, w kwocie

K 398-75, zapadłego 5. czerwca.

Dotychczas nie otrzymaliśmy na nasze listy odpowiedzi.

Zasadniczo nie udzielając kredytu dłuższego aniżeli cztero-
miesięcznego, zmuszeni jesteśmy domagać się stanowczo odwrotnego na-
desłania gotówki.

W nadziei, że Pan nie wystawi naszej cierpliwości na dłuższą
próbę, pozostajemy

z poważaniem

Clayton i Shuttleworth

ppa Jaworski

Wzór 394. — 4. Zagrożenie:

Lwów, 18. lipca 1914.

Pan Ignacy Adamowski,
Drohobycz.

Jesteśmy niemile zdziwieni uporczywym milczeniem Pana. Mimo
kilkakrotnych naszych próśb o wyrównanie długu, wynoszącego

K 398-75,

a zapadłego jeszcze 5. czerwca, nie otrzymaliśmy do dzisiaj dnia
pokrycia.

Wobec takiego stanu rzeczy widzimy się zmuszeni donieść Panu,
że jeżeli nie otrzymamy gotówki do dnia 25. b. m., polecimy naszemu
adwokatowi wnieść skargę sądową.

Spodziewamy się, że nie zechce Pan dopuścić do tej ostateczności,
która narazi Go na niepotrzebne koszty i nieprzyjemności. Oczekując
tedy wyrównania, pozostajemy

z poważaniem

Clayton i Shuttleworth

ppa Jaworski

Wzór 395. — 5.

Z KANCELARYI

Dra EUGENIUSZA ZALESKIEGO
ADWOKATA KRAJOWEGO
WE LWOWIE.

Lwów, 26. lipca 1914.

Wielmożny Panie!

Z polecenia firmy Clayton i Shuttleworth we Lwowie mam wnieść
przeciwko Panu skargę sądową o zapłcenie należęcej się im za dostar-
czone Panu towary kwoty:

K 398-75.

Jeśli Pan chce uniknąć kosztów procesu, proszę nadeść mi do 3 dni tę sumę wraz z 2 K 10 h za niniejsze upomnienie. W przeciwnym razie będę zmuszony wdrożyć przeciwko W Panu postępowanie sądowe.

Z poważaniem

Dr. Eugeniusz Załeski

Wielmożny Pan

Ignacy Adamowski,

Drohobycz.

Z. Stanecki i Ska, Lwów, upominają K. Ślimakowskiego i Syna, Przemyśl, o zapłatę dłużnej kwoty. Ślimakowski i Syn, proszą o prolongatę; gdy jednak w oznaczonym terminie pieniędzy nie posłali, Stanecki i Ska upominają ich ponownie. Ślimakowski i Syn proszą jeszcze o kilkudniową cierpliwość.

Wzór 396. — 1. Upomnienie:

Lwów, 5. marca 1914.

Panowie K. Ślimakowski i Syn,

Przemyśl.

W dniu 25. z. m. prosiliśmy Panów o wyrównanie zapadłej należności, w kwocie

K 746:30,

niestety daremnie. Mając obecnie znaczne wypłaty, zwracamy się ponownie z prośbą o jak najrychlejsze zatwierdzenie tej sprawy.

Z poważaniem

Z. Stanecki i Ska

Wzór 397. — 2. Prośba o prolongatę:

Przemyśl, 7. marca 1914.

Panowie Z. Stanecki i Ska,

Lwów.

W odpowiedzi na pismo Panów z 5. b. m. prosimy usilnie czekać do 15. b. m. na zapłatę Ich wierzytelności, w kwocie K 746:30.

Czasy obecne są tak ciężkie, że zebranie małej nawet gotówki napotyka na trudności. Przed 15. jednak mamy otrzymać znaczniejszą należność za dostawy rządowe, a wówczas nieomieszkamy się uiścić.

Z poważaniem

K. Ślimakowski i Syn

Wzór 398. — 3. Ponowne upomnienie:

Lwów, 20. marca 1914.

Panowie K. Ślimakowski i Syn,

Przemyśl.

W liście swoim z 7. b. m. przyrzekli nam Panowie zapłacić swój dług do 15. b. m., dotąd jednak pieniędzy tych nie otrzymaliśmy.

Już w poprzednim liście wspomnieliśmy Panom, że gotówki koniecznie potrzebujemy, a mimo to, chcąc Panom pójść na rękę, zgodziliśmy się na zwłokę. Dzisiaj uwiadomiamy Panów, że dłużej czekać nie możemy i prosimy o natychmiastową zapłatę.

Licząc, że tym razem Panowie nas nie zawiodą, pozostajemy z poważaniem

Z. Stanecki i Ska

Wzór 399. — 4. Ponowna prośba o prolongatę:

Przemyśl, 21. marca 1914.

Panowie Z. Stanecki i Ska,

Lwów.

Przykro nam bardzo, że zrobiliśmy Panom zawód i nie posłaliśmy pieniędzy w oznaczonym czasie. Winę tego wszakże nie my ponosimy; możemy bowiem Panom udowodnić, że kwota, którą mieliśmy otrzymać od Rządu, dotąd jeszcze, z powodu jakichś formalności urzędowych, nie została nam wypłacona.

Przyrzeczono nam jednak, że otrzymamy ją już napewno w ciągu bieżącego tygodnia. Prosimy zatem uprzejmie Panów poczekać cierpliwie jeszcze dni kilka.

Dziękując z góry za tę istotną przysługę, pozostajemy

z poważaniem

K. Ślimakowski i Syn

K. Zborowicz i Syn, Lwów, proszą St. Majewskiego i Skę, Warszawa, o prolongatę. Majewski i Ska dają przychylną odpowiedź.

Wzór 400. — 1. Prośba o sprolongowanie długu:

Lwów, 12. września 1914.

Panowie St. Majewski i Ska,

Warszawa.

W dniu 28. b. m. płatny się staje rachunek Panów za dostarczone nam towary, wynoszący

№ 597:60.

Wiadomości o ciężkich kłeskach, jakimi została nawiedzona Galicya w bieżącym roku, musiały zapewne dojsć i Panów. Długotrwałe pogotowie wojenne z powodu wypadków na Bałkanie rzuciło postrach na wszystkie warstwy społeczne. Wycofano znaczne kapitały, ulokowane w bankach i kasach oszczędności, czego naturalnem następstwem było zamknięcie źródeł kredytowych. Gdy stosunki te zaczęły się nieco uspokajać, spadła na kraj nasz, o czem zapewne także Panom wiadomo, straszna klęska elementarna, która zniszczyła przeważną część tego-rocznych zbiorów.

Wynikł stąd od lat wielu niepamiętny w świecie handlowym zastój, który także i nam daje się bardzo dotkliwie odczuwać.

Dlatego udajemy się do Panów z prośbą, byście zechcieli przedłużyć termin zapłaty wymieniony wyżej o trzy miesiące, t. j. do

dnia 28. grudnia b. r., w którymto czasie nie omieszkamy uiścić się wraz z 6% odsetkami zwłoki.

Żywimy nadzieję, że Panowie, uwzględniając naprowadzone okoliczności, nie odmówią naszej prośbie, zwłaszcza, że dotychczas wywiązywaliśmy się ze wszystkich naszych zobowiązań jak najpunctualniej.

Oczekujemy rychłej i pomyślnej odpowiedzi i pozostajemy z poważaniem

K. Zborowicz i Syn

Wzór 401. — 2. Odpowiedź przychylna:

Warszawa, 16. września 1914.

Panowie K. Zborowicz i Syn,

Lwów.

List Panów z 12. b. m. otrzymaliśmy i pośpieszamy donieść, że pojmując najzupelniej obecne trudne położenie finansowe świata handlowego w Galicji, godzimy się z całą ochotą na przedłużenie zapadającego w dniu 28. b. m. terminu zapłaty długu Panów, w kwocie

Fr. 597.60, do 28. grudnia b. r.

Ponieważ prolongacya ta wynikła z powodów ogólnie gospodarczych, a nie z winy Panów, odsetek zwłoki liczyć nie będziemy.

Życząc Panom rychłego powrotu zwyczajnych stosunków, pozostajemy

z poważaniem

St. Majewski i Ska

M. Bałłabana Następcy, Lwów, proszą Fabrykę wyrobów przedzalniczych „Cosmanos“, Wiedeń, o przedłużenie terminu zapłaty. Fabryka godzi się na prolongatę, żąda jednak pokrycia wekslowego, które też otrzymuje.

Wzór 402. — 1. Odmienne prośba o prolongatę:

Lwów, 9. lipca 1914.

Do Fabryki wyrobów przedzalniczych „Cosmanos“,

Wiedeń.

Onegdaj zapadła faktura Panów z 3. marca b. r. w kwocie K 956.50,

której dotychczas nie zapłaciliśmy.

Ogólny zastój na rynku handlowym, straty, poniesione wskutek popadnięcia w konkurs dwu naszych odbiorców, a niestowność kilku innych, uniemożliwiają nam dotrzymania terminu zapłaty. Prosimy przeto Panów, byście raczyli odroczyć ten termin na dwa miesiące.

Oczekujemy łaskawej odpowiedzi żywiąc nadzieję, że Panowie uczynią zadość naszej prośbie.

Z poważaniem

M. BAŁŁABANA NASTĘPCY

ppa Sołnicki

Wzór 403. — 2. Przyzwolenie prolongaty z zastrzeżeniami:

Wiedeń, 12. lipca 1914.

Pana M. Bałłabana Następcy,

Lwów.

W załatwieniu listu z 9. b. m. donosimy, że życzeniu Panów co do przedłużenia o dwa miesiące terminu zapłaty wierzytelności naszej, w kwocie

K 956.50

możemy tylko w części uczynić zadość.

I u nas zastój w interesie daje się dotkliwie odczuwać; stosunki kredytowe są utrudnione i gotówki brak. Z tej przyczyny możemy zgodzić się na żadaną prolongatę tylko wtedy, jeżeli Panowie nadeśleć nam na kwotę dłużną, powiększoną o 6% odsetki zwłoki, Swoją akcept, płatny 3. września b. r.

Spodziewamy się, że Panowie będziecie z tego sposobu załatwienia sprawy zadowoleni i pozostajemy

z poważaniem

FABRYKA WYROBÓW PRZEDZALNICZYCH „COSMANOS“

Schiller

Wzór 404. — 3. Wystawienie weksla na pokrycie sprolongowanego długu:

Lwów, 15. lipca 1914.

Do Fabryki wyrobów przedzalniczych „Cosmanos“,

Wiedeń.

Stosownie do listu Panów z 12. b. m. posyłamy w załączeniu naszą akcept opiewającą na

K 966.07, pł. 3.19., zł. Ich własne,

jako pokrycie sprolongowanego nam długu K 956.50,
tudzież ^{62/100} odsetek zwłoki „ 9.57,
K 966.07.

Dziękujemy Panom za wyświadczoną przysługę i prosimy potwierdzić nam odbiór weksla.

Z poważaniem

M. BAŁŁABANA NASTĘPCY

Ludwig

1 weksel.

Karol Wilczyński, Stanisławów udaje się do Spółki maszyn rolniczych „Pług“, Kraków, o ratalne spłaty. „Pług“ zgadza się na to. Po jakimś czasie Wilczyński donosi o zawieszeniu wypłat.

Wzór 405. — 1. Prośba o pozwolenie na spłatę ratalną:

Stanisławów, 24. sierpnia 1914.

P. T. Spółka wyrobu maszyn rolniczych „Pług“,

Spółka z o. p.,

Kraków.

Wskutek bardzo złego wyniku zbiorów w naszej potaci kraju, odniosło się do mnie wielu odbiorców o ulgi w spłacaniu rachunków tegorocznych i dawniejszych zaległości, na co też musiałem się zgodzić.

Dlatego i ja jestem zmuszony zwrócić się do Panów z prośbą o poczynienie mi pewnych ułatwień w spłacie moich zobowiązań.

W roku bieżącym są płatne następujące kwoty:

K 2765—	w dniu	5. września,
" 4157—	" "	12. października,
" 1376—	" "	21. listopada,
<u>K 8298—.</u>		

Ponieważ uiścić się w przewidzianych terminach nie mogę, przeto proszę o rozłożenie mi spłaty w następujący sposób:

K 1298—	dnia	15. września 1914.,
" 1000—	" "	15. października 1914.,
" 1000—	" "	15. listopada "
" 1000—	" "	15. grudnia "
" 2000—	" "	15. stycznia 1915.,
" 2000—	" "	15. lutego "
<u>K 8298—.</u>		

Za czas zwłoki gotów jestem zapłacić Panom 6% odsetki.

Mam nadzieję, że Panowie, uwzględniając wyjątkowe stosunki, przyjmą moją propozycję. Oczekuję łaskawej odpowiedzi i kreślę się z poważaniem

Karol Wileczyński

Wzór 406. — 2. Przyzwolenie spłaty ratalnej:

Kraków, 27. sierpnia 1914.

Pan Karol Wileczyński,

Stanisławów.

Na pismo Pana z 24. b. m. odpowiadamy, że jakkolwiek liczyliśmy z całą pewnością na zainkasowanie u Niego należnych nam kwot i chociaż gotówki bardzo potrzebujemy, to jednak, wobec długoletnich, tak przyjemnych stosunków z Jego domem, zgadzamy się, by zmienić umówione terminy płatności, na dogodnie Panu spłaty w miesięcznych ratach.

W myśl więc postawionej przez Pana propozycji zapisujemy następujące terminy spłat:

15. września	K 1298—,
15. października	" 1000—,
15. listopada	" 1000—,
15. grudnia	" 1000—,
15. stycznia	" 2000—,
15. lutego	" 2000—,
	<u>K 8298—</u>

Ponadto policzymy sobie 6% odsetki zwłoki.

Spodziewamy się, że to nasze ustępstwo wynagrodzi nam Pan przez liczniejsze jeszcze zamówienia i w tem miłym oczekiwaniu pozostajemy

z poważaniem

Spółka wyrobu maszyn rolniczych „Pług”. Sp. z o. p.

Dydyński

Wzór 407. — 3. Zawieszenie wypłat:

Stanisławów, 10. stycznia 1914.

P. T.

Spółka wyrobu maszyn rolniczych „Pług”,

Spółka z o. p.

Kraków.

Z największym żalem uwiadamiam Panów, że nie mogąc podjąć przyjętym zobowiązaniom, zmuszony jestem zawiesić wypłaty. Zawód, uczyniony Panom, jest mi tem boleśniejszy, że przed bardzo jeszcze niedawnym czasem uzyskałem Ich przyzwolenie na ratalną spłatę dłużnej sumy.

Zapewniam jednak Panów, że nie przewidywałem tak złego obrotu rzeczy. Przeciwnie, miałem pełne przeświadczenie, że są to chwilowe tylko trudności.

Kilku moich długoletnich odbiorców, obywateli, posiadających znaczne i bardzo dobrze zagospodarowane majątki, prosiło mnie wówczas o sprostowanie im długów. Uczyniłem to bez wahania, nie przypuszczałem bowiem, że niektórzy z nich, w krótki czas potem, popadną w konkurs. Tak jednak stało się niestety. W ostatnich tygodniach trzech moich odbiorców, którzy mieli mi właśnie w tym czasie zapłacić sprostowane znaczniejsze sumy (razem około K 40000—), zgłosiło konkurs.

W czasach lepszych zdołałbym z niepowodzenia wybrnąć szczęśliwie, dziś jednak, wobec braku gotówki i ciasnoty kredytowej, niewpłynięcie tak znacznej kwoty zmusza mnie do zgłoszenia niewypłacalności.

Sporządziwszy szczegółowy inwentarz mego majątku, doszedłem do przekonania, że gdyby moi wierzyciele zadowolnili się 60% wyrównaniem, mógłbym wszystkim moim zobowiązaniom uczynić zadość.

Odpis tego inwentarza dołączam w celu przejrzenia i proszę, by i Panowie, podobnie jak to uczynili już inni moi wierzyciele, zechcieli przyjęc proponowane im przezemnie wyrównanie, przyczem zauważam, że przypadającą na Panów kwotę wyrównawczą zobowiązuję się zapłacić w czterech równych ratach w następujących terminach: 1. kwietnia, 1. lipca, 1. października b. r. i 1. stycznia roku następnego.

Proszę Panów usilnie i gorąco, aby raczyliście udzielić Swojego przyzwolenia na takie wyrównanie, nie tylko z uwagi na łączące nas od lat kilkunastu stosunki, lecz także w uwzględnieniu tej okoliczności, że w nieszczęście popadłem nie z własnej winy, a tylko, jak stwierdzają to osoby obeznane z moimi stosunkami, z powodu fatalnego stanu finansowego w kraju i bankructwa kilku moich dłużników.

Jeżeli wyrównanie przyjdzie do skutku, będę mógł nadal prowadzić me przedsiębiorstwo, a wówczas spodziewam się postawić je w niedługim czasie znów na takim stopniu, że będę mógł choćby w części naprawić szkodę, wyrządzoną obecnie moim wierzycielom.

Oczekując rychłego rozstrzygnięcia ze strony Panów, pozostaję

z poważaniem

Karol Wileczyński

Kowalski donosi wkrótce o zakupie pszenicy, następnie zawiadamia swoich spółników o każdej częściowej sprzedaży, a wreszcie donosi o wyniku spekulacji.

Wzór 408. — 1. Propozycja:

Lwów, 9. stycznia 1914.

Panowie Żarecki, Weydlich i Ska,
Przemysł.

Jak Panowie mogą się przekonać z dołączonego sprawozdania targowego, notują teraz we Lwowie pszenicę na luty 22·60—22·80.

Z pewnych ust dowiedziałem się, że już w najbliższej przyszłości będą rozpisane konkursy na znacznie większe dostawy, co pociągnie za sobą znaczną wyższkę dzisiejszych cen, niezwykle niskich.

Byłoby zatem korzystnym, zakupić obecnie znacznie większą partycję pszenicy. Można by wtedy nie tylko ubiegać się o te dostawy, lecz także sprzedać część ziarna, gdy ceny podniosą się odpowiednio.

Zamierzam przeto, korzystając z dobrej koniunktury, zakupić 10 wagonów pszenicy i zapraszam Panów do wzięcia udziału w tym interesie. Jeśli Panowie zgodziliby się na moją propozycję, prosiłbym, ponieważ zakupno musiałoby być uskutecznione w najbliższych dniach, o odwrotne przekazanie mi w gotówce kwoty

K 11000—

tytułem przypadającej na Panów połowy potrzebnego wkładu.

Warunki, które proponuję Panom, byłyby następujące:

1. W rachunku odrębnym liczyłbym Panom 5% od obu stron.
2. W rachunku wspólnym liczyłbym również 5% od obu stron.
3. Rachunek wspólny zostałby ponadto zadłużony 1% prowizji, 1% delkredere, tudzież wydatkami składowymi i sprzedażnymi.

Nie potrzebuję Panów chyba zapewnić, że tak przy zakupie jak i sprzedaży będę postępował z największą oględnością i starać się będę, by, jak zazwyczaj, pomyślnie rozwikłać interes. Oczekując odpowiedzi, pozostaję

z poważaniem

Stefan Kowalski

1 sprawozdanie.

Wzór 409. — 2. Przyjęcie warunków:

Przemysł, 10. stycznia 1914.

Pan Stefan Kowalski,

Lwów.

Dziękujemy Panu za postawioną nam wczoraj propozycję zakupu 10 wagonów pszenicy po 22·60—22·80 na wspólny rachunek. Przyjmujemy ją na podanych nam warunkach, a to:

- 5% odsetek z obu stron w rachunku odrębnym,
- 5% „ w rachunku wspólnym, który będzie nadto zadłużony 1% prowizji, 1% delkredere i wszystkimi wydatkami.

ROZDZIAŁ XIV.

Spółki dorazowe.

Spółką dorazową w pojęciu kodeksu handlowego jest połączenie się w celu dokonania jednej lub więcej pojedynczych czynności handlowych na wspólny rachunek, bez tworzenia właściwej spółki handlowej.

Są to albo przemijające związki kupców w celu korzystnego przeprowadzenia zakupna i sprzedaży większej partycji towarów (spółka *à metá*, spółka *à terzo*), lub też związki instytucji bankowych w celu dostarczenia kapitału, potrzebnego do założenia wielkich akcyjnych przedsiębiorstw, objęcia pożyczek państwowych i krajowych i t. p. (syndykat, konsorcjum).

Zazwyczaj proponent obejmuje przeprowadzenie całego interesu (jest gerentem spółki), on prowadzi rachunki i rozlicza zysk, którym obdziela spółników w stosunku do wkładek.

Sposób przeprowadzenia interesu może być rozmaity, zależy to wyłącznie od umowy. Albo prowadzący sam zajmuje się kupnem i sprzedażą, za co otrzymuje osobne wynagrodzenie, albo wszyscy spółnicy zajmują się przeprowadzeniem interesu, lub też wreszcie spółnicy składają tylko potrzebny kapitał, polecając przeprowadzenie interesu komisantom.

1. Towarowy interes „à metá“.

Stefan Kowalski we Lwowie proponuje firmie Żarecki, Weydlich i Ska w Przemysłu zawiązać z nim spółkę dorazową w celu zakupna znacznie większej ilości pszenicy.

Żarecki, Weydlich i Ska przyjmują podane im warunki i przekazują swój udział w kwocie K 11000— przez lwowską filię Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu.

Równocześnie polecamy tamtejszej filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, aby wypłaciła Panu

K 11000—

i prosimy użyć tej sumy na pokrycie przypadającego na nas udziału.

Prosimy jednak, aby slosowna do naszego udziału część gotówki, uzyskana przy sprzedażach, jako też saldo, wynikające z końcowego udziału, były przekazane nam bezzwłocznie i upraszamy Pana do dalkowo to nam potwierdzić.

Spodziewamy się otrzymać wkrótce dobre wiadomości i w tem miłem oczekiwaniu kreślimy się

z poważaniem

Żarecki, Weydlich i Ska

Wzór 410. — 3. Doniesienie o zakupnie:

Lwów, 12. stycznia 1914.

Panowie Żarecki, Weydlich i Ska,

Przemysł.

Z prawdziwą przyjemnością dowiedziałem się z listu Panów z 10. b. m., że moja propozycja zakupna pszenicy na wspólny rachunek została przez Panów przyjęta. Według życzenia będę przypadające Panom stosunkowe kwoty z częściowych sprzedaży składał na Ich rachunek w tutejszej filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu natychmiast po zainkasowaniu. Również przekażę Panom natychmiast saldo, które będzie się Im należało przy ostatecznym rozliczeniu.

Przekazaną mi przez tutejszą filię Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu sumę

K 11000—,

zapisalem z walutą 12. b. m. na dobro Ich rachunku odrębnego.

W załączeniu posyłam Panom odpis faktury, według której obciążam rachunek wspólny kwotą

K 22395-60, wal. 12. b. m.,

za zakupioną pszenicę.

Żywią nadzieję, że już wkrótce doniosę Panom o pomyślnym wyniku interesu i pozostaję

z poważaniem

Stefan Kowalski

1 odpis faktury.

Wzór 411. — 4.

Przemysł, 24. stycznia 1914.

Pan Stefan Kowalski,

Lwów.

Jak się dowiadujemy, ceny pszenicy podniosły się do 23-40.

Czy zatem, nie czekając już dalszej wyżki, nie należałoby rozpocząć sprzedaży?

Obawiamy się, że ceny nie zdołają się utrzymać na tym poziomie i będziemy zmuszeni albo zatrzymać pszenicę na składzie, albo też sprzedać ją taniej.

Oczekujemy odpowiedzi i pozostajemy

z poważaniem

Żarecki, Weydlich i Ska

Wzór 412. — 5.

Lwów, 25. stycznia 1914.

Panowie Żarecki, Weydlich i Ska,

Przemysł.

W odpowiedzi na wczorajszy list Panów donoszę, że obawy Panów są płonne. Na targu lwowskim panuje silna tendencja zwyżkowa i należy bezwarunkowo jeszcze czas jakiś wyczekać. Jestem pewny, że zdołam uzyskać cenę 23-60—23-70.

Z poważaniem

Stefan Kowalski

O każdej częściowej sprzedaży uwiadomi Kowalski swoich spółników zapomocą listów, z których jeden podajemy jako przykład.

Wzór 413. — 6. Zawiadomienie o częściowej sprzedaży:

Lwów, 30. stycznia 1914.

Panowie Żarecki, Weydlich i Ska,

Przemysł.

Jak słusznie przewidywałem, ceny pszenicy podniosły się i dziś notowano ją po 23-60.

Korzystając z tego, sprzedałem zaraz z naszego zapasu 3 wagony pszenicy po powyższej cenie, za co wpisałem na dobro w rachunku wspólnym kwotę

K 7138—, wal. 30. b. m.

Stosownie do naszej umowy składał w tutejszej filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu na rzecz Panów

K 3956—, wal. 30. b. m.,

którąto kwotę rachunek odrębny Panów obciążam.

Proszę o zgodne zaksiązkowanie i kreślę się

z poważaniem

Stefan Kowalski

1 odpis rachunku.

1 potwierdzenie.

Wzór 414. — 7. Rozliczenie:

Lwów, 7. lutego 1914.

Panowie Żarecki, Weydlich i Ska,

Przemysł.

Dziś sprzedałem ostatnią partję pszenicy à metá i dołączam odpis faktury dla informacji Panów.

W załączeniu posyłam Panom wyciąg zamkniętego rachunku wspólnego, a przypadającą Panom według tego obliczenia połowę zysku w kwocie

K 995·45, wal. 7. lutego,

wpisałem na dobro Ich rachunku odrębnego, który wykazuje, według dołączonego wyciągu, saldo w wysokości

K 2086·72, wal. 7. lutego,

na korzyść Panów. Tę też kwotę wpłacam równocześnie na rachunek Panów w tutejszej filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu.

Spodziewam się, że korzystny wynik naszej spekulacji zachęci Panów do nowej spółki, którą przy nadarzającej się sposobności proponuję Panom.

Prosząc o sprawdzenie rachunków i potwierdzenie zgodności, kreślę się

z poważaniem

Stefan Kowalski

2 wyciągi rach.

1 odpis faktury.

1 potwierdzenie.

Wzór 415. — 8. Przyjęcie rachunku:

Przemysł, 9. lutego 1914.

Pan Stefan Kowalski,

Lwów.

Stosownie do życzenia sprawdziliśmy zgodność nadesłanych nam wyciągów rachunkowych i uznajemy na rachunku Pańskim wpłaconą do tamtejszej filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu kwotę

K 2086·72, wartość 7. lutego,

jako zupełne wyrównanie naszego udziału w spółce dorazowej.

Đziękujemy Panu najmocniej za nader korzystne przeprowadzenie tego interesu i oczekujemy rychłego wezwania do wzięcia udziału w nowym.

Z poważaniem

Żarecki, Weydlich i Ska

2. Syndykaty.

Pouczającym przykładem spółki dorazowej jest syndykat, utworzony przez Bank krajowy wraz z filią lwowską Wiedeńskiego Banku związkowego i domem bankowym Sokala i Liliena.

Celem tego syndykatu była rozsprzedaż 10,000.000 K 4% obligacyi kolejowych Banku krajowego, w których została gminie m. Lwowa udzielona pożyczka na budowę i rozszerzenie sieci tramwajowej.

Na podstawie umowy, zawartej przez Bank krajowy z reprezentantami gminy, rozsprzedaż tych obligacyi została objęta na następujących warunkach:

1. Kurs objęcia obligacyi wynosił K 92— za K 100— nominalnej wartości.

2. 50% osiągniętego zysku ze sprzedaży przypadało gminie, z tem jednak zastrzeżeniem, że z kwoty tej Bank zatrzymywał 1·2% od nominalnej wartości na pokrycie kosztów rozsprzedaży i możliwych strat (t. zw. *praecipuum*).

Po zawarciu tej umowy Bank krajowy zawiązał syndykat z wymienionemi wyżej firmami na warunkach, które mieszczą się w przytoczonym niżej protokole konferencyi członków syndykatu.

Wzór 416. — 1. Bank uwiadamia emitenta o gotowości objęcia pożyczki:

Lwów, 22. lutego 1908.

Świetne

Prezydyum król. stoł. miasta Lwowa!

Stwierdzamy niniejszem, że na wczorajszej konferencyi z Reprezentantami Świetnej Gminy oświadczyła Świetna Gmina gotowość sprzedania Bankowi krajowemu, a Bank krajowy gotowość nabycia

K 10,000.000— 4% obligacyi kolejowych, pochodzących z pożyczki, którą Świetna Gmina zaciąga w Banku krajowym po kursie 92% i pod warunkiem 50% udziału dla Świetnej Gminy w zysku, jaki Bank krajowy osiągnie ze sprzedaży tych obligacyi, po zatrzymaniu jednak *praecipuum* 1·2% dla Banku krajowego na pokrycie kosztów, połączonych z rozsprzedażą, i jako premię za ryzyko na wypadek strat.

Świetna Gmina obowiązuje się wyżej wymienionej promesie Banku krajowego uczynić zadość do 31. marca b. r., a w szczególności najpóźniej do tego terminu obligacye, z tej pożyczki pochodzące, dostarczyć.

Po dokonanej rozsprzedaży rzeczonych obligacyi Bank krajowy uprosi Świetną Gminę do sprawdzenia przez swego delegata rachunku tej rozsprzedaży i rozliczenia udziału Gminy w zysku z tego interesu.

Świetna Gmina raczy pismo to w terminie do 29. b. m. dostownie potwierdzić.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Padewski

Listu potwierdzającego gminy, który jest tylko powtórzeniem powyższego pisma, nie przytaczamy.

Wzór 417. — 2. Bank proponuje zawiązanie syndykatu:

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10,000.000 — 4% OBLIGACJI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 8. marca 1908.

Do

Filii Wiedeńskiego Banku związkowego,

Lwów.

Na podstawie układu, zawartego z gminą miasta Lwowa, nabyliśmy od niej

K 10,000.000 — 4% obligacji kolejowych, pochodzących z pożyczki, udzielonej przez nas gminie m. Lwowa.

Pożyczkę tę nabyliśmy po kursie 92%, z 50% udziałem gminy w czystym zysku z tego interesu, po strąceniu jednak praecipuum z tego zysku w wysokości 1.2% imiennej wartości tych obligacji na pokrycie kosztów sprzedaży i jako ryzyko straty.

Celem rozsprzedaży tych obligacji, których gmina m. Lwowa zobowiązała się nam dostarczyć do 31. marca b. r., pragniemy zawiązać syndykat i zapraszamy Panów do wzięcia w nim udziału.

Jeżeliby nasza propozycja została przez Panów przyjęta, zecheą Panowie wystać delegatów na konferencję, która odbędzie się w biurze dyrekcyjnym Banku krajowego w dniu 17. marca o godz. 4. po południu. Na konferencji tej zostaną ułożone warunki szczegółowe i nastąpi przydział między członków syndykatu.

Oczekując łaskawej odpowiedzi, kreślimy się

z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Milewski

Wzór 418. — 3. Przyjęcie propozycji:

Lwów, 11. marca 1908.

Do Banku krajowego,

Lwów.

W odpowiedzi na pismo Panów z 8. b. m. donosimy, że w zasadzie jesteśmy skłonni przystąpić do syndykatu celem sprzedaży K 10,000.000 — 4% obligacji kolejowych z pożyczki m. Lwowa.

Ostateczną decyzję powezmą na konferencji w dniu 17. b. m. nasi delegaci, pp. dyrektorowie Sławikowski i Singer, posiadający umocowanie do podpisania wiążącej umowy.

Z poważaniem

WIEDEŃSKI BANK ZWIĄZKOWY, FILIA WE LWOWIE

Sławikowski Singer

Na konferencji reprezentantów członków syndykatu zawiązano syndykat na następujących warunkach:

Wzór 419. — 4.

L. 14613/8.

Lwów, dnia 17. marca 1908.

Protokół.

1. Bank Krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim nabył od Gminy król. stoł. miasta Lwowa K 10,000,000 — 4% obligacji kolejowych, pochodzących z pożyczki, udzielonej tejże Gminie przez Bank Krajowy w tejże wysokości, po kursie 92% i z 50% udziałem w czystym zysku, jaki z tego interesu pozostanie, po strąceniu jednak naprzód praecipuum z tego zysku 1.20% imiennej wartości nabytych jak wyżej obligacji na swoją własną korzyść. Gmina miasta Lwowa zobowiązała się rzeczoną pożyczkę najpóźniej do dnia 31. marca 1908. zrealizować i obligacje, z tej pożyczki pochodzące, najpóźniej do tego terminu wręczyć.

2. Podpisani, przyjmując powyższy układ do wiadomości, tworzą dla rozsprzedaży rzeczonych obligacji syndykat w ten sposób, że

Bank Krajowy	obejmuje	37.50%
Wiedeński Bank związkowy	„	37.50%
Sokal i Lilien	„	25.00%
	razem	100.00%

w całym interesie, tudzież w zyskach lub stratach z niego pochodzących.

3. Syndykat ten zawiera się na czas do końca roku bieżącego, a o ileby za zgodą wszystkich spółników ewentualnie przedłużony nie został, nastąpi rozdział sztuk po kursie pieniężnym z dnia 31. grudnia 1908. według notowania giełdy wiedeńskiej między członków syndykatu, w stosunku procentowym ich udziałów.

4. Syndykat prowadzi Bank Krajowy za wynagrodzeniem 10/100 od imiennej wartości sprzedanych sztuk. Bank Krajowy otworzy syndykatorowi rachunek bieżący oprocentowany, dopóki pozostaje w debecie 1/20% powyżej, z chwilą zaś przejścia w kredyt 1/20% poniżej każdorazowej stopy eskontowej Banku austriacko-węgierskiego. Rachunek ten obciążać będzie Bank Krajowy ceną kupna K 10,000.000 — 4% obligacji kolejowych, prowizją syndykacką i rzeczywistymi kosztami: podatkiem obrotowym, procentami i portami, uznawać zaś kwotami, uzyskanymi ze sprzedaży tych obligacji.

5. Członkowie syndykatu mają na wspólny rachunek za wiadomościem Banku Krajowego sprzedawać te obligacje po możliwie najlepszym kursie, wszakże nigdy nie niższym od wiedeńskiego kursu pieniężnego i rozrachowywać się co do sprzedaży z Bankiem Krajowym. Członkowie syndykatu otrzymają od sprzedanych przez nich sztuk 1/80% prowizji od imiennej wartości; prowizję tę mogą członkowie syndykatu odstępować bankom i wekslarzom, nigdy jednak partyom prywatnym.

6. Celem podtrzymania kursu wolno Bankowi Krajowemu w czasie trwania syndykatu odkupywać na rachunek tego syndykatu na giełdzie 4% obligacje kolejowe nie wyżej łącznej sumy K 500.000 — imiennej wartości. Tem ewentualnem zakupnem zajmie się na zlecenie Banku Krajowego Wiedeński Bank związkowy.

7. Bankowi Krajowemu, przysługuje prawo, dopóki rachunek bieżący syndykatu jest biernym, zażądać od członków syndykatu wpłaty w stosunku 37,5, 37,5 i 25% każdorazowego salda, saldo zaś czynne ponad K 200.000 ma Bank Krajowy bezzwłocznie rozdzielić w tym samym stosunku między członków syndykatu.

8. Po rozsprzedaży całego zapasu 4% obligacji kolejowych według niniejszego protokołu przez syndykat objętych, stanowi saldo czynne zysk z tego interesu. Z salda tego potrąci się 1,2% od sumy K 10.000.000— imiennej wartości obligacji, jako wyłączny zysk syndykatu, z reszty zaś wypłaci się 50% gminie m. Lwowa jako jej udział w czystym zysku z tego interesu. Wyż wymienione 1,2% praecipuum, tudzież 50% pozostałego zysku rozdzieli się w stosunku udziałowym między członków syndykatu. Wyrównanie tego salda ma nastąpić natychmiast po rozwiązaniu syndykatu, które może nastąpić także przed 31. grudnia 1908, o ile zapas objętych przez syndykat 4% obligacji kolejowych w całości zostanie rozsprzedany.

9. Rachunek syndykacki przedłoży Bank Krajowy Wiedeńskiemu Bankowi związkowemu do sprawdzenia i zatwierdzenia.

BANK KRAJOWY
Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem

Wiedeński Bank Związkowy, Filia we Lwowie

Zgórski

Milewski

Ślawikowski

Jinger

SOKAL I LILIEN

Lilien

Wzór 420. — 5. Przesłanie odpisu umowy syndykackiej:

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10.000.000— 4% OBLIGACJI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 28. marca 1914.

Do Filii Wiedeńskiego Banku związkowego, Lwów.

W załączeniu posyłamy Panom odpis umowy syndykackiej dla rozsprzedaży K 10.000.000— 4% oblig. kol. z pożyczki m. Lwowa. Według tej umowy, obejmują Panowie 37,5%, t. j. trzydzieści siedm i pół procentu w całym interesie, tudzież w zyskach i stratach z niego pochodzących. Odbiór tego odpisu zechcą nam Panowie potwierdzić.

Z poważaniem
BANK KRAJOWY

Zgórski Milewski

1 odpis umowy syndykackiej.

Taki sam list wystosował Bank do Sokala i Liliena.

Bank Krajowy, jako prowadzący syndykat (gerent) rozsyłał te obligacje tak członkom syndykatu, jak i innym instytucjom finansowym.

Wzór 421. — 6. Bank Krajowy posyła partję obligacji Sokalowi i Lilienowi:

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10.000.000— 4% OBLIGACJI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 17. czerwca 1908.

Panowie Sokal i Lilien, Lwów.

Donosimy Panom uprzejmie, że za sprzedane Im ze syndykatu
K 80.000— 4% obl. kolej. po 93,87 K 75.096—
kupon 75 dni „ 666,67
K 75.762,67

obciążyliśmy rachunek bieżący Panów z walutą 16. czerwca b. r., a równocześnie zapisaliśmy tę kwotę na dobro wymienionego w nagłóWKu syndykatu.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Padelowski

19. września 1908 syndykat się rozwiązał i Bank Krajowy sporządził wówczas następujące rozliczenie:

Wzór 422. — 7. Rozliczenie:

Objęto 23. marca 1908. 4% obligacji kolejowych K 10.000.000
dokupiono „ 715.400
K 10.715.400

rozdzielono { Bank Krajowy K 810.600
Wied. Bank związk. „ 810.600
Sokal i Lilien „ 540.400 „ 2.161.600
K 8.553.800

rozsprzedano { Bank Krajowy K 2.273.400
Wied. Bank związk. „ 2.320.400
Sokal i Lilien „ 3.960.000 „ 8.553.800

Zamknięcie rachunkowe wykazało jako zysk dla syndykatu K 221.500—

z tego 1,2% praecipuum od K 10.000.000— „ 120.000—

z tego 50% dla gminy m. Lwowa „ 50.750—

z tego 50% dla gminy m. Lwowa „ 50.750—

do tego 1,2% praecipuum „ 120.000—

Zysk syndykatu K 170.750—

z czego przypadło:

37,5% dla Banku Krajowego K 64.031,25

37,5% „ Wied. Banku związkowego „ 64.031,25

25,0% „ Sokala i Liliena „ 42.687,50

K 170.750—

Wal. 19/9 1908.

O tym wyniku uwiadomił Bank Krajowy członków syndykatu zapomocą następujących listów:

Wzór 423. — 8.

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10,000.000.— 4% OBLIGACYI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 21. września 1908.

Do Filii Wiedeńskiego Banku związkowego, Lwów.

Rozwiązując syndykat, obliczamy z pozostałych

K 2,161.600.— 4% obligacji kolejowych
w stosunku 37·5% przypadające na Panów
K 810.600.— 4% oblig. kolej. à 93·62⁵ K 758.924·25
kupon 168 dni „ 15.131·20

mniej kupon 1/10 1908 „ 16.212.—

i zadłużamy rachunek Panów kwotą K 757.843·45
z walutą 19. września b. r.

Przypadające z powyższego obliczenia na rzecz Panów

K 810.600.— 4% oblig. kolej. z kup. 1/4 1909
stawiamy do dyspozycji Panów w Ich centrali

K 686.400.— 4% oblig. kolej. z kup. 1/4 1909,

z pozostałych zaś

K 124.200.— 4% oblig. kolej. z kup. 1/10 1908

zwalniamy rachunek sztuk naszego bezpośrednio u Panów umieszczonego depozytu komisowego. Gdy zaś znajdują się w nim te papiery z kuponem, płatnym 1. października b. r., prosimy o odwrotne zwrócenie nam tego kuponu od zwolnionych wyżej

K 124.200.— 4% oblig. kolej.

Szczegółowy rachunek syndykatu wkrótce Panom nadeślemy.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Milewski

Wzór 424. — 9.

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10,000.000.— 4% OBLIGACYI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 21. września 1908.

Panowie Sokal i Lilien, Lwów.

Rozwiązując syndykat, obliczamy z pozostałych

K 2,161.600.— 4% obligacji kolejowych
w stosunku 25% przypadające na Panów
K 540.400.— 4% oblig. kolej. à 93·62⁵ K 505.949·50
mniej kupon 12 dni „ 720·53

i obciążamy rachunek Panów, Cto. sep., kwotą K 505.228·97
z walutą 19. września b. r.

Donosząc, że powyżej obliczone obligacje złożyliśmy do depozytu Panów Nr. 200/K. 18, nadmieniamy, iż szczegółowy rachunek syndykatu przysyłamy w tych dniach.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Milewski

Wzór 425. — 10.

SYNDYKAT CELEM SPRZEDAŻY K 10,000.000.— 4% OBLIGACYI KOLEJ. Z POŻYCZKI MIASTA LWOWA.

Lwów, 23. września 1908.

Do Filii Wiedeńskiego Banku związkowego,

Lwów.

Z powołaniem się na poprzednie nasze pismo przesyłamy Panom w załączeniu zamknięcie rachunku syndykatu dla rozsprzedaży K 10,000.000.— 4% obligacji kolejowych, wykazujący zysk

K 221.500.— dla syndykatu. Po strąceniu

„ 120.000.— jako 1·2% praecipuum, zostaje

K 101.500.— z czego, po potrąceniu

„ 50.750.— jako 50% zysku dla gminy m. Lwowa, pozostaje

K 50.750.—, do tego praecipuum

„ 120.000.—

K 170.750.— jako czysty zysk syndykatu do rozdziału między

członków. Z zysku tego przypada

dla Banku krajowego 37·5% K 64.031·25

dla zakładu Panów 37·5% „ 64.031·25

dla firmy Sokal i Lilien 25% „ 42.687·50

K 170.750.—

Prosimy Panów o rychłe sprawdzenie rachunku po myśli umowy syndykackiej, byśmy mogli przystąpić do rozdziału zysku.

Z poważaniem

BANK KRAJOWY

Zgórski Milewski

1 rachunek.

Taki sam list i odpis rachunku otrzymali Sokal i Lilien.

ROZDZIAŁ XV.

Okólniki.

Okólnikami nazywamy listy tej samej treści, przeznaczone do rozesłania w większej liczbie egzemplarzy. Dlatego okólniki bywają zwykle drukowane, litografowane lub też w inny sposób powielane.

Zazwyczaj okólniki nie mają ściśle oznaczonej daty, lecz bywają opatrzone ogólnym zaznaczeniem, n. p. *Lwów, data stempla pocztowego*, lub: *Lwów, w czerwcu 1914.*

Również nie umieszcza się w napisie okólnika tytułu osoby lub firmy, do której okólnik wysyłamy, lecz tylko znak:

P. T. = *pleno titulo*, z pełnym tytułem,

P. P. = *praemissis praemittendis*, z uwzględnieniem należnych tytułów.

Okólniki rozsyła się wówczas, gdy mamy szersze koła wiadomości o jakimś ważnym zdarzeniu w naszym przedsiębiorstwie. Zapomocą okólników uwiadomimy zatem publiczność o założeniu przedsiębiorstwa, o wstąpieniu lub wystąpieniu spółnika, o śmierci współwłaściciela, o zwinięciu lub sprzedaży interesu. Również zapomocą okólników uwiadomimy naszą klientelę o zmianie adresu, o założeniu filii, o rozszerzeniu zakresu działania, o ustanowieniu lub cofnięciu prokury i t. p.

Okólniki służą ponadto do tego, aby zapoznać klientelę z podpisami osób, które mają prawo zawierania interesów w imieniu przedsiębiorstwa, a tem samem, aby uchronić klientelę od nadużyć. Dlatego okólniki albo podpisuje się własnoręcznie lub też zaopatruje w podobiznę (*facsimile*) podpisu uprawnionych osób. Tym sposobem daje się możliwość porównania i sprawdzenia podpisów.

Wzór 426. — Okólnik o otwarciu przedsiębiorstwa:

Lwów, data stempla pocztowego.

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt podać do wiadomości, że otworzyłem we Lwowie przy ul. Halickiej 10.

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH I KOLONIALNYCH
który będę prowadził pod firmą:

KAZIMIERZ WROŃSKI.

Grantowna znajomość tej gałęzi handlu, nabyta przez dłużejletnią praktykę u pierwszorzędných firm, jako też dostateczny kapitał, pozwolą mi sprostać wszelkim, choćby jak najdalej idącym wymaganiom Łaskawej Klienteli.

Skład mój będzie zawsze zaopatrzony w towar doborowy, piwnica zaś we wszystkie gatunki win austriackich, węgierskich, francuskich i hiszpańskich. Żywię więc nieplonną nadzieję, że uda mi się uzyskać zupełne uznanie Szanownych moich Odbiorców.

Polecając swój handel łaskawym względem, pozwalam sobie zwrócić uwagę na mój podpis i kreślę się

z wysokim poważaniem

Kazimierz Wroński

Wzór 427. — Okólnik o zawiązaniu spółki:

Lwów, w czerwcu 1914.

P. T.

Z dniem 1. czerwca b. r. otworzyliśmy we Lwowie przy ul. Karola Ludwika 3.

SKŁAD FARB I MATERIAŁÓW APTECZNYCH

pod firmą

K. ZIELIŃSKI i M. DRZEWICKI.

Ponieważ obydwaj pracowaliśmy w tym dziale handlu przez długi przeciąg czasu u najlepiej zapisanych firm w kraju i zagranicą, a nadto posiadamy odpowiedni kapitał, udało nam się przeto nawiązać stosunki z pierwszorzędnymi fabrykami, tak, że będziemy mogli dostarczać towarów najlepszej jakości po umiarkowanych cenach.

Zapewniając, że każde, nawet najmniejsze zamówienie wykonamy z całą starannością, zwracamy uwagę na nasze podpisy i oczekując łaskawych zleceń, kreślimy się

z wysokim poważaniem

K. Zieliński i M. Drzewicki

Karol Zieliński będzie podpisywał:

K. Zieliński i M. Drzewicki

Maryan Drzewicki będzie podpisywał:

K. Zieliński i M. Drzewicki

Wzór 428. Okólnik o zmianie lokalu:

Kraków, w październiku 1914.

Mam zaszczyt donieść, że przenieśliśmy mój

SKŁAD KAWY, HERBATY i RYŻU pod mianem »CEYLON«

z dawnego lokalu przy ul. Szewskiej na ulicę Grodzką 6.

Niech mi przy tej sposobności wolno będzie podziękować za dotychczasowe zaufanie i prosić o nie nadal. Łaskawi Odbiorcy znajdą u mnie zawsze towar doborowy, obsługę rzetelną i skrzętną. Ekspedycję na prowincję załatwiać będę, jak dotąd, starannie i szybko.

Ośmielam się dalej zaznaczyć, że przy urządzaniu nowego lokalu miałem na oku wygodę Szanownej Publiczności, nadto zaś przyozdobiłem go bogato w instruktywne okazy i fotografie, przedstawiające uprawę i zbiór różnych gatunków kawy, herbaty i ryżu.

Nakoniec dodaję jeszcze, że moja

PALARNIA KAWY

zaopatrzona jest w najnowsze urządzenia, dzięki którym kawa, prażąc się bez dostępu powietrza, zachowuje wszystkie swe istotne części składowe i pełny aromat.

Z wysokim poważaniem

Marcin Piotrowski

właściciel magazynu pod mianem »Ceylon«
w Krakowie, Grodzka 6.

Wzór 429. Okólnik o nadaniu prokury:

Lwów, 1. kwietnia 1914.

P. T.

Niniejszem zawiadamy Panów, że z dniem dzisiejszym z żalem pożegnaliśmy naszego długoletniego współpracownika i prokuryzystę

Pana Jana Świderskiego,

który po przeszło 40-letniej pracy usunął się w zacisze domowe, a tem samem z dniem dzisiejszym przestaje podpisywać naszą firmę.

W miejsce ustępującego nadaliśmy prawo podpisywania naszej firmy „per procura“ dotychczasowemu zastępcy naczelnika korespondencji

Panu Dr. Stefanowi Kaweckiemu,

powierając mu równocześnie kierownictwo tego działu.

Prosząc o przyjęcie podpisu nowego prokuryzysty do wiadomości, pozostajemy

z poważaniem

Bank Handlowy

Pan Jan Świdorski przestaje podpisywać:

BANK HANDLOWY

ppa J. Świdorski

Pan Dr. Stefan Kaweckie będzie podpisywał:

BANK HANDLOWY

ppa Dr. St. Kaweckie

Wzór 430. Okólnik o śmierci właściciela:

Lwów, w maju 1914.

P. T.

Spełniając smutny obowiązek, mamy zaszczyt donieść o śmierci

ś. p. Oskara Kreysera,

współwłaściciela i długoletniego szefa domu komisowego pod firmą

Oskar Kreysler i Synowie.

Mimo tej bolesnej straty przedsiębiorstwo nasze nie dozna w niczem uszczerbku, albowiem w miejsce ś. p. Zmarłego, wstępuje jego syn

Dr. Wilhelm Kreysler,

który pracował dotychczas jako prokuryzysta w jednym z największych domów komisowych, u Ch. Lavyego & Co. w Hamburgu.

Prosząc o zwrócenie uwagi na podpis nowego spółnika, zapewniamy, że wszelkie zlecenia będziemy wykonywali z dotychczasową starannością.

Z poważaniem

Oskar Kreysler i Synowie

Dr. Wilhelm Kreysler będzie podpisywał:

Oskar Kreysler i Synowie

Wzór 431. Okólnik o powiększeniu fabryki:

„RAKSZAWA“

AKCYJNE TOWARZYSTWO DLA WYROBÓW SUKIENNICZYCH

Fabryka w Rakszawie.

Telefon nr. 1636.

Dyrekcja komercyjna
Lwów, Kopernika 18.

Lwów, data stempla pocztowego.

P. T.

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że Towarzystwo nasze zostało zupełnie zreorganizowane. Przystąpiły do niego grupy ludzi, pracujących od lat w zawodzie sukienniczym, na polu bądź to handlowem, bądź też technicznym. Silną podstawę finansową uzyskaliśmy dzięki poparciu Wydziału Krajowego i przystąpieniu Banku Krajowego.

Wydatne podwyższenie kapitału zakładowego, dozwoliło nam znacznie rozszerzyć fabrykę w Rakszawie. Została ona zaopatrzona w najnowsze, postępowi techniki odpowiadające maszyny i urządzenia. Dzięki temu jesteśmy w stanie wyrabiać towary sukiennicze najlepszej jakości, nie ustępujące w niczem zagranicznym.

Zadaniem naszym będzie wyrabiać sukna na dostawy dla władz i urzędów, zarządów miast i gmin stowarzyszeń, szkół i korporacji, nie mniej materiały modne dla P. T. Publiczności w doborowych gatunkach i po cenach umiarkowanych, jako też przędzę kilimową i koce. Mamy nadzieję tym sposobem bodaj w części przyczynić się do wyrugowania napływu obcych fabrykatów do kraju.

Równocześnie zawiadamiamy, że siedzibę Towarzystwa przenieśliśmy z Łańcuta do Lwowa, tudzież, że odtąd Biura Dyrekcyi komercyjnej i składy mieścić się będą przy ulicy Kopernika 18. Tam też skierować upraszamy wszelką korespondencję.

Polecając nasze usługi, prosimy o przyjęcie do wiadomości zamieszczonych poniżej podpisów firmowych i kreślimy się

z wysokiem poważaniem

„RAKSZAWA“

Akcyjne Towarzystwo da wyrobów sukienniczych
WE LWOWIE

Na podstawie § 8. statutu, do ważności podpisu firmy niezbędny jest podpis wspólny dwu członków Dyrekcyi.

Dyrekcya:

Sami Spiegel będzie podpisywał:

Sami Spiegel

Jakób Szanzer będzie podpisywał:

Jakób Szanzer

Inż. Jan Kunstman będzie podpisywał:

Jan Kunstman

Zastępca dyrektora:

Ludwik Pusz będzie podpisywał:

Ludwik Pusz

Wzór 432. Okólnik o sprzedaży przedsiębiorstwa i objęciu przez nowonabywców.

a) okólnik sprzedającego.

Lwów, we wrześniu 1914.

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt donieść, że istniejący od lat dwudziestu we Lwowie przy ul. Trzeciego Maja 5.

DOM BANKOWY
pod firmą

AUGUST NOWAKOWSKI

przeszedł z dniem 1. września b. r. wraz z całym stanem czynnym i biernym na wyłączną własność Panów Stanisława Marescha i Tadeusza Zalewskiego, którzy prowadzić go będą odtąd pod firmą:

MARESCH I ZALEWSKI.

Dziękując moim dotychczasowym Klientom za okazwaną mi życzliwość, proszę uprzejmie o zachowanie jej również dla moich następców.

Z wysokiem poważaniem

August Nowakowski

b) okólnik nowonabywców.

Lwów, we wrześniu 1914.

P. T.

Powołując się na zamieszczony obok okólnik, mamy zaszczyt donieść, że z dniem 1. września b. r. nabyliśmy na własność dom bankowy pod firmą:

AUGUST NOWAKOWSKI

i prowadzić go będziemy odtąd w tym samym lokalu pod wspólną firmą:

MARESCH I ZALEWSKI.

Dotychczasowy zakres działania został znacznie rozszerzony. Wprowadziliśmy bowiem nie tylko sprzedaż losów loteryi klasowej, lecz — nawiązawszy stosunki z najwiękzymi bankami — możemy odtąd przyjmować także zlecenia dla wszystkich giełd europejskich.

Polecając nasze usługi, kreślimy się

z wysokiem poważaniem

Maresch i Zalewski

Stanisław Maresch będzie podpisywał:

Maresch i Zalewski

Tadeusz Zalewski będzie podpisywał:

Maresch i Zalewski

Wzór 433. Okólnik w sprawie subskrypcji akcji:

BANK PRZEMYSŁOWY

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

Lwów, w kwietniu 1912.

Jaśnie Wielmożny Panie!

Podpisany Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i Kazimierz bar. de Vaux, właściciel dóbr w Chodorowie zamierzają założyć z siedzibą we Lwowie fabrykę i rafinerję cukru w Chodorowie, jako Towarzystwo akcyjne pod firmą: „Fabryka i rafineria cukru Towarzystwo akcyjne w Chodorowie“, obliczoną na maksymalną przeróbkę 12 miliona cetnarów metr. buraków rocznie.

Celem uzyskania potrzebnego kapitału, otwierają podpisani na podstawie uzyskanej od c. k. Namiestnictwa we Lwowie reskryptem z dnia 3. kwietnia 1912. XIII. a. 1431/1 przedwstępnej koncesyi publiczną subskrypcyę, na kapitał zakładowy, który wynosić będzie pełno wpłaconych

Koron 5,000.000

podzielonych na 25.000 sztuk akcji po K 200, opiewających na okaziciela.

Wpłata akcji nastąpi w wartości nominalnej i rozłożona będzie na równe raty, z których pierwsza płatną będzie przy subskrypcyi, druga 15. sierpnia 1912, trzecia 15. listopada 1912, a czwarta 15. lutego 1913, każda w wysokości 25% subskrybowanej kwoty, w kasie Banku Przemysłowego we Lwowie lub w jego Filii w Krakowie.

Ponieważ wedle szczegółowego technicznego projektu fabryka będzie puszczona w ruch w kampanii 1913/1914 r., przeto w myśl art. 217. u. h. bonifikowane będą subskrybentom od kwot wpłaconych na akcje odsetki budowlane po 4% w stosunku rocznym, a to od dnia wpłaty każdej raty do dnia 31. lipca 1913 włącznie pro rata temporis.

Organami Spółki będą: a) Rada zawiadowcza, b) Komisya rewizyjna, c) Walne Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie konstituujące zwołają Bank Przemysłowy i Kazimierz bar. de Vaux przez ogłoszenie w urzędowej „Gazecie lwowskiej“ na 8 dni naprzód. — Uchwały co do przedmiotów tego Walnego Zgromadzenia konstituującego zapadną w granicach postanowień § 13., regulatywu akcyjnego z r. 1899. ważnie głosami conajmniej jednej czwartej wszystkich subskrybentów (osobiście obecnych lub zastąpionych przez zastępców) reprezentujących conajmniej ćwierć kapitału zakładowego.

Przełożeniem będzie Rada zawiadowcza, składająca się conajmniej z 7, a najwięcej z 11 członków. Członków pierwszej Rady Zawiadowczej mianują w myśl § 34. regulatywu akcyjnego założyciele na przeciąg 5 lat administracyjnych.

Wobec tego, że kraj nasz sprowadza rocznie jeszcze zawsze za 25 milionów koron cukru obcego, mamy nadzieję, że JWPan Swoją wydatną subskrypcyą przyczyni się do powstania nowego poważnego przedsiębiorstwa fabrycznego, przedstawiającego wszelkie warunki rozwoju i oproczentowania zaangażowanych w niem kapitałów.

Nadmieniamy, że przy przydziale akcji uwzględnimy przedewszystkiem tych PP. Subskrybentów, którzy zobowiążą się przynajmniej na lat

10 plantować buraki dla nowej cukrowni, przydzielając na jeden morg plantowany buraków 3 akcje po koron 200 wartości imiennej. — PP. Plantatorom, subskrybującym pod tym warunkiem akcje, udzielać się będzie aż do wysokości 90% sumy subskrybowanej kredytu w celu wpłacenia akcji gotówką, który to kredyt musiałby być najdalej uiszczonym po latach 10 od chwili puszczenia fabryki w ruch z części ceny kupna za dostarczone buraki, tudzież z dywidend.

PP. Plantatorowie, mający zamiar wziąć udział w subskrypcyi, raczą zgłosić się do Banku Przemysłowego w celu ustalenia bliższych warunków.

BANK PRZEMYSŁOWY
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem

Kazimierz bar. de Vaux

Deklaracja subskrypcyi.

Bank Przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie i Kazimierz bar. de Vaux zamierzają założyć Spółkę akcyjną z kapitałem zakładowym K 5,000.000 — celem zbudowania i utrzymania w ruchu fabryki i rafinerii cukru w Chodorowie pod firmą „Fabryka i rafineria cukru Tow. akc. w Chodorowie“ z siedzibą we Lwowie. — W tym celu wnoszą Bank Przemysłowy i Kazimierz bar. de Vaux prośbę do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych o zatwierdzenie statutu.

Ja niżej podpisany

oświadczam niniejszem, że ogólny zarys statutu powstać mającej Spółki, podany w dołączonej tu odezwie jest mi znany i że celem zebrania potrzebnego kapitału zakładowego dla Spółki akcyjnej pod firmą „Fabryka i rafineria cukru Towarzystwo akcyjne w Chodorowie z siedzibą we Lwowie obejmuję

..... sztuk akcji po K 200 na łączną kwotę K
słownie K

po kursie *al pari* i zobowiązuję się kwotę tę na rachunek Spółki zapłacić gotówką w Kasie Banku Przemysłowego we Lwowie lub tegoż Filii w Krakowie w czterech ratach po 25% objętego kapitału, z których pierwsza rata płatną będzie przy subskrypcyi, druga 15. sierpnia 1912., trzecia 15. listopada 1912., a czwarta 15. lutego 1913. roku.

W dowód czego mój własnoręczny podpis.

..... dnia 1912.

Podpis:

Dokładny adres i zatrudnienie

ROZDZIAŁ XVI.

Kupiec w stosunku do władz.

Ordynacja przemysłowa rozróżnia trzy kategorie przemysłów: a) przemysły wolne, b) przemysły rękodzielnicze, c) przemysły koncesyonowane.

Do samoistnego prowadzenia przemysłu wymaga się w zasadzie, by przedsiębiorca był uprawniony zarządzać sam swoim majątkiem (własnowolność).

Na rachunek osób niewłasnowolnych może prowadzić przemysł odpowiedni przedstawiciel (zawiadawca) albo dzierżawca.

Właściwe przepisy stanowią, o ile wykluczonymi są od wykonywania przemysłów duchowni, wojskowi, tudzież urzędnicy państwowi i publiczni.

Władza przemysłowa może zabronić wykonywania przemysłu osobom, karanym za zbrodnię, występki, lub przekroczenie, popełnione w chęci zysku, a także osobom, zasądzonym za lekkomyślną krydę, za ciężkie przekroczenie skarbowe lub za przemytnictwo.

Cudzoziemcom wolno wtedy trudnić się przemysłem w Austrii, jeżeli udowodnią formalną wzajemność ze strony państwa, do którego należą.

Przemysł handlowy jest przemysłem wolnym, to znaczy, że może go wykonywać każdy, kto posiada wymienione wyżej warunki. Nowela do ustawy przemysłowej z r. 1907 wprowadziła wprawdzie dowód uzdolnienia dla tych, którzy zamierzają prowadzić handel towarów kolonialnych, korzennych i materiałowych, tudzież handel towarami mieszanymi, ale równocześnie ta sama ustawa zniósła obowiązek przedkładania dowodu uzdolnienia w obszarze Galicyi i Bukowiny, odkładając wprowadzenie go w tych krajach na czas późniejszy.

Do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego wymaga się, oprócz uczynienia zadość wyżej wymienionym przepisom ogólnym, także dowodu uzdolnienia.

Dowód uzdolnienia wymagany jest również w przemyśle koncesyonowanym, jak n. p. w przedsiębiorstwie księgarskim, drukarskim, budowniczym, instalacyjnym i t. d.

Gdy jawna spółka handlowa lub spółka komandytowa zgłasza przemysł, dla którego wykonywania wymagany jest dowód uzdolnienia, musi się nim wykazać przynajmniej jeden z jawnych współników.

Osoby prawnicze mogą wykonywać przemysł pod tymi samymi warunkami, jak osoby fizyczne, muszą jednak ustanowić odpowiedniego przedstawiciela (zawiadawcę) lub dzierżawcę. Stowarzyszenia wszakże, o tyle tylko mogą prowadzić przemysł, o ile na mocy statutu są do tego powołane.

1. Podania w sprawach wykonywania przemysłu przez firmy nieprotokołowane.

Z władzami i urzędami publicznymi porozumiewa się kupiec zapomocą podań.

Od listów kupieckich różnią się one nawet odmiennym formatem papieru, t. z. formatem kancelaryjnym. Arkusz, na którym mamy napisać podanie, przełamuje się wzdłuż i na zewnętrznej stronie t. z. rubrum, pisze się, u góry, adres władzy, do której podanie zostaje wniesione, w połowie arkusza adres podającego, poniżej zaś umieszcza się w kilku wyrazach treść podania. Jeżeli dla poparcia prośby dołączamy jakieś dokumenty, to u dołu rubrum podaje się ich liczbę. Właściwe podanie pisze się wewnątrz, zazwyczaj tylko na prawej stronie (*pagina fracta*).

W podaniach używa się tytułu: „Wysoki“, jeżeli wnosi się podanie do najwyższych władz państwowych i krajowych, a więc do Ministerstwa, Namiestnictwa, Rady Szkolnej krajowej, Wydziału Krajowego, Rady Państwa, Sejmu i t. p.; tytułatury „Prześwietny“ używa się w podaniach do tych władz, na których czele stoi prezydent, a tytułu „Świetny“ do wszystkich innych władz.

Przedsiębiorca jest obowiązany, przed rozpoczęciem przemysłu, wnieść prośbę do Władzy (zgłoszenie) o wydanie karty przemysłowej.

Zgłoszenie o kartę przemysłową na wykonywanie przemysłu wnosi się do władzy przemysłowej I. instancji (starostwa, we Lwowie i Krakowie magistraty). W tem zgłoszeniu należy podać nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania i przynależność państwową przedsiębiorcy, nadto obrane zatrudnienie, a to z jak najdokładniejszym oznaczeniem przedmiotu przedsiębiorstwa, wreszcie siedzibę wykonywania. Dwu lub więcej przemysłów nie wolno obejmować jednym zgłoszeniem.

Jeżeli nie zachodzą prawne przeszkody, władza wydaje kartę przemysłową, jeżeli zaś są, zabrania rozpoczęcia, względnie dalszego prowadzenia przemysłu. Od orzeczenia tego wolno wnieść w 14-dniowym terminie sprzeciw do politycznej władzy krajowej, a od orzeczenia tej ostatniej wolno w 4-tygodniowym terminie rekurować do ministerstwa handlu.

Do
Świętnego Magistratu
król. stol. miasta
LWÓWA.

Jan Kowalski, pomocnik handlowy, zamieszkały we Lwowie, przy ul. Halickiej 18.

złusca założenie handlu towarów biawadungoh.

5 zdqczników.

Wzór 434. — 1. Rubrum:

2. Zgłoszenia o zmianach w przedsiębiorstwie.

Wszelkie zmiany, jakim ma przedsiębiorstwo ulegnąć, winny być również zgłoszone u władzy przemysłowej.

Zgłosić n. p. należy otwarcie filii. Otwarcie filii w innej miejscowości należy zgłosić tak u władzy przemysłowej zakładu głównego, jak i u władzy, w której okręgu powstaje filia.

Również powinno być zgłoszone powierzenie przedsiębiorstwa zastępcy (zawiadowcy), zmiana zawiadowcy, wydzierżawienie lub sprzedaż. Zgłosić należy także zawiązanie lub rozwiązanie spółki, objęcie przedsiębiorstwa przez spadkobierców, zwinienie i t. p.

Wzór 436. Zgłoszenie filii w tej samej miejscowości.

Świętny Magistracie!

Z początkiem lulego b. r. zamierzam otworzyć w naszym mieście, przy ulicy Grodeckiej 20., filię mego handlu papieru.

Jak stwierdza dołączona pod A) karta przemysłowa z dnia 7. września 1905. l. 6846. prowadzę tutaj od lat dziewięciu handel papieru przy ul. Karola Ludwika 11. Handel ten prowadzić będę nadal, jako mój skład główny.

Proszę o przyjęcie tego zgłoszenia do wiadomości i wydanie mi karty przemysłowej na prowadzenie wyżej wymienionej filii.

Lwów, 20. stycznia 1914.

Maryan Jasielski

Wzór 437. Prośba o zezwolenie na wysprzedaż.

Świętny Magistracie!

Ponieważ z początkiem kwietnia realność, w której mieści się nasz handel towarów galanteryjnych ma uleść zupełnej przeróbce, przeto będziemy zmuszeni przenieść się do nowego, tymczasowego lokalu. Lokal ten zaś jest tak szczupły, że składy nasze w nim się nie pomieszczą. Z tego powodu zamierzamy urządzić wysprzedaż znajdujących się w obecnym lokalu towarów, przedstawiających wartość około K 40.000.—.

Wysprzedaż odbędzie się w przeciągu dwu miesięcy, licząc od dnia zezwolenia, w dotychczasowym lokalu przy ulicy Halickiej 16, pod naszym osobistym kierownictwem i przy pomocy dotychczasowego personalu.

Prosimy, by Świętny Magistrat zechciał udzielić nam pozwolenia na tę wysprzedaż.

Lwów, 22. grudnia 1914.

M. Wisłocki i Spa

Świętny Magistracie!

Dnia 1. maja otwieram we Lwowie, przy ul. Karola Ludwika 5, handel towarów biawadungoh.

Jak stwierdza dołączona pod A) metryka chrztu, licząc lat 30, według zdqcznika B) jestem przynależny do tutejszej gminy, wedle zdqcznika C) ukończyłem 2 kl. szkoły kupieckiej w Przemysku, a według zdqczników D) i E) posiadam odpowiednią praktykę zawodową.

Na tej podstawie proszę o wydanie mi karty przemysłowej.

Lwów, 24. kwietnia 1914.

Jan Kowalski

Wzór 435. — 2. Podanie:

Prośba o zezwolenie na wysprzedaż musi zawierać:

1. oznaczenie ilości i rodzaju towarów, które mają być sprzedane;
2. podanie miejsca wysprzedaży;
3. przeciąg czasu, przez który wysprzedaż ma się odbywać (władza przemysłowa I. instancyi może udzielić zezwolenia na wysprzedaż trwającą nie dłużej, niż trzy miesiące; pozwolenia na czas dłuższy, lub przedłużenia terminu wysprzedaży, może udzielić tylko polityczna władza krajowa);
4. wymienienie osób, których własnością są przedmioty, przeznaczone na sprzedaż i wymienienie osób, które wysprzedaż uskutecznią;
5. powody, dla których wysprzedaż ma się odbyć.

Wzór 438. Doniesienie o zaniechaniu przedsiębiorstwa.

Świetny Magistracie!

Z końcem czerwca b. r. zaprzestaję prowadzenia mojego handlu korzennego. Dlatego składam załączoną pod A) kartę przemysłową z dnia 2. sierpnia 1884. l. 2789, proszę o odpisanie podatku zarobkowego od 1. lipca 1914, tudzież o wykreślenie mojego handlu z rejestru przemysłowego.

Według załącznika B) zapłaciłem podatek zarobkowy po dzień 30. czerwca 1914.

Lwów, 22. czerwca 1914.

Stefan Warmński

3. Podania firm protokołowanych.

Kupcy, którzy opłacają tytułem podatku zarobkowego, bez dodatków, w miejscowościach liczących:

ponad 100.000 mieszkańców, conajmniej 120 K rocznie			
„ 10.000 „ „ 80 „ „			
mniej niż 10.000 „ „ 50 „ „			

mają obowiązek nie tylko postarać się o kartę przemysłową, lecz także zgłosić przedsiębiorstwo do rejestru handlowego prowadzonego przez sąd handlowy (krajowy, obwodowy, jako handlowy).

Do rejestru należy zgłosić tak założenie przedsiębiorstwa, jak i każdą w niem zmianę, n. p. otwarcie filii, zmianę lokalu, sprzedaż, wstąpienie lub wystąpienie spółnika, mianowanie zawiadowcy, ustanowienie prokury i t. p.

Wzór 439. Zgłoszenie firmy pojedynczej do rejestru handl.

Świetny c. k. Sądzie krajowy, jako handlowy!

W dniu 1. marca b. r. otworzyłem we Lwowie, przy ul. Karola Ludwika 5, handel towarów galanteryjnych, który prowadzić będę na wyłączny swój rachunek pod firmą:

M. K. Smolarski.

Załączając pod A) kartę przemysłową, pod B) arkusz podatku zarobkowego na rok 1914, na stwierdzenie wysokości wymiaru, pod C), D), E) uwierzytelniony podpis firmy w trzech egzemplarzach, proszę o wpisanie mojego handlu do rejestru handlowego.

Lwów, 15. maja 1914.

Maryan Karol Smolarski
we Lwowie, ul. św. Zofii 24.

Wzór 440. Zgłoszenie firmy spółki jawnej do rejestru handl.

Świetny c. k. Sądzie krajowy, jako handlowy!

Załączając pod A) kartę przemysłową, zaś pod B) arkusz podatku zarobkowego na rok 1914, na stwierdzenie wysokości wymiaru, prosimy o wpisanie naszego handlu towarów sukienicznych, który prowadzimy we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej 5. pod firmą:

K. Wiśniewski i Ska

do rejestru handlowego, jako jawną spółkę handlową. Spółka rozpoczęła swą czynność w dniu 2. stycznia 1914.

Spólnikami są: Kazimierz Wiśniewski i Józef Zabielski, obydwaj zamieszkali we Lwowie.

W załączeniu pod C), D), E) przedkładamy uwierzytelnione podpisy w trzech egzemplarzach.

Lwów, 4. marca 1914.

Kazimierz Wiśniewski
Józef Zabielski

Wzór 441. Doniesienie o rozszerzeniu przedsiębiorstwa.

Świetny c. k. Sądzie krajowy, jako handlowy!

Z dniem 1. sierpnia b. r. wprowadzam u siebie dział wyrobów galanteryjnych, rozszerzając w ten sposób mój handel towarów skórzanym przy ul. Halickiej 8., wpisany do rejestru handlowego pod moim imieniem i nazwiskiem i upraszam:

Świetny c. k. Sąd zechce wpisać tę zmianę w rejestrze A., pod pozycją 2175.

Lwów, 20. lipca 1914.

Karol Hwiathowski

Wzór 442. Doniesienie o przystąpieniu spółnika.

Świetny c. k. Sądzie krajowy, jako handlowy!

Istniejący dotychczas we Lwowie, przy pl. Maryackim 10., handel towarów modnych pod firmą Emil Stachiewicz, przechodzi z dniem 1. kwietnia b. r. na własność nowozawiazanej jawnej spółki handlowej, w której skład, obok dotychczasowego właściciela, Emila Stachiewicza, wchodzi pp. Zygmunt Matecki i Kazimierz Krajewski, wszyscy zamieszkałi we Lwowie. Prawo zarządu i kreślenia firmy przystuguje pp. Emilowi Stachiewiczowi i Zygmunutowi Mateckiemu.

Firma spółki będzie opiewała:

Stachiewicz, Matecki i Ska.

Dotaczając pod A), B), C) uwierzytelnione podpisy, prosimy o wpisanie nowej firmy do rejestru handlowego, przy równoczesnem wykreśleniu zeń dotychczasowej, zapisanej w rejestrze A. pod pozycją 928.

Lwów, 18. marca 1914.

Emil Stachiewicz, Zygmunt Matecki,
Kazimierz Krajewski

Zgłoszenie jawnej spółki handlowej do rejestru handlowego musi zawierać:

1. imię, nazwisko, stan i miejsce zamieszkania każdego spółnika;

2. firmę spółki i miejsce, gdzie ma siedzibę;

3. termin, od którego spółka rozpoczęła swe czynności;

4. jeśli się umówiono, że tylko jeden lub kilku z pomiędzy spółników ma zastępować spółkę, oznaczenie, który lub którzy są do tego przeznaczeni, jak również, czy to prawo łącznie ma być wykonywane; nie potrzeba podawać, że każdy spółnik ma prawo zastępstwa, gdyż to jest regułą.

Zgłoszenia podpisać muszą wszyscy spółnicy (także spółnicy wyłączeni od zastępstwa) osobiście wobec sądu handlowego, lub podać w formie wierzytelnej.

Spółnicy, mający zastępować spółkę, podpiszą firmę, przy położeniu swego podpisu, osobiście wobec sądu handlowego, lub podadzą jej podpis w formie wierzytelnej.

Wzór 443. Doniesienie o zmianie lokalu i ustanowieniu prokury.

Świetny c. k. Sądzie krajowy, jako handlowy!

Z dniem 1. stycznia 1915. przenosimy nasz dom handlowy, prowadzony we Lwowie, przy ul. Sykstuskiej 10, do nowego lokalu, przy ul. Karola Ludwika 3.

Równocześnie uwiadamiamy Świetny c. k. Sąd, że nadaliśmy p. Aleksandrowi Torskiemu prawo prokury. Zataczając pod A), B), C) uwierzytelniony sposób kreślenia firmy przez naszego prokurystę, upraszamy o zapisanie powyższych zmian w rejestrze B., poz. 1247.

Lwów, 21. grudnia 1914.

B. Lisowski i Brat

4. Podania sądowe.

Najlepiej kupiec uczyni, jeśli w sprawach spornych ucieknie się do porady adwokata. Jest to wskazane tem bardziej, że niektóre sprawy, jak n. p. wekslowe, muszą być wnoszone do sądu przez adwokata.

Niekiedy jednak, gdy idzie o sprawę drobną, w której pomoc adwokata jest niepotrzebna i zbyt kosztowna w stosunku do przedmiotu sporu, (n. p. zgłoszenie małej kwoty do masy spadkowej, pozwanie dłużnika o niewielką zaległość i t. p.) wystarczy wniesienie odpowiedniego pozwu przez samego kupca.

Wzór 444. Zgłoszenie pretensyi do masy spadkowej.

Świetny c. k. Sądzie powiatowy!

Według załączonego pod A) wyciągu rachunkowego pobrał u mnie ś. p. Ludwik Majewski towarów na K 165.—. Ponieważ na poczet długu zapłacił tylko K 60.—, przeto pozostaje jeszcze do wyrównania kwota K 105.—.

Zgłaszam niniejszem tę pretensję do masy spadkowej po ś. p. Ludwiku Majewskim i proszę:

Świetny c. k. Sąd zechce mi przyznać powyższą należność wraz z kosztami sądowymi i polecić masie spadkowej, aby mi tę kwotę wypłaciła.

Lwów, 15. czerwca 1914.

Maryan Dobrzański

Wzór 445. Pozew o zapłatę dłużnej kwoty (wypełniony formularz).

C. k. Sąd powiatowy

Oddział II.

we Lwowie

P O Z E W

POWÓD

Karol Laskowski, kupiec we
Lwowie, ul. Karola Ludwika 5.
o zapłatę kwoty 200 K — h. zpn.

POZWANY

Dr. Maryan Kaliński, urzędnik
we Lwowie ul. Zyblíkiewicza 10.
podwójnie 1 nap.

Stan faktyczny:

Pozwany zakupił u mnie w dniu 10. marca 1914. różne towary galanteryjne za ugodzoną cenę K 300—. Przy zakupie złożył pozwany K 60—, resztę zaś miał płacić w ratach miesięcznych po K 40.— od 1. kwietnia 1914 począwszy. W dniu 1. kwietnia 1914 uiszczył pozwany rzeczywiście pierwszą ratę, poza tem jednak nic.

Dowód

Załączony pod 1. wyciąg rachunkowy z ksiąg handlowych powoda, przedłożenie ksiąg, a także przesłuchanie stron.

Ponieważ pozwany pomimo upomnień dłużnej kwoty nie zapłacił, przeto wnoszę na zawyrokowanie:

Żądanie

Pozwany Dr. Maryan Kaliński winien zapłacić powodowi Karolowi Laskowskiemu do dni 14 pod rygorem egzekucyi kwotę 200 K — h. wraz z 5% odsetkami od dnia pozwu liczyć się mającymi, tudzież kosztami sądowymi przy rozprawie przyznać się mającymi.

Karol Laskowski

ROZDZIAŁ XVII.

Oferty służbowe.

Jakkolwiek zaofiarowanie usług jako praktykanta, wolontaryusza lub pomocnika (urzędnika) w domach handlowych i instytucjach finansowych nie należy do korespondencji handlowej w pełnem tego słowa znaczeniu, to jednak ze względu na ścisły związek, jaki łączy przedsiębiorstwo z personelem handlowym, podajemy tu wzory ofert.

Oferty służbowe nie powinny być ani przepełnione uniżonymi uprzejmościami, ani też zawierać szumnych przyrzeczeń. Układ ich powinien być prosty, dobór wyrazów jędrny i niewyszukany. Zawsze należy powoływać się na odpisy świadectw lub opinie innych osób, a unikać samochwalstwa.

Oferty takie do domów handlowych i mniejszych instytucji finansowych pisze się w formie listu kupieckiego, do wielkich banków i zakładów we formie podań.

Wzór 446. Oferta kantorzysty.

Lwów, 4. lipca 1914.

Wielmożni Panowie!

Od p. Maryana Jaszczyńskiego dowiedziałem się, że u W. Panów będzie w najbliższym czasie do obsadzenia posada kantorzysty z pocątkową miesięczną płacą K 80—.

Śmiem więc zaofiarować W.Panom moje usługi na powyższych warunkach.

Urodziłem się w r. 1897 we Lwowie, jestem wyznania katolickiego, narodowości polskiej.

W roku 1913. ukończyłem z dobrym postępem krajową szkołę kupiecką w Brodach, poczem wstąpiłem do domu komisowego A. Schellenberga i Syna we Lwowie jako praktykant i pozostaję tam do dnia dzisiejszego.

Piszę i mówię płynnie po polsku i po niemiecku, stenografuję i piszę biegle na maszynie, a buchalteryi pilnie się uczyłem. Na tej podstawie żywię nadzieję, że, w razie uwzględnienia mej prośby, zdołam wymaganiom, stawianym przez W.Panów, w zupełności uczynić zadość.

Na życzenie, chętnie przedstawię się osobiście.

Z wysokim poważaniem

Stanisław Jastrzębski

Wielmożni Panowie
K. Jezierski i M. Sowilski,

Lwów.

Wzór 447. Podanie o posadę praktykanta bankowego.

Świetna Dyrekcjo!

Z ogłoszenia, umieszczonego w „Kuryerze lwowskim“, dowiedziałem się o rozpisaniu przez Świetną Dyrekcję konkursie na posadę praktykanta bankowego z tymczasową płacą K 100— miesięcznie i prawem do stabilizacji w charakterze urzędnika po jednym roku zadowolającej służby.

Śmiem prosić Świetną Dyrekcję o nadanie mi tej posady, przedstawiając moje kwalifikacje:

1. Liczę lat 21, jestem religii rzym.-kat., narodowości polskiej.
2. W roku 1913 ukończyłem Akademię handlową we Lwowie z bardzo dobrym postępem.
3. Z jednorocznej służby wojskowej teraz właśnie wyszedłem ze stopniem kadeta.

4. Jak stwierdza dołączone absolutorium Akademii handlowej opanowałem bardzo dobrze dziedzinę buchalteryi. W szczególności jednak starałem się o wydoskonalenie w korespondencji. Władam biegle, poza językiem polskim, także językiem niemieckim i francuskim, szybko stenografuję (80 słów na minutę) i piszę dobrze na maszynach kilku systemów.

Posiadam nadto szczerą chęć do pracy i jeśli Świetna Dyrekcja zechce dopuścić mnie do praktyki w Szej Instytucyi, to dołożę starań, by użykać u moich Przełożonych jak najlepsze świadectwo.

Lwów, 5. listopada 1914.

Karol Malczewski

Wzór 448. Prośba podróżującego o nadanie posady.

Tarnopol, 8. listopada 1914.

Wielmożni Kowalski i Ska,

Lwów.

Jak poinformował mnie p. Stefan Terlecki ze Lwowa, opróżniona jest obecnie u W. Panów posada podróżującego ze statą płacą. Ponieważ zaś dom mój zamierza objazd Galicji wschodniej i Bukowiny, który był dotychczas mnie powierzony, oddać synowi jednego z firmantów, p. Maryanowi Browiczowi, pozwałam sobie ofiarować W. Panom swe usługi i proszę o łaskawe nadanie mi powyżej wspomnianej posady.

Liczę 30 lat wieku, a 14 praktyki zawodowej.

Po ukończeniu 2-klasowej szkoły handlowej w Czerniowcach, wstąpiłem w r. 1900 do praktyki handlowej u firmy A. Gaina i Ska w Czerniowcach. Tam pracowałem przez 3 lata jako praktykant, a następnie jeszcze przez 2 lata jako pomocnik handlowy.

W r. 1905 wstąpiłem jako podróżujący prowizyjny do firmy R. Sosnowski i M. Zarzycki we Lwowie, gdzie też pozostaję do dnia dzisiejszego. Dom mój powierzył mi początkowo Galicję wschodnią, a następnie i Bukowinę. Przez cały czas starałem się usilnie nie tylko

pozyskać sobie dobrą opinię u moich szefów, lecz także zdobyć dla siebie zaufanie odbiorców, co jak tużę, udało mi się w zupełności.

Informacji o mym charakterze i zdolnościach udziela W. Panom obie firmy, w których dotąd pracowałem. Co do mnie, zapewnić mogę, że pracować będę jak najgorliwiej i najrzetelniej dla dobra nowych mych szefów.

Posadę mógłbym objąć z dniem 2. stycznia 1915.

Załączam świadectwa szkolne i świadectwa z praktyki i proszę o łaskawą odpowiedź do Stryja, Hotel Warszawski.

Z wysokim poważaniem

Karol Polnicki

4. świadectwa.

Zmiany zaszcze w ciagu druku.

W czasie, gdy druk ksiazki byl juz niemal ukończony, wydane zostaly ponizsze postanowienia, wprowadzajace bardzo znaczne zmiany w oplacie niektorych nalezytosci skarbowych.

Zmiany w nalezytosciach skarbowych (do str. 3).

Kontrakty o ubezpieczenie (rozp. ces. z 15/9 1916, l. 280).

Na podstawie tego rozporzadzenia sa police ubezpieczeniowe, kwity premiowe i wszelkie inne dokumenty z dzialu ubezpieczen wolne od stempla.

Natomiast zaklady ubezpieczen sa obowiazane wpalac bezposrednio w odnośnych urzedach państwowych:

1. Od rocznych premii brutto:

- a) przy ubezpieczeniach zwrotnych $1\frac{1}{2}\%$,
- b) przy ubezpieczeniach gradowych i bydla 1% ,
- c) przy wszystkich innych ubezpieczeniach 2% .

2. Przy wypalce sum ubezpieczonych:

- a) przy ubezpieczeniu gradowym, bydla, ogniomem i transportowem $1\frac{1}{2}\%$,
- b) przy wszystkich innych ubezpieczeniach 1% .

3. Przy wypalce pozyczek na police ubezpieczeniowe $1\frac{1}{2}\%$.

Zaklady zaopatrzenia (instytuty pensyjne i wszelkie inne zaklady zaopatrzenia na starosc, na wypadek choroby, zaopatrzenia wdow i sierot) oplacaja a) od premii, b) od wypalonych sum ubezpieczeniowych zniżoną taryfę 1% .

Wyłączone od tych oplac sa premie i świadectwa zakladow ubezpieczen robotników od wypadkow, kas chorych, kas brackich i t. p.

Oplaty sądowe (rozp. ces. z 15/9 1915 l. 279).

1. Podania sądowe:

W sprawach wartosci do	100 K	od arkusza K	—30
" " " "	ponad 100 " do 1.000 K	" " "	1—
" " " "	1.000 " " 5.000 "	" " "	2—
" " " "	5.000 " " 10.000 "	" " "	2-50
" " " "	10.000 "	" " "	3—

2. Skargi sądowe

oplacaja dwa razy wyzsza nalezytosc jak podana.

Zalaczniki

w sprawach wartosci do	100 K	od arkusza	h 20
" " " "	ponad 100 " "	" "	" 50
ksiazki, broszury, plany i inne zalaczniki			od sztuki " 50

3. Postepowanie konkursowe i sądowe wyrównanie: Podania

- a) wierzyciela, który zgłasza swą pretensyę do masy do kwoty 100 K po 30 h od arkusza
" " 1.000 " " 1 K " "
ponad 1.000 " " 2 " " "
- b) wierzyciela, o otwarcie konkursu, pięciokrotnie wyzsza nalezytosc, jak pod a), przynajmniej jednak 5 K,
- c) glownego dluznika lub zawiadowcy masy wolne od stempla,
- d) inne podania w sprawach konkursowych lub w sprawie sądowego wyrównania po 1 K od arkusza.

Zalaczniki po 50 h od arkusza, ksiazki, broszury, plany i t. p. po 50 h od sztuki.

4. Podania do rejestru handlowego:

- a) o wpisanie firmy, zmianę firmy, lub zmianę wlasciciela wedlug dotychczasowych przepisow (ust. z 24/3 1905 l. 32).
- b) o wpisanie kontraktu spólki, podwyzszenie kapitułu spółkowego lub przedluzenie czasu trwania spółki:
 - 1. spółki akcyjnej lub komandytowej na akcje 100 K od pierwszego arkusza,
 - 2. spółki z ograniczoną poręką, 60 K od pierwszego arkusza,
 - 3. innych spółek, 40 K od pierwszego arkusza,
- c) o wpisanie innych zmian w kontrakcie spółki oplaca sie polowe wymienionej w ust. b) nalezytosci,
- d) o wpisaniu filii, 20 K od pierwszego arkusza,
- e) o wpisanie lub wykreślenie prokury, wpisanie lub wykreślenie członkow przelozienstwa, po 20 K od pierwszego arkusza i za kazdego prokurzystę lub członka przelozienstwa,
- f) o wpisanie lub wykreślenie likwidatorow, po 20 K od pierwszego arkusza i za kazdego likwidatora,
- g) o wpisanie praw żony kupca i kontraktow małznieńskich, po 20 K od pierwszego arkusza.

Zalaczniki po 50 h od arkusza, ksiazki, broszury, plany i t. p. po 50 h od sztuki.

75939